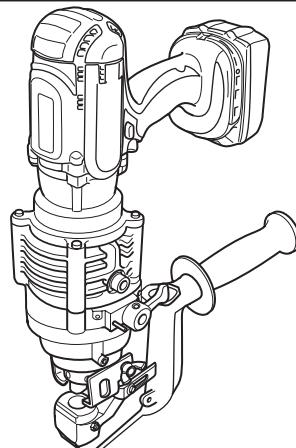
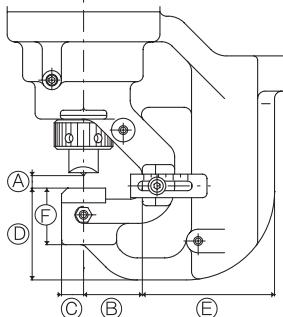
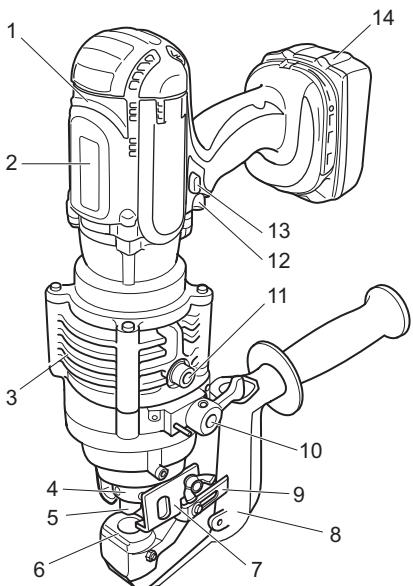

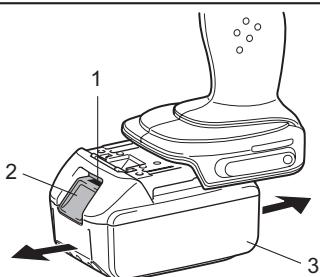
EN	Cordless Hole Puncher	INSTRUCTION MANUAL	6
SV	Trådlöst hålslag	BRUKSANVISNING	18
NO	Batteridrevet hullmaskin	BRUKSANVISNING	30
FI	Akkukäyttöinen lävistyskone	KÄYTTÖOHJE	42
LV	Bezvadu caursitnis	LIETOŠANAS INSTRUKCIJA	54
LT	Belaidis perforatorius	NAUDOJIMO INSTRUKCIJA	66
ET	Juhtmeta augustaja	KASUTUSJUHEND	78
RU	Аккумуляторный дырокол	РУКОВОДСТВО ПО ЭКСПЛУАТАЦИИ	90
KK	Аккумуляторлық тескіш	ПАЙДАЛАНУ ЖӨНІНДЕГІ НҰСҚАУЛЫҚ	104

DPP200

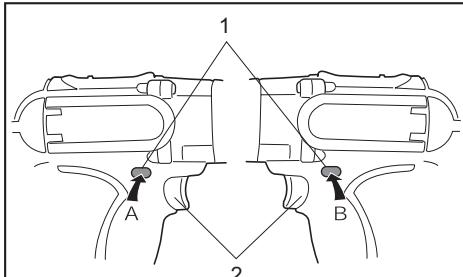

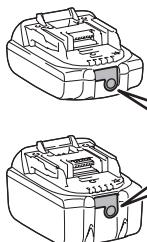
Fig.1

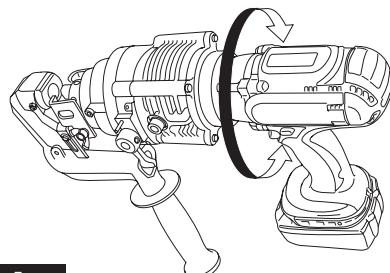
Fig.2

Fig.4

Fig.3

Fig.5

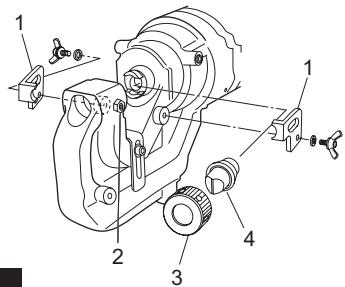

Fig.6

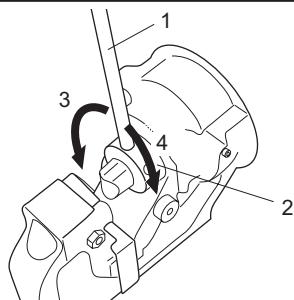

Fig.7

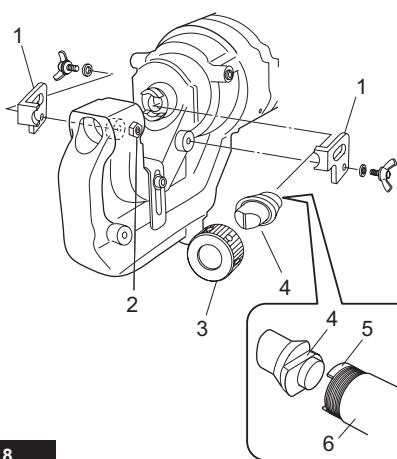

Fig.8

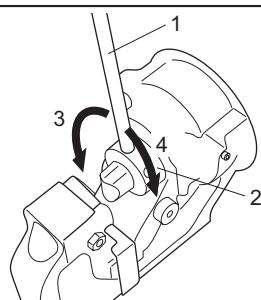

Fig.9

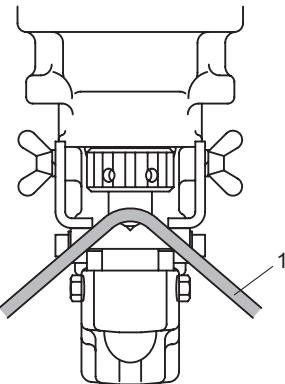

Fig.10

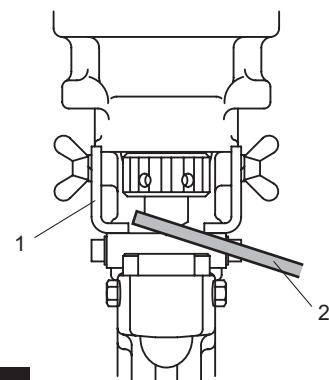

Fig.11

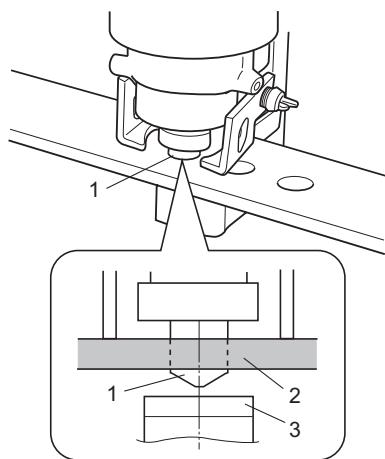

Fig.12

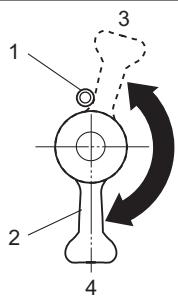

Fig.13

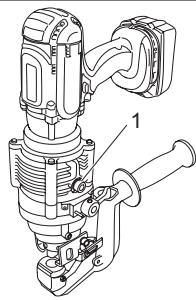

Fig.17

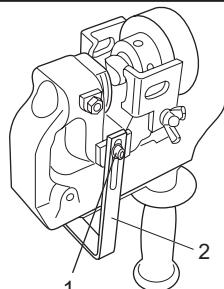

Fig.14

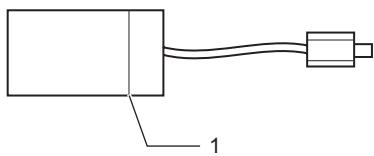

Fig.18

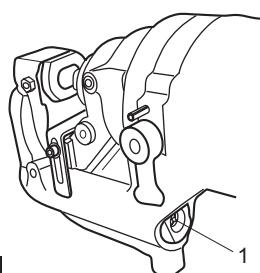

Fig.15

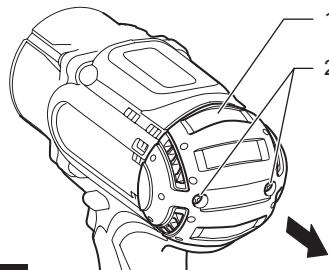

Fig.19

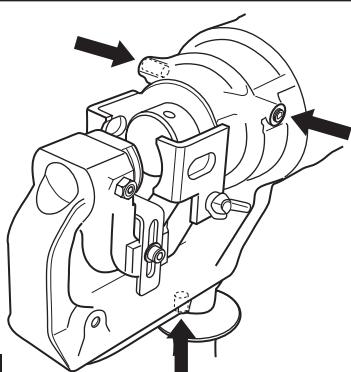

Fig.16

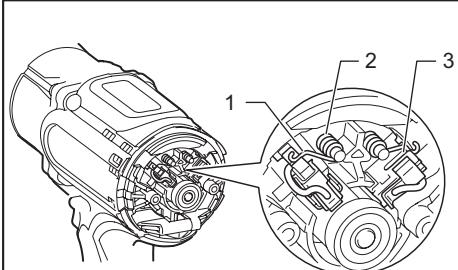
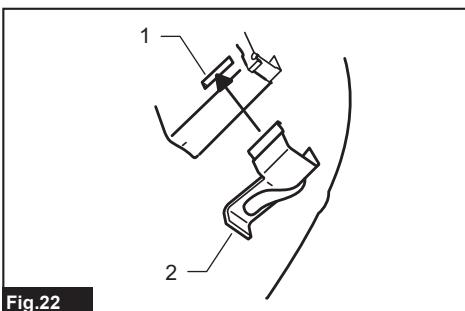
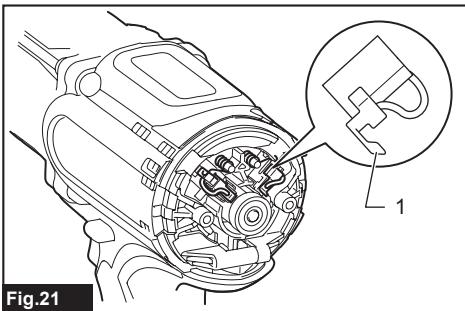

Fig.20

SPECIFICATIONS

Model:	DPP200	
Max. throat depth	40 mm	
Shape of holes	Round / Oblong	
Max. hole size and thickness	For mild steel of 65,000 psi tensile strength	Diameter : 20 mm Thickness : 8 mm
	For stainless steel of 89,000 psi tensile strength	Diameter : 20 mm Thickness : 6 mm
Rated voltage	D.C. 18 V	
Dimensions (L x W x H) (with handle)	417 mm x 127 mm x 315 mm	
Net weight	10.7 - 10.8 kg	

- Due to our continuing program of research and development, the specifications herein are subject to change without notice.
- Specifications may differ from country to country.
- Weight, with battery cartridge, according to EPTA-Procedure 01/2014

Applicable battery cartridge and charger

Battery cartridge	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Charger	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Some of the battery cartridges and chargers listed above may not be available depending on your region of residence.

⚠WARNING: Only use the battery cartridges and chargers listed above. Use of any other battery cartridges and chargers may cause injury and/or fire.

Combination of punch and die

Round punching

Punch	Die	Workpiece	Capacity
		Flat bar	Max: 80 mm x t8 (Center punching)
		Angle	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Max: 80 mm x 80 mm x t8
		Channel	Min: 75 mm x 40 mm Max: 100 mm x 50 mm (Flange punching)

Unit: mm

Punch	Die	Tensile	Channel	Tensile
		Mild Steel (65,000 psi)		Stainless Steel (89,000 psi)
6	SB6	t2 - t4	-	t3 - t4
6.5	SB6.5	t2 - t6	-	t3 - t4
8	SB8	t2 - t6	-	t3 - t4
8.5	SB8.5	t2 - t6	-	t3 - t4
10	SB10	t2 - t6	t7.5	t3 - t4
11	SB11	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
12	SB12	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
13	SB13	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
14	SB14	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
15	SB15	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
16	SB16	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
18	SB18	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
19	SB19	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
20	SB20	t2 - t8	t7.5	t3 - t6

Oblong punching

Punch	Die	Workpiece	Capacity
		Flat bar	Max: 80 mm x t8 (Center punching)
		Angle	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Max: 80 mm x 80 mm x t8
		Channel	Min: 75 mm x 40 mm Max: 100 mm x 50 mm (Flange punching)

Unit: mm

Punch	Die	Tensile	Channel	Tensile
		Mild Steel (65,000 psi)		Stainless Steel (89,000 psi)
6.5 x 10	6.5 x 10B	t2 - t6	-	t3 - t4
6.5 x 13	6.5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8.5 x 13	8.5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8.5 x 17	8.5 x 17B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 13.5	9 x 13.5B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 18	9 x 18B	t2 - t6	-	t3 - t4
10 x 15	10 x 15B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
10 x 20	10 x 20B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
11 x 16.5	11 x 16.5B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
12 x 18	12 x 18B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
13 x 19.5	13 x 19.5B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
14 x 21	14 x 21B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6

Symbols

The followings show the symbols used for the equipment. Be sure that you understand their meaning before use.

Read instruction manual.

Flying debris and loud noise hazards. Wear ear and eye protection.

Hazardous voltage. Disconnect all power before working on this equipment. Failure to observe this instruction may result in death or personal injury.

Moving blade. Keep hands clear while machine is operating. Turn power off before servicing.

Ni-MH
Li-Ion

Only for EU countries
Do not dispose of electric equipment or battery pack together with household waste material!

In observance of the European Directives, on Waste Electric and Electronic Equipment and Batteries and Accumulators and Waste Batteries and Accumulators and their implementation in accordance with national laws, electric equipment and batteries and battery pack(s) that have reached the end of their life must be collected separately and returned to an environmentally compatible recycling facility.

Intended use

This tool is intended for piercing a hole on steel material.

Noise

The typical A-weighted noise level determined according to EN 60745-1, EN ISO 3744:

Sound pressure level (L_{PA}) : 76.7 dB(A)

Uncertainty (K) : 3 dB(A)

NOTE: The declared noise emission value(s) has been measured in accordance with a standard test method and may be used for comparing one tool with another.

NOTE: The declared noise emission value(s) may also be used in a preliminary assessment of exposure.

WARNING: Wear ear protection.

WARNING: The noise emission during actual use of the power tool can differ from the declared value(s) depending on the ways in which the tool is used especially what kind of workpiece is processed.

WARNING: Be sure to identify safety measures to protect the operator that are based on an estimation of exposure in the actual conditions of use (taking account of all parts of the operating cycle such as the times when the tool is switched off and when it is running idle in addition to the trigger time).

Vibration

The vibration total value (tri-axial vector sum) determined according to EN 60745-1:

Vibration emission (a_h) : 2.5 m/s² or less

Uncertainty (K) : 1.5 m/s²

NOTE: The declared vibration total value(s) has been measured in accordance with a standard test method and may be used for comparing one tool with another.

NOTE: The declared vibration total value(s) may also be used in a preliminary assessment of exposure.

WARNING: The vibration emission during actual use of the power tool can differ from the declared value(s) depending on the ways in which the tool is used especially what kind of workpiece is processed.

WARNING: Be sure to identify safety measures to protect the operator that are based on an estimation of exposure in the actual conditions of use (taking account of all parts of the operating cycle such as the times when the tool is switched off and when it is running idle in addition to the trigger time).

EC Declaration of Conformity

For European countries only

The EC declaration of conformity is included as Annex A to this instruction manual.

SAFETY WARNINGS

General power tool safety warnings

WARNING: Read all safety warnings, instructions, illustrations and specifications provided with this power tool. Failure to follow all instructions listed below may result in electric shock, fire and/or serious injury.

Save all warnings and instructions for future reference.

The term "power tool" in the warnings refers to your mains-operated (corded) power tool or battery-operated (cordless) power tool.

Work area safety

1. **Keep work area clean and well lit.** Cluttered or dark areas invite accidents.
2. **Do not operate power tools in explosive atmospheres, such as in the presence of flammable liquids, gases or dust.** Power tools create sparks which may ignite the dust or fumes.
3. **Keep children and bystanders away while operating a power tool.** Distractions can cause you to lose control.

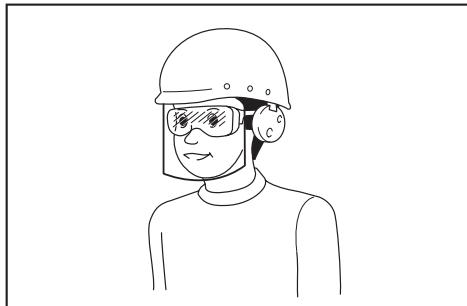
Electrical safety

1. Power tool plugs must match the outlet. Never modify the plug in any way. Do not use any adapter plugs with earthed (grounded) power tools. Unmodified plugs and matching outlets will reduce risk of electric shock.
2. **Avoid body contact with earthed or grounded surfaces, such as pipes, radiators, ranges and refrigerators.** There is an increased risk of electric shock if your body is earthed or grounded.
3. **Do not expose power tools to rain or wet conditions.** Water entering a power tool will increase the risk of electric shock.
4. **Do not abuse the cord.** Never use the cord for carrying, pulling or unplugging the power tool. **Keep cord away from heat, oil, sharp edges or moving parts.** Damaged or entangled cords increase the risk of electric shock.
5. When operating a power tool outdoors, use an extension cord suitable for outdoor use. Use of a cord suitable for outdoor use reduces the risk of electric shock.
6. **If operating a power tool in a damp location is unavoidable, use a residual current device (RCD) protected supply.** Use of an RCD reduces the risk of electric shock.
7. **Power tools can produce electromagnetic fields (EMF) that are not harmful to the user.** However, users of pacemakers and other similar medical devices should contact the maker of their device and/or doctor for advice before operating this power tool.

Personal safety

1. **Stay alert, watch what you are doing and use common sense when operating a power tool.** Do not use a power tool while you are tired or under the influence of drugs, alcohol or medication. A moment of inattention while operating power tools may result in serious personal injury.

2. **Use personal protective equipment. Always wear eye protection.** Protective equipment such as a dust mask, non-skid safety shoes, hard hat or hearing protection used for appropriate conditions will reduce personal injuries.
3. **Prevent unintentional starting. Ensure the switch is in the off-position before connecting to power source and/or battery pack, picking up or carrying the tool.** Carrying power tools with your finger on the switch or energising power tools that have the switch on invites accidents.
4. **Remove any adjusting key or wrench before turning the power tool on.** A wrench or a key left attached to a rotating part of the power tool may result in personal injury.
5. **Do not overreach. Keep proper footing and balance at all times.** This enables better control of the power tool in unexpected situations.
6. **Dress properly. Do not wear loose clothing or jewellery. Keep your hair and clothing away from moving parts.** Loose clothes, jewellery or long hair can be caught in moving parts.
7. **If devices are provided for the connection of dust extraction and collection facilities, ensure these are connected and properly used.** Use of dust collection can reduce dust-related hazards.
8. **Do not let familiarity gained from frequent use of tools allow you to become complacent and ignore tool safety principles.** A careless action can cause severe injury within a fraction of a second.
9. **Always wear protective goggles to protect your eyes from injury when using power tools.** The goggles must comply with ANSI Z87.1 in the USA, EN 166 in Europe, or AS/NZS 1336 in Australia/New Zealand. In Australia/New Zealand, it is legally required to wear a face shield to protect your face, too.

It is an employer's responsibility to enforce the use of appropriate safety protective equipments by the tool operators and by other persons in the immediate working area.

Power tool use and care

1. **Do not force the power tool. Use the correct power tool for your application.** The correct power tool will do the job better and safer at the rate for which it was designed.
2. **Do not use the power tool if the switch does not turn it on and off.** Any power tool that cannot be controlled with the switch is dangerous and must be repaired.
3. **Disconnect the plug from the power source and/or remove the battery pack, if detachable, from the power tool before making any adjustments, changing accessories, or storing power tools.** Such preventive safety measures reduce the risk of starting the power tool accidentally.
4. **Store idle power tools out of the reach of children and do not allow persons unfamiliar with the power tool or these instructions to operate the power tool.** Power tools are dangerous in the hands of untrained users.
5. **Maintain power tools and accessories.** Check for misalignment or binding of moving parts, breakage of parts and any other condition that may affect the power tool's operation. If damaged, have the power tool repaired before use. Many accidents are caused by poorly maintained power tools.
6. **Keep cutting tools sharp and clean.** Properly maintained cutting tools with sharp cutting edges are less likely to bind and are easier to control.
7. **Use the power tool, accessories and tool bits etc. in accordance with these instructions, taking into account the working conditions and the work to be performed.** Use of the power tool for operations different from those intended could result in a hazardous situation.
8. **Keep handles and grasping surfaces dry, clean and free from oil and grease.** Slippery handles and grasping surfaces do not allow for safe handling and control of the tool in unexpected situations.
9. **When using the tool, do not wear cloth work gloves which may be entangled.** The entanglement of cloth work gloves in the moving parts may result in personal injury.

Battery tool use and care

1. **Recharge only with the charger specified by the manufacturer.** A charger that is suitable for one type of battery pack may create a risk of fire when used with another battery pack.
2. **Use power tools only with specifically designated battery packs.** Use of any other battery packs may create a risk of injury and fire.
3. **When battery pack is not in use, keep it away from other metal objects, like paper clips, coins, keys, nails, screws or other small metal objects, that can make a connection from one terminal to another.** Shorting the battery terminals together may cause burns or a fire.
4. **Under abusive conditions, liquid may be ejected from the battery; avoid contact.** If contact accidentally occurs, flush with water. If liquid contacts eyes, additionally seek medical help. Liquid ejected from the battery may cause irritation or burns.
5. **Do not use a battery pack or tool that is damaged or modified.** Damaged or modified batteries may exhibit unpredictable behaviour resulting in fire, explosion or risk of injury.
6. **Do not expose a battery pack or tool to fire or excessive temperature.** Exposure to fire or temperature above 130 °C may cause explosion.
7. **Follow all charging instructions and do not charge the battery pack or tool outside the temperature range specified in the instructions.** Charging improperly or at temperatures outside the specified range may damage the battery and increase the risk of fire.

Service

1. Have your power tool serviced by a qualified repair person using only identical replacement parts. This will ensure that the safety of the power tool is maintained.
2. Never service damaged battery packs. Service of battery packs should only be performed by the manufacturer or authorized service providers.
3. Follow instruction for lubricating and changing accessories.

Safety instructions for Cordless Hole Puncher

1. Proper selection of the punch and the die is essential. Select the correct punch and die according to the hole shape, size of hole, workpiece thickness and material type.
2. Ensure that any punch with stepped edge, which prevents free rotation, is installed correctly in the punch piston before tightening the punch retaining nut.
3. For punching channel-shaped workpiece and the workpiece made of stainless steel, use the die provided exclusively for these materials. Only select the combination of the punch and die that is suitable for the workpiece thickness.
4. Ensure the punch and the die are firmly fixed in position with the nut or the bolt. Failure to do so may cause serious damage to your tool and serious personal injury. Regularly check and tighten the punch and die.
5. The tool is electro-hydraulic. When the temperature is cold, it should be run for a few minutes at idle before starting operations.
6. Keep face, hands and other parts of your body away from the punching area during operation.
7. Remove the battery cartridge before changing the punch and the die or when servicing or making adjustments.
8. The punch and the die that become worn, deformed, nicked, broken or damaged in any way may cause a tool breakdown and a serious accident. Replace them immediately with new ones supplied from Makita.
9. When punching stainless steel, the punch and die may wear earlier than punching softer materials. Ensure that the punch and die are in good condition, free from wear and are not deformed, nicked, broken or damaged in any way. Check with your dealer before punching any material not listed in the specifications.
10. Remove and check the carbon brushes regularly. Replace them after 200 times of use. Carbon brushes with a length of about 6 mm or less may cause damage to the motor.
11. When using the tool continuously, its temperature can exceed 70 °C which may cause lower performance. In this case, stop operating for about 1 hour to allow the tool to cool down before using it again.
12. Do not cover or clog the motor air vents as this may cause the motor to overheat, resulting in smoke, fire and explosion.

Important safety instructions for battery cartridge

1. Before using battery cartridge, read all instructions and cautionary markings on (1) battery charger, (2) battery, and (3) product using battery.
2. Do not disassemble battery cartridge.
3. If operating time has become excessively shorter, stop operating immediately. It may result in a risk of overheating, possible burns and even an explosion.
4. If electrolyte gets into your eyes, rinse them out with clear water and seek medical attention right away. It may result in loss of your eyesight.
5. Do not short the battery cartridge:
  - (1) Do not touch the terminals with any conductive material.
  - (2) Avoid storing battery cartridge in a container with other metal objects such as nails, coins, etc.
  - (3) Do not expose battery cartridge to water or rain.A battery short can cause a large current flow, overheating, possible burns and even a breakdown.
6. Do not store the tool and battery cartridge in locations where the temperature may reach or exceed 50 °C (122 °F).
7. Do not incinerate the battery cartridge even if it is severely damaged or is completely worn out. The battery cartridge can explode in a fire.
8. Be careful not to drop or strike battery.
9. Do not use a damaged battery.
10. The contained lithium-ion batteries are subject to the Dangerous Goods Legislation requirements. For commercial transports e.g. by third parties, forwarding agents, special requirement on packaging and labeling must be observed. For preparation of the item being shipped, consulting an expert for hazardous material is required. Please also observe possibly more detailed national regulations.
Tape or mask off open contacts and pack up the battery in such a manner that it cannot move around in the packaging.
11. When disposing the battery cartridge, remove it from the tool and dispose of it in a safe place. Follow your local regulations relating to disposal of battery.
12. Use the batteries only with the products specified by Makita. Installing the batteries to non-compliant products may result in a fire, excessive heat, explosion, or leak of electrolyte.
13. If the tool is not used for a long period of time, the battery must be removed from the tool.

SAVE THESE INSTRUCTIONS.

CAUTION: Only use genuine Makita batteries. Use of non-genuine Makita batteries, or batteries that have been altered, may result in the battery bursting causing fires, personal injury and damage. It will also void the Makita warranty for the Makita tool and charger.

Tips for maintaining maximum battery life

1. Charge the battery cartridge before completely discharged. Always stop tool operation and charge the battery cartridge when you notice less tool power.

2. Never recharge a fully charged battery cartridge. Overcharging shortens the battery service life.
3. Charge the battery cartridge with room temperature at 10 °C - 40 °C (50 °F - 104 °F). Let a hot battery cartridge cool down before charging it.
4. Charge the battery cartridge if you do not use it for a long period (more than six months).

PARTS DESCRIPTION

► Fig.1

1	Motor	2	Safety label	3	Pump case	4	Punch retaining nut
5	Punch	6	Die	7	Stripper	8	C frame
9	Slide stopper	10	Return lever	11	Oil port	12	Switch trigger
13	Trigger lock button	14	Battery cartridge	-	-	-	-

FUNCTIONAL DESCRIPTION

CAUTION: Always be sure that the tool is switched off and the battery cartridge is removed before adjusting or checking function on the tool.

Installing or removing battery cartridge

CAUTION: Always switch off the tool before installing or removing of the battery cartridge.

CAUTION: Hold the tool and the battery cartridge firmly when installing or removing battery cartridge. Failure to hold the tool and the battery cartridge firmly may cause them to slip off your hands and result in damage to the tool and battery cartridge and a personal injury.

► Fig.2: 1. Red indicator 2. Button 3. Battery cartridge

To remove the battery cartridge, slide it from the tool while sliding the button on the front of the cartridge.

To install the battery cartridge, align the tongue on the battery cartridge with the groove in the housing and slip it into place. Insert it all the way until it locks in place with a little click. If you can see the red indicator on the upper side of the button, it is not locked completely.

CAUTION: Always install the battery cartridge fully until the red indicator cannot be seen. If not, it may accidentally fall out of the tool, causing injury to you or someone around you.

CAUTION: Do not install the battery cartridge forcibly. If the cartridge does not slide in easily, it is not being inserted correctly.

Battery protection system

The tool is equipped with a battery protection system. This system automatically cuts off power to the motor to extend tool and battery life. The tool will automatically stop during operation if the tool or battery is placed under the following condition.

Overdischarge protection

When the battery capacity is not enough, the tool stops automatically. In this case, remove the battery from the tool and charge the battery.

Indicating the remaining battery capacity

Only for battery cartridges with the indicator

► Fig.3: 1. Indicator lamps 2. Check button

Press the check button on the battery cartridge to indicate the remaining battery capacity. The indicator lamps light up for a few seconds.

Indicator lamps	Remaining capacity
Lighted	75% to 100%
Off	50% to 75%
Blinking	25% to 50%
Lighted	0% to 25%
Lighted	Charge the battery.
Lighted	The battery may have malfunctioned.

NOTE: Depending on the conditions of use and the ambient temperature, the indication may differ slightly from the actual capacity.

Switch action

CAUTION: Before installing the battery cartridge into the tool, always check to see that the switch trigger actuates properly and returns to the "OFF" position when released.

CAUTION: Always lock the switch trigger when not in use.

When punching a workpiece, continue to pull the switch trigger until the punch goes down to the die and returns to the start position.

To lock the switch trigger, push in the trigger lock button from B side. To unlock, push in the trigger lock button from A side

► Fig.4: 1. Trigger lock button 2. Switch trigger

Rotatable grip

The grip can be rotated though 360 degrees, in either direction, during operation. This feature is particularly useful when working in awkward or narrow areas as it allows the operator to position the tool in the best position for easy operation.

► Fig.5

ASSEMBLY

CAUTION: Always be sure that the tool is switched off and the battery cartridge is removed before carrying out any work on the tool.

Replacing the punch and die

Replacing round punch

► Fig.6: 1. Stripper 2. Nut and set bolt 3. Punch retaining nut 4. Round punch

1. Be sure that the punch piston is fully retracted and remove the strippers to make access to the parts easier.
2. The punch must be removed first and then the die. Unscrew the punch retaining nut to remove the punch and remove the set bolt and the nut to remove the die.

NOTICE: When replacing the punch and the die, make sure that the correct size, thickness and hole shape is selected. Shaped punches and dies must be properly aligned with each other.

3. Place the die in the C frame in the proper orientation. Secure firmly with the set bolt and tighten the nut.
4. Place the punch in the punch retaining nut. Insert the punch with the nut into the punch piston and hand tighten the nut.

NOTICE: When installing a punch with a stepped edge (anti rotation), make sure the orientation is correct and that the stepped edge is correctly positioned in the punch piston.

5. Make sure the punch is correctly positioned in the punch rod and tighten the punch retaining nut firmly with the nut retaining bar supplied.

► Fig.7: 1. Nut retaining bar 2. Punch retaining nut 3. Loosen 4. Tighten

6. Restore the strippers.

WARNING: If the punch and die are not the same size or the punch and the die are not positioned properly, the punch may strike the die causing both parts to break. In such a case, pieces flying off from the broken parts may cause personal injury.

CAUTION: Check the butterfly bolts which hold the stripper regularly to ensure that they are tight. Loose bolts may cause the stripper to come off and damage the tool.

Replacing oblong punch

► Fig.8: 1. Stripper 2. Nut and set bolt 3. Punch retaining nut 4. Oblong punch 5. Stepped edge 6. Punch rod

1. Be sure that the punch piston is fully retracted and remove the strippers to make access to the parts easier.
2. The punch must be removed first and then the die. Unscrew the punch retaining nut to remove the punch and remove the set bolt and the nut to remove the die.

NOTICE: When replacing the punch and the die, make sure that the correct size, thickness and hole shape is selected. Shaped punches and dies must be properly aligned with each other.

3. Secure the oblong die firmly with the set bolt and tighten the nut.
4. Place the oblong punch into the punch retaining nut. Position the stepped edge of the oblong punch properly in the punch piston and hand tighten the punch retaining nut.

NOTICE: If the stepped edge of the oblong punch is not properly inserted into the punch piston, the punch retaining nut cannot be fastened. Make sure the oblong punch is positioned correctly in the punch rod.

5. Push the oblong punch against the punch rod and tighten the punch retaining nut firmly with the nut firmly with the nut retaining bar supplied.

► Fig.9: 1. Nut retaining bar 2. Punch retaining nut 3. Loosen 4. Tighten

6. Restore the strippers.

WARNING: If the punch and die are not the same size or the punch and the die are not positioned properly, the punch may strike the die causing both parts to break. In such a case, pieces flying off from the broken parts may cause personal injury.

CAUTION: Check the butterfly bolts which hold the stripper regularly to ensure that they are tight. Loose bolts may cause the stripper to come off and damage the tool.

CAUTION: Make sure the stepped edge of the oblong punch is positioned correctly in the punch rod and the punch retaining nut is properly fastened.

OPERATION

Correct use of the tool

Die selection

It is important that the die to be used is correct for the thickness of the workpiece to be punched. Punching the workpiece of 4 mm to 8 mm thickness using a die for thinner workpiece can cause the punch to jam in the workpiece. This is due to the smaller clearance between the die and punch. In such a case, the workpiece will be pulled up by the retracting punch as shown in the figure. Special care should be taken when punching flat bar of mild steel, aluminum and copper.

► Fig.10: 1. Workpiece

Correct use of the stripper

Do not position the workpiece with one end or both ends unsupported by the stripper. If the workpiece is not properly supported, it will move when the punch returns. It may cause the punch to jam and damaging the tool.

► Fig.11: 1. Stripper 2. Workpiece

Punching a hole

CAUTION: Before punching, always make sure that the proper punch and die are installed correctly.

1. Check the position for punching.

► Fig.12: 1. Punch 2. Flat bar 3. Die

2. Loosen the cap screw on the slide stopper and adjust the slide stopper to the desired position. After that, retighten the cap screw.

NOTE: The slide stopper is set to hold the hole puncher at a constant distance from the edge of the work piece.

3. Check that the return lever is fully closed in the clockwise direction.

► Fig.13: 1. Spring pin 2. Return lever 3. Open position 4. Closed position

4. Check that the punch piston is fully retracted.

5. Place the puncher in the required position on the workpiece using the slide stopper as a guide. Align the point of the punch with the center mark of the hole to be punched.

6. Continue to pull the switch trigger until the punch reaches the end of its stroke and returns to the starting position.

The punch rod will extend and push the punch through the workpiece.

NOTE: To aid accurate and easy positioning of the punch, pull the switch trigger intermittently to jog the punch down to the workpiece. If the position is not satisfactory, open the return lever to retract the punch for another attempt. If the punch doesn't return to its starting position with return lever open, pull the switch trigger to return the punch.

NOTE: If the punch doesn't return after punching finishes, release the switch trigger to stop the motor and pull the switch trigger again.

If the punch doesn't return even after performing above procedures, perform the procedures for stopping the operation before the completion of punching mentioned below.

Stopping the operation before the punching is finished

If you want to stop the operation before the punching is finished, perform the procedures below:

1. Turn the return lever counterclockwise until it hits the spring pin and then immediately back to its starting position.

Doing this releases the internal pressure of the tool. If the punch retracts from the workpiece under its own power, allow the punch to fully return. After that, turn the return lever back to its starting position. In this case, the following step is not necessary.

2. Continue to pull the switch trigger until the punch returns to its starting position.

Using slide stopper for maximum depth

Optional accessory

CAUTION: Before attaching or removing the slide stopper, ensure that the battery cartridge is removed to prevent accidental operation and personal injury.

Punching up to 40 mm depth from the edge of the workpiece can be done using the optional slide stopper.

► Fig.14: 1. Bolt and washer 2. Optional slide stopper

1. Loosen the set bolt and nut to remove the die.
2. Remove the bolt and washer fixing the slide stopper.
3. Remove the slide stopper by pulling it to the upper side of the C frame.
4. Insert the optional slide stopper for maximum depth from the bottom side of the C frame.
5. Fix the optional slide stopper with the bolt and washer removed in step 2.
6. Install the die with the set bolt and nut removed in step 1.

MAINTENANCE

CAUTION: Always be sure that the tool is switched off and the battery cartridge is removed before attempting to perform inspection or maintenance.

NOTICE: Never use gasoline, benzine, thinner, alcohol or the like. Discoloration, deformation or cracks may result.

To maintain product SAFETY and RELIABILITY, repairs, any other maintenance or adjustment should be performed by Makita Authorized or Factory Service Centers, always using Makita replacement parts.

Regular maintenance

Keep the air hole at the end of the C frame clear of dirt and obstructions. The air hole has to be open in order to control the hydraulic pressure.

► Fig.15: 1. Air hole

Do not undo or remove the three screws as shown in the figure. Doing so will cause oil to leak from the tool.

► Fig.16

Addling oil

This tool is electro-hydraulic. When shipped from the factory, it was filled with the oil. Do not attempt to add oil as long as the tool performs well. When the oil-pressure is not enough for proper operation, add oil in the following procedures.

NOTICE: Make sure that the work area and all equipment is clean so that no dirt, dust or other foreign materials can get into the hydraulic oil or pump area.

NOTICE: Only use pure hydraulic oil recommended by Makita. To prevent damage to the seals and other internal machine parts, do not use other oil listed below.

Recommended oil:

- Makita hydraulic oil
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- Hydraulic oil with equivalent spec anti-wear, ISO Viscosity Grade 46.

1. Install the battery cartridge to the tool.
2. Lay the tool on its left side so that the oil port is facing up.
3. Operate the tool to move the punch position almost to the bottom of its stroke.

NOTE: If necessary, run the tool for several strokes. Doing so allows you to determine the bottom of stroke and also position the punch piston correctly. In the correct position, the maximum amount of oil has been drawn from the pump and the appropriate amount of oil for refill can be obtained.

4. Remove the battery cartridge from the tool.
5. Carefully remove the socket head cap screw to open the oil port.
- Fig.17: 1. Socket head cap screw
6. Fill the reservoir with hydraulic oil using the small squeeze bottle which is supplied with the tool.
7. Rock the tool back and forth slightly several times to free any trapped air bubbles. After that, add additional oil as necessary.
8. Replace the socket head cap screw and wipe up any excess oil.

9. Install the battery cartridge and run the tool for several strokes with the return lever is in open position. After that, run the tool again with the return lever is in closed position.

Doing this purges trapped air out of the system. Repeat this procedure to make sure that the punch piston is almost at the bottom of its stroke.

10. Add additional oil as necessary by repeating step 3 to 9.

If the oil is depleted excessively, you need to repeat this procedure several times.

Replacing carbon brushes

Replace the carbon brushes when they wear down to the limit mark.

NOTICE: Keep the carbon brushes clean and free to slip in the holders.

NOTICE: Both carbon brushes must be replaced at the same time.

NOTICE: Use only identical carbon brushes.

► Fig.18: 1. Limit mark

1. Remove two screws on the rear cover using a screwdriver and then remove the rear cover.

► Fig.19: 1. Rear cover 2. Screw

2. Raise the arm part of the spring and then place it in the recessed part of the housing with a slotted bit screwdriver or the like.

► Fig.20: 1. Arm 2. Spring 3. Recessed part

3. Remove the carbon brush caps of the carbon brushes using pliers and then take out the worn carbon brushes. Insert the new carbon brushes and attach the carbon brush caps.

► Fig.21: 1. Carbon brush cap

4. Make sure that the carbon brush caps have fit into the holes in brush holders securely.

► Fig.22: 1. Hole 2. Carbon brush cap

5. Reinstall the rear cover and tighten two screws securely.

TROUBLESHOOTING

Before asking for repairs, conduct your own inspection first. If you find a problem that is not explained in the manual, do not attempt to dismantle the tool. Instead, ask Makita Authorized Service Centers, always using Makita replacement parts for repairs.

State of abnormality	Probable cause (malfunction)	Remedy
Punch piston will not come out.	Oil is insufficient	Refill oil.
	Punch piston has not returned completely due to rebar chips, iron powder and dirt in the sliding portion of punch piston and C frame.	Push back punch piston. Clean punch piston.
	Punch piston has not returned completely due to the distortion or swelling of punch piston.	Ask your local authorized service center for repair.
	Punch piston has not returned completely due to weak return spring.	Ask your local authorized service center for repair.
Although punch piston comes out, cutting power is too weak to hole punching.	Oil is insufficient.	Refill oil.
	Contact between cylinder and release valve is improper. There may be scratches at chimney of cylinder or iron powder or dirt are sticking there.	Ask your local authorized service center for repair.
	Breakage of release valve.	Ask your local authorized service center for repair.
	Improper clearance between cylinder and piston.	Ask your local authorized service center for repair.
	Improper contact between cylinder and check valve.	Ask your local authorized service center for repair.
Oil leaks.	Scratches on or breakage of oil leveler sack.	Ask your local authorized service center for repair.
	Scratches at sliding portion of C frame and punch piston and at back-up ring.	Ask your local authorized service center for repair.
	Breakage of O-ring at joint of C frame and cylinder.	Ask your local authorized service center for repair.
	Breakage of liner at joint of cylinder and pump case.	Ask your local authorized service center for repair.
	Insufficient tightening of bolts at respective parts.	Tighten bolts.
Motor does not move. Poor motor rotation.	Insufficient charge of battery cartridge.	Charge battery cartridge.
	Battery life cycle worn off.	Replace battery cartridge.
	Breakage of motor by overheating.	Ask your local authorized service center for repair.
	Deformation or breakage of bearings and gear connected to the motor.	Ask your local authorized service center for repair.

CAUTION: The internal components of the pump have very close clearances and are sensitive to damage from dust, dirt, contamination of the hydraulic fluid or improper handling. The disassembly of the pump housing requires special tools and training, and should only be attempted by repair personnel who have been properly trained and have the proper equipment. The improper servicing of electrical components can lead to conditions that could cause serious injury. The pump and piston components and all electrical components should be serviced only by authorized repair shop, dealer or distributor.

NOTICE: Any attempt by unauthorized personnel to service the internal components of the pump area will void the warranty.

OPTIONAL ACCESSORIES

⚠ CAUTION: These accessories or attachments are recommended for use with your Makita tool specified in this manual. The use of any other accessories or attachments might present a risk of injury to persons. Only use accessory or attachment for its stated purpose.

If you need any assistance for more details regarding these accessories, ask your local Makita Service Center.

- Work stand
- Slide stopper (Max. throat depth)
- Makita genuine battery and charger

NOTE: Some items in the list may be included in the tool package as standard accessories. They may differ from country to country.

SPECIFIKATIONER

Modell:	DPP200
Max. håldjup	40 mm
Hålförmer	Runda/avlängda
Max. hålstorlek och -tjocklek	För mjukt stål med en tensil styrka på 65 000 psi För rostfritt stål med en tensil styrka på 89 000 psi
	Diameter : 20 mm Tjocklek : 8 mm Diameter : 20 mm Tjocklek : 6 mm
Märkspänning	18 V likström
Dimensioner (L x B x H) (med handtag)	417 mm x 127 mm x 315 mm
Nettovikt	10,7 - 10,8 kg

- På grund av vårt pågående program för forskning och utveckling kan dessa specifikationer ändras utan föregående meddelande.
- Specifikationer kan variera mellan olika länder.
- Vikt med batterikassett i enlighet med EPTA-procedur 01/2014

Tillgänglig batterikassett och laddare

Batterikassett	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Laddare	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Vissa av batterikassetterna och laddarna på listan ovan kanske inte finns tillgängliga i din region.

⚠WARNING: Använd endast batterikassetter och laddare från listan ovan. Användning av andra batterikassetter och laddare kan orsaka personskada och/eller brand.

Kombinationen av stans och matris

Rundstansning

Stans	Matris	Arbetsstycke	Kapacitet
		Plattjärn	Max: 80 mm x t8 (centrumstansning)
		Vinkel	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Max: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanal	Min: 75 mm x 40 mm Max: 100 mm x 50 mm (flänsstansning)

Mätenhet: mm

Stans	Matris	Tensil	Kanal	Tensil
		Mjukt stål (65 000 psi)		Rostfritt stål (89 000 psi)
6	SB6	t2 - t4	-	t3 - t4
6,5	SB6,5	t2 - t6	-	t3 - t4
8	SB8	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5	SB8,5	t2 - t6	-	t3 - t4
10	SB10	t2 - t6	t7,5	t3 - t4
11	SB11	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
12	SB12	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
13	SB13	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
14	SB14	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
15	SB15	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
16	SB16	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
18	SB18	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
19	SB19	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
20	SB20	t2 - t8	t7,5	t3 - t6

Avläng stansning

Stans	Matris	Arbetsstycke	Kapacitet
		Plattjärn	Max: 80 mm x t8 (centrumstansning)
		Vinkel	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Max: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanal	Min: 75 mm x 40 mm Max: 100 mm x 50 mm (flänsstansning)

Mätenhet: mm

Stans	Matris	Tensil	Kanal	Tensil
		Mjukt stål (65 000 psi)		Rostfritt stål (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2 - t6	-	t3 - t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 18	9 x 18B	t2 - t6	-	t3 - t4
10 x 15	10 x 15B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
10 x 20	10 x 20B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
12 x 18	12 x 18B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
14 x 21	14 x 21B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6

Symboler

Följande visar symbolerna som används för utrustningen. Se till att du förstår innehördan innan du använder borrmaskinen.

Läs igenom bruksanvisningen.

Risker med flygande föremål och buller.
Bär hörselskydd och ögonskydd.

Farlig spänning. Koppla från all spänning innan arbeten utförs på denna utrustning. Om denna instruktion inte följs kan det leda till dödsfall eller allvarlig personskada.

Snurrande blad. Håll händerna borta medan maskinen är igång. Stäng av strömmen innan du utför service.

Ni-MH
Li-ion

Gäller endast inom EU
Elektrisk utrustning eller batteripaket får inte kastas i hushållsavfallet!
Enligt EU-direktivet som avser förbrukad elektrisk och elektronisk utrustning, batterier, ackumulatorer, förbrukade batterier och ackumulatorer, samt direktivens tillämpning enligt nationell lagstiftning, ska uttjänt elektrisk utrustning, batterier och batteripaket sorteras separat och lämnas till miljövänlig återvinning.

Avsedd användning

Detta verktyg är avsedd för stansning av hål i stål.

Buller

Den normala bullernivån för A-belastning är bestämd enligt EN 60745-1 EN ISO 3744:

Ljudtrycksnivå (L_{PA}) : 76,7 dB (A)

Måttolerans (K) : 3 dB (A)

OBS: Det deklarerade bullervärdet har uppmäts i enlighet med standardtestmetoden och kan användas för jämförandet av en maskin med en annan.

OBS: Det deklarerade bulleremissionsvärdet kan också användas i en preliminär bedömning av exponering för vibration.

WARNING: Använd hörselskydd.

WARNING: Bulleremissionen under faktisk användning av maskinen kan skilja sig från det deklarerade värdet, beroende på hur maskinen används och särskilt vilken typ av arbetsstykke som behandlas.

WARNING: Var noga med att identifiera säkerhetsåtgärder för att skydda användaren, vilka är grundade på en uppskattning av graden av exponering för vibrationer under de faktiska användningsförhållandena, (ta, förutom avtryckartiden, med alla delar av användarcykeln i beräkningen, som till exempel tiden då maskinen är avståndg och när den går på tomgång).

Vibration

Det totala vibrationsvärdet (treaxlad vektorsumma) bestämt enligt EN 60745-1:

Vibrationsemission (a_h): $2,5 \text{ m/s}^2$ eller lägre
Måttolerans (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

OBS: Det deklarerade totala vibrationsvärdet har uppmäts i enlighet med standardtestmetoden och kan användas för jämförandet av en maskin med en annan.

OBS: Det deklarerade totala vibrationsvärdet kan också användas i en preliminär bedömning av exponering för vibration.

WARNING: Vibrationsemissionen under faktisk användning av maskinen kan skilja sig från det deklarerade värdet, beroende på hur maskinen används och särskilt vilken typ av arbetsstykke som behandlas.

WARNING: Var noga med att identifiera säkerhetsåtgärder för att skydda användaren, vilka är grundade på en uppskattning av graden av exponering för vibrationer under de faktiska användningsförhållandena, (ta, förutom avtryckartiden, med alla delar av användarcykeln i beräkningen, som till exempel tiden då maskinen är avståndg och när den går på tomgång).

EG-försäkran om överensstämmelse

Gäller endast inom EU

EG-försäkran om överensstämmelse inkluderas som bilaga A till denna bruksanvisning.

SÄKERHETSVARNINGAR

Allmänna säkerhetsvarningar för maskiner

WARNING: Läs alla säkerhetsvarningar, anvisningar, illustrationer och specifikationer som medföljer det här maskinen. Underlätenhet att följa instruktionerna kan leda till elstötar, brand och/eller allvarliga personskador.

Spara alla varningar och instruktioner för framtidens referens.

Termen "maskin" som anges i varningarna hänvisar till din eldrivna maskin (sladdanslutet) eller batteridrivna maskin (sladdlös).

Säkerhet på arbetsplatsen

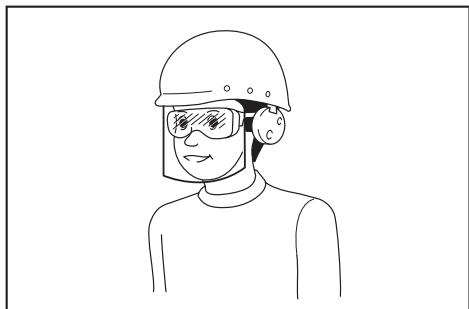
1. **Se till att arbetsområdet är rent och har bra belysning.** Arbetsområden med skräp eller dålig belysning kan leda till olyckor.
2. **Använd inte maskinen i explosiva områden, som till exempel i närheten av lättantändliga vätskor, gaser eller damm.** Maskinen skapar gnistor som kan antända dammet eller ångorna.
3. **Barn och andra obehöriga bör hållas på avstånd när du använder maskinen.** Om du blir distraherad kan du förlora kontrollen över verktyget.

Elsäkerhet

1. **Maskinens stickkontakt måste passa i uttaget.** Modifera inte kontakten på något sätt. Använd inte adaptator till sammans med jordade maskiner. När stickkontakt och uttag är avpassade för varandra minskar risken för elstötar.
2. **Undvik kroppskontakt med jordade ytor som till exempel rör, element, spisar och kylskåp.** Det finns en ökad risk för elstötar om din kropp är jordad.
3. **Utsätt inte maskinen för regn eller väta.** Vatten inuti maskinen ökar risken för elstötar.
4. **Var försiktig med sladden.** Använd aldrig sladden när du bär, drar eller kopplar ur maskinen ur vägguttaget. Håll sladden borta från värme, olja, vassa kanter eller rörliga delar. Skadad eller intrasslad sladd ökar risken för elstötar.
5. **Använd endast särskilda förlängningssladdar avsedda för utomhus bruk vid arbete utomhus.** Om en sladd för utomhus bruk används minskar risken för elstötar.
6. **Om maskinen måste användas på fuktiga platser, använd strömmatning via jordfelsbrytare.** Användning av en jordfelsbrytare minskar risken för elstötar.
7. **Elverktyg kan alstra elektromagnetiska fält (EMF) som inte är skadliga för användaren.** Däremot bör personer med pacemaker och andra liknande medicinska enheter kontakta tillverkaren av enheten och/eller läkare om råd innan de använder detta elverktyg.

Persons skydd

1. **Var hela tiden vaksam, koncentrera dig på det du gör och använd sunt förfuvt när du använder maskinen. Använd inte maskinen när du är trött eller påverkad av alkohol eller mediciner.** Ett ögonblicks uppmärksamhet kan resultera i allvarliga personskador.
2. **Använd personlig säkerhetsutrustning.**
Använd alltid skyddsglasögon. Användning av skyddsutrustning, som till exempel dammask, halkfria skor, skyddshjälm och hörselskydd, under lämpliga förhållanden minskar risken för personskador.
3. **Förhindra oavsiktlig start.** Säkerställ att avtryckaren är i avståndt läge innan maskinen ansluts till elnätet och/eller till batteriet, plockas upp eller transportereras. Att bär maskinen med fingrarna på avtryckaren eller försé maskinen med ström när avtryckaren är intryckt inbjuder till olyckor.
4. **Ta bort inställningsnycklar och andra verktyg innan maskinen startas.** En inställningsnyckel eller annat verktyg som sitter på en roterande del av maskinen kan resultera i personskador.
5. **Översträck inte. Stå alltid stabilt och ha god balans hela tiden.** På så vis får du bättre kontroll över maskinen i oväntade situationer.
6. **Klä dig rätt.** Bär inte löst sittande kläder eller smycken. Håll hår och kläder borta från rörliga delar. Löst sittande kläder, smycken eller långt hår kan fastna i rörliga delar.
7. **Om utrustning för dammutsugning tillhandahålls ska du tillse att denna utrustning är ansluten och används på rätt sätt.** Användning av dammuppsamling kan minska dammrelaterade risker.
8. **Låt inte vana av frekvent användning av maskiner låta dig bli likgiltig och ignorera maskineras säkerhetsföreskrifter.** En oförsiktig användning kan på ett ögonblick leda till allvarliga skador.
9. **Bär alltid skyddsglasögon för att skydda dina ögon från skada när du använder e-verktyg.** Skyddsglasögona måste uppfylla ANSI Z87.1 i USA, EN 166 i Europa, eller AS/NZS 1336 i Australien/Nya Zealand. I Australien/ Nya Zealand måste man enligt lag även bära ansiktsskydd för att skydda ansiktet.

Det är arbetsgivarens ansvar att se till att användare och övriga personer i det omedelbara arbetsområdet använder lämplig skyddsutrustning.

Användning och underhåll av maskinen

1. **Använd inte maskinen utanför dess begränsningar.** Välj rätt maskin för arbetsuppgiften. En maskin som används på avsett sätt gör jobbet bättre och säkrare.
2. **Använd inte maskinen om den inte går att starta eller stänga av med avtryckaren.** Maskiner som inte går att manövrera via avtryckaren är riskabla att använda och måste repareras.
3. **Dra ur kontakten ur vägguttaget och/eller ta ur batteriet (om löstagbart) ur maskinen innan du ändrar inställningar, byter tillbehör eller förvarar maskinen.** Genom denna förebyggande säkerhetsåtgärd elimineras risken för att maskinen startas oavsiktligt.
4. **Förvara maskiner som inte används utom räckhåll för barn.** Låt inte personer som är ovanliga vid maskinen, eller obekanta med denna bruksanvisning, använda maskinen. Maskinen är ett farligt redskap i händerna på en ovan användare.
5. **Underhåll maskiner och tillbehör.** Kontrollera om det finns misspassningar, skador eller annat som kan påverka maskinens drift. Kontrollera också att alla rörliga delar kan röra sig fritt. Om maskinen är skadad, se till att få den reparerad före användning. Många olyckor orsakas av dåligt underhållna maskiner.
6. **Se till att skärverktyg hålls rena och skarpa.** Ett välvårdat skärverktyg med vass egg är både lättare och säkrare att manövrera.
7. **Använd maskinen, tillbehör och verktygsdelar etc. i enlighet med dessa instruktioner, med hänsyn till arbetsförhållanden och till det arbete som ska utföras.** Användning av maskin för annat arbete än vad den är avsedd för kan leda till en farlig situation.
8. **Håll handtagen och greppytter torra, rena och fria från olja och smuts.** Hala handtag och greppytter gör hanteringen av och kontrollen över maskinen osäker om oväntade situationer uppstår.
9. **Använd inte arbetshandskar som kan trassla in sig i maskinen när du använder den.** Om arbetshandskar trasslar in sig i rörliga delar kan det leda till personskada.

Användning och underhåll av batteri

1. **Ladda endast med den batteriladdare som angetts av tillverkaren.** En laddare som passar en viss typ av batterier kan skapa risk för brand när den används tillsammans med annat batteri.
2. **Använd endast maskiner tillsammans med tillhörande batterier.** Om andra batterier används kan risken för personskada och brand öka.
3. **När batteriet inte används bör det hållas borta från andra metallföremål som till exempel gem, mynt, nycklar, spik, skruv eller andra små metallföremål som kan skapa anslutning från en terminal till en annan.** Kortslutning av batteripolerna kan orsaka brännskador eller brand.
4. **Under hårdare förhållande kan det komma vätska ur batteriet.** Undvik kontakt. Spola med vatten om kontakt ändå råkar uppstå. Om vätskan kommer i kontakt med ögonen bör läkare uppsökas. Vätska från batteriet kan orsaka irritation på huden eller ge brännskador.

- Använd inte ett batteripaket eller maskin som är skadat eller ändrat.** Skadade eller ändrade batterier kan uppföra sig opålitligt, vilket kan leda till brand, explosion eller skaderisk.
- Utsätt inte batteripaket eller maskiner för brand eller höga temperaturer.** Exponering för brand eller temperaturer över 130 °C kan leda till explosion.
- Följ alla laddningsinstruktioner och ladda inte batteripaketet eller maskinen utanför det temperaturintervall som anges i instruktionerna.** Felaktig laddning, eller vid temperaturer utanför det angivna intervallet, kan skada batteriet och öka risken för brand.

Service

- Lämna maskinen till en auktoriserad verkstad för service och underhåll med originalreservdelar.** Detta garanterar fortsatt säker användning av maskinen.
- Utför aldrig service av skadade batteripaket.** Service av skadade batteripaket får endast utföras av tillverkaren eller auktoriserade serviceleverantörer.
- Följ instruktionerna för smörjning och byte av tillbehör.**

Säkerhetsinstruktioner för sladdlöst håslag

- Det är viktigt att välja rätt stans och matris.** Välj rätt stans och matris efter hålets form, storlek, arbetsstuckets tjocklek och materialtyp.
- Se till att stans med avfasad kant som hindrar fri rotation är monterad korrekt i stanskolven innan stansens låsmutter dras åt.**
- För stansning om kanaformade arbetsstucken och arbetsstucken i rostfritt stål ska endast de matriser som medföljer för dessa material användas.** Välj endast den kombination av stans och matris som är lämplig för arbetsstuckets tjocklek.
- Se till att stansen och matrisen är fast i läge med muttern eller skruven.** Annars kan det hända att verktyget skadas med allvarliga personskador som följd. Kontrollera regelbundet och dra åt stansen och matrisen.
- Verktyget är elhydrauliskt.** Vid låga temperaturer ska den köras några minuter på tomgång innan du startar.
- Håll ansiktet, händer och andra kroppsdelar borta från stansningsområdet vid användning.**
- Ta bort batterikassetten innan du byter stans eller matris eller vid service eller inställningar.**
- Stans och matris som slits, deformeras, flisas, går av eller är skadade på något sätt kan leda till att verktyget går sönder och orsaka allvarliga olyckor.** Byt genast ut dem mot nya levererade från Makita.
- Vid stansning av rostfritt stål kan stansen och matrisen slitas snabbare än vid stansning av mjukare material.** Se till att stansen och matrisen är i bra skicka, inte är slitna och inte är deformeraade, flisade, skadade eller trasiga eller skadade på något sätt. Kontrollera med din återförsäljare innan du stansar material som inte anges i specifikationerna.

- Ta bort och kontrollera kolborstarna regelbundet.** Byt ut dem efter 200 gånger. Kolborstar med en längd på 6 mm eller mindre kan skada motorn.
- När verktyget används kontinuerligt kan dess temperatur överstiga 70 °C, vilket kan orsaka lägre prestanda.** I detta fall måste arbetet avbrytas i ca 1 timme för att låta verktyget svalna innan du använder den igen.
- Täck inte för eller täpp till motorns luftintag eftersom detta kan orsaka att motorn överhettas, vilket kan leda till rök, brand eller explosion.**

Viktiga säkerhetsanvisningar för batterikassetten

- Innan batterikassetten används ska alla instruktioner och varningsmärken på (1) batteriladdaren, (2) batteriet och (3) produkten läsas.**
- Montera inte isär batterikassetten.**
- Om drifttiden blivit avsevärt kortare ska användningen avbrytas omedelbart.** Det kan uppstå överhettning, brännskador och t.o.m en explosion.
- Om du får elektrolyt i ögonen ska de sköljas med rent vatten och läkare uppsökas omedelbart.** Det finns risk för att synen förloras.
- Kortslut inte batterikassetten.**
  - Rör inte vid polerna med något strömförande material.**
  - Undvik att förvara batterikassetten tillsammans med andra metallobjekt som t.ex. spikar, mynt o.s.v.**
  - Skydda batteriet mot vatten och regn.** En batterikortslutning kan orsaka ett stort strömföde, överhettning, brand och maskinhaveri.
- Förvara inte maskinen och batterikassetten på platser där temperaturen kan nå eller överstiga 50 °C.**
- Bränn inte upp batterikassetten även om den är svårt skadad eller helt utslitna.** Batterikassetten kan explodera i öppen eld.
- Var försiktig så att du inte råkar tappa batteriet och utsätt det inte för stötar.**
- Använd inte ett skadat batteri.**
- De medföljande lithiumjonbatterierna är föremål för kraven i gällande lagstiftning för farligt gods.** För kommersiella transporter (av t.ex. tredje parter som speditionsfirmar) måste de särskilda transportkrav som anges på emballaget och etiketter iakttas. För att förbereda den produkt som ska avsändas krävs att du konsulterar en expert på riskmaterial. Var också uppmärksam på att det i ditt land kan finnas ytterligare föreskrifter att följa. Teipa över eller maskera blottade kontakter och packa batteriet på sådant sätt att det inte kan röra sig fritt i förpackningen.
- När batterikassetten ska kasseras måste den tas bort från maskinen och kasseras på ett säkert sätt.** Följ lokala föreskrifter beträffande avfallshantering av batteriet.

- Använd endast batterierna med de produkter som specificerats av Makita. Att använda batterierna med ej godkända produkter kan leda till brand, överdriven värme, explosion eller utläckande elektrolyt.
- Om maskinen inte används under en lång tid** måste batteriet tas bort från maskinen.

SPARA DESSA ANVISNINGAR.

ÄFÖRSIKTIGT: Använda endast äkta Makita-batterier. Användning av oäkta Makita-batterier eller batterier som har manipulerats kan leda till person- och utrustningsskador eller till att batteriet fattar eld. Det upphäver också Makitas garanti för verktyget och laddaren.

Tips för att uppnå batteriets maximala livslängd

- Ladda batterikassetten innan den är helt urladdad. Stanna alltid maskinen och ladda batterikassetten när du märker att maskinen blir svagare.
- Ladda aldrig en fulladdad batterikassett. Överladdning förkortar batteriets livslängd.
- Ladda batterikassetten vid en rumstemperatur på 10 °C - 40 °C. Låt en varm batterikassett svalna innan den laddas.
- Ladda batterikassetten om du inte har använt den på länge (mer än sex månader).

BESKRIVNING AV DELAR

► Fig.1

1	Motor	2	Säkerhetsdekal	3	Pumphus	4	Stansläsmutter
5	Stans	6	Matris	7	Avstrykare	8	C-ram
9	Skjutanslag	10	Returspak	11	Oljeport	12	Avtryckare
13	Startspärr	14	Batterikassett	-	-	-	-

FUNKTIONSBESKRIVNING

ÄFÖRSIKTIGT: Se alltid till att maskinen är avstängd och batterikassetten borttagen innan du justerar maskinen eller kontrollerar dess funktioner.

Montera eller demontera batterikassetten

ÄFÖRSIKTIGT: Stäng alltid av maskinen innan du monterar eller tar bort batterikassetten.

ÄFÖRSIKTIGT: Håll stadigt i maskinen och batterikassetten när du monterar eller tar bort batterikassetten. I annat fall kan det leda till att de glider ur dina händer och orsakar skada på maskinen och batterikassetten samt personsksada.

► Fig.2: 1. Röd indikator 2. Knapp 3. Batterikassett

Ta bort batterikassetten genom att skjuta ner knappen på kassetterns framsida samtidigt som du drar ut batterikassetten.

Sätt i batterikassetten genom att rikta in tungan på batterikassetten mot spåret i höljet och skjut den på plats. Tryck in batterikassetten ordentligt tills den läser fast med ett klick. Om du kan se den röda indikatorn på knappens ovansida är den inte läst ordentligt.

ÄFÖRSIKTIGT: Sätt alltid i batterikassetten helt tills den röda indikatorn inte längre syns.

I annat fall kan den oväntat falla ur maskinen och skada dig eller någon annan.

ÄFÖRSIKTIGT: Montera inte batterikassetten med våld. Om kassetten inte lätt glider på plats är den felinsatt.

Skyddssystem för batteri

Verktyget är utrustat med ett batteriskyddssystem. Detta system bryter automatiskt strömmen till motorn för att förlänga verktygets och batteriets livslängd. Verktyget stoppar automatiskt under användningen om verktyget eller batteriet hamnar i följande situationer.

Överurladdningsskydd

När batterikapacitet är otillräcklig stoppar verktyget automatiskt. I sådant fall ska batteriet tas ur verktyget och laddas.

Indikerar kvarvarande batterikapacitet

Endast för batterikassetter med indikator

► Fig.3: 1. Indikatorlampor 2. Kontrollknapp

Tryck på kontrollknappen på batterikassetten för att se kvarvarande batterikapacitet. Indikatorlamporna lyser i ett par sekunder.

Indikatorlampor	Kvarvarande kapacitet
Upplyst	
Av	
Blinkar	
	75% till 100%
	50% till 75%
	25% till 50%
	0% till 25%
	Ladda batteriet.
	Batteriet kan ha skadats.

OBS: Beroende på användningsförhållanden och den omgivande temperaturen kan indikationen skilja sig lätt från den faktiska batterikapaciteten.

Avtryckarens funktion

ÄFÖRSIKTIGT: Innan du monterar batterikassetten i maskinen ska du alltid kontrollera att avtryckaren fungerar och återgår till läget "OFF" när du släpper den.

ÄFÖRSIKTIGT: Lås alltid avtryckaren när maskinen inte används.

Vid stansning i ett arbetsstycke ska avtryckaren hållas inne tills stansen går igenom till matrisen och återgår till startposition. Tryck startspärren från sida B för att låsa avtryckaren. Tryck startspärren från sida A för att låsa upp.

► Fig.4: 1. Startspärr 2. Avtryckare

Roterbart grepp

Greppet kan roteras 360 grader i valfri riktning vid användning. Denna funktionen är särskilt användbar när du arbetar i obekväma eller trånga utrymmen som gör det möjligt för användaren att placera verktyget i bästa läge för enkel användning.

► Fig.5

MONTERING

ÄFÖRSIKTIGT: Se alltid till att maskinen är avstånd och batterikassetten borttagen innan du underhåller maskinen.

Byta ut stans och matris

Byta ut rundstans

► Fig.6: 1. Avtryckare 2. Mutter och inställningsbult 3. Stansläsmutter 4. Rundstans

1. Se till att stanskolven är fullständigt återdragen och ta bort avtryckaren för att underlätta åtkomst till delar.
2. Stansen måste tas bort först och sedan matrisen. Skruva loss stansens låsmutter för att ta bort stansen och ta bort inställningsbulten och muttern för att ta bort matrisen.

OBSERVERA: Vid byte av stans och matris måste man se till att rätt storlek, tjocklek och hålförml väljs. Formade stansar och matriser måste riktas in ordentligt med varandra.

3. Placeramattris i C-ramen i rätt riktning. Fäst den ordentligt med inställningsskruven och dra åt muttern.
4. Placer stansen i stansläsmuttern. För in stansen med muttern i stanskolven och dra åt muttern.

OBSERVERA: Vid montering av en stans med en avfasad kant (antirotation) måste man se till att orienteringen är korrekt och att den fasade kanten är korrekt placerad i stanskolven.

5. Se till att stansen är korrekt placerad i stansstängen och dra åt stansläsmuttern med den medföljande mutterlässtängen.

► Fig.7: 1. Mutterlässtäng 2. Stansläsmutter 3. Lossa 4. Dra åt

6. Montera tillbaka avtrykarna.

ÄVARNING: Om stansen och matrisen inte är av samma storlek och matrisen inte är placerad korrekt kan stansen stöta i matrisen och leda till att båda delarna går sönder. Om så är fallet kan flygande delar från trasiga delar orsaka personskador.

ÄFÖRSIKTIGT: Kontrollera regelbundet att vingskruvorna som håller fast avtryckaren sitter ordentligt. Lösa bultar kan göra så att avtryckaren lossar och skadar verktyget.

Byta ut avlång stans

► Fig.8: 1. Avtryckare 2. Mutter och inställningsbult 3. Stansläsmutter 4. Avlång stans 5. Fasad kant 6. Stansstäng

1. Se till att stanskolven är fullständigt återdragen och ta bort avtryckaren för att underlätta åtkomst till delar.
2. Stansen måste tas bort först och sedan matrisen. Skruva loss stansens låsmutter för att ta bort stansen och ta bort inställningsbulten och muttern för att ta bort matrisen.

OBSERVERA: Vid byte av stans och matris måste man se till att rätt storlek, tjocklek och hålförml väljs. Formade stansar och matriser måste riktas in ordentligt med varandra.

3. Fäst den avlånga matrisen ordentligt med inställningsskruven och dra åt muttern.
4. Placer den avlånga stansen i stansläsmuttern. Placer den avlånga stansens fasade kant ordentligt i stansstängen och dra åt stansläsmuttern för hand.

OBSERVERA: Om den fasade kanten på den avlånga stansen inte är korrekt placerad i stansstängen kan stansläsmuttern inte dras åt. Se till att den avlånga stansen är placerad korrekt i stansstängen.

5. Tryck den avlånga stansen mot stansstängen och dra åt stansläsmuttern ordentligt med den medföljande mutterlässtängen.
- Fig.9: 1. Mutterlässtäng 2. Stansläsmutter 3. Lossa 4. Dra åt

6. Montera tillbaka avtrykarna.

ÄVARNING: Om stansen och matrisen inte är av samma storlek och matrisen inte är placerad korrekt kan stansen stöta i matrisen och leda till att båda delarna går sönder. Om så är fallet kan flygande delar från trasiga delar orsaka personskador.

ÄFÖRSIKTIGT: Kontrollera regelbundet att vingskruvorna som håller fast avtryckaren sitter ordentligt. Lösa bultar kan göra så att avtryckaren lossar och skadar verktyget.

ÄFÖRSIKTIGT: Se till att den fasade kanten på den avlånga stansen är placerad korrekt i stansstängen och att stansläsmuttern är ordentligt åtdragen.

ANVÄNDNING

Korrekt hantering av verktyget

Matrisval

Det är viktigt att matrisen som ska användas är korrekt för tjockleken på det arbetsstycket som ska stansas. Att stansa arbetsstycken på 4mm till 8 mm tjocklek med en matris avsedd för tunnare arbetsstycken kan göra så att stansen fastnar i arbetsstycket. Detta beror på mindre spel mellan matrisen och stansen. Om så är fallet dras arbetsstycket upp genom att dra tillbaka stansen enligt bilden. Särskild försiktighet bör iakttas vid stansning av plattjärn av mjukt stål, aluminium och koppar.

► Fig.10: 1. Arbetsstycke

Korrekt hantering av avtryckaren

Placerar inte arbetsstycket med ena eller båda ändar utan stöd av avtryckaren. Om arbetsstycket inte har tillräckligt med stöd rör det sig när stansen återgår. Det kan göra så att stansen fastnar och skadar verktyget.

► Fig.11: 1. Avtryckare 2. Arbetsstycke

Stans ett hål

ÄFÖRSIKTIGT: Se alltid till att rätt stans och matris är monterad korrekt innan stansning.

1. Kontrollera läget för stansningen.

► Fig.12: 1. Stans 2. Plattjärn 3. Matris

2. Lossa lockskruven på skjutanslaget och justera skjutanslaget till önskad position. Dra därefter åt lockskruven.

OBS: Skjutanslaget är inställt att hålla hålslaget på ett konstant avstånd från arbetsstyckets kant.

3. Kontrollera att returspaken är fullständigt stängd i medurs riktning.

► Fig.13: 1. Fjäderstift 2. Returspak 3. Öppet läge
4. Stängt läge

4. Kontrollera att stanskollen är fullständigt indragen.

5. Placerar stansen i önskat läge på arbetsstycket med skjutanslaget som guide. Rikta in stansens punkt mot mitten av hålet som skall stansas.

6. Fortsätt dra avtryckaren tills stansen når slutet av sitt slag och återgår till utgångsläget.

Stansstängen körts ut och trycker stansen genom arbetsstycket.

OBS: Dra avtryckaren intermittent för att före ner stansen mot arbetsstycket i steg och för att underlätta noggrann och enkel positionering av stansen. Om positioneringen inte är tillfredsställande, öppna spaken för att dra tillbaka stansen för ett nytt försök. Om stansen inte återgår till utgångsläget med returspaken öppen, dra avtryckaren för att återföra stansen.

OBS: Om stansen inte återgår när stansningen är avslutad, släpå avtryckaren att stanna motorn och dra i avtryckaren igen.

Om stansen inte återgår efter ovan procedurer utförts, utför procedureerna för att stanna driften innan slutförande av stansningen som nämns nedan.

Stanna driften innan stansningen är klar

Om du vill stanna driften innan stansningen är slutförd måste du utföra procedurerna nedan:

1. Vrid returspaken moturs tills den träffar fjäderstiftet och därefter genast tillbaka till utgångsläget.

Om detta görs frigörs verktygets interna tryck. Om stansen återgår från arbetsstycket under sin egen kraft ska stansen få återgå fullständigt. Vrid därefter returspaken tillbaka till utgångsläget. I detta fall är följande steg inte nödvändigt.

2. Fortsätt dra avtryckaren tills stansen återgår till utgångsläget.

Använda skjutanslaget för maximalt djup

Valfria tillbehör

ÄFÖRSIKTIGT: Innan skjutanslaget monteras eller tas bort måste man se till att batterikassetten är borttagen för att förhindra oavsiktlig användning och personskador.

Stansning av upp till 40 mm djup från arbetsstyckets kant är möjlig med hjälp av det valfria skjutanslaget.

► Fig.14: 1. Bult och bricka 2. Valfritt skjutanslag

1. Lossa inställningsbulten och -muttern för att ta bort matrisen.

2. Ta bort bulten och brickan som håller fast skjutanslaget.

3. Ta bort skjutanslaget genom att dra i C-ramens översida.

4. För in det valfria skjutanslaget för maximalt djup från C-armens undersida.

5. Fäst det valfria skjutanslaget med bulten och brickan som togs bort i steg 2.

6. Montera matrisen med inställningsbulten och -muttern som togs bort i steg 1.

UNDERHÅLL

AFFÖRSIKTIGT: Se alltid till att maskinen är avstängd och batterikassetten borttagen innan inspektion eller underhåll utförs.

OBSERVERA: Använd inte bensin, förtunningsmedel, alkohol eller liknande. Missfärgning, deformation eller sprickor kan uppstå.

För att upprätthålla produktens SÄKERHET och TILLFÖRLITLIGHET bör allt underhålls- och justeringsarbete utföras av ett auktoriserat Makita servicecenter och med reservdelar från Makita.

Regelbundet underhåll

Håll lufthålen i änden av C-ramen fria från smuts och hinder. Lufthålen måste vara öppna för att styra hydraultrycket.

► Fig.15: 1. Lufthål

Lossa eller ta inte bort de tre skruvarna enligt bilden. Att göra detta leder till oljeläckage från verktyget.

► Fig.16

Fylla på olja

Detta verktyg är elhydrauliskt. Vid leverans från fabrik är den fyllt med olja. Försök inte att fylla på olja så länge verktyget fungerar väl. Fyll på olja i följande procedurer när oljetrycket är för lågt för korrekt drift.

OBSERVERA: Se till att arbetsområdet och all utrustning är ren så att ingen smuts, damm eller andra främmande material kan komma in i hydrauloljan eller i pumpområdet.

OBSERVERA: Använd endast ren olja som rekommenderas av Makita. Använd inte annan olja än den som anges nedan för att förhindra skada på tätningar och andra interna maskindelar.

Rekommenderad olja:

- Makita hydraulolja
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- Hydraulolja med motsvarande specifikation antisilitage, ISO Viscosity Grade 46.

- Installera batterikassetten på verktyget.
- Lägg verktyget på dess vänstra sida så att oljeposten är vänd uppåt.
- Använd verktyget för att flytta stansens position nästan till dess slags längsta läge.

OBS: Kör verktyget vid behov flera slag. Gör du det kan du fastställa slagets nedre läge och även positionera stansstängen korrekt. I denna position kan rätt mängd olja eftersom oljan i pumpen har tömts ut.

- Ta bort batterikassetten från verktyget.
- Ta försiktigt bort insekskruven för att öppna oljeposten.

► Fig.17: 1. Insekskruv

6. Fyll på behållaren med hydraulolja med små klämflaskor som medföljer verktyget.

7. Gunga verktyget fram och tillbaka flera gånger för att frigöra alla instängda luftbubblor. Fyll därefter på extra olja efter behov.

8. Sätt tillbaka insekskruven och torka upp överflödig olja.

9. Montera den nya batterikassetten och kör verktyget i flera slag med returspaken i öppet läge. Kör därefter verktyget igen med returspaken i stängt läge.

Att göra detta tömmer ut luft ur systemet. Upprepa denna procedur för att kontrollera att stanskolven är i slagets nedersta läge.

10. Fyll på olja vid behov genom att upprepa steg 3 till 9.

Om oljan förbrukas för mycket måste denna procedur upprepas flera gånger.

Byte av kolborstar

Byt ut kolborstarna när de är nedslitna till slitagmarkeringen.

OBSERVERA: Håll kolborstarna rena så att de lätt kan glida in i hållarna.

OBSERVERA: Båda kolborstarna måste bytas ut samtidigt.

OBSERVERA: Använd endast identiska kolborstar.

► Fig.18: 1. Gränsmarkering

1. Ta bort de två skruvarna på den bakre kåpan med en skruvmejsel och ta därefter bort den bakre kåpan.

► Fig.19: 1. Bakre hölje 2. Skruv

2. Lyft armdelen på fjädern och placera den i den nedsänkta delen av huset med en spärskravmejsel eller liknande.

► Fig.20: 1. Arm 2. Fjäder 3. Försänkt del

3. Ta bort kolborstlocken från kolborsten med tänger och ta ut de slinna kolborsten. Sätt i de nya kolborstarna och sätt fast locken till kolborstarna.

► Fig.21: 1. Lock till kolborstarna

4. Se till att kolborstarnas lock passas in ordentligt i hålen i hållarna.

► Fig.22: 1. Hål 2. Lock till kolborstarna

5. Sätt tillbaka höljet och dra åt de två skruvarna ordentligt.

FELSÖKNING

Innan du ber om reparation ska du först utföra en egen kontroll. Om du hittar ett problem som inte finns förklarat i bruksanvisningen ska du inte försöka att ta isär maskinen. Fråga istället ett auktoriserad servicecenter för Makita, och använd alltid reservdelar från Makita för reparationer.

Feltillstånd	Trolig orsak (felfunktion)	Atgärd
Stansstängen kommer inte ut.	För lite olja.	Fyll på olja.
	Stanskolven har inte återgått fullständigt p.g.a. metalldamm och smuts i stanskolvens och C-ramens skjutdel.	Tryck tillbaka stanskolven. Gör rent stanskolven.
	Stanskolven har inte återgått fullständigt p.g.a. distortion hos stanskolven eller att den har svällt.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Stanskolven har inte återgått fullständigt p.g.a. svag returfjäder.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
Även om stanskolven åker ut är den skärande kraften för låg för att stansa ett hål.	För lite olja.	Fyll på olja.
	Kontakt mellan cylinder och utloppsventil är felaktig. Det kan finnas repor på cylindertoppen eller metalldamm eller smuts.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Utllopsventilen är trasig.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Fel spel mellan cylinder och kolv.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Felaktig kontakt mellan cylinder och utloppsventil.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
Oljeläckage.	Cylinderns uretanpackning är trasig.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Repor på eller brott hos lock oljeväxlare.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Repor på C-ramens skjutande del och stanskolven vid backupring.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	O-ing vid led C-ram och cylinder trasig.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Foder vid led cylinder och pumphus trasig.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
Motorn går inte. Dålig motorrotation.	Dra åt respektive delars bultar.	Dra åt skruvarna.
	O tillräcklig laddning i batterikassetten.	Ladda batterikassetten.
	Batteriets livslängd sliten.	Byt ut batterikassetten.
	Motorfel vid överhettning.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Deformation eller fel hos lager och kugghjul som är anslutet till motorn.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.

ÅFÖRSIKTIGT: Pumpens interna komponenter har väldigt små toleranser och är känsliga för skador från damm, smuts, kontaminerings av hydraulvätska eller felaktig hantering. Demonteringen av pumphuset kräver speciella verktyg och utbildning och bör endast utföras av personal som har utbildats och har rätt utrustning. Felaktigt underhåll av elektriska komponenter kan leda till förhållanden som kan orsaka allvarliga skador. Pumpen, kolvens komponenter och alla elektriska komponenter får endast underhållas av auktoriserad verkstad, återförsäljare eller distributör.

OBSERVERA: Varje försök av obehörig personal att utföra service på de interna komponenterna i pumpområdet upphäver garantin.

VALFRIA TILLBEHÖR

ÄFÖRSIKTIGT: Följande tillbehör eller tillsatser rekommenderas för användning med den Makita-maskin som denna bruksanvisning avser. Om andra tillbehör eller tillsatser används kan det uppstå risk för personskador. Använd endast tillbehören eller tillsatserna för de syften de är avsedda för.

Kontakta ditt lokala Makita servicecenter om du behöver ytterligare information om dessa tillbehör.

- Arbetastill
- Skjutanslag (max djup)
- Makitas originalbatteri och -laddare

OBS: Några av tillbehören i listan kan vara inkluderade i maskinpaketet som standardtillbehör. De kan variera mellan olika länder.

TEKNISKE DATA

Modell:	DPP200	
Maks. utløpsdybde	40 mm	
Hullform	Runde/avlange	
Maks. hullstørrelse og -tykkelse	For bløtt stål med en strekkstyrke på 65 000 psi	Diameter: 20 mm Tykkelse: 8 mm
	For rustfritt stål med en strekkstyrke på 89 000 psi	Diameter: 20 mm Tykkelse: 6 mm
Nominell spenning	DC 18 V	
Mål (L x B x H) (med håndtak)	417 mm x 127 mm x 315 mm	
Nettovekt	10,7 - 10,8 kg	

- På grunn av vårt kontinuerlige forsknings- og utviklingsprogram kan spesifikasjonene som oppgis i dette dokumentet endres uten varsel.
- Spesifikasjonene kan variere fra land til land.
- Vekt, med batteri, i henhold til EPTA-prosedyre 01/2014

Passende batteri og lader

Batteriinnsats	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Lader	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Noen av batteriene og laderne som er opplistet ovenfor er kanskje ikke tilgjengelige, avhengig av hvor du bor.

ADVARSEL: Bruk kun de batteriene og laderne som er opplistet ovenfor. Bruk av andre batterier og ladere kan føre til personskader og/eller brann.

Kombinasjon av hulljern og gjengebakke

Rundstansing

Hulljern	Gjengebakke	Arbeidsstykke	Kapasitet
		Flatjern	Maks.: 80 mm x t8 (midtstansing)
		Vinkel	Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanal	Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (flensstansing)

Enhet: m

Hulljern	Gjengebakke	Strekkskryke	Kanal	Strekkskryke
		Bløtt stål (65 000 psi)		Rustfritt stål (89 000 psi)
6	SB6	t2 – t4	–	t3 – t4
6,5	SB6,5	t2 – t6	–	t3 – t4
8	SB8	t2 – t6	–	t3 – t4
8,5	SB8,5	t2 – t6	–	t3 – t4
10	SB10	t2 – t6	t7,5	t3 – t4
11	SB11	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
12	SB12	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
13	SB13	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
14	SB14	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
15	SB15	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
16	SB16	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
18	SB18	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
19	SB19	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
20	SB20	t2 – t8	t7,5	t3 – t6

Avlang stansing

Hulljern	Gjengebakke	Arbeidsstykke	Kapasitet
		Flatjern	Maks.: 80 mm x t8 (midtstansing)
		Vinkel	Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanal	Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (flensstansing)

Enhet: m

Hulljern	Gjengebakke	Strekkskryke	Kanal	Strekkskryke
		Bløtt stål (65 000 psi)		Rustfritt stål (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2 – t6	–	t3 – t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2 – t6	–	t3 – t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2 – t6	–	t3 – t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2 – t6	–	t3 – t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2 – t6	–	t3 – t4
9 x 18	9 x 18B	t2 – t6	–	t3 – t4
10 x 15	10 x 15B	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
10 x 20	10 x 20B	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
12 x 18	12 x 18B	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
14 x 21	14 x 21B	t2 – t8	t7,5	t3 – t6

Symboler

Nedenfor ser du symbolene som brukes for dette utstyret. Forviss deg om at du forstår hva de betyr, før du begynner å bruke maskinen.

Les bruksanvisningen.

Avfall som slynges ut og sterkt støy. Bruk øreklokker og vernebriller.

Farlig spenning. Koble fra all strøm før du utfører arbeid på dette utstyret. Hvis ikke, kan det medføre død eller personskade.

Blad i bevegelse. Hold hendene unna mens maskinen er i gang. Koble fra strømmen før du utfører noe servicearbeid.

Ni-MH
Li-ion

Kun for EU-land
Kast aldri elektrotutstyr eller batteripakker i husholdningsavfallet!

I henhold til EU-direktivene om kasserte elektriske og elektroniske produkter, og om batterier og akkumulatorer og brukte batterier og akkumulatorer og direktivenesiversetting i nasjonal rett, må elektriske produkter og batterier og batteripakker som ikke lenger skal brukes, samles separat og returneres til et miljøvennlig gjenvinningsanlegg.

Riktig bruk

Dette verktøyet er beregnet på å stanse et hull i stålmateriale.

Støy

Typisk A-vektet lydtrykknivå er bestemt i henhold til EN 60745-1 EN ISO 3744:

Lydtrykknivå (L_{PA}): 76,7 dB (A)

Usikkerhet (K): 3 dB (A)

MERK: Den/de oppgitte verdien(e) for genererte vibrasjoner har blitt målt i henhold til standard testmetoder, og kan bli brukt til å sammenligne ett verktøy med et annet.

MERK: Den/de angitte verdien(e) for de genererte vibrasjonene kan også brukes til en foreløpig vurdering av eksponeringen.

ADVARSEL: Bruk hørselsvern.

ADVARSEL: De genererte vibrasjonene ved faktisk bruk av elektroverktøyet kan avvike fra den/de angitte vibrasjonsverdien(e), avhengig av hvordan verktøyet brukes.

ADVARSEL: Sørg for å identifisere vernetiltak for å beskytte operatøren, som er basert på et estimat av eksponeringen under de faktiske bruksforholdene (idet det tas hensyn til alle deler av driftssyklusen, dvs. hvor lenge verktøyet er slått av, hvor lenge det går på tomgang og hvor lenge startbryteren faktisk holdes trykket).

Vibrasjoner

Den totale vibrasjonsverdien (triaksial vektorsum) bestemt i henhold EN 60745-1:

Genererte vibrasjoner (a_h): $2,5 \text{ m/s}^2$ eller mindre
Usikkerhet (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

MERK: Den/de oppgitte verdien(e) for totalt genererte vibrasjoner har blitt målt i henhold til standard testmetoder, og kan bli brukt til å sammenligne ett verktøy med et annet.

MERK: Den/de angitte verdien(e) for totalt genererte vibrasjoner kan også brukes til en foreløpig vurdering av eksponeringen.

ADVARSEL: De genererte vibrasjonene ved faktisk bruk av elektroverktøyet kan avvike fra den/de angitte vibrasjonsverdien(e), avhengig av hvordan verktøyet brukes og spesielt i forhold til arbeidsstykket som blir behandlet.

ADVARSEL: Sørg for å identifisere vernetiltak for å beskytte operatøren, som er basert på et estimat av eksponeringen under de faktiske bruksforholdene (idet det tas hensyn til alle deler av driftssyklusen, dvs. hvor lenge verktøyet er slått av, hvor lenge det går på tomgang og hvor lenge startbryteren faktisk holdes trykket).

EFs samsvarserklæring

Gjelder kun for land i Europa

EFs samsvarserklæring er lagt til som vedlegg A i denne bruksanvisningen.

SIKKERHETSADVARSEL

Generelle advarsler angående sikkerhet for elektroverktøy

ADVARSEL: Les alle sikkerhetsadvarsler, instruksjoner, illustrasjoner og spesifikasjoner som følger med dette elektroverktøyet. Hvis ikke alle instruksjonene nedenfor følges, kan det forekomme elektrisk støt, brann og/eller alvorlig skade.

Oppbevar alle advarsler og instruksjoner for senere bruk.

Utrykket «elektrisk verktøy» i advarslene refererer både til elektriske verktøy (med ledning) tilkoblet strømnettet, og batteridrevne verktøy (uten ledning).

Sikkerhet på arbeidsplassen

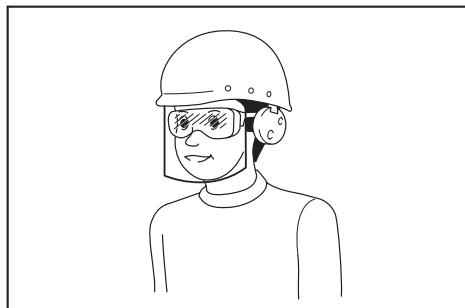
- Hold arbeidsplassen ren og godt opplyst.**
Rotete og mørke områder fører lett til uhell.
- Ikke bruk elektriske verktøy i eksplorative atmosfærer, f.eks. i nærheten av brennbare væsker, gasser eller støv.** Elektriske verktøy avgir gnister som kan antenne støv eller gasser.
- Hold barn og tilskuere unna når du bruker et elektrisk verktøy.** Distraksjoner kan få deg til å miste kontrollen over verktøyet.

Elektrisk sikkerhet

- Støpslene til elektriske verktøy må passe til det aktuelle strømmuttaket.** Støpselet må aldri endres eller modifiseres på noen måte. Ikke bruk adapterstøpsler til jordete elektriske verktøy. Ikke-modifiserte støpsler og passende kontakter reduserer risikoen for elektrisk støt.
- Unngå kroppskontakt med jordete overflater, som rør, radiatorer, komfyrer og kjøleskap.** Hvis kroppen din er jordet, er det større fare for at du får elektrisk støt.
- Ikke utsett elektriske verktøy for regn eller fuktighet.** Hvis det kommer vann inn i et elektrisk verktøy, vil det øke faren for elektrisk støt.
- Ikke utsett strømkablene for feilaktige belastninger.** Kabelen må aldri brukes til å bære, trekke eller koble fra det elektriske verktøyet. Hold strømkablen unna varme, olje, skarpe kanter og bevegelige deler. Ødelagte eller sammenfiltrede kabler øker faren for elektriske støt.
- Når du bruker et elektrisk verktøy utendørs, må du bruke en skjøtedeling som egner seg til utendørs bruk.** Med en skjøtedeling som er beregnet på utendørs bruk kan du redusere faren for elektriske støt.
- Hvis bruk av elektrisk verktøy i fuktige omgivelser ikke er til å unngå, må du bruke en strømforsyning som er beskyttet med en reststrømdrevet enhet (RCD).** Bruk av RCD reduserer faren for elektriske støt.
- Elektroverktøy kan skape elektromagnetiske felt (EMF) som ikke er skadelige for brukeren.** Brukere av pacemaker og annet tilsvarende medisinsk utstyr bør imidlertid kontakte produsenten av utstyret og/eller legen før de bruker dette elektroverktøyet.

Personlig sikkerhet

1. **Vær ørvåken, følg med på det du gjør og bruk sunn fornuft når du bruker elektriske verktøy. Du må aldri bruke elektriske verktøy når du er trett eller under påvirkning av narkotika, alkohol eller medikamenter.** Et øyeblikk uoppmerksomhet kan være nok til å forårsake alvorlige helseskader.
2. **Bruk personlig verneutstyr. Bruk alltid beskyttelsesbriller. Verneutstyr som for eksempel støvmaske, sklislike vernesko, hjelm og hørselsvern reduserer faren for personskader når det brukes riktig.**
3. **Unngå utilsiktet start. Pass på at bryteren er i «AV»-stilling før du kobler maskinen til et strømmuttak eller batteripakken, og før du tar det opp eller begynner å bære maskinen.** Hvis du bærer elektroverktøy med fingeren på bryteren eller kobler strøm til et verktøy med bryteren i på-stilling, kan dette lett føre til ulykker.
4. **Fjern eventuelle justeringsnøkler og skrunnokler før du slår på det elektriske verktøyet.** En skrunnokkel eller sekskanthokkel som legges igjen på en roterende del av verktøyet kan forårsake helseskader.
5. **Ikke løn deg over verktøyet. Pass alltid på at du holder balansen og har godt fotfeste.** På denne måten får du bedre kontroll over det elektriske verktøyet i uventede situasjoner.
6. **Bruk riktig arbeidstøy. Ikke bruk løse klær eller smykker. Hold hårt og klær unna bevegelige deler.** Løse klær, smykker og langt hår kan sette seg fast i bevegelige deler.
7. **Hvis støvavslag og utstyr for støvoppsamling er tilgjengelig, må disse være tilkoblet og brukes riktig.** En støvoppsamler kan redusere støvrelaterte farer.
8. **Ikke løn fortroligheten som følge av hyppig bruk av verktøyet gjøre deg skjødesløs og få deg til å oversie sikkerhetsprinsipper for verktøyet.** En uforsiktig handling kan medføre alvorlige person-skader i løpet av en brøkdel av et sekund.
9. **Bruk alltid vernebriller for å beskytte øynene mot skade når du bruker elektroverktøy.** Brillene må oppfylle kravene i ANSI Z87.1 i USA, EN 166 i Europa eller AS/NZS 1336 i Australia/New Zealand. I Australia/New Zealand er det dessuten lovpålagt å bruke et ansiktsvern for å beskytte ansiktet.

Det er arbeidsgivers ansvar å påse at verktøyoperatorene og alle andre personer i arbeidsområdets umiddelbare nærhet bruker riktig verneutstyr.

Bruk og vedlikehold av elektrisk verktøy

1. **Ikke bruk makt på det elektriske verktøyet.** Bruk riktig elektrisk verktøy for formålet. Riktig elektrisk verktøy vil gjøre jobben bedre og sikrere i den hastigheten det er konstruert for.
2. **Ikke bruk det elektriske verktøyet hvis det ikke kan slås på og av med startbryteren.** Et hvilket som helst elektrisk verktøy som ikke kan kontrolleres med startbryteren er farlig og må repareres.
3. **Trekk stopselet ut av stikkontakten og/eller ta batteriet ut av elektroverktøyet, hvis det kan tas ut, før du foretar eventuelle justeringer, skifter tilbehør eller setter elektroverktøy til oppbevaring.** Slike forebyggende sikkerhetstiltak reduserer faren for at elektroverktøyet skal starte utsiktet.
4. **Elektriske verktøy som ikke er i bruk skal oppbevares utilgjengelig for barn. Ikke la personer som ikke kjenner det elektriske verktøyet eller disse instruksjonene bruke det.** Elektrisk verktøy er farlig i hendene på opplærte brukere.
5. **Vedlikehold elektroverktøy og tilbehør.** Kontroller om deler av verktøyet er dårlig tilpasset hverandre, om bevegelige deler sitter fast, om noen deler er brukket, eller om andre omstendigheter vil kunne påvirke bruken av det elektriske verktøyet. Hvis det elektriske verktøyet er skadet, må det repareres før bruk. Mange ulykker skyldes dårlig vedlikeholdt elektrisk verktøy.
6. **Hold skjæreverktøy skarpe og rene.** Korrekt vedlikeholdt skjæreverktøy med skarpe skjærkanter har mindre risiko for å sette seg fast og er enklere å kontrollere.
7. **Bruk det elektriske verktøyet, tilbehør og verkøybits osv. i henhold til disse instruksjonene, mens du tar hensyn til arbeidsforholdene og arbeidet som skal utføres.** Det kan oppstå farlige situasjoner hvis det elektriske verktøyet brukes til andre formål enn det er laget for.
8. **Hold håndtakene og gripeflatene tørre, rene og frie for olje og smørefett.** Glatte håndtak og gripeflater gjør verktøyet vanskelig å håndtere og kontrollere dersom det skulle oppstå noe uventet.
9. **Ikke bruk stoffhansker som kan vikle seg inn i verktøyet.** Hvis stoffhansker vikler seg inn i de bevegelige delene, kan det føre til personskader.

Bruk og vedlikehold av batteridrevne maskiner

1. **Batteriet må kun lades opp igjen med en lader spesifisert av produsenten.** En lader som passer til en batteritype, kan være brannfarlig når den brukes med en annen batteritype.
2. **Bruk elektroverktøy kun med spesifikt angitte batterier.** Hvis det brukes et hvilket som helst annet batteri, kan dette utgjøre en fare for helse-skader og brann.
3. **Når batteriet ikke er i bruk, må du holde verktøyet unna metallgenstander som f.eks. binders, mynter, nøkler, spiker, skruer og andre små metallgenstander som kan skape forbindelse mellom de to polene.** Hvis batteripolen kortsluttes, kan du få brannsår, eller det kan begynne å brenne.

- Hvis batteriet utsettes for hardhendt bruk, kan det lekke væske fra batteriet. Unngå kontakt med væsken. Hvis du kommer i kontakt med batterivæsken, må du skylle med vann. Hvis du får batterivæske i øynene, må du i tillegg oppsøke lege. Væske som kommer ut av batteriet, kan forårsake irritasjon eller forbrenninger.
- Ikke bruk et batteri eller verktøy som er skadet eller endret på.** Batterier som er skadet eller endret på kan oppføre seg uspålitelig og medføre brann, eksplosjon eller fare for personskader.
- Et batteri eller verktøy må ikke utsettes for brann eller for høy temperatur.** Brann eller en temperatur over 130 °C kan forårsake eksplosjon.
- Følg alle ladeinstruksjoner, og ikke lad batteriet eller verktøyet utenfor temperaturområdet som er angitt i instruksjonene.** Feil lading eller ved temperaturer utenfor det angitte området, kan skadet batteriet og øke faren for brann.

Service

- La en kvalifisert reparatør utføre service på det elektriske verktøyet ditt, og se til at vedkommende kun bruker originale reservedeler. Dette vil opprettholde sikkerheten til det elektriske verktøyet.
- Aldri foreta service på skadde batterier.** Service på batterier skal kun utføres av produsenten eller godkjente serviceleverandører.
- Følg instruksjonene for smøring og skifting av tilbehør.**

Sikkerhetsanvisninger for batteridrevet hullmaskin

- Det er avgjørende å velge riktig hulljern og gjengebakke. Velg riktig hulljern og gjengebakke i henhold til hullstørrelse, hullform, arbeidsstykrets tykkelse og materialtype.
- Kontroller at et eventuelt hulljern med nedtrappet kant, som hindrer fri rotasjon, monteres riktig i hullstempellet før hulljernstempeluttenen trekkes til.
- Når hullformede arbeidsstykker og arbeidsstykker laget av rustfritt stål skal stanses, brukes gjengebakken som er laget kun for disse materialene. Velg kun kombinasjonen av hulljern og gjengebakke som er egnert for arbeidsstykrets tykkelse.
- Kontroller at hulljernet og gjengebakken er festet godt i riktig stilling med mutteren eller bolten. Hvis ikke, kan det føre til alvorlig skade på verktøyet og alvorlig personskade. Kontroller også at hulljernet og gjengebakken regelmessig.
- Verktøyet er elektrohydraulisk. Når temperaturen er lav, skal det svive i noen minutter på tomgang før du tar det i bruk.**
- Hold ansikt, hender og andre kroppsdelar unna stanseområdet under bruk.
- Ta ut batteriet før du skifter ut hulljernet og gjengebakken, eller når du utfører service eller foretar justeringer.
- Hulljern og gjengebakker som blir slitt, deformert, hakket, knekt eller skadet på annet vis, kan føre til at verktøyet blir defekt og forårsaker en alvorlig ulykke. Erstatt dem umiddelbart med nye fra Makita.

- Ved stansing av rustfritt stål kan hulljernet og gjengebakken bli raskere utslikt enn ved stansing av mykere materialer. Forsikre deg om at hulljernet og gjengebakken er i god stand, uten slitasje og ikke er deformert, hakket, knekt eller skadet på annen måte. Spør forhandleren før du stanser materialer som ikke er oppgitt i spesifikasjonene.
- Ta ut og kontroller kullbørstene med jevne mellomrom. Skift dem ut når de er brukt 200 ganger. Kullbørster med en lengde på ca. 6 mm eller mindre kan skade motoren.
- Når du bruker verktøyet kontinuerlig, kan verktøyets temperatur overstige 70 °C, noe som kan redusere ytelsen. I så fall tar du en pause på ca. 1 time slik at verktøyet får kjølt seg ned før du bruker det igjen.
- Ikke dekk til eller tett igjen motorens luftuhull, ettersom det kan føre til at motoren overoppheves, noe som igjen kan føre til røyk, brann og eksplosjon.**

Viktige sikkerhetsanvisninger for batteriinnsats

- Før du begynner å bruke batteriet, må du lese alle anvisninger og forsiktighetssregler på (1) batteriladeren, (2) batteriet og (3) det produktet batteriet skal brukes i.
- Ikke ta fra hverandre batteriet.
- Hvis driftstiden er blitt vesentlig kortere, må du omgående slutte å bruke maskinen. Hvis ikke kan resultatet bli overoppheving, mulige forbrenninger eller til og med en eksplosjon.
- Hvis du får elektrolytt i øynene, må du skylle dem med store mengder rennende vann og oppsøke lege med én gang. Denne typen uhell kan føre til varig blindhet.
- Ikke kortslutt batteriet:
  - De kan være ekstremt varme og du kan brenne deg.
  - Ikke lagre batteriet i samme beholder som andre metallgjenstander, som for eksempel spiker, mynter osv.
  - Ikke la batteriet komme i kontakt med vann eller regn.
- En kortslutning av batteriet kan føre til et kraftig strømstøt, overoppvarming, mulige forbrenninger og til og med til at batteriet går i stykker.
- Ikke lagre maskinen og batteriet på steder hvor temperaturen kan komme opp i eller overskride 50 °C.
- Ikke sett fyr på batteriet, ikke engang om det er sterkt skadet eller helt utslikt. Batteriet kan eksplodere hvis det begynner å brenne.
- Vær forsiktig så du ikke mister batteriet eller utsetter det for slag.
- Ikke bruk batterier som er skadet.
- Lithium-ion-batteriene som medfølger er gjestand for krav om spesialavfall. For kommersiell transport, f.eks av tredjeparter eller spedtører, må spesielle krav om pakking og merking følges.

- Før varen blir sendt, må du forhøre deg med en ekspert på farlig materiale. Ta også hensyn til muligheten for mer detaljerte nasjonale bestemmelser.
- Bruk teip eller maskeringsteip for å skjule åpne kontakter og pakk inn batteriet på en slik måte at den ikke kan bevege seg rundt i emballasjen.
11. Når du kasserer batteriinnsatsen, må du ta den ut av verktøyet og avhende den på et sikkert sted. Følg lokale bestemmelser for avhending av batterier.
  12. Bruk batteriene kun med produkter spesifisert av Makita. Montere batteriene i produkter som ikke er konforme kan føre til brann, overheting eller elektrolyttelekkasje.
  13. Hvis verktøyet ikke skal brukes over en lengre periode, må batteriet tas ut av verktøyet.

TA VARE PÅ DISSE INSTRUKSENE.

►FORSIKTIG: Bruk kun originale Makita-batterier. Bruk av batterier som har endret seg, eller som ikke er originale Makita-batterier, kan føre til at batteriet sprekker og forårsaker brann, personskader og andre skader. Det vil også ugyldiggjøre garantien for Makita-verktøyet og -laderen.

Tips for å opprettholde maksimal batterilevetid

1. Lad batteriinnsatsen før den er helt utladet. Stopp alltid driften av verktøyet og lad batteriinnsatsen når du merker at effekten reduseres.
2. Lad aldri en batteriinnsats som er fulladet. Overoplading forkorter batteriets levetid.
3. Lad batteriet i romtemperatur ved 10 °C - 40 °C. Et varmt batteri må kjøles ned før lading.
4. Lad batteriet hvis det ikke har vært brukt på en lang stund (over seks måneder).

DELEBESKRIVELSE

► Fig.1

1	Motor	2	Sikkerhetsetikett	3	Pumphus	4	Hulljernfestemutter
5	Hulljern	6	Gjengebakke	7	Avstryker	8	C-ramme
9	Glidestopper	10	Returspak	11	Oljeport	12	Startbryter
13	Låsekapp	14	Batteri	-	-	-	-

FUNKSJONSBESKRIVELSE

►FORSIKTIG: Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og batteriet tatt ut før du justerer maskinen eller kontrollerer dens mekaniske funksjoner.

Sette inn eller ta ut batteri

►FORSIKTIG: Slå alltid av verktøyet før du setter inn eller fjerner batteriet.

►FORSIKTIG: Hold verktøyet og batteripatronen i et fast grep når du monterer eller fjerner batteripatronen. Hvis du ikke holder verktøyet og batteripatronen godt fast, kan du miste grepet, og dette kan føre til skader på verktøyet og batteripatronen samt personskader.

► Fig.2: 1. Rød indikator 2. Knapp 3. Batteriinnsats

For å ta ut batteriet må du skyve på knappen foran på batteriet og trekke det ut.

Når du skal sette inn batteriet, må du plassere tungen på batteriet på linje med sporet i huset og skyve batteriet på plass. Skyv det helt inn til det går i inngrep med et lite klikk. Hvis du kan se den røde anviseren på oversiden av knappen, er det ikke fullstendig låst.

►FORSIKTIG: Batteriet må alltid settes helt inn, så langt at den røde anviseren ikke lenger er synlig. Hvis dette ikke gjøres, kan batteriet komme til å falle ut av maskinen og skade deg eller andre som oppholder seg i nærheten.

►FORSIKTIG: Ikke bruk makt når du setter i batteriet. Hvis batteriet ikke gir lett inn, er det fordi det ikke settes inn på riktig måte.

Batteribeskyttelsessystem

Verktøyet er utstyrt med et batteriversystem. Dette systemet slår automatisk av strømmen til motoren for å forlenge verktøyets og batteriets levetid. Verktøyet stopper automatisk under drift hvis verktøyet eller batteriet utsettes for følgende tilstand.

Overutladingsvern

Når batterikapasiteten blir utilstrekkelig, stopper verktøyet automatisk. Da tar du ut batteriet fra verktøyet, og lader det.

Indikere gjenværende batterikapasitet

Kun for batterier med indikatoren

► Fig.3: 1. Indikatorlamper 2. Kontrollknapp

Trykk på sjekk-knappen på batteriet for vise gjenværende batterikapasitet. Indikatorlampene lyser i et par sekunder.

Indikatorlamper			Gjenværende batterinivå
Tent	Av	Blinker	
			75 % til 100 %
			50 % til 75 %
			25 % til 50 %
			0 % til 25 %
			Lad batteriet.
			Batteriet kan ha en feil. ↑ ↓

MERK: Det angitte nivået kan avvike noe fra den faktiske kapasiteten alt etter bruksforholdene og den omgivende temperaturen.

Bryterfunksjon

FAORSIKTIG: Før du setter batteriet i verktøyet, må du alltid kontrollere om startbryteren aktiverer verktøyet på riktig måte og går tilbake til "AV"-stilling når den slippes.

FAORSIKTIG: Alltid lås startbryteren når verktøyet ikke brukes.

Når et arbeidsstykke skal stanses, fortsetter du å trekke i startbryteren til hulljernet går ned til gjengebakken og går tilbake til startposisjonen.

For å låse startbryteren, skyver du inn låseknappen fra B-siden. Lås opp ved å skyve inn låseknappen fra A-siden.

► Fig.4: 1. Låsekapp 2. Startbryter

Roterbart håndtak

Håndtaket kan roteres hele 360 grader i begge retninger mens verktøyet sviver. Denne funksjonen er spesielt nyttig når du arbeider på trange plasser eller steder som er vanskelig å komme til fordi du kan posisjonere verktøyet i best mulig posisjon for å få arbeidet gjort.

► Fig.5

MONTERING

FAORSIKTIG: Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og batteriet tatt ut før du utfører noe arbeid på maskinen.

Skifte ut hulljernet og gjengebakken

Skifte ut rundhulljern

- Fig.6: 1. Avstryker 2. Mutter og settbolt
3. Hulljernfestemutter 4. Rundhulljern

1. Kontroller at hullstempellet er trukket helt inn, og fjern avstrykerne for å gjøre tilgangen til delene enklere.

2. Hulljernet må fjernes først og deretter gjengebakken. Skru løs hulljernfestemutteren for å fjerne hulljernet, og fjern settbolten og mutteren for å fjerne gjengebakken.

OBS: Når hulljernet og gjengebakken skal erstattes, må du kontrollere at riktig størrelse, tykkelse og hullform er valgt. Formede hulljern og gjengebakker må innrettes nøyne med hverandre.

3. Plasser hulljernet i C-rammen i riktig retning. Fest godt med settbolten, og trekk til mutteren.

4. Plasser hulljernet i hulljernfestemutteren. Sett hulljernet med mutteren inn i hullstempellet, og trekk til mutteren for hånd.

OBS: Når du monterer et hulljern med nedtrappet kant (antirotasjon), må du kontrollere at retning er riktig og at den nedtrappede kanten er posisjonert riktig i hullstempellet.

5. Kontroller at hulljernet er posisjonert riktig i hullstangen, og trekk hulljernfestemutteren godt til med mutterfestestangen som følger med.

- Fig.7: 1. Mutterfestestang 2. Hulljernfestemutter
3. Løsne 4. Stramme

6. Sett avstrykerne tilbake på plass.

ADVARSEL: Hvis hulljernet og gjengebakken ikke er i samme størrelse, eller hvis hulljernet og gjengebakken ikke er posisjonert riktig, kan hulljernet trenne gjengebakken og føre til at begge deler knekker. I så fall kan løse deler som blir slynget ut fra de ødelagte delene forårsake personskade.

FAORSIKTIG: Kontroller vingeboltene som holder avstrykeren regelmessig for å kontrollere at de sitter godt fast. Løse bolter kan føre til at avstrykeren løsner og skader verktøyet.

Skifte ut avlangt hulljern

- Fig.8: 1. Avstryker 2. Mutter og settbolt
3. Hulljernfestemutter 4. Avlangt hulljern
5. Nedtrappet kant 6. Hullstang

1. Kontroller at hullstempellet er trukket helt inn, og fjern avstrykerne for å gjøre tilgangen til delene enklere.

2. Hulljernet må fjernes først og deretter gjengebakken. Skru løs hulljernfestemutteren for å fjerne hulljernet, og fjern settbolten og mutteren for å fjerne gjengebakken.

OBS: Når hulljernet og gjengebakken skal erstattes, må du kontrollere at riktig størrelse, tykkelse og hullform er valgt. Formede hulljern og gjengebakker må innrettes nøyne med hverandre.

- Fest det avlange hulljernet godt med settbolten, og trekk til mutteren.
- Plasser det avlange hulljernet i hulljernfestemutteren. Posisjoner den nedtrappede kanten på det avlange hulljernet riktig i hullstemelet, og trekk til hulljernfeste-mutteren for hånd.

OBS: Hvis den nedtrappede kanten på det avlange hulljernet ikke er satt riktig inn i hull-stemelet, kan ikke hulljernfestemutteren festes. Kontroller at det avlange hulljernet er posisjonert riktig i hullstemelet.

- Skiv det avlange hulljernet mot hullstangen, og trekk til hulljernfestemutteren godt med mutteren ved hjelp av mutterfestestangen som følger med.

► Fig.9: 1. Mutterfestestang 2. Hulljernfestemutter
3. Løsne 4. Stramme

- Sett avstrykerne tilbake på plass.

ADVARSEL: Hvis hulljernet og gjengebakken ikke er i samme størrelse, eller hvis hulljernet og gjengebakken ikke er posisjonert riktig, kan hulljernet trenne gjengebakken og føre til at begge deler knekker. I så fall kan løse deler som blir slyng ut fra de ødelagte delene forårsake personskade.

FORSIKTIG: Kontroller vingeboltene som holder avstrykeren regelmessig for å kontrollere at de sitter godt fast. Løse bolter kan føre til at avstrykeren løsner og skader verktøyet.

FORSIKTIG: Kontroller at den nedtrappede kanten på det avlange hulljernet er posisjonert riktig i hullstangen og at hulljernfestemutteren er godt festet.

BRUK

Riktig bruk av verktøyet

Velge gjengebakke

Det er viktig at det brukes riktig gjengebakke i forhold til tykkelsen på arbeidsstykket som skal stanses. Hvis du skal stanse et arbeidsstykke med en tykkelse på 4 mm til 8 mm, kan hulljernet sette seg fast i arbeidsstykket hvis gjengebakken er for tynn. Dette skyldes den mindre klaringen mellom gjengebakken og hulljernet. I så fall skal arbeidsstykket trekkes opp ved å trekke tilbake hulljernet som vist i figuren. Vær spesielt forsiktig ved stansing av flatjern av bløtt stål, aluminium og kobber.

► Fig.10: 1. Arbeidsstykke

Riktig bruk av avstrykeren

Ikke plasser posisjoner arbeidsstykket slik at én eller begge ender ikke støttes av avstrykeren. Hvis arbeidsstykket ikke støttes skikkelig opp, vil det flytte på seg når hulljernet går tilbake. Det kan føre til at hulljernet setter seg fast og skader verktøyet.

► Fig.11: 1. Avstryker 2. Arbeidsstykke

Stanse et hull

FORSIKTIG: Før du stanser, må du kontrollere at riktig hulljern og gjengebakke er montert på riktig måte.

- Kontroller posisjonen for stansing.

► Fig.12: 1. Hulljern 2. Flatjern 3. Gjengebakke

- Løsne hodeskruen på glidestopperen, og juster glidestopperen til ønsket posisjon. Deretter trekker du til hodeskruen igjen.

MERK: Glidestopperen stilles inn for å holde hullmaskinen i en konstant avstand fra kanten på arbeidsstykket.

- Kontroller at returspaken er helt lukket i retning med klokken.

► Fig.13: 1. Fjærtapp 2. Returspak 3. Åpen stilling
4. Lukket stilling

- Kontroller at hullstemelet er trukket helt tilbake.

- Plasser hullmaskinen i ønsket posisjon på arbeidsstykket ved å bruke glidestopperen som en veileddning. Rett inn spissen på hulljernet med midtmerket i hullet som skal stanset.

- Fortsett å trekke i startbryteren til hulljernet når enden av slaget og går tilbake til startposisjonen.

Hullstangen vil gå ut og skyve hulljernet gjennom arbeidsstykket.

MERK: For å bidra til nøyaktig og enkelt posisjering av hulljernet kan du trekke rykkvis i startbryteren for å støte hulljernet ned til arbeidsstykket. Hvis posisjonen ikke er tilfredsstillende, åpner du returspaken for å trekke hulljernet tilbake for et nytt forsøk. Hvis hulljernet ikke går tilbake til startposisjonen med returspaken åpen, trekker du i startbryteren for å få hulljernet til å gå tilbake.

MERK: Hvis hulljernet ikke går tilbake etter at stansingen er fullført, slipper du startbryteren for å stoppe motoren og trekker i startbryteren igjen.

Hvis hulljernet ikke går tilbake selv om du har fulgt fremgangsmåten over, følger du fremgangsmåtena for å stoppe operasjonen før stansing er fullført som nevnt nedenfor.

Stoppe operasjonen før stansingen er fullført

Hvis du vil stoppe operasjonen før stansingen er fullført, følger du fremgangsmåten nedenfor:

- Drei returspaken mot klokken til den treffer fjærtappen og deretter rett tilbake til startposisjonen.

Da frigjøres det indre trykket i verktøyet. Hvis hulljernet trekker seg tilbake fra arbeidsstykket av egen kraft, lar du hulljernet gå helt tilbake. Deretter dreier du returspaken tilbake til startposisjonen. I så fall er ikke trinnet som følger nødvendig.

- Fortsett å trekke i startbryteren til hulljernet går tilbake til startposisjonen.

Bruk glidestopper for maksimal dybde

Valgfritt tilbehør

AFORSIKTIG: Før du fester eller fjerner glidestopperen må du kontrollere at batteriet er tatt ut før å forhindre utilsiktet oppstart og personskade.

Det er mulig å stanse til den dybde på opptil 40 mm fra kanten av arbeidsstykket ved hjelp av glidestopperen (ekstrautstyr).

► Fig.14: 1. Bolt og skive 2. Glidestopper (ekstrautstyr)

1. Løsne settbolten og mutteren for å fjerne gjengebakken.
2. Fjern bolten og skiven som fester glidestopperen.
3. Fjern glidestopperen ved å trekke den til den øvre siden av C-rammen.
4. Sett inn glidestopperen (ekstrautstyr) for maksimal dybde fra den nedre siden av C-rammen.
5. Fest glidestopperen (ekstrautstyr) med bolten og skiven som du fjernet i trinn 2.
6. Monter gjengebakken med settbolten og mutteren som du fjernet i trinn 1.

VEDLIKEHOLD

AFORSIKTIG: Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og batteriet tatt ut før du foretar inspeksjon eller vedlikehold.

OBS: Aldri bruk gasolin, bensin, tynner alkohol eller lignende. Det kan føre til misfarging, deformering eller sprekkdannelse.

Før å opprettholde produktets SIKKERHET og PÅLITELIGHET, må reparasjoner, vedlikehold og justeringer utføres av autoriserte Makita servicesentre eller fabrikkservicesentre, og det må alltid brukes reservedeler fra Makita.

Regelmessig vedlikehold

Hold lufthullet i enden av C-rammen fri for smuss og hindringer. Lufthullet må være åpent for at hydraulikktrykket skal kunne styres.

► Fig.15: 1. Luft hull

Ikke løsne eller fjern de tre skruene som vist i figuren. Det vil føre til at olje lekker fra verktøyet.

► Fig.16

Etterfylle olje

Dette verktøyet er elektrohydraulisk. Da det ble sendt fra fabrikken, var det fylt med olje. Ikke forsøk å etterfylle på olje så lenge verktøyet virker som det skal. Når oljetrykket ikke er tilstrekkelig for riktig funksjon, etterfyller du olje med følgende fremgangsmåte.

OBS: Kontroller at arbeidsområdet og alt utstyr er rent slik at ikke smuss, støv eller andre fremmedlegemer kan komme inn i hydraulikkoljen eller pumpeområdet.

OBS: Bruk kun ren hydraulikkolje som er anbefalt av Makita. For å unngå skade på tetningene og andre innvendige maskindeler, skal du ikke bruke annen olje enn den som er oppgitt nedenfor.

Anbefalt olje:

- Makitas hydraulikkolje
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- Hydraulikkolje med tilsvarende spesifisert anti-slitasje, ISO viskositetsgrad 46.

1. Sett batteriet inn i verktøyet.
2. Legg verktøyet på verktøyets venstre side slik at oljeporten vender opp.
3. Få verktøyet til å flytte hulljernet slik at det når nesten til enden av slaget.

MERK: Ved behov lar du verktøyet svive flere slag. Da kan du fastslå enden av slaget og dessuten posisjonere hullstempelen riktig. I denne posisjonen kan du fylle på riktig oljemengde fordi oljen i pumpen er tømt ut.

4. Fjern batteriet fra verktøyet.
5. Fjern forsiktig hodeskruen med innvendig sekskant for å åpne oljeporten.
- Fig.17: 1. Hodeskru med innvendig sekskant
6. Fyll reservoaret med hydraulikkolje ved hjelp av den lille plastflasken som følger med verktøyet.
7. Vipp verktøyet forsiktig frem og tilbake flere ganger for å frigjøre eventuelle luftbobler. Derefter tilsetter du ekstra olje ved behov.
8. Sett sekskantskruen tilbake på plass og tørk av overflødig olje.
9. Sett i batteriet, og la verktøyet svive i flere slag med returspaken i åpen stilling. Derefter lar du verktøyet svive igjen med returspaken i lukket stilling.
- Dette tvinger ut luft som sitter igjen i systemet. Gjenta denne fremgangsmåten for å sikre at hullstempelen er nesten i enden av slaget.
10. Tilsett ekstra olje ved behov ved å gjenta trinn 3 til 9. Hvis det er veldig lite olje i verktøyet, må du gjenta denne fremgangsmåten flere ganger.

Skifte kullbørster

Skift kullbørstene når de er slitt ned til grensemerket.

OBS: Hold kullbørstene rene og frie til å bevege seg i holderne.

OBS: Begge kullbørstene må skiftes samtidig.

OBS: Bruk bare identiske kullbørster.

► Fig.18: 1. Grensemerke

1. Fjern skruer på bakdekselet med en skrutrekker, og deretter fjerner du bakdekselet.

► Fig.19: 1. Bakdeksel 2. Skru

2. Løft armdelen av fjæren, og bruk deretter en flat skruetrekker eller lignende til å plassere den i fordypningen i huset.

► Fig.20: 1. Arm 2. Fjær 3. Fordypning

3. Fjern kullbørstehettene fra kullbørstene ved hjelp av en nebbtang, og ta deretter ut de slitte kullbørstene. Sett på plass de nye kullbørstene, og fest kullbørstehettene.

► Fig.21: 1. Kullbørstehette

4. Pass på at kullbørstehettene har kommet ordentlig inn i hullene i børsteholderne.

► Fig.22: 1. Hull 2. Kullbørstehette

5. Sett på plass det bakre dekselet og stram de to skruene godt.

FEILSØKING

Inspiser utstyret selv før du bestiller reparasjon. Ikke prøv å demontere verktøyet hvis du finner et problem som ikke er forklart i brukerveiledningen. I stedet bør du ta kontakt med et av Makitas autoriserte servicesentre, som alltid bruker reservedeler fra Makita til reparasjoner.

Unormal tilstand	Sannsynlig årsak (feil)	Løsning
Hullstempel vil ikke komme ut.	Ikke tilstrekkelig olje	Etterfyll olje.
	Hullstempellet har ikke gått helt tilbake på grunn av kamstålspor, jærpulver og smuss i glidedelen av hullstempellet og C-rammen.	Skjyv hullstempellet tilbake. Rengjør hullstempellet.
	Hullstempellet har ikke gått helt tilbake fordi hullstempellet er forvridd eller oppsvulmet.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Hullstempellet har ikke gått helt tilbake på grunn av svak returfjær.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
Selv om hullstempellet kommer ut, skjærekraffen for svakt til å stanse hull.	Ikke tilstrekkelig olje.	Etterfyll olje.
	Feil kontakt mellom sylinder og utløsningsventil. Det kan være riper på sylinderdøppen eller metallstøv eller smuss som er fastklebet der.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Utløsningsventil er ødelagt.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Feil klaring mellom sylinder og stempel.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Feil kontakt mellom sylinder og tilbakeslagsventil.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Sylinderens uretanpakning er ødelagt.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
Oljelekkasjer.	Oljeutveksler er ripet opp eller er ødelagt.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Glidedelen på C-rammen samt hullstempel og reservering er ripet opp.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	O-ring er ødelagt ved sammenføyning mellom C-ramme og sylinder.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Føring ved sammenføyning mellom sylinder og pumpehus er ødelagt.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
Motoren beveger seg ikke. Dårlig motorrotasjon.	Batteriet er ikke tilstrekkelig ladet.	Lad batteriet.
	Batteriets livssyklus er over.	Skift ut batteriet.
	Motor ødelagt som følge av overoppheeting.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Lagre og gir koblet til motoren er deformerte eller ødelagte.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.

ÅFORSIKTIG: De innvendige komponentene i pumpen har svært små klaringer og er følsomme for støv, smuss, forurensning av hydraulikkolje eller feilhåndtering. Demontering av pumpehuset krever spesialverktøy og opplæring, og skal bare utføres av reparasjonspersonell som har fått god opplæring og har riktig verktøy. Hvis service på elektriske komponenter utføres på feil måte, kan det føre til alvorlig personskade. Komponentene i pumpen og stempellet, samt alle elektriske komponenter må bare gjennomgå service utført av et autorisert verksted, forhandleren eller distributøren.

OBS: Ethvert forsøk fra uautorisert personell på å utføre service på innvendige komponenter i pumpeområdet, vil gjøre garantien ugyldig.

VALGFRITT TILBEHØR

⚠FORSIKTIG: Det anbefales at du bruker dette tilbehøret eller verktøyet sammen med den Makita-maskinen som er spesifisert i denne håndboken. Bruk av annet tilbehør eller verktøy kan forårsake personskader. Tilbehør og verktøy må kun brukes til det formålet det er beregnet på.

Ta kontakt med ditt lokale Makita-servicesenter hvis du trenger mer informasjon om dette tilbehøret.

- Arbeidsstativ
- Glidestopper (maks. utløpsdybde)
- Makita originalbatteri og lader

MERK: Enkelte elementer i listen kan være inkludert som standardtilbehør i verktøypakken. Elementene kan variere fra land til land.

TEKNISET TIEDOT

Malli:	DPP200	
Suurin lävistysvyysis	40 mm	
Reikien muoto	Pyöreä/suorakaide	
Suurin reikien koko ja paksuus	65 000 psi:n vetolujuuden niukkahiliseen teräkseen	Halkaisija: 20 mm Paksuus: 8 mm
	89 000 psi:n vetolujuuden ruostumattomaan teräkseen	Halkaisija: 20 mm Paksuus: 6 mm
Nimellisjännite	DC 18 V	
Mitat (P x L x K) (kahvalla)	417 mm x 127 mm x 315 mm	
Nettopaino	10,7 - 10,8 kg	

- Jatkuvasta tutkimus- ja kehitystyöstämme johtuen esitetyt tekniset tiedot saatavat muuttua ilman erillistä ilmoitusta.
- Tekniset tiedot voivat vaihdella maittain.
- Paino akku mukaan lukien EPTA-menettelytavan 01/2014 mukaan

Käytettävä akkupaketti ja laturi

Akkupaketti	BL1830B/BL1840B/BL1850B/BL1860B
Laturi	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Tiettyjä yläpuolella kuvattuja akkuja ja latureita ei ehkä ole saatavana asuinalueestasi johtuen.

VAROITUS: **Käytä vain edellä erityitä akkupaketteja ja latureita.** Muiden akkupakkettien ja laturien käytäminen voi aiheuttaa loukkaantumisen ja/tai tulipalon.

Meistin ja meistityynyn yhdistelma

Pyöreä lävistys

Meisti	Meistityyny	Työkappale	Kapasiteetti
		Lattatanko	Maks: 80 mm x t8 (keskitetty lävistys)
		Taitettu	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Maks: 80 mm x 80 mm x t8
		Kouru	Min: 75 mm x 40 mm Maks: 100 mm x 50 mm (laippalävistys)

Yksikkö: mm

Meisti	Meistityyny	Vetolujuus	Kouru	Vetolujuus
		Niukkahilainen teräs (65 000 psi)		Ruostumaton teräs (89 000 psi)
6	SB6	t2–t4	–	t3–t4
6,5	SB6,5	t2–t6	–	t3–t4
8	SB8	t2–t6	–	t3–t4
8,5	SB8,5	t2–t6	–	t3–t4
10	SB10	t2–t6	t7,5	t3–t4
11	SB11	t2–t8	t7,5	t3–t6
12	SB12	t2–t8	t7,5	t3–t6
13	SB13	t2–t8	t7,5	t3–t6
14	SB14	t2–t8	t7,5	t3–t6
15	SB15	t2–t8	t7,5	t3–t6
16	SB16	t2–t8	t7,5	t3–t6
18	SB18	t2–t8	t7,5	t3–t6
19	SB19	t2–t8	t7,5	t3–t6
20	SB20	t2–t8	t7,5	t3–t6

Suorakulmainen lävistys

Meisti	Meistityny	Työkappale	Kapasiteetti
		Lattatanko	Maks: 80 mm x t8 (keskittetty lävistys)
		Taitettu	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Maks: 80 mm x 80 mm x t8
		Kouru	Min: 75 mm x 40 mm Maks: 100 mm x 50 mm (laippalävistys)

Yksikkö: mm

Meisti	Meistityny	Vetolujuus	Kouru	Vetolujuus
		Niukkahäilinen teräs (65 000 psi)		Ruostumaton teräs (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2–t6	–	t3–t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2–t6	–	t3–t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2–t6	–	t3–t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2–t6	–	t3–t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2–t6	–	t3–t4
9 x 18	9 x 18B	t2–t6	–	t3–t4
10 x 15	10 x 15B	t2–t8	t7,5	t3–t6
10 x 20	10 x 20B	t2–t8	t7,5	t3–t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2–t8	t7,5	t3–t6
12 x 18	12 x 18B	t2–t8	t7,5	t3–t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2–t8	t7,5	t3–t6
14 x 21	14 x 21B	t2–t8	t7,5	t3–t6

Symbolit

Laitteessa on käytetty seuraavia symboleja. Opettele niiden merkitys ennen käyttöä.

Lue käyttöohje.

Lentävän jätteen ja kovien äänen vaara. Käytä kuulo- ja silmäsuojaimia.

Vaatallinen jännite. Kytke virta kokonaan pois päältä ennen tämän laitteiston työstämistä. Tämän ohjeen noudattamatta jättäminen voi johtaa kuolemaan tai henkilövahinkoon.

Liikkuva terä. Pidä kädet pois sen lähestä laitteen ollessa päällä. Sammuta virta ennen ylläpitotöiden tekemistä.

Ni-MH
Li-ion

Koskee vain EU-maita
Älä hävitä sähkölaitteita tai akkuja tavallisen kotitalousjätteen mukana!
Sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskevan EU-direktiivin ja paristoja ja akkuja sekä käytettyjä paristoja ja akkuja koskevan direktiivin ja niiden maakohtaisten sovellusten mukaisesti käytetystä sähkölaitteet ja akut on toimitettava ongelmajätteen keräyspisteeseen ja ohjattava ympäristöystävälliseen keräilytökseen.

Käyttötarkoitus

Tämä työkalu on tarkoitettu teräsmateriaalien lävistämiseen.

Melutaso

Tyypillinen A-painotettu melutaso määrityy standardin EN 60745-1 EN ISO 3744 mukaan:

Äänepainetaso (L_{PA}): 76,7 dB (A)

Virhemarginaali (K): 3 dB (A)

HUOMAA: Ilmoitetut melutasoarvot on mitattu standarditestausmenetelmän mukaisesti ja niiden avulla voidaan vertailla työkaluja keskenään.

HUOMAA: Ilmoitettuja melatasoarvoja voidaan käyttää myös altistumisen alustavaan arvointiin.

VAROITUS: Käytä kuulosuojaimia.

VAROITUS: Sähkötyökalun käytön aikana mitattu melutasoarvo voi poiketa ilmoitetusta arvoista laitteen käyttötavan ja erityisesti käsittelväni työkappaleen mukaan.

VAROITUS: Selvitä käyttäjän suojaamiseksi tarvittavat varotoimet todellisissa käyttöolo-suhteissa tapahtuvan arvioidun altistumisen mukaisesti (ottaa huomioon käyttöjaksoksi kokonaisuudessaan, myös jaksot, joiden aikana laite on sammuttettuna tai käy tyhjäkäynnillä).

Tärinä

Kokonaistärinä (kolmen akselin vektorien summa)

määrittyy standardin EN 60745-1 mukaan:

Tärinäpäästö (a_n): $2,5 \text{ m/s}^2$ tai alhaisempi

Virhemarginaali (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

HUOMAA: Ilmoitetut kokonaistärinäarvot on mitattu standarditestausmenetelmän mukaisesti ja niiden avulla voidaan vertailla työkaluja keskenään.

HUOMAA: Ilmoitettuja kokonaistärinäarvoja voidaan käyttää myös altistumisen alustavaan arvointiin.

VAROITUS: Sähkötyökalun käytön aikana mitattu todellinen tärinäpäästöarvo voi poiketa ilmoitetusta arvoista laitteen käyttötavan ja erityisesti käsittelväni työkappaleen mukaan.

VAROITUS: Selvitä käyttäjän suojaamiseksi tarvittavat varotoimet todellisissa käyttöolo-suhteissa tapahtuvan arvioidun altistumisen mukaisesti (ottaa huomioon käyttöjaksoksi kokonaisuudessaan, myös jaksot, joiden aikana laite on sammuttettuna tai käy tyhjäkäynnillä).

EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus

Koskee vain Euroopan maita

EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus on liitetty tähän käyttöoppaaseen.

TURVAVAROITUKSET

Sähkötyökalujen käyttöä koskevat yleiset varoitukset

VAROITUS: Tutustu kaikkiin tämän sähkötyökalun mukana toimitettuihin varoituksiin, ohjeisiin, kuviin ja teknisiin tietoihin. Seuraavassa lueteltujen ohjeiden noudattamatta jättäminen saattaa johtaa sähköiskuun, tulipaloon tai vakavaan vammoautumiseen.

Säilytä varoitukset ja ohjeet tulevaa käyttööä varten.

Varoitukissa käytettävällä termillä "sähkötyökalu" tarkoitetaan joko verkkovirtaa käyttävä (johdotista) työkalua tai akkukäyttöistä (johdotonta) työkalua.

Työskentelyalueen turvallisuus

- Pidä työskentelyalue puhtaana ja hyvin valais-tuna. Sotkuisissa ja pimeissä tiloissa sattuu hel-posti onnettomuksiin.
- Älä käytä sähkötyökaluja tiloissa, joissa on räjähdysvaara (esimerkiksi palavia nesteitä, kaasuja tai pölyä). Sähkötyökalut synnyttävät kipinöitä, jotka voivat sytyttää pölyn tai kaasun.
- Pidä lapset ja katselijat loitolla, kun käytät työkalua. Häiriötekijät voivat johtaa työkalun hallinnan menetykseen.

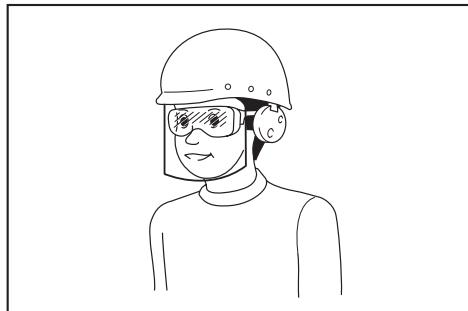
Sähköturvallisuus

- Sähkötyökalun pistotulpan täytyy sopia pistorasiaan. Älä koskaan muuta tulppaa millään tavalla. Älä käytä pistotulpan sovitinta maa-doiteuttujen (maattokosketin) sähkötyökalujen kanssa. Muuttamatton tulpat ja sopivat pistorasiat pienentävät sähköiskun vaaraa.
- Vältä vartalokosketusta maadoiteuttuihin pin-toihin kuten putkiin, lämpöpattereihiin, liesiin ja jääräkappeihin. Sähköiskun vaara kasvaa, jos vartaloasi on maadoitettu tai yhteydessä maahan.
- Älä jätä sähkötyökaluja sateeseen tai kosteisiin olosuhteisiin. Sähkötyökalun päässyt vesi suurentaa sähköiskun vaaraa.
- Älä käsittele virtajohdota huonosti. Älä koskaan kanna tai vedä sähkötyökalua virtajohdosta tai irrota sitä pistorasiasta johdosta vetämällä. Suojaa virtajohdo kuumuudeelta, öljyltä, teräviltä reunoilta ja liikkuvilta osilta. Vahingoittuneet tai kiinni tarttuneet johdot suurentavat sähköiskun vaaraa.
- Kun käytät sähkötyökalua ulkona, käytä ulkokäyt-töön tarkoitettua jatkojohtoa. Ulkokäytöön tarkoitetun johdon käyttyä pienentää sähköiskun vaaraa.
- Jos sähkötyökalun käyttöä kosteissa olosuh-teissa ei voida välttää, käytettävässä virtalähteessä tulee olla vikavirtasuoja. Vikavirtakytkimen käytäminen vähentää sähköiskuvauraata.
- Sähkökäyttöiset työkalut voivat muodostaa käyttäjälle varattomia sähkömagneettikenttiä (EMF). Kuitenkin sydämentahdistimia ja muita lääketieteellisiä laitteita käyttävien henkilöiden tulisi ottaa yhteys laitteineen valmistajaan ja/tai lääkärin ennen tämän sähkökäyttöisen työkalun käyttöä.

Henkilökohtainen turvallisuus

- Pysy valppaan, katso mitä teet, ja käytä ter-vettä järkeä, kun käytät sähkötyökalua. Älä käytä sähkötyökalua, jos olet väsynyt tai huu-meiden, alkoholin tai lääkkeiden vaikutukseen alainen. Hetkellinen tarkkaamattomuus sähkötykalun käytön aikana voi aiheuttaa vakavan vamman.
- Käytä henkilönsuojaimia. Käytä aina suoja-laseja. Suojavarusteiden, esimerkiksi hengityssuo-jaimen, pitävien turvakenkien, suojakypärän tai kuulosuojaimien, asianmukainen käyttö vähentää loukkaantumisia.

3. **Estä työkalun tahaton käynnistyminen.** Varmista, että kytkin on OFF-asennossa, ennen kuin kytket virtajohdon ja/tai akun, nos-tat laitteen tai kannat työkalua. Sähkötyökalun kantaminen sormi kytkimellä tai sen kytkeminen virtalähteeseen kytkin painettuna aiheuttaa hel-posti onnettomuuuden.
4. **Irrota säättöavain tai väntötyökalu ennen työkalun käynnistystä.** Sähkötyökalun pyörivään osaan kiinni jätetty työkalu tai avain voi aiheuttaa loukkaantumisen.
5. **Älä kirkota. Seiso tukevassa asennossa ja säilytä tasapainosi.** Nämä säilytät sähkötyökalun hallinnan odottamattomissa tilanteissa.
6. **Pukeudu asianmukaisesti.** Älä käytä löysiä vaatteita tai koruja. Pitää hiukset ja vaatteet erossa liikkuvista osista. Löysät vaatteet, korut tai pitkät hiukset voivat tarttua liikkuviin osiin.
7. **Jos pölyn poisto- ja keräysliitäntää varten on olemassa laitteet, huolehdi siitä, että ne liitetään ja että niitä käytetään oikein.** Pölyn kerääminen vähentää pölyn liityviä vaaroja.
8. **Älä anna säännöllisen työkalun käytön tunte-muksesi vallata työntekoasi jättämällä työkalun tärkeät turvallisuusohjeet huomioimatta.** Huolimattomus ja laiminlyönti voivat aiheuttaa vakavia tapaturmia sekunni murto-osissa.
9. **Käytä aina suojalaseja silmiesi suojaamiseksi tapaturmia vastaan sähkökäyttöisten laitteiden käytön aikana.** Suojalasien täytyy noudataa ANSI Z87.1 Yhdysvalloissa, EN 166 Euroopassa tai AS/NZS 1336 Australiassa / Uudessa Seelannissa olevia vaatimuksia. Australiassa / Uudessa Seelannissa on lain-mukaisesti pakollista käyttää kasvosuojaaimia myös kasvojen suojaamiseksi.

Työnantajan velvollisuksiin kuuluu varmistaa, että laitteen käyttäjät ja työpaikan välittömässä läheisyydessä olevat muut sivulleiset henkilöt käyttävät asianmukaisia henkilönsuojaaimia.

Sähkötyökalun käyttö ja hoito

1. **Älä käytä sähkötyökalua väkisin. Käytä tarkoitukseen sopivaa sähkötyökalua.** Oikea sähkötyökalu tekee työn paremmin ja turvallisemmin nopeudella, jolle se on suunniteltu.
2. **Älä käytä työkalua, jos se ei käynnisty ja sammu kytkimestä.** Sähkötyökalu, jota ei voi käyttää virtakytkimellä, on vaarallinen ja se on korjattava.
3. **Irrota virtapistoke virtalähteestä ja/tai akku sähkötyökalusta jos se on irrotettavissa, ennen minkään työkalun kohdistuvan sääöttä tai osienvaihtotoimenpiteen suoritamista, tai ennen työkalujen varastoimista.** Tällaiset ehkäisevät turvatoimet pienentävät sähkötyökalun vahingossa käynnistymisen vaaraa.
4. **Säilytä käyttämättömät sähkötyökalut poissa lasten ulottuvilta, äläkä anna sähkötyökalua tai näitä ohjeita tunteammien henkilöiden käyttää työkalua.** Sähkötyökalut ovat vaarallisia harjaantumattomien käyttäjien käissä.
5. **Pidä sähkötyökalusta ja varusteista hyvä huolta.** Tarkista kaikkien liikkuvien osien likeradat ja kiinnitykset, osien eheys sekä kaikki muu sellainen, joka voi vaikuttaa sähkötyökalun toimintaan. Jos sähkötyökalu on vahingoittunut, korjauta se ennen käyttöä. Puutteellisesti huollettu sähkötyökalut aiheuttavat usein tapaturmia.
6. **Pidä leikkaustyökalut terävinä ja puhtaina.** Oikein hoitetuut leikkaustyökalut, joissa on terävät leikkusuärmat, eivät takertele yhtä helposti ja niitä on helppo hallita.
7. **Käytä tätä sähkötyökalua, lisävarusteita, vaihtoteriä jne. näiden ohjeiden mukaisesti, ja otta myös huomioon työolosuhteet ja suoritetavan työn laatu.** Sähkötyökalun käyttö tarkoituksiin, joihin sitä ei ole suunniteltu, voi aiheuttaa vaaratilanteen.
8. **Pidä kahvat ja tartuntapinnat kuivina, puhtaina ja erossa öljystä ja rasvasta.** Et voi käyttää työkalua lainsäädäntisesti ja hallituksi odottamattomissa tilanteissa, mikäli kahvat ja tartuntapinnat ovat liukkaita.
9. **Älä käytä työkalun mahdollisesti takertuvia kankaisia työkäsineitä työkalun käytön aikana.** Kankaisten työkäsineiden takertuminen työkalun liikkuviin osiin voi aiheuttaa henkilövahingon.

Akkukäyttöisen työkalun käyttö ja hoito

1. **Lataa akku vain valmistajan määrittämällä laturilla.** Tietylle akkupaketille sopiva laturi voi aiheuttaa tulipalovaaran, jos sitä käytetään muuntyypisen akkupaketin yhteydessä.
2. **Käytä sähkötyökaluja vain määritysten mukaisien akkujen kanssa.** Muuntyypisten akkujen käyttäminen voi aiheuttaa loukkaantumis- tai tulipalovaaran.
3. **Kun akku ei ole käytössä, säilytä se erillään metalliesineistä, kuten paperiliittimistä, kolikoista, aavimista, nauloista, ruuveista ja muista pienistä metalliesineistä, jotka voivat yhdistää akun navat.** Akun napojen oikosulkeminen voi aiheuttaa palovamman tai tulipalon.
4. **Akusta voi vuotaa nestettä, jos sitä käsitellään väärin. Vältä kosketusta. Jos nestettä pääsee iholle vahingossa, huuhtele iho vedellä. Jos nestettä pääsee silmiin, hakeudu lääkärin hoitoon. Ulos purkautunut akkuneste voi ärsyttää ihoa tai aiheuttaa palovammoja.**
5. **Älä käytä viallista tai muunneltua akkuja tai työkalua.** Vialliset tai muunnellut akut voivat toimia odottamattomasti aiheuttamalla tulipalo-, räjähdy- tai tapaturmavaaran.
6. **Älä altista akkuja tai työkalua tulelle tai äärimmäisiin lämpötiloihin.** Altistus tulelle tai yli 130 °C lämpötiloille voi aiheuttaa räjähdysken.

- Noudata kaikkia latausohjeita, äläkä lataa akkua tai työkalua ohjeissa määritetyjen lämpötilarojojen ulkopuolella. Väärin tai ohjeissa määritetyjen lämpötilarojojen ulkopuolella suoritettu lataus voi aiheuttaa akkuvaurion ja kasvattaa tapaturmavaaraa.

Huolto

- Anna pätevän korjaajan huoltaa sähkötyökalusi käyttäen vain identtisiä varaosia. Nämä varmistetaan, että sähkötyökalun turvallisuus säilyy.
- Älä koskaan huolla viallisia akkuja. Akkujen huolto on suoritettava ainoastaan valmistajan tai valtuutetun huoltoliikkeen toimesta.
- Noudata voitelu- ja lisävarusteiden vaihto-ohjeita.

Akkukäyttöisen lävistyskoneen turvallisuusohjeet

- On tärkeää valita oikea meisti ja meistityyny. Valitse oikea meisti ja meistityyny reiän muodon ja koon, työkappaleen paksuuden ja materiaalin typiin mukaan.
- Varmista ennen meistin kiinnitysmutterin kiristämistä, että meistit, joissa on vapaan pyörimisen estävä porrastettu reuna, on asennettu oikein meistivarteen.
- Kourumaisia tai ruostumatonta teräkestää valmistettuja työkappaleita lävistettäessä käytä nimenomaan näille materiaaleille tarkoitettuja meistityynyjä. Valitse vain työkappaleen paksuudelle sopiva meistin ja meistityynyn yhdistelmä.
- Varmista, että meistit ja meistityyny on kiinnitetty tiukasti mutterilla tai pullilla. Tämän ohjeen laiminlyönti saattaa vaurioittaa työkalua merkittävästi ja johtaa vakavaan henkilövahinkoon. Tarkista meistit ja meistityyny säännöllisesti ja kiristä ne tarvittaessa.
- Työkalu on sähköhydraulinen. Kylmällä säällä sitä tulee käyttää muutama minuutti tyhjäkäynnillä ennen sen käyttämistä.
- Pidä kasvot, kädet ja muut ruumiinosat poissa lävistysalueelta käytön aikana.
- Irrota akkupaketti ennen meistin ja meistityynyn vaihtamista tai minkään huolto- tai säättötoimen tekemistä.
- Meistin ja meistityynyn kuluminen, väärityminen, loveentuminen, murtuminen tai vaurioituminen millään tavalla voi johtaa työkalun rikkoutumiseen ja vakavaan tapaturmaan. Vaihda vahingoittuneet osat välittömästi uusiin Makitan toimittamiin osiin.
- Ruostumatonta terästä lävistettäessä meisti ja meistityyny saattavat kulua nopeammin kuin pehmeämpää materiaaleja lävistettäessä. Varmista, että meistit ja meistityyny ovat hyvässä kunnossa, ettei niissä ole vääritymiä tai lovia ja etteivät ne ole rikkoutuneet tai vaurioituneet millään tavoin. Tarkista yhteensopivus myyjältä, jos aiottavat lävistää materiaaleja, joita ei ole mainitut teknisissä tiedoissa.
- Irrota ja tarkista hiiliharjat säännöllisesti. Vaihda ne 200 käyttökerrän jälkeen. 6 mm:n suuruiset ja pienemmät hiiliharjat saattavat vahingoittaa moottoria.

- Kun työkalua käytetään jatkuvasti, sen lämpötila voi ylittää 70 °C, mikä heikentää työkalun suorituskykyä. Lopeta tällöin käyttö noin 1 tunni ajaksi ja anna työkalun jäähtyä ennen sen käyttämistä uudelleen.
- Älä peitä tai tuki moottoria ilmanvaihtoaukoja, sillä se voi johtaa moottoria ylikuumenemiseen, savuttamiseen, tulipaloon tai räjähdykseen.

Akkupakettia koskevia tärkeitä turvaohjeita

- Ennen akun käyttöönottoa tutustu kaikkiin laturissa (1), akussa (2) ja akkukäyttöisessä tuotteessa (3) oleviin varoitusteksteihin.
- Älä pura akkuja.
- Jos akun toiminta-aika lyhenee merkittävästi, lopeta akun käyttö. Seurauskseen voi olla ylikuumeneminen, palovammoja tai jopa räjähdys.
- Jos akkunestettä pääsee silmiin, huuhtele puhtaalla vedellä ja hakeudu välittömästi lääkärin hoitoon. Akkuneste voi aiheuttaa näön menetyksen.
- Älä oikosulje akkuja.
  - Älä koske akun napoihin millään sähköä johtavalla materiaalilla.
  - Vältä akun oikosulkemista äläkä säilytä akkua yhdessä muiden metalliesineiden, kuten naulojen, kolikoiden ja niin edelleen kanssa.
  - Älä aseta akkuja alttiiksi vedelle tai sateelle. Oikosulku voi aiheuttaa virtapiikin, ylikuumenumista, palovammoja tai laitteiden rikkoontumisen.
- Älä säilytä työkalua ja akkuja paikassa, jossa lämpötila voi nousta 50 °C:een tai sitäkin korkeammaksi.
- Älä hävitä akkuja polttamalla, vaikka se olisi pahoilta vaurioitunut tai täysin loppuun kulunut. Avotuli voi aiheuttaa akun räjähtämisen.
- Varo kolhimasta tai pudottamasta akkuja.
- Älä käytä viallista akkuja.
- Sisältyviä litium-ioni-akkujen koskevat vaaralliset aineiden lainsäädännön vaatimukset. Esimerkksi kolmansien osapuolten huolintalikkeiden tulee kaupallisissa kuljetuksissa noudattaa pakkaamista ja merkintöjä koskevia erityisvaatimuksia. Lähetettävän tuotteen valmistelua edellyttää vaaralisten aineiden asiantuntijan neuvontaa. Huomioi myös mahdollisesti yksityiskohtaisemmat kansalliset määräykset. Akun avoimet liittimet tulee suojaata teipillä tai suojuksella ja pakkaamisen tulee tehdä niin, ettei akku voi liikkua pakauksessa.
- Kun akkupaketti on hävitettävä, poista se laitteesta ja hävitä se turvallisesti. Hävitä akku paikallisten määräysten mukaisesti.
- Käytä akkuja vain Makitan ilmoittamien tuotteiden kanssa. Akkujen asentaminen yhteen-sopimattomiin tuotteisiin voi aiheuttaa tulipalon, liiallisun ylikuumenemisen, räjähdyksien tai akkunestevuotoja.

13. Jos laitetta ei käytetä pitkään aikaan, akku on poistettava laitteesta.

SÄILYTÄ NÄMÄ OHJEET.

▲HUOMIO: Käytä vain alkuperäisiä Makita-akkuja. Muiden kuin aitojen Makita-akkujen, tai mahdollisesti muutettujen akkujen käyttö voi johtaa akun murtumiseen ja aiheuttaa tulipaloja, henkilö- ja omaisuusvahinkoja. Se mitätöi myös Makita-työkalun ja -laturin Makita-takuun.

Vihjeitä akun käyttöön pidentämiseksi

1. Lataa akku ennen kuin se purkautuu täysin. Lopeta aina työkalun käyttö ja lataa akku, jos huomaat työkalun tehon vähenevän.
2. Älä koskaan lataa uudestaan täysin ladattua akkua. Yililataaminen lyhentää akun käyttöikää.
3. Lataa akku huoneen lämpötilassa välillä 10 °C - 40 °C. Anna kuuman akun jäähtyä ennen lataamista.
4. Lataa akkupaketti, jos et käytä sitä pitkään aikaan (yli kuusi kuukautta).

OSIEN KUVAUS

► Kuva1

1	Moottori	2	Turvamerkitärrä	3	Pumppukotelo	4	Meistin kiinnitysmutteri
5	Meisti	6	Meistityyny	7	Irrotslevy	8	C-runko
9	Liukueste	10	Palautusvipu	11	Öljynippa	12	Liipaisinkytkin
13	Liipaisinlukkipainike	14	Akkupaketti	-	-	-	-

TOIMINTOJEN KUVAUS

▲HUOMIO: Varmista aina ennen säätöjä ja tarkastuksia, että työkalu on sammuttettu ja akkupaketti irrotettu.

Akun asentaminen tai irrottaminen

▲HUOMIO: Sammuta työkalu aina ennen akun kiinnittämistä tai irrottamista.

▲HUOMIO: Pidä työkalusta ja akusta tiukasti kiinni, kun irrotat tai kiinnität akkua. Jos akkupaketti tai työkalu putoaa, ne voivat vaurioitua tai aiheuttaa tapaturman.

► **Kuva2:** 1. Punainen merkkivalo 2. Painike
3. Akkupaketti

Irrota akku painamalla akun etupuolella olevaa painiketta ja vetämällä akku ulos työkalusta.

Akku liitetään sovitamalla akun kieleke rungon uraan ja työntämällä se sitten paikoilleen. Työnnä akku pohjaan asti niin, että kuulet sen napsahavan paikoilleen. Jos painikkeen yläpuolella näkyy punainen ilmaisin, akku ei ole lukkiutunut täysin paikoilleen.

▲HUOMIO: Työnnä akku aina pohjaan asti, niin että punainen ilmaisin ei enää näy. Jos akku ei ole kunnolla paikallaan, se voi pudota työkalusta ja aiheuttaa vammoja joko sinulle tai sivullisille.

▲HUOMIO: Älä käytä voimaa akun asennuksessa. Jos akku ei liu'u paikalleen helposti, se on väärässä asennossa.

Akun suojausjärjestelmä

Työkalu on varustettu akun suojausjärjestelmällä. Tämä järjestelmä pidentää työkalun ja akun käyttöikää katkaisemalla automaatisesti moottorin virran. Työkalu pysähtyy automaatisesti kesken käytön, jos työkalussa tai akussa ilmenee jokin seuraavista tilanteista.

Ylipurkautumissuoja

Kun akun varaus on riittämätön, työkalu pysähtyy automaattisesti. Irrota tässä tapauksessa akku työkalusta ja lataa akku.

Akun jäljellä olevan varauksen ilmaisin

Vain akkupaketeille ilmaisimella

► **Kuva3:** 1. Merkkivalot 2. Tarkistuspainike

Painamalla tarkistuspainiketta saat näkyviin akun jäljellä olevan varauksen. Merkkivalot palavat muutaman sekunnin ajan.

Merkkivalot			Akussa jäljellä olevan varaus
Palaa	Pois päältä	Vilkkuu	
			75% - 100%
			50% - 75%
			25% - 50%
			0% - 25%
			Lataa akku.
			Akussa on saattanut olla toimintahäiriö. ↑ ↓

HUOMAA: Ilmoitettu varaustaso voi erota hieman todellisesta varaustasosta sen mukaan, millaisissa oloissa ja missä lämpötilassa laitetta käytetään.

Kytkimen käyttäminen

▲HUOMIO: Tarkista aina ennen akun kiinnittämistä laitteeseen, että liipaisinkytkin toimii oikein ja palaa OFF-asentoon, kun se vapautetaan.

▲HUOMIO: Lukitse liipaisinkytkin aina, kun sitä ei käytetä.

Kun lävistät työkappaletta, pidä liipaisinkytintä painettuna, kunnes meisti on painunut meistityynyyn tasolle ja palannut alkuasentoonsta.

Lukitse liipaisinkytkin painamalla liipaisinlukkopianiketta puolelta B. Vapauta liipaisinkytkin painamalla liipaisinlukkopianiketta puolelta A

► **Kuva4:** 1. Liipaisinlukkopianike 2. Liipaisinkytkin

Käännettävä kahva

Kahvaa voi kiertää 360 astetta kumpaankin suuntaan käytön aikana. Tämä ominaisuus on hyödyllinen erityisesti ahtaisa tai kapeissa tiloissa työskenneltäessä, koska käyttäjä voi sijoittaa laitteen helpoimpaan käyttöasentoon.

► **Kuva5**

KOKOONPANO

▲HUOMIO: Varmista aina ennen mitään työkalulle tehtäviä toimenpiteitä, että se on sammuttettu ja akku irrotettu.

Meistin ja meistityynyyn vaihtaminen

Pyöreän meistin vaihtaminen

► **Kuva6:** 1. Irrotuslevy 2. Mutteri ja kiinnityspultti 3. Meistin kiinnitysmutteri 4. Pyöreä meisti

1. Varmista, että meistivarsi on täysin sisäänvedettyä, ja poista irrotuslevyt, jotta pääset paremmin käsiksi osiin.

2. Meisti on irrotettava ennen meistityynyä. Irrota meisti avaamalla sen kiinnitysmutteri ja irrota sitten meistitynyt irrottamalla sen kiinnityspultti ja mutteri.

HUOMAUTUS: Kun vaihdat meistää ja meistitynyä, varmista, että niiden koko, paksuus ja reiän muoto ovat oikeat. Muotoillut meistit ja meistitynyt on kohdistettava oikein suhteessa toisiinsa.

3. Aseta meistityyny C-runkoon oikeaan asentoon. Kiinnitä se tiukasti kiinnityspultilla ja kiristä kiinni mutterilla.

4. Aseta meisti meistin kiinnitysmutteriin. Aseta meisti ja mutteri meistivarteen ja kiristä mutteri.

HUOMAUTUS: Kun asennat meistää, jossa on porrastettu reuna (pyörimisen esto), varmista, että asetat sen paikalleen oikein ja että porrastettu reuna asettuu oikein meistivarteen.

5. Varmista, ettei meisti on oikeassa asennossa meistivarressa, ja kiristä sitten meistin kiinnitysmutteri tiukasti mukana toimitetulla mutterin kiinnitystapilla.

► **Kuva7:** 1. Mutterin kiinnitystappi 2. Meistin kiinnitysmutteri 3. Löysää 4. Kiristä

6. Aseta irrotuslevyt takaisin paikoilleen.

▲VAROITUS: meistityyny meisti ja meistityyny eivät ole samankokoiset tai niitä ei ole asennettu oikeaan asentoon, meisti voi osua meistityynyyn, jolloin molemmat osat voivat murtua. Tällöin rikkoutuneista osista voi lentää kappaleita, jotka voivat aiheuttaa henkilövahinkoja.

▲HUOMIO: Tarkista irrotuslevyä paikallaan pitävien siipipulttien kiristys säähnöllisesti. Löystyneet pultit voivat johtaa irrotuslevyn irtoamiseen, mikä voi vahingoittaa työkalua.

Suorakulmaisen meistin vaihtaminen

► **Kuva8:** 1. Irrotuslevy 2. Mutteri ja kiinnityspultti 3. Meistin kiinnitysmutteri 4. Suorakulmainen meisti 5. Porrastettu reuna 6. Meistivarsi

1. Varmista, että meistivarsi on täysin sisäänvedettyä, ja poista irrotuslevyt, jotta pääset paremmin käsiksi osiin.

2. Meisti on irrotettava ennen meistityynyä. Irrota meisti avaamalla sen kiinnitysmutteri ja irrota sitten meistitynyt irrottamalla sen kiinnityspultti ja mutteri.

HUOMAUTUS: Kun vaihdat meistää ja meistitynyä, varmista, että niiden koko, paksuus ja reiän muoto ovat oikeat. Muotoillut meistit ja meistitynyt on kohdistettava oikein suhteessa toisiinsa.

3. Kiinnitä suorakulmainen meisti tiukasti kiinnityspultilla ja kiristä kiinni mutterilla.

4. Aseta suorakulmainen meisti meistin kiinnitysmutteriin. Aseta suorakulmaisen meistin porrastettu reuna oikein päin meistivarteen ja kiristä meistin kiinnitysmutteri sormitteluuntee.

HUOMAUTUS: Jos suorakulmaisen meistin porrastettua reunaa ei aseteta meistivarteen oikein, meistin kiinnitysmutterin kiinnittäminen ei onnistu. Varmista, että suorakulmainen meisti on oikeassa asennossa meistivarressa.

5. Paina suorakulmainen meisti meistivartta vasten ja kiristä meistin kiinnitysmutteri tiukasti mukana toimitettua mutterin kiinnitystappia käytäällä.

► **Kuva9:** 1. Mutterin kiinnitystappi 2. Meistin kiinnitysmutteri 3. Löysää 4. Kiristä

6. Aseta irrotuslevyt takaisin paikoilleen.

▲VAROITUS: meistityyny meisti ja meistityyny eivät ole samankokoiset tai niitä ei ole asennettu oikeaan asentoon, meisti voi osua meistityynyyn, jolloin molemmat osat voivat murtua. Tällöin rikkoutuneista osista voi lentää kappaleita, jotka voivat aiheuttaa henkilövahinkoja.

▲HUOMIO: Tarkista irrotuslevyä paikallaan pitävien siipipulttien kiristys säähnöllisesti. Löystyneet pultit voivat johtaa irrotuslevyn irtoamiseen, mikä voi vahingoittaa työkalua.

▲ HUOMIO: Varmista, että suorakulmaisen meistin porrastettu reuna on oikeassa asennossa meistivarressa ja että punssin kiinnitysmutteri on kiinnitetty tiukasti.

TYÖSKENTELY

Työkalun oikea käsittely

Meistityynyn valitseminen

On tärkeää valita lävistettävä työkappaleen paksuudelle sopiva meistityyny. Jos 4 mm–8 mm:n paksuisen työkappaleen lävistämiseen käytetään ohuemmille työkappaleilla tarkoitettua meistityynyä, meisti saattaa jäädä kiinni työkappaleeseen. Tämä johtuu siitä, että meistityyny ja meistin välys ei ole tällöin riittävä. Nän ollen työkappale nousee kuvan mukaisesti mukana, kun meistä vedetään takaisin sisäänpäin. Ole erityisen huollinen, kun lävistää niukkahiljisestä teräksestä, alumiinista tai kuparista valmistettuja lattatankkoja.

► Kuva10: 1. Työkappale

Irrotuslevyn oikea käyttö

Työkappaletta ei saa asettaa niin, etteivät irrotuslevyt tue sitä kummaltakin puolelta tai molemmilta puolilta. Jos työkappale ei ole asianmukaisesti tuettu, se liikkuu meistin mukana, kun meisti palautuu alkusentoon. Se voi johtaa meistin juuttumiseen ja työkalun vaurioitumiseen.

► Kuva11: 1. Irrotuslevy 2. Työkappale

Reiän lävistäminen

▲ HUOMIO: Varmista aina ennen lävistämistä, että meisti ja meistityyny ovat oikeat ja että ne on asennettu oikein.

1. Tarkista, että asento on lävistykseen sopiva.

► Kuva12: 1. Meisti 2. Lattatanko 3. Meistityyny

2. Löysennä liukuesteen kantaruuvia ja sääädä liukueste haluttuun asentoon. Kiristä sitten kantaruuvi uudelleen.

HUOMAA: Liukuesteen tarkoituksena on pitää työkappaleen reuna paikallaan suhteessa reikämeistiin.

3. Tarkista, että palautusvipu on ääriasennossaan vastapäivään painettuna.

► Kuva13: 1. Jousitappi 2. Palautusvipu 3. Avoin asento 4. Suljettu asento

4. Tarkista, että meistivarsi on täysin sisäänvedettynä.

5. Asemoi meisti sopivan asentoon suhteessa työkappaleeseen käyttämällä liukuestettä apuna. Kohdista meistin kärki lävistysreiän keskimerkinnän kanssa.

6. Paina liipaisinkytkintä ja pidä sitä painettuna, kunnes meisti on painunut ääriasentoon ja palautunut takaisin aloitusasentoon.

Meistivarsi työntyy alas ja painaa meistin työkappaleen läpi.

HUOMAA: Lävistykseen tarkkuutta ja meistin sijoitusta voi helpottaa painamalla liipaisinkytkintä naputtamalla niin, että meisti painuu työkappaletta kohti askeleitaan. Jos asento ei ole sopiva, avaa palautusvipu ja vedä meisti takaisin aloitusasentoon toista yritystä varten. Jos meisti ei palaudu aloitusasentoon, kun palautusvipu avataan, palauta meisti aloitusasentoon liipaisinkytkintä painamalla.

HUOMAA: Jos meisti ei palaudu lävistykseen jälkeen, pysäytä moottori vapauttamalla liipaisinkytkin ja paina liipaisinkytkintä sitten uudelleen.

Jos meisti ei palaudu edes edellä kuvattujen toimien tekemisen jälkeen, tee alla kuvatut toimet käytön lopettamiseksi ennen lävistykseen suorittamista.

Käytön lopettaminen ennen lävistykseen suorittamista

Jos haluat lopettaa työkalun käytön ennen lävistykseen suorittamista, toimi seuraavasti:

1. Käännä palautusvipua vastapäivään, kunnes se osuu jousitappiin, ja käännä se sitten välittömästi takaisin aloitusasentoon.

Tämä vapauttaa työkalun sisäisen paineen. Jos meisti irtooa työkappaleesta itsestään, anna meistin palautu kokonaan. Käännä sitten palautusvipu takaisin aloitusasentoon. Tässä tapauksessa seuraavaa vaihetta ei tarvitse tehdä.

2. Paina liipaisinkytkintä ja pidä sitä painettuna, kunnes meisti on palautunut aloitusasentoon.

Liukuesteen käyttäminen maksimisyvyydlle lävistämiseen

Lisävaruste

▲ HUOMIO: Ennen kuin asennat tai irrotat liukuesteen, varmista, että akkupaketti on irrotettu, jotta työkalu ei käynnisty vahingossa ja aiheuta henkilövahinkoa.

Työkalulla voidaan lävistää 40 mm:n syvyyteen työkappaleen reunasta käyttämällä valinnaista liukuestettä.

► Kuva14: 1. Pultti ja aluslevy 2. Valinnainen liukeste

1. Irrota meistityyny löysäämällä kiinnityspultti ja mutteri.

2. Irrota liukuesteen kiinnitykseen käytetty pultti ja aluslevy.

3. Irrota liukueste vetämällä se C-rungon yläosaa kohti.

4. Aseta maksimisyvyylävistykseen käytettävä valinnainen liukeste paikalleen C-rungon alaosasta.

5. Kiinnitä valinnainen liukeste vaiheessa 2 irroteulla pultilla ja aluslevyllä.

6. Asenna meistityyny paikalleen vaiheessa 1 irroteulla kiinnityspultilla ja mutterilla.

KUNNOSSAPITO

HUOMIO: Varmista aina ennen tarkastusta tai huoltoa, että työkalu on sammutettu ja akku irrotettu.

HUOMAUTUS: Älä koskaan käytä bensiiniä, ohenteita, alkoholia tai tms. aineita. Muutoin pinta voi halkeilla tai sen värit ja muoto voivat muuttua. Muutoin laitteeseen voi tulla värjäystymä, muodon väristymä tai halkeamia.

Tuoteen TURVALLISUUDEN ja LUOTETTAVUUDEN takaamiseksi koraukset, muut huoltotyöt ja säädöt on teetettävä Makitan valtuutetussa huoltopisteessä Makitan varaosia käyttäen.

Säännölliset huoltotoimet

Pidä C-rungon päässä oleva ilmarienkä puhtaana ja avoimena. Ilmarien on oltava avoin, jotta hydraulipainetta voidaan hallita.

► Kuva15: 1. Ilmarienkä

Älä avaa tai irrota kuvan mukaisia kolmea ruuvia. Se johtaa öljyn vuotamiseen työkalusta.

► Kuva16

Öljyn lisääminen

Tämä työkalu on sähköhydraulinen. Se toimitetaan tehtaalta öljyllä täytetytnä. Älä yrity läistää öljyä, jos työkalu toimii normaalista. Kun öljynpaine ei ole enää riittävä työkalun käyttämiseen, lisää öljyä seuraavien ohjeiden mukaisesti.

HUOMAUTUS: Varmista, että työskentelyalue ja kaikki laitteet ovat puhtaat, jotta hydraulioljyyn tai pumppuun ei pääse liikaa, pölyä tai muita vierasaineita.

HUOMAUTUS: Käytä vain Makitan suosittelemia puhtaita hydraulioljyjä. Älä käytä muita kuin alla lueteltuja öljyjä, jotta tiivistet ja muut sisäiset osat eivät vaurioitu.

Suositusöljy:

- Makitan hydrauloliijy
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (USA:n Shell)
- Muu ISO-viskositeettiluokan 46 hydrauloliijy, jolla on vastaavat kulumisenestö-ominaisuudet.

1. Kiinnitä akkupaketti työkaluun.

2. Aseta työkalu vasemmalle kyljelleen niin, että öljynippa osoittaa ylöspäin.

3. Käytä työkalua niin, että meisti on lähes alimmassa asennossaan.

HUOMAA: Käy painamisprosessi tarvittaessa läpi useamman kerran. Se auttaa painamisen ala-asennon selvittämisessä ja meistivarren sijoittamisessa. Tässä asennossa voit lisätä maksimimääärän öljyä, koska pumppu on täysin tyhjänä öljystä.

4. Irrota akkupaketti laitteesta.

5. Avaa öljynippa irrottamalla kuusikantaruuvi varovasti.

► Kuva17: 1. Kuusikantaruuvi

6. Täytä säiliö hydrauloliijyllä käytämällä työkalun mukana toimitettua pieniä puristuspulloa.

7. Heiluta työkalua edestakaisin useita kertoja niin, että mahdolliset ilmakuplat vapautuvat. Lisää sitten öljyä tarvittaessa.

8. Aseta kuusikantaruuvi takaisin paikalleen ja pyhi mahdolliesti ylivuotanut öljy työkalusta.

9. Aseta akkupaketti paikalleen ja käytä työkalua usean painokerran ajan palautusvipu avoimessa asennossa. Käytä sitten työkalua uudelleen palautusvipu suljetussa asennossa.

Tämä tyhjentää järjestelmääst siihen jääneen ilman. Toista nämä vaiheet ja varmista, että meistivarsi painuu ääriasentoonsa alhaalla.

10. Lisää öljyä tarvittaessa toistamalla vaiheet 3–9.

Jos öljyn määrä on laskenut merkittävästi, nämä vaiheet on toistettava useita kertoja.

Hiiliharjojen vaihtaminen

Vaihda hiiliharjat, kun ne ovat kuluneet rajamerkkiin saakka.

HUOMAUTUS: Pidä hiiliharjat puhaina ja varmista, että ne pääsevät liukumaan vapaasti pidikkeissään.

HUOMAUTUS: Molemmat hiiliharjat on vaihdettava samaan aikaan.

HUOMAUTUS: Käytä vain samanlaisia hiiliharjoja.

► Kuva18: 1. Rajamerkki

1. Irrota takakannen kaksi ruuvia ruuvitallalla ja irrota sitten takakansi.

► Kuva19: 1. Takakansi 2. Ruuvi

2. Nosta jousen varsiosaa ja aseta se kotelossa olevaan syvennykseen urakärkitallalla tai vastaanalla.

► Kuva20: 1. Varsi 2. Jousi 3. Syvennys

3. Irrota hiiliharjojen kuvut pihdeillä ja poista sitten kuluneet hiiliharjat. Aseta uudet hiiliharjat paikoilleen ja kiinnitä hiiliharjojen kuvut.

► Kuva21: 1. Hiiliharjan kupu

4. Varmista, että hiiliharjojen kuvut menevät oikein harjanpidikkeiden reikiin.

► Kuva22: 1. Reikä 2. Hiiliharjan kupu

5. Aseta takakansi paikoilleen ja kiristä molemmat ruuvit huolellisesti.

VIANMÄÄRITYS

Tarkista laite ensin itse, ennen kuin viet sen korjattavaksi. Jos ongelmaan ei löydy ratkaisua käyttöoppaasta, älä kuitenkaan yrityä purkaa työkalua osiin. Vie ota sen sijaan yhteyttä Makita-huoltoliikkeeseen. Käytä korjaamiseen aina alkuperäisiä Makita-varaosia.

Epänormaali tila	Todennäköinen syy (toimintahäiriö)	Korjaus
Meistivarsi ei liiku.	Öljyä ei ole tarpeeksi	Lisää öljyä.
	Meistivarsi ei ole palautunut täysin, koska meistivarren ja C-rungon välin on päässyt metallilastuja, rautapölyä tai likaa.	Paina meistivarsi takaisin alas. Puhdista meistivarsi.
	Meistivarsi ei ole palautunut täysin, koska meistivarsi on vääritystyntä tai paisunut.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
	Meistivarsi ei ole palautunut täysin heikon palautusjousen takia.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
Meistivarsi liikkuu, mutta lävistysvoima ei riitä reiän lävistämiseen.	Öljyä ei ole tarpeeksi.	Lisää öljyä.
	Sylinterin ja vapautusventtiilin välinen kontakti on virheellinen. Sylinterin varsi voi olla naarmuuntunut tai siinä voi olla rautajauhetta tai likaa.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
	Vapautusvipu on rikkoutunut.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
	Sylinterin ja varren välys on virheellinen.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
	Sylinterin ja vapautusventtiilin välinen kontakti on virheellinen.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
Öljyytöntä.	Sylinterin uretaanitiviste on rikkoutunut.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
	Öljymääränpää töpissä on naarmuuntunut tai rikkoutunut.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
	C-rungon ja meistivarren liukosissa ja varmistusrenkaassa on naarmuja.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
	C-rungon ja sylinterin liitoskohdan O-rengas on rikkoutunut.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
	Sylinterin ja pumpukotelon liitoskohdan sisävaiппa on rikkoutunut.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
	Osiin pulleita ei ole kiristetty tarpeeksi tiukalle.	Kiristä pullit.
Moottori ei liiku. Moottori pyörii heikosti.	Akkupaketin lataus ei ole riittävä.	Lataa akkupaketti.
	Akun käyttöäkki on loppumassa.	Vaihda akkupaketti.
	Moottori on rikkoutunut ylikuumenemisen takia.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.
	Moottoriin liittyvät laakerit tai hammasrattaat ovat väärityntyneet tai rikkoutuneet.	Pyydä valtuutettua huoltoliikettäsi korjaamaan laite.

▲HUOMIO: Pumpun sisäisten osien toleranssit ovat hyvin pienet ja pöly, lika, hydraulinen tai virheellinen käsittely vaariongittavaa osia helposti. Pumpukotelon purkamiseen tarvitaan erikoistyökaluja ja -koulutusta, joten sen saa tehdä vain valtuutettu korjaaja, jolla on asianmukainen koulutus ja oikeat työkalut. Sähköosien virheellinen huolto voi aiheuttaa olosuhteet, jotka voivat johtaa vakaviin henkilövahinkoihin. Pumpun ja varren osat ja kaikki sähköosat saa huoltaa vain valtuutetussa korjaamossa, jälleenmyyjällä tai jakelijalla.

HUOMAUTUS: Valtuuttamattonien henkilöiden tekemät pumpun sisäisten osien korjausyritykset mitä-töivät takuuun.

LISÄVARUSTEET

▲HUOMIO: Seuraavia lisävarusteita tai laitteita suositellaan käytettäväksi tässä ohjeessa kuvatun Makita-työkalun kanssa. Muiden lisävarusteiden tai laitteiden käyttö voi aiheuttaa henkilövahinkoja. Käytä lisävarusteita ja -laitteita vain niiden käyttötarkoitukseen mukaisesti.

Jos tarvitset apua tai yksityiskohtaisempia tietoja seuraavista lisävarusteista, ota yhteys paikalliseen Makitan huoltoon.

- Työteline
- Liukueste (suurinta lävistyssyvyttä varten)
- Aito Makitan akku ja laturi

HUOMAA: Jotkin luettelossa mainitut varusteet voivat sisältyä työkalun toimitukseen vakiovarusteina. Ne voivat vaihdella maittain.

SPECIFIĀCIJAS

Modelis:	DPP200	
Maks. iebīdīšanas dzīlums	40 mm	
Caurumu forma	Apja/iegarena	
Maks. cauruma izmērs un biezums	Mīkstam tēraudam ar stiepes izturību 65 000 psi	Diametrs: 20 mm Biezums: 8 mm
	Nerūsošam tēraudam ar stiepes izturību 89 000 psi	Diametrs: 20 mm Biezums: 6 mm
Nominālais spriegums	Līdzstrāva 18 V	
Izmēri (G x P x A) (ar rokturi)	417 mm x 127 mm x 315 mm	
Neto svars	10,7 - 10,8 kg	

- Nepārtrauktās izpētes un izstrādes programmas dēļ šeit uzrādītās specifikācijas var tikt mainītas bez brīdinājuma.
- Atkarībā no valsts specifikācijas var atšķirties.
- Svars ar akumulatora kasetni atbilstoš EPTA procedūrai 01/2014

Piemērotā akumulatora kasetne un lādētājs

Akumulatora kasetne	BL1830B/BL1840B/BL1850B/BL1860B
Lādētājs	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Daži no iepriekš norādītajiem lādētājiem un akumulatora kasetnēm var nebūt pieejami atkarībā no jūsu mītnes reģiona.

ABRĪDINĀJUMS: Izmantojet vienīgi iepriekš norādītās akumulatora kasetnes un lādētājus. Cita tipa akumulatora kasetņu un lādētāju izmantošana var radīt traumu un/vai aizdegšanās risku.

Caurītņa un spiednes kombinācija

Apaļas formas caursišana

Caurītnis	Spiedne	Apstrādājamais materiāls	Piemērotība
		Plakans stienis 	Maks.: 80 mm x t8 (centra caursišana)
		Lenķis 	Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanāls 	Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (atloka caursišana)

Mērvienība: mm

Caurītnis	Spiedne	Stiepes izturība	Kanāls	Stiepes izturība
		Mīksts tērauds (65 000 psi)		Nerūsošs tērauds (89 000 psi)
6	SB6	t2–t4	-	t3–t4
6,5	SB6,5	t2–t6	-	t3–t4
8	SB8	t2–t6	-	t3–t4
8,5	SB8,5	t2–t6	-	t3–t4
10	SB10	t2–t6	t7,5	t3–t4
11	SB11	t2–t8	t7,5	t3–t6
12	SB12	t2–t8	t7,5	t3–t6
13	SB13	t2–t8	t7,5	t3–t6
14	SB14	t2–t8	t7,5	t3–t6
15	SB15	t2–t8	t7,5	t3–t6
16	SB16	t2–t8	t7,5	t3–t6
18	SB18	t2–t8	t7,5	t3–t6
19	SB19	t2–t8	t7,5	t3–t6
20	SB20	t2–t8	t7,5	t3–t6

legarena caursīšana

Caurisnis	Spiedne	Apstrādājamais materiāls	Piemērotība
			Maks.: 80 mm x t8 (centra caursīšana)
			Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
			Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (atloka caursīšana)

Mērvienība: mm

Caurisnis	Spiedne	Stiepes izturība	Kanāls	Stiepes izturība
		Mīksts tērauds (65 000 psi)		Nerūsošs tērauds (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2–t6	-	t3–t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2–t6	-	t3–t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2–t6	-	t3–t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2–t6	-	t3–t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2–t6	-	t3–t4
9 x 18	9 x 18B	t2–t6	-	t3–t4
10 x 15	10 x 15B	t2–t8	t7,5	t3–t6
10 x 20	10 x 20B	t2–t8	t7,5	t3–t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2–t8	t7,5	t3–t6
12 x 18	12 x 18B	t2–t8	t7,5	t3–t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2–t8	t7,5	t3–t6
14 x 21	14 x 21B	t2–t8	t7,5	t3–t6

Simboli

Zemāk ir attēloti simboli, kas attiecas uz iekārtu. Pirms darbarīka izmantošanas pārliecinieties, vai pareizi izprotat to nozīmi.

Izlasiļiet lietošanas rokasgrāmatu.

Lidojošu atlūzu un skaļa trokšņa bīstamība. Izmantojiet ausu un acu aizsargaprīkotumus.

Bīstams spriegums. Pirms uzsākat darbu ar šo ierīci, pilnībā atslēdziet strāvas apgādi. Neievērojot šo norādījumu, ir iespējama nāve vai ieināojumi.

Kustīgs asmens. Netuviniet rokas, kamēr darbarīks darbojas. Pirms apkopes izslēdziet ierīci.

Tikai ES valstīm

Neizmetiet elektroiekārtas vai akumulatoru mājsaimniecības atkritumos!

Saskaņā ar Eiropas direktīvu par elektisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, kā arī par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un to īstenošanu saskaņā ar valsts likumdošanu lietotais elektriskais aprīkojums, baterijas un akumulators kalpošanas laikā beigās jāsavāc atsevišķi un jānogādā otrreizējai pārstrādei vidi saudzējošā veidā.

Paredzētā lietošana

Šis instruments ir paredzēts caurumu veidošanai metāla materiālā.

Trokšņa līmenis

Tipiskais A svērtais trokšņa līmenis noteikts saskaņā ar EN 60745-1 EN ISO 3744:

Skājas spiediena līmeni (L_{pA}): 76,7 dB (A)
Mainīgums (K): 3 dB (A)

PIEZĪME: Paziņotā trokšņa emisijas vērtība noteikta atbilstoši standarta pārbaudes metodei, un to var izmantot, lai salīdzinātu vienu darbarīku ar citu.

PIEZĪME: Paziņoto trokšņa emisijas vērtību arī var izmantot iedarbības sākotnējā novērtējumā.

ABRĪDINĀJUMS: Lietojet ausu aizsargus.

ABRĪDINĀJUMS: Trokšņa emisija patiesos darba apstākļos var atšķirties no paziņotās vērtības atkarībā no darbarīka izmantošanas veida un jo īpaši atkarībā no apstrādājamā materiāla veida.

ABRĪDINĀJUMS: Lai aizsargātu lietotāju, nosakiet drošības pasākumus, kas pamatoti ar iedarbību reālos darba apstākļos (nemot vērā visus ekspluatācijas cikla posmus, piemēram, laiku, kamēr darbarīks ir izslēgts un kad darbojas tukšgaitā, kā arī palaides laiku).

Vibrācija

Vibrācijas kopējā vērtība (trīsas vektora summa) noteikta atbilstoši EN 60745-1:

Vibrācijas izmete (a_h): $2,5 \text{ m/s}^2$ vai mazāk

Mainīgums (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

PIEZĪME: Paziņotā kopējā vibrācijas vērtība noteikta atbilstoši standarta pārbaudes metodei, un to var izmantot, lai salīdzinātu vienu darbarīku ar citu.

PIEZĪME: Paziņoto kopējo vibrācijas vērtību arī var izmantot iedarbības sākotnējā novērtējumā.

ABRĪDINĀJUMS: Vibrācijas emisija patiesos darba apstākļos var atšķirties no paziņotās vērtības atkarībā no darbarīka izmantošanas veida un jo īpaši atkarībā no apstrādājamā materiāla veida.

ABRĪDINĀJUMS: Lai aizsargātu lietotāju, nosakiet drošības pasākumus, kas pamatoti ar iedarbību reālos darba apstākļos (nemot vērā visus ekspluatācijas cikla posmus, piemēram, laiku, kamēr darbarīks ir izslēgts un kad darbojas tukšgaitā, kā arī palaides laiku).

EK atbilstības deklarācija

Tikai Eiropas valstīm

EK atbilstības deklarācija šajā lietošanas rokasgrāmatā ir iekļauta kā A pielikums.

DROŠĪBAS BRĪDINĀJUMI

Vispārīgi elektrisko darbarīku drošības brīdinājumi

ABRĪDINĀJUMS: Izlasiet visus drošības brīdinājumus, instrukcijas, apskatiet ilustrācijas un tehniskos datus, kas iekļauti mehanizētā darbarīka komplektācijā. Ja netiek ievēroti visi tālāk minētie noteikumi, var tikt izraisīta elektrotrauma, notikt aizdegšanās un/vai rasties smagas traumas.

Glabājiet visus brīdinājumus un norādījums, lai varētu tajos ieskatīties turpmāk.

Termins „elektrisks darbarīks” brīdinājumos attiecas uz tādu elektrisko darbarīku, ko darbina ar elektību (ar vadu), vai tādu, ko darbina ar akumulatoru (bez vada).

Darbavietas drošība

- Uzturiet darbavietu tīru un nodrošiniet labu apgaismojumu. Nekārtīga vai slīkti apgaismota darbavietā var izraisīt negadījumus.
- Nelietojet mehanizētos darbarīkus sprādzien nedrošās vidēs, piemērām, uzliesmojošo šķidrumu, gāzi vai putekļu klātbūtnē. Mechanizētie darbarīki generē dzirksteles, kurus var uzliesmot putekļus vai iztvaikojumus.
- Neļaujiet bērniem un nepiederošām personām atrasties darbavietas tuvumā. Uzmanības novēršana var izraisīt kontroles zaudēšanu.

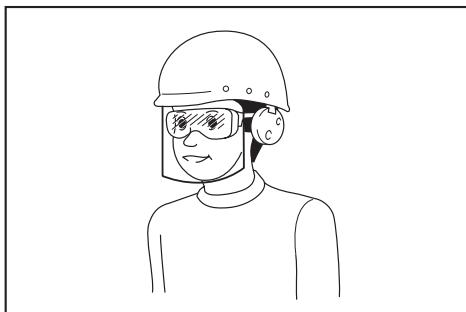
Elektriskā drošība

- Mehanizētā darbarīka kontaktākšai jāatbilst kontaktligzda. Nekad un nekādā veidā nemodificējiet kontaktākšu. Neizmantojet nekādas pārejas kontaktākšas ar iezemētiem mehanizētajiem darbarīkiem. Nemodificētas kontaktākšas un atbilstošas kontaktligzdas samazinās elektriskā trieciena risku.
- Izvairieties no pieskaršanās iezemētām virsmām, piemēram, caurulēm, radiatoriem un ledusskapjiem. Ja jūsu ķermenis ir iezemēts, tad rodas palielināts elektriskā trieciena risks.
- Neatstājiet mehanizētos darbarīkus lietū vai mitruma apstākjos. Ūdens nokļūšana elektriskajā darbarīkā palielinās elektriskā trieciena risks.
- Lietojet vadu pareizi. Nekad nenesiet elektrisko darbarīku, turot aiz vada, neraujiet aiz vada, lai izņemtu kontaktākšu no kontaktligzdas. Sargājiet vadu no siltuma avotiem, eljas, asām malām un kustīgajām detaljām. Bojāti vai sapīti vadi paaugstina elektriskā trieciena risku.
- Kad elektriskais darbarīks tiek lietots ārā, izmantojet tikai tādus pagarinājuma vadus, kuri paredzēti lietošanai ārā. Āra apstākjos lietošanai paredzēta vada izmantošana samazina elektriskā trieciena risku.
- Ja nevar novērst elektriskā darbarīka izmantošanu mitrā vidē, izmantojet strāvas aizsardzības ierīces (RCD (Residual Current Device)) aizsargātū barošanas avotu. RCD ierīces izmantošana mazina elektriskās strāvas trieciena bīstamību.
- Mehāniskie darbarīki var radīt lietotājam nekaitīgus elektromagnētiskos laukus (EML). Taču lietotājiem ar elektrokardiostimulatoriem un līdzīgām medicīnas ierīcēm ir jāsazinās ar attiecīgo ierīču ražotājiem un/vai ārstu, pirms šī mehāniskā darbarīka izmantošanas.

Personiskā drošība

- Elektriskā darbarīka lietošanas laikā esiet uzmanīgi, sekojiet savai darbībai, rīkojieties prātīgi. Nelietojet elektrisko darbarīku, ja esat nogurūši, kā arī narkotiku, alkoholu un medikamentu ietekmē. Neuzmanības mirklis mehanizētā darbarīka lietošanas laikā var izraisīt smagas traumas gūšanu.

- Izmantojiet individuālos aizsardzības līdzekļus. Vienmēr lietojiet aizsargbrilles. Attiecīgos apstākļos lietojot aizsarglīdzekļus, piemēram, putekļu masku, aizsargapavus ar neslidošu zoli, aizsargķiveri un ausu aizsargus, mazināsies traumu risks.
- Nepieļaujiet nejaušu iedarbināšanu. Pirms darbarīka pļevošanas strāvas avotam un/vai akumulatoram, pirms tā pacelšanas un pārņēšanas pārliecīnieties, ka slēdzis atrodas izslēgšanas stāvoklī. Elektrisko darbarīku pārņēšanā, novietojot pirkstu uz slēdža vai strāvas iestēšanas rīkiem, var izraisīt negadījums.
- Nonemiet uzgriežu atslēgas un regulēšanas instrumentus pirms elektriskā darbarīka ieslēgšanas. Elektriskā darbarīka kustīgajai daļai piestiprināta uzgriežu atslēga var izraisīt traumu.
- Nesnidzieties pārāk tālu. Vienmēr stingri stāviet uz piemērota atbalsta un saglabājiet līdzsvaru. Tas nodrošinās labāku kontroli pār elektrisko darbarīku neparedzētās situācijās.
- Apģērbieties atbilstīgi. Nevalkājiet valīgu apģērbu un rotaslietas. Turiet matus un apģērbu drošā attālumā no darbarīka kustīgajām daļām. Valīgs apģērbs, rotaslietas un gari mati var ieķerties kustīgajās daļās.
- Ja darbarīkam ir savienojuma vieta putekļu atsūknēšanas un savākšanas ierīces pļevošanai, pārliecīnieties, ka tā ir pļevoņuta un pareizi izmantota. Putekļu savākšanas ierīces izmantošana var samazināt ar putekļiem saistītos riskus.
- Darbarīka ilgstošas izmantošanas gaitā iekrātās pieredes dēļ neļaujieties pašapmierinātībai — neignorējiet darbarīka drošās lietošanas principus. Neuzmanīga darbība var acumirkli radīt smagu traumu.
- Kad izmantojat mehānikos darbarīkus, vienmēr valkājiet aizsargbrilles, lai pasargātu acis. Aizsargbrillēm jāatbilst šādiem standartiem: ANSI Z87.1 ASV, EN 166 Eiropā un AS/NZS 1336 Austrālijā/Jaunzēlandē. Austrālijā/Jaunzēlandē ar likumu noteikts, ka darba laikā jāizmanto arī sejsargs.

Darba devējam ir jānodrošina tas, lai darbarīka operatori un citas tiešajā darba vietā esošās personas izmantomtu vajadzīgo aizsargaprikuojumu.

Mehānizētā darbarīka lietošana un apkope

- Nelietojiet elektrisko darbarīku ar spēku. Izmantojiet elektrisko darbarīku, kas atbilst pielietojuma veidam. Atbilstošs elektriskais darbarīks veiks darbu labāk, ātrāk un ar paredzētu ražīgumu.
  - Nelietojiet elektro darbarīku, ja slēdzis to neieslēdz un neizslēdz. Jebkurš elektriskais darbarīks, kuru nevar vadīt ar slēdža palīdzību, ir bīstams, un tas ir jāremontē.
  - Pirms mehānizēto darbarīku regulēšanas, piederumu maijas vai uzuglabāšanas atvienojojiet barošanas kabeļu spraudni no barošanas avota un/vai izņemiet akumulatora bloku, ja to var izņemt. Šādi piesardzības pasākumi nepieļaus mehānizētā darbarīka nejaušu iestēšanu.
  - Glabājiet elektriskos darbarīkus bērniem nepieejamā vietā un neļaujiet darbarīku lietot personām, kuras nav apmācītas to lietošanai vai nezina šos norādījumus. Neapmācītu lietotāju rokās elektriskie darbarīki ir bīstami.
  - Veiciet mehānizēto darbarīku un piederumu apkopi. Pārbaudiet, vai kustīgās daļas ir pareizi savienotas un nostiprinātas, vai detaļas nav bojātas, kā arī vai nav kāds cits apstākļis, kas var ieteikt mehānizēto darbarīku darbību. Ja mehānizētais darbarīks ir bojāts, pirms lietošanas tas jāsaremontē. Daudzu negadījumu iemesls ir slikti uzturētu mehānizēto darbarīku lietošana.
  - Regulāri uzasiniet un tīriet griešanas instrumentus.** Pareizi koptu instrumentu ar asām griezējšķautnēm iestrēgšanas risks ir mazāks un tos ir vieglāk vadīt.
  - Izmantojiet elektrisko darbarīku, uzgaļus un citus piederumus saskaņā ar šiem norādījumiem, nemot vērā darba apstākļus un veicamo darbu specifiku. Elektrisko darbarīku izmantošana neparedzētiem nolūkiem var radīt bīstamas situācijas.
  - Uzturiet rokturus un satveršanas virsmas sausas un tīras; gādājiet, lai uz tām nebūtu eļjas un smērvielu.** Slidēni rokturi un satveršanas virsmas nejaus droši lietot un vadīt mehānizēto darbarīku neparedzētās situācijās.
  - Darba laikā nevelciet auduma darba cīmdu, kas var iepīties darbarīkā.** Ja auduma darba cīmdu iepīnas kustīgajās detaļās, tas var radīt traumas.
- Bezvada darbarīka lietošana un apkope**
- Uzlādei izmantojiet tikai ražotāja norādītos lādētājus. Vienam akumulatoru tipam paredzēta uzlādētāja izmantošana cita tipa akumulatoru uzlādei var radīt aizdegšanās bīstamību.
  - Izmantojiet mehānizētos darbarīkus tikai ar paredzētajiem akumulatoriem. Jebkura cita tipa akumulatoru izmantošana var radīt traumu un aizdegšanās bīstamību.
  - Kamēr akumulators netiek izmantots, neturiet to blakus metāla priekšmetiem, piemēram, saspraudēm, monētām, atslēgām, naglām, skrūvēm un citiem nelieliem metāla priekšmetiem, kas var savienot izvadus.** Akumulatora spaiļu īssavienojums var izraisīt apdegumus vai aizdegšanos.
  - Nepareizas lietošanas gadījumā no akumulatora var iztečet šķidrums, nepieskarieties tam. Ja nejauši pieskārēties šķidrumam, noskalojiet skarto vietu ar ūdeni. Ja šķidrums nokļūst acīs, papildus iepriekš minētajam, vērsieties pie ārsta.** No akumulatora iztecejušais šķidrums var izraisīt kairinājumu vai apdegumus.

- Ja akumulatora bloks vai darbarīks ir bojāts vai pārveidots, nelietojiet to.** Bojāti vai pārveidoti akumulatori var darboties nepareizi, izraisot aizdegšanos, sprādzienu vai traumu.
  - Akumulatora bloku un darbarīku nepakļaujiet uguns un pārmērīgi augstas temperatūras ietekmei.** Ja akumulatora bloks vai darbarīks tiek pakļauts uguns vai par 130 °C augstākas temperatūras iedarbībai, var notikt sprādziens.
  - Izpiildiet visus uzlādes norādījumus un neuzlādējet akumulatora bloku ārpus norādījumos noteiktā temperatūras diapazona.** Nepareiza uzlāde vai temperatūra, kas ir ārpus noteiktā diapazona, var sabojāt akumulatoru un palielināt aizdegšanās draudus.
- Apkope**
- Uzticiet sava elektriskā darbarīka apkopi kvalificētam remontstrādniekiem, izmantojiet tikai identiskas rezerves daļas.** Tas garantēs to, ka elektriskā darbarīka drošības pakāpe nesamazināsies.
  - Nekādā gadījumā nelietojiet bojātus akumulatora blokus.** Akumulatora bloka apkopi drīkst veikti tikai to ražotājs vai pilnvaroti apkopes centri.
  - Ievērojiet eljošanas un piederumu maiņas norādījumus.**

Bezvadu caursitņa drošības norādījumi

- Ir ārkārtīgi svarīgi pareizi izvēlēties caursitni un spiedni.** Izvēlēties pareizu caursitni un spiedni atbilstoši cauruma formai, izmēram, apstrādājamā materiāla biezumam un materiāla veidam.
- Pirms caursitņa nostiprināšanas uzgriežna pievilkšanas pārliecinieties, ka jebkurš caursitnis ar pakāpveida malu, kas neļauj tam brīvi griezties, ir pareizi uzstādīts caursitņa virzulī.**
- Lai veidotu caurumus kanāla formas materiālos un materiālos, kas izgatavoti no nerūsošā tērauda, izmantojiet tieši šiem materiāliem paredzēto spiedni.** Izvēlēties tikai tādu caursitņu un spiednes kombināciju, kas piemērota apstrādājamā materiāla biezumam.
- Pārliecinieties, ka caursitnis un spiedne ir stingri nostiprināti pozīcijā ar uzgriezni vai skrūvi.** Pretējā gadījumā iespējami nopietni ierīces bojājumi un smagas traumas. Regulāri pārbaudiet un pievērtiet caursitni un spiedni.
- Šis ir elektrohidraulisks darbarīks.** Ja ir zema temperatūra, pirms darba uzsākšanas ierīce dažas minūtes jādarbina tukšgaitā.
- Darba laikā seja, rokas un citas ķermēja daļas nedrīkst atrasties caursīšanas zonas tuvumā.**
- Pirms caursitņa un spiednes nomaiņas, kā arī apkopes vai regulēšanas laikā izņemiet akumulatora kasetni.**
- Ja caursitnis vai spiedne nodilst, deformējas, saliecas, salūst vai gūst jebkāda veida bojājumus, tas var izraisīt darba instrumenta bojājumus un nopietnus nelaimes gadījumus.** Nekavējoties nomainiet šīs daļas ar jaunām Makita piegādātām daļām.

- Veicot caursīšanu nerūsošā tēraudā, caursitnis un spiedne var nodilt ātrāk, nekā strādājot ar mīkstākiem materiāliem.** Pārliecinieties, ka caursitnis un spiedne ir labā stāvoklī, ka šīs daļas nav nekādā veidā nodilušas, deformētas, saliekas, salauztas vai bojātas. Ja plānojat veikt caursīšanu materiālā, kas nav norādīts tehniskajos datos, vispirms sazinieties ar izplatītāju.
- Regulāri izņemiet un pārbaudiet ogles sukas.** Nomainiet tās pēc 200 izmantošanas reizēm. Ja ogles suku garums ir 6 mm vai mazāk, ir iespējami motora bojājumi.
- Ja instruments tiek izmantots nepārtrauktī, tā temperatūra var pārsniegt 70 °C, un darba efektivitāte var pasliktināties.** Šādā gadījumā aptuveni uz 1 stundu pārtrauciet ekspluatāciju, lai pirms lietošanas atsākšanas jautu instrumentam atdzist.
- Nepārklājet un neaizsprostojet motora ventilācijas atveres, jo tādējādi iespējama motora pārkarsšana, dūmu veidošanās, aizdegšanās un eksplozija.**

Svarīgi drošības norādījumi par akumulatora kasetni

- Pirms akumulatora lietošanas izlasiet visus norādījumus un brīdinājumus, kuri attiecas uz (1) akumulatora lādētāju, (2) akumulatoru un (3) ierīci, kurā tiek izmantots akumulators.**
- Neizjauciet akumulatoru.**
- Ja akumulatora darbības laiks kļuva ievērojami īsaks, nekavējoties pārtrauciet to izmantot.** Cītādi, tas var izraisīt pārkarsējumu, uzliesmojumu vai pat sprādzienu.
- Ja elektroļīts nonāk acīs, izskalojiet tās ar tiru ūdens un nekavējoties griezieties pie ārsta.** Tas var izraisīt redzes zaudēšanu.
- Neradiet īssavienojumu akumulatora kasetnē:**
  - Nepieskarieties spailēm ar elektrību vadošiem materiāliem.**
  - Neuzglabājiet akumulatoru kasetni kopā ar citiem metāla priekšmetiem, tādiem kā noglas, monētas u. c.**
  - Nepakļaujiet akumulatora kasetni ūdens vai lietus iedarbībai.** Akumulatora īssavienojums var radīt spēcīgu strāvas plūsmu, pārkarsānu, uzliesmojumu un pat sabojāt akumulatoru.
- Neglabājiet darbarīku un akumulatora kasetni vietas, kur temperatūra var sasniegt vai pārsniegt 50 °C (122 °F).**
- Nedēdziniet akumulatora kasetni, pat ja tā ir stipri bojāta vai pilnībā nolieta.** Akumulatora kasetne uguņu var eksplodēt.
- Uzmanieties, lai neļautu akumulatoram nokrist un nepakļautu to sitienam.**
- Neizmantojiet bojātu akumulatoru.**
- Uz izmantotajiem litija jonu akumulatoriem attiecas likumošanas prasības par bīstamiem izstrādājumiem.** Komerciālā transportēšanā, ko veic, piemēram, trešās puses, transports uzņēmumi, jāievēro uzsāpojuma un marķējuma norādītās īpašās prasības. Lai izstrādājumu sagatavotu nosūtišanai, jāsaziņās ar bīstamu materiālu speciālistu. Ievērojiet arī citus attiecīnāmos valsts normatīvus. Vajējus kontaktus nosedziet ar liemīti vai citādi pārklājiet, bet akumulatoru iesaiņojiet tā, lai sainī tas nevarētu izkustēties.

- Lai utilizētu akumulatora kasetni, izņemiet to no darbarīka un likvidējet drošā vietā, levērojiet vietējos noteikumus par akumulatora likvidēšanu.
- Izmantojiet šos akumulatorus tikai ar izstrādājumiem, kurus norādījis Makita. Levietojot šos akumulatorus nesaderīgos izstrādājumos, var rasties ugunsgrēks, pārmērīgs karstums, tie var uzsprāgt vai no tiem var iztečet elektrolīts.
- Ja darbarīks netiks lietots ilgu laiku, no tā jāizņem akumulators.

SAGLABĀJIET ŠOS NORĀDĪJUMUS.

▲UZMANĪBU: Lietojiet tikai oriģinālos Makita akumulatorus. Ja lietojat neoriģinālus Makita akumulatorus vai pārveidotos akumulatorus, tie var uzsprāgt un izraisīt aizdegšanos, traumas un materiālos zaudējumus. Tiks anulēta arī Makita darbarīka un lādētāja garantija.

Ieteikumi akumulatora kalpošanas laika pagarināšanai

- Uzlādējiet akumulatora kasetni, pirms tā ir pilnībā izlādējusies. Vienmēr, kad ievērojat, ka darbarīka darba jauda zudusi, apturiet darbarīku un uzlādējiet akumulatora kasetni.
- Nekad neuzlādējiet pilnībā uzlādētu akumulatora kasetni. Pārmērīga uzlāde saīsina akumulatora kalpošanas laiku.
- Uzlādējiet akumulatora kasetni istabas temperatūrā 10 °C - 40 °C. Karstai akumulatora kasetnei pirms uzlādes ļaujiet atdzist.
- Uzlādējiet litija jonu akumulatora kasetni, ja to ilgstoši nelietos (vairāk nekā sešus mēnešus).

DETAĻU APRAKSTS

► Att.1

1	Motors	2	Drošības uzlīme	3	Sūkņa korpus	4	Caurisītā nostiprināšanas uzgrieznis
5	Caurisītis	6	Spiedne	7	Noņēmējs	8	C veida rāmis
9	Bīdāmais atduris	10	Atvīrīšanas svira	11	Eļļas iepildes atvere	12	Slēdža mēlīte
13	Mēlītes bloķēšanas poga	14	Akumulatora kasetne	-	-	-	-

FUNKCIJU APRAKSTS

▲UZMANĪBU: Pirms darbarīka regulēšanas vai tā darbības pārbaudes vienmēr pārliecinieties, ka darbarīks ir izslēgts un akumulatora kasetne ir izņemta.

Akumulatora kasetnes uzstādīšana un izņemšana

▲UZMANĪBU: Vienmēr pirms akumulatora kasetnes uzstādīšanas vai noņemšanas izslēdziet darbarīku.

▲UZMANĪBU: Uzstādot vai izņemot akumulatora kasetni, darbarīku un akumulatora kasetni turiet cieši. Ja darbarīku un akumulatora kasetni netur cieši, tie var izkrist no rokām un radīt bojājumus darbarīkam un akumulatora kasetnei, kā arī izraisīt ievainojumus.

- Att.2: 1. Sarkanais krāsas indikators 2. Poga
3. Akumulatora kasetne

Lai izņemtu akumulatora kasetni, izvelciet to no darbarīka, pārbīdot kasetnes priekšpusē esošo pogu.

Lai uzstādītu akumulatora kasetni, salāgojiet mēlīti uz akumulatora kasetnes ar rieuvi ietvarā un iebīdot tā vietā. Levietojiet to līdz galam, līdz tā tār klikšķinofiksējas. Ja pogas augšējā daļā redzams sarkanais krāsas indikators, tas nozīmē, ka tā nav pilnīgi fiksēta.

▲UZMANĪBU: Vienmēr ievietojiet akumulatora kasetni tā, lai sarkanais indikators nebūtu redzams. Pretējā gadījumā tā var nejausi izkrist no darbarīka un izraisīt jums vai apkārtējiem traumas.

▲UZMANĪBU: Neievietojiet akumulatora kasetni ar spēku. Ja kasetne neslīd ietvarā viegli, tā nav pareizi ielikta.

Akumulatora aizsardzības sistēma

Darbarīks ir aprīkots ar akumulatora aizsardzības sistēmu. Šī sistēma automātiski izslēdz jaudas padovi motoram, lai pagarinātu darbarīku un akumulatora kalpošanas laiku. Lietošanas laikā darbarīks automātiski pārstāj darboties, ja darbarīkam vai akumulatoram veidojas kāds no tālāk norādītajiem apstākļiem.

Aizsardzība pret akumulatora pārmērīgu izlādi

Ja atlikusī akumulatora jauda ir nepietiekama, darbarīks automātiski pārstāj darboties. Šādā gadījumā izņemiet no darbarīka akumulatoru un uzlādējiet to.

Atlikušās akumulatora jaudas indikators

Tikai akumulatora kasetnēm ar indikatoru

- Att.3: 1. Indikatora lampas 2. Pārbaudes poga

Nospiediet akumulatora kasetnes pārbaudes pogu, lai pārbaudītu akumulatora atlikušo uzlādes līmeni. Indikatori iedegsies uz dažām sekundēm.

Indikatora lampas			Atlikusi jauda
Iedzīsies	Izslemts	Mirgo	
			No 75% līdz 100%
			No 50% līdz 75%
			No 25% līdz 50%
			No 0% līdz 25%
			Uzlādējiet akumulatoru.
			Iespējama akumulatora klūme. ↑ ↓
			Iespējama akumulatora klūme.

PIEZĪME: Reāla jauda var nedaudz atšķirties no norādītās atkarībā no lietošanas apstākļiem un apkārtejās temperatūras.

Slēdža darbība

⚠️ UZMANĪBU: Pirms akumulatora kasetnes uzstādīšanas darbarīkā, vienmēr pārbaudiet, vai slēdža mēlīte darbojas pareizi un pēc atlaišanas atgriežas stāvoklī „OFF“ (izslēgts).

⚠️ UZMANĪBU: Ja darbarīku nelietojat, vienmēr bloķējiet slēdža mēlīti.

Veicot caursīšanu apstrādājamajā materiālā, spiediet slēdža mēlīti, līdz caursītis nolaižas līdz spiednei un atgriežas sākotnējā pozīcijā.

Lai bloķētu slēdža mēlīti, iespiediet mēlītes bloķēšanas pogu no „B“ puses. Lai to atbloķētu, iespiediet mēlītes bloķēšanas pogu no „A“ puses.

► Att.4: 1. Mēlītes bloķēšanas poga 2. Slēdža mēlīte

Grozāmais rokturis

Darba laikā rokturi var pagriezt par 360 grādiem jebkurā virzienā. Tas ir īpaši parociņi, strādājot neērtās vai šaurās vietās, jo šādi operators var novietot darbarīku lietošanai visērtākajā pozīcijā.

► Att.5

MONTĀŽA

⚠️ UZMANĪBU: Pirms darbarīka regulēšanas vai apkopes vienmēr pārliecinieties, ka darbarīks ir izslēgts un akumulatora kasetne ir izņemta.

Caurītņa un spiednes nomaiņa

Apaļā caursītņa nomaiņa

► Att.6: 1. Noņemējs 2. Uzgrieznis un iestatīšanas skrūve 3. Caurītņa nostiprināšanas uzgrieznis 4. Apaļais caursītis

1. Pārliecinieties, ka caursītja virzulis ir pilnībā ievilkts un noņemiet noņemējus, lai varētu vieglāk piekļūt daļām.

2. Vispirms ir jāņoņem caursītis un tikai pēc tam spiedne. Atskrūvējiet uzgriezni, ar kuru nostiprināts caursītis, lai noņemtu caursīti, un izskrūvējiet iestatīšanas skrūvi un uzgriezni, lai noņemtu spiedni.

IEVĒRĪBAI: Ja nomaināt caursītni un spiedni, pārliecinieties, ka ir izvēlēts pareizais izmērs, biezums un cauruma forma. Īpašas formas caurītņiem un spiednēm jābūt savstarpēji pareizi savietotām.

3. Ievietojiet spiedni C veida rāmī pareizā virzienā. Cieši nostipriniet ar iestatīšanas skrūvi un pievelciet uzgriezni.

4. Ievietojiet caursītni nostiprināšanas uzgriezni. Ievietojiet caursītni ar uzgriezni caursītja virzulī un ar roku pievelciet uzgriezni.

IEVĒRĪBAI: Uzstādot caursītni ar pakāpjveida malu (novrēs rotāciju), pārliecinieties, ka tas ir ievietots pareizā virzienā, un ka pakāpjveida mala ir pareizi ievietota caursītja virzulī.

5. Pārliecinieties, ka caursītis ir pareizi ievietots caursītja stienī un cieši pievelciet caursītja nostiprināšanas uzgriezni ar komplektācijā ietverto uzgriežņa pievilkšanas stieni.

► Att.7: 1. Uzgriežņa pievilkšanas stienis 2. Caurītņa nostiprināšanas uzgrieznis 3. Atskrūvēt valjgāk. 4. Pievilkts

6. Uzlieciet vietās noņemējus.

ABRĪDINĀJUMS: Ja caursītis un spiedne nav vienādā izmērā vai arī ja caursītis un spiedne nav novietoti pareizā virzienā, caursītis var triekties pret spiedni un abas detaļas var salūzt. Šādā situācijās lidojošās salauzto detaļu daļas var izraisīt savainojumus.

⚠️ UZMANĪBU: Regulāri pārbaudiet spārnskrūves, ar kurām nostiprināti noņemēji, lai pārliecinātos, ka tās ir cieši pievilktais. Ja skrūves ir valīgas, noņemēji var nokrist, un ir iespējami darbarīka bojājumi.

legarena caursītņa nomaiņa

► Att.8: 1. Noņemējs 2. Uzgrieznis un iestatīšanas skrūve 3. Caurītņa nostiprināšanas uzgrieznis 4. legarenis caursītis 5. Pakāpjveida mala 6. Caurītņa stienis

1. Pārliecinieties, ka caursītja virzulis ir pilnībā ievilkts un noņemiet noņemējus, lai varētu vieglāk piekļūt daļām.

2. Vispirms ir jāņoņem caursitnis un tikai pēc tam spiedne. Atskrūvējiet uzgriezni, ar kuru nostiprināts caursitnis, lai noņemtu caursitni, un izskrūvējiet iestatīšanas skrūvi un uzgriezni, lai noņemtu spiedni.

IEVĒRĪBAI: Ja nomaināt caursitni un spiedni, pārliecinieties, ka ir izvēlēts pareizais izmērs, biezums un cauruma forma. Īpašās formas caursitnīem un spiednēm jābūt savstarpēji pareizi savietotām.

3. Ar iestatīšanas skrūvi cieši nostipriniet iegareno caursitni un pievelciet uzgriezni.

4. Ievietojiet iegareno caursitni tā nostiprināšanas uzgriezni. Pareizi ievietojiet iegarenu caursitna pakāpveida malu caursitņa virzulī un ar roku pievelciet caursitna nostiprināšanas uzgriezni.

IEVĒRĪBAI: Ja iegarenu caursitņa pakāpveida mala nav pareizi ievietota caursitņa virzulī, caursitņa nostiprināšanas uzgriezni nevar pievilk. Pārliecinieties, ka iegarenais caursitnis ir pareizi ievietots caursitņa stienī.

5. Spiediet iegareno caursitni pie caursitna stienā un cieši pievelciet caursitņa nostiprināšanas uzgriezni, izmantojot komplektāciju ietverto uzgriežņa pievilkšanas stieni.

► Att.9: 1. Uzgriežņa pievilkšanas stienis 2. Caursitņa nostiprināšanas uzgrieznis 3. Atskrūvēt valjgāk 4. Pievilk

6. Uzlieciet vietās noņēmējus.

ABRĪDINĀJUMS: Ja caursitnis un spiedne nav vienādā izmērā vai arī ja caursitnis un spiedne nav novietoti pareizā virzienā, caursitnis var triekties pret spiedni un abas detaļas var salūzt. Šādā situācijās lidojošās salauzto detaļu daļas var izraisīt savainojumus.

AUZMANĪBU: Regulāri pārbaudiet spārnskrūves, ar kurām nostiprināti noņēmēji, lai pārliecinātos, ka tās ir cieši pievilktais. Ja skrūves ir valīgas, noņēmēji var nokrist, un ir iespējami darbarīka bojājumi.

AUZMANĪBU: Pārliecinieties, ka iegarenu caursitņa pakāpveida mala ir pareizi ievietota caursitņa stienī un caursitņa nostiprināšanas uzgrieznis ir pareizi pievilkts.

EKSPLUATĀCIJA

Darbarīka pareiza lietošana

Spiednes izvēle

Iz svarīgi, ka izmantojamā spiedne ir izvēlēta atbilstoši caursitamā materiāla biezumam. Ja vēlaties caursist 4–8 mm biezū materiālu un izmantojat plānākam materiālam paredzētu spiedni, caursitnis var iestrēgt materiālam. Tas notiek tāpēc, ka attālums starp spiedni un caursitni ir mazāks. Šādā gadījumā caursitnis paceļoties vilks ūzdi apstrādājamo materiālu, kā redzams attēlā. Tāpēc uzmanīgi jāstrādā, caursitor plakanus stieņus no mīksta tērauda, alumīnija un vara.

► Att.10: 1. Apstrādājamas materiāls

Noņēmēja pareiza lietošana

Ievietojot apstrādājamo materiālu, raugiet, lai tā vienu vai abus galus balstītu noņēmējs. Ja apstrādājamas materiāls nav pareizi atbalstīts, tas caursitja atvirzīšanas laikā var izkustēties. Tādējādi caursitnis var iestrēgt un sabojāt darbarīku.

► Att.11: 1. Noņēmējs 2. Apstrādājamas materiāls

Cauruma caursīšana

AUZMANĪBU: Pirms caursīšanas vienmēr pārliecinieties, ka pareizi ir uzstādīts atbilstošs caursitnis un atbilstoša spiedne.

1. Pārbaudiet caursīšanas pozīciju.

► Att.12: 1. Caursitnis 2. Plakans stienis 3. Spiedne

2. Atskrūvējiet valjgāk bīdāmā atdura galvaskrūvi un noregulejiet bīdāmo atduri vēlamajā pozīcijā. Pēc tam atkal pievelciet galvaskrūvi.

PIEZĪME: Bīdāmais atdurus ir iestatīts, lai caursitni turētu konstantā attālumā no apstrādājamā materiāla malas.

3. Pārliecinieties, ka atvirzīšanas svira ir pilnībā aizvērtā pulkstenrādītāju kustības virzienā.

► Att.13: 1. Atspēres tāpa 2. Atvirzīšanas svira 3. Atvērta pozīcija 4. Aizvērta pozīcija

4. Pārliecinieties, ka caursitņa virzulis ir pilnībā ievilkts.

5. Novietojiet caursitni vajadzīgajā pozīcijā uz apstrādājamā materiāla, kā vadīku izmantojot bīdāmo atduri. Savietojiet caursitņa smaili ar caursitamā cauruma centra atzīmi.

6. Turpiniet spiest slēdža mēlīti, līdz caursitnis sasniedz gājienu beigas un atgriežas sākuma pozīcijā. Caursitņa stienis izvirzās un spiež caursitni cauri apstrādājamajam materiālam.

PIEZĪME: Lai caursitni varētu novietot precīzi un vienkārši, vairākas reizes iši nospielidet slēdža mēlīti, lai caursitnis virzītos uz leju līdz materiālam. Ja pozīcija nav apmierinoša, atveriet atvirzīšanas sviru, lai atvīrītu caursitni un varētu mēģināt vēreiz. Ja ar atvērtu atvirzīšanas sviru caursitnis neatgriežas sākuma pozīcijā, nospielidet slēdža mēlīti, lai atvīrītu caursitni.

PIEZĪME: Ja pēc caursīšanas pabeigšanas caursitnis neatgriežas, atlaidiet slēdža mēlīti, lai apturētu motoru, un tad vēreiz nospielidet slēdža mēlīti.

Ja arī pēc iepriekš norādīto darbību veikšanas caursitnis neatgriežas, veiciet tālāk aprakstītās darbības, lai pārtrauktu darbību pirms caursīšanas pabeigšanas.

Darbības pārtraukšana pirms caursīšanas pabeigšanas

Ja vēlaties pārtraukt darbību, pirms caursīšana ir pabeigtā, veiciet tālāk norādītās darbības.

1. Grieziet atvirzīšanas sviru pretēji pulkstenrādītāju kustības virzienam, līdz tā atduras pret atspēres tapu un pēc tam uzreiz atgriežas atpakaļ sākotnējā pozīcijā.

Tādējādi tiek atbrīvots darba instrumenta iekšējais spiediens. Ja caursitnis atvirzās no apstrādājamā materiāla pats ar savu spēku, ļaujiet caursitnim pilnībā atvīrīties. Pēc tam pagrieziet atvirzīšanas sviru sākotnējā pozīcijā. Šajā gadījumā nākamā darbība nav jāveic.

2. Turpiniet spiest slēdža mēlīti, līdz caursitnis atgriežas sākuma pozīcijā.

Bīdāmā atdura izmantošana maksimālā dzījuma noteikšanai

Papildu piederumi

▲UZMANĪBU: Pirms bīdāmā atdura uzlikšanas vai noņemšanas pārliecinieties, ka akumulatora kasetne ir noņemta, lai nevarētu nejausi iedarbīnāt ierīci un neizraisītu ievainojumus.

Lai veiktu caursīšanu dzījumā līdz 40 mm no apstrādājamā materiāla malas, var izmantot papildaprīkojumu – bīdāmo atduri.

► Att.14: 1. Skrūve un paplāksne 2. Bīdāmais atduris – papildaprīkojums

1. Atskrūvējiet valīgāk iestatīšanas skrūvi un uzgriezni, lai varētu noņemt spiedni.
2. Izskrūvējiet skrūvi ar paplāksni, ar ko nostiprināts bīdāmais atduris.
3. Noņemiet bīdāmo atduri, pavelcot to virzienā uz C veida rāmja augšpusi.
4. Papildaprīkojumu – bīdāmo atduri – maksimālā dzījuma noteikšanai uzlieciet no C veida rāmja apakšpusē.
5. Nostipriniet papildaprīkojumu – bīdāmo atduri – ar skrūvi un paplāksni, ko izskrūvējāt 2. darbībā.
6. Uzstādīet spiedni, izmantojot 1. darbībā noskrūvēto iestatīšanas skrūvi un uzgriezni.

APKOPE

▲UZMANĪBU: Pirms darbarīka pārbaudes vai apkopes vienmēr pārliecinieties, ka darbarīks ir izslēgts un akumulatora kasetne ir izņemta.

IEVĒRĪBAI: Nekad neizmantojiet gazolinu, benzīnu, atšķaidītāju, spiritu vai līdzīgušus šķidrumus. Tas var radīt izbalēšanu, deformāciju vai plaisas.

Lai saglabātu izstrādājuma DROŠU un UZTICAMU darbību, remontdarbus, apkopi un regulēšanu uzticiet veikt tikai Makita pilnvarotam vai rūpīcās apkopes centram, un vienmēr izmantojiet tikai Makita rezerves daļas.

Regulārie tehniskās apkopes darbi

Raugiet, lai gaisa atvere C veida rāmja galā būtu tīra un lai tajā nebūtu gruzu. Gaisa atverei jābūt brīvai, lai varētu kontrolēt hidraulisko spiedienu.

► Att.15: 1. Gaisa atvere

Neatskrūvējiet un neizņemiet attēlā norādītās trīs skrūves. Pretējā gadījumā no instrumenta var noplūst eļļa.

► Att.16

Eļļas papildināšana

Šis ir elektrohidraulisks darbarīks. No rūpīcās tas tiek piegādāts, jaunuzpildīts ar eļļu. Ja darbarīks darbojas pareizi, nemēģiniet papildināt eļļu. Ja eļļas spiediens nav pietiekams pareizai darbībai, papildiniet eļļu, veicot tālāk norādītās darbības.

IEVĒRĪBAI: Pārliecinieties, ka darba zona un viss aprīkojums ir tīrs, lai ne netūrumi, ne putekļi, ne kādi citi svešķermenji neatrastos hidrauliskās eļļas vai sūkņa tuvumā.

IEVĒRĪBAI: Izmantojiet tikai Makita ieteikto hidraulisko eļļu. Lai nebojātu blīves un citas darbarīka iekšējās daļas, neizmantojiet citas eļļas, kā vien tālāk norādītās.

Ieteicamās eļļas:

- Makita hidrauliskā eļļa
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- pretnodiluma hidrauliskā eļļa ar līdzvērtīgu specifikāciju, 46. pakāpes ISO viskozitātes rādītāju.

1. Levietojet darbarīkā akumulatora kasetni.
2. Novietojet darbarīku uz kreisās puses tā, lai eļļas iepildes atvere būtu vērsta uz augšu.
3. Darbiniet darbarīku, lai caursītis pārvietotos gandrīz līdz tā gājiena zemākajai vietai.

PIEZĪME: Nepieciešamības gadījumā darbiniet ierīci vairākus gājienus. Tā darot, varēsīt labāk noteikt gājiena zemāko vietu un novietot caursītā virzīlu pareizi. Šādā stāvoklī var uzpildīt atbilstošu eļļas daudzumu, jo sūknis tiek pilnībā iztukšots no tajā esošās eļļas.

4. Noņemiet darbarīka akumulatora kasetni.
  5. Uzmanīgi izskrūvējiet iedobes galvskrūvi, lai atvērtu eļļas iepildes atveri.
  - Att.17: 1. Iedobes galvskrūve
  6. Uzpildiet tverthi ar hidraulisko eļļu, izmantojot saspiežamu pudelīti, kas ir ietverta ierīces piegādes komplektācijā.
  7. Vairākas reizes nedaudz pašūpojiet darbarīku uz priekšu un atpakaļ, lai atbrīvotos no iespējamajiem gaisa burbuliem. Pēc tam pēc nepieciešamības pielejiet eļļu.
  8. Ieskrūvējiet iedobes galvskrūvi un noslaukiet izlijušo eļļu.
  9. Uzstādīet akumulatora kasetni un darbiniet darbarīku, lai tas veic vairākus gājienus; atvirzīšanas svirai jāatrodas atvērtā pozīcijā. Pēc tam atkal darbiniet darbarīku ar atvirzīšanas sviru aizvērtā pozīcijā.
  10. Atkārtojiet no 3. līdz 9. darbībai un pēc nepieciešamības papildiniet eļļu.
- Ja trūkstošais eļļas daudzums ir liels, iespējams, šī procedūra būs jāatkārto vairākas reizes.

Ogles suku nomaiņa

Kad ogles sukas ir nolietojušās līdz robežas atzīmei, nomainiet tās.

IEVĒRĪBAI: Ogles sukām jābūt tīrām un brīvi jāievietojas turētājos.

IEVĒRĪBAI: Abas ogles sukas ir jāmaina vienlaicīgi.

IEVĒRĪBAI: Izmantojiet tikai identiskas ogles sukas.

► Att.18: 1. Robežas atzīme

1. Ar skrūvgriezi izskrūvējet no aizmugurējā pārsega abas skrūves un pēc tam noņemiet aizmugurējo pārsegū.

► Att.19: 1. Aizmugurējais pārsegs 2. Skrūve

2. Paceliet atsperes pleca daju un ar plakano skrūvgriezi vai līdzīgu instrumentu ievietojet to korpusa padzījinājumā.

► Att.20: 1. Plecs 2. Atspere 3. Padzījinājums

3. Izmantojot knaibles, izņemiet ogles suku vāciņus un tad izņemiet nodilušās ogles sukas. Ievietojet jaunās ogles sukas un pievienojet ogles suku vāciņus.

► Att.21: 1. Ogles sukas vāciņš

4. Pārbaudiet, vai ogles suku vāciņi ir cieši ievietoti suku turētāju atverēs.

► Att.22: 1. Atvere 2. Ogles sukas vāciņš

5. Uzstādīet atpakaļ aizmugurējo pārsegu un cieši pievelciet abas skrūves.

PROBLĒMU NOVĒRŠANA

Pirms nodošanas remontā vispirms veiciet pārbaudi pats. Ja konstatējat kļūmi, kas nav aprakstīta rokasgrāmatā, nemēģiniet darbarīku izjaukt. Dodieties uz Makita pilnvarotu apkopes centru un remontam vienmēr izmantojiet tikai Makita rezerves daļas.

Neatbilstošas darbības stāvoklis	Iespējamais iemesls (kļūme)	Risinājums
Caurītā virzulis neizvirzās.	Nepietiekams ejļas daudzums.	Papildiniet ejļu.
	Caurītā virzulis nav pilnībā ievirzījies, jo caurītā virzula un C veida rāmja slīdešanas zonā ir metāla skaidas, tērauda putekļi un netīrumi.	Iebīdīet atpakaļ caurītā virzuli. Notīriet caurītā virzuli.
	Caurītā virzulis nav pilnībā ievirzījies, jo caurītā virzuli ir deformējies vai uzbrīdis.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Caurītā virzulis nav pilnībā ievirzījies vājās atgriezes atsperes dēļ.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
Lai gan caurītā virzulis izbīdās, tomēr triecienu jauda ir nepietiekama cauruma izveidošanai.	Nepietiekams ejļas daudzums.	Papildiniet ejļu.
	Nav pareiza kontakta starp cilindru un izplūdes vārstu. Vārētu būt skrapējumi uz cilindra stiepa, vai arī tam pielipuši tērauda putekļi vai netīrumi.	Lūdziet veikt remontu vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Izplūdes vārsta atteice.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Nepareizs atstatus starp cilindru un virzuli.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Nav pareiza kontakta starp cilindru un pretvārstu.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
Ejļas noplūdes.	Bojāta cilindra uretāna izolācija.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Ejļas līmena izlīdzināšanas traukam ir skrapējumi vai tas ir saplīsis.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Skrapējumi C veida rāmja un caurītā virzula slīdešanas zonā un pie rezerves gredzena.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Apajā blīvrgredzena plīsums C veida rāmja un cilindra savienojuma vietā.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Oderes plīsums cilindra un sūkņa korpusa savienojuma vietā.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
Motors nedarbojas. Motors slikti griežas.	Nepietiekami cieši pievilktais skrūves attiecīgajās daļās.	Pievelciet skrūves.
	Nepietiekami uzlādēta akumulatora kasetne.	Uzlādējiet akumulatora kasetni.
	Akumulatora darbmūža cikls ir beidzies.	Normainiet akumulatora kasetni.
	Motora atteice pārkāršanas dēļ.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
Gultu un pie motora pievienotā pārvada deformācija vai atteice.	Gultu un pie motora pievienotā pārvada deformācija vai atteice.	Dodieties to remontēt vietējā pilnvarotā apkopes centrā.

▲UZMANĪBU: Sūkņa iekšējie komponenti darbojas ar augstu precīzitāti, un tie ir jutīgi attiecībā pret putekļu, netīrumu, hidrauliskā šķidruma piesārņojuma un nepareizas darbības izraisītiem bojājumiem. Sūkņa korpusa izjaukšanai vajadzīgi ipāši instrumenti un apmācība, tāpēc šo darbu drīkst veikt tikai remonta tehnīki, kas apguvuši vajadzīgo apmācību un kam pieejams vajadzīgais aprīkojums. Nepareiza elektrokomponentu apkope var radīt situācijas, kurās var gūt nopietnas traumas. Sūkņa, virzula komponentu un visu elektronikas dāju apkopi drīkst veikt tikai pilnvarota darbnīca, dileris vai izplatītājs.

IEVĒRĪBAI: Ja nepilnvaroti darbinieki mēģina veikt sūkņa zonas iekšējo komponentu apkopi, garantijas saistības zaudē spēku.

PAPILDU PIEDERUMI

▲UZMANĪBU: Šādi piederumi un papildierīces tiek ieteiktais lietošanai ar šajā rokasgrāmatā aprakstīto Makita darbarīku. Izmantojot citus piederumus vai papildierīces, var tikt radīta traumu gūšanas bīstamība. Piederumu vai papildierīci izmantojiet tikai paredzētajam mērķim.

Ja jums vajadzīga palīdzība vai precīzāka informācija par šiem piederumiem, vērsieties savā tuvākajā Makita apkopes centrā.

- Darba stends
- Bīdāmais atduris (maks. iebīdīšanas dzīlums)
- Makita oriģinālais akumulators un lādētājs

PIEZĪME: Daži sarakstā norādītie izstrādājumi var būt iekļauti instrumenta komplektācijā kā standarta piederumi. Tie dažādās valstīs var būt atšķirīgi.

SPECIFIKACIJOS

Modelis:	DPP200
Maks. angos gylis	40 mm
Skylių forma	Apvalios / ovalios
Maks. skylės dydis ir storis	65 000 psi tempiamojo stiprio mažaangliam plienui
	89 000 psi tempiamojo stiprio nerūdijančiajam plienui
Vardinė įtampa	Nuolatinė srovė 18 V
Matmenys (I x P x A) (su rankena)	417 mm x 127 mm x 315 mm
Grynasis svoris	10,7 - 10,8 kg

- Atliekame testinius tyrimus ir nuolatos tobuliname savo gaminius, todėl čia pateikiamos specifikacijos gali būti keičiamos be jspėjimo.
- Skirtingose šalyse specifikacijos gali skirtis.
- Svoris su akumulatoriaus kasete pagal Europos elektrinių įrankių asociacijos metodiką „EPTA-Procedure 01/2014“

Tinkama akumulatoriaus kasetė ir (arba) įkroviklis

Akumulatoriaus kasetė	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Įkroviklis	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Atsižvelgiant į gyvenamosios vietas regioną, kai kurios pirmiau nurodytos akumulatoriaus kasetės ir įkrovikliai gali būti neprieinami.

ASPĖJIMAS: Naudokite tik akumulatoriaus kasetes ir įkroviklius, kurie nurodyti anksčiau. Naudojant bet kurias kitas akumulatoriaus kasetes ir įkroviklius, gali kilti sužeidimo ir gaisro pavojus.

Puansonos ir štampo komplektas

Apvalusis štampavimas

Puansonas	Štampas	Ruošinys	Pajėgumas
		Plokščia juostelė 	Maks.: 80 mm x t8 (centrinis štampavimas)
		Kampus 	Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanalas 	Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (jungiu štampavimas)

Vienetas: mm

Puansonas	Štampas	Tempiamasis stipris	Kanalas	Tempiamasis stipris
		Mažaanglis plienas (65 000 psi)		Nerūdijantysis plienas (89 000 psi)
6	SB6	t2–t4	–	t3–t4
6,5	SB6.5	t2–t6	–	t3–t4
8	SB8	t2–t6	–	t3–t4
8,5	SB8.5	t2–t6	–	t3–t4
10	SB10	t2–t6	t7.5	t3–t4
11	SB11	t2–t8	t7.5	t3–t6
12	SB12	t2–t8	t7.5	t3–t6
13	SB13	t2–t8	t7.5	t3–t6
14	SB14	t2–t8	t7.5	t3–t6
15	SB15	t2–t8	t7.5	t3–t6
16	SB16	t2–t8	t7.5	t3–t6
18	SB18	t2–t8	t7.5	t3–t6
19	SB19	t2–t8	t7.5	t3–t6
20	SB20	t2–t8	t7.5	t3–t6

Ovalusis štampavimas

Puansonas	Štampas	Ruošinys	Pajégumas
		Plokščia juostelė 	Maks.: 80 mm x t8 (centrinis štampavimas)
		Kampus 	Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanalas 	Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (jungiu štampavimas)

Vienetas: mm

Puansonas	Štampas	Tempiamasis stipris	Kanalas	Tempiamasis stipris
		Mažaanglis plienas (65 000 psi)		Nerūdijantysis plienas (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2–t6	—	t3–t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2–t6	—	t3–t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2–t6	—	t3–t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2–t6	—	t3–t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2–t6	—	t3–t4
9 x 18	9 x 18B	t2–t6	—	t3–t4
10 x 15	10 x 15B	t2–t8	t7.5	t3–t6
10 x 20	10 x 20B	t2–t8	t7.5	t3–t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2–t8	t7.5	t3–t6
12 x 18	12 x 18B	t2–t8	t7.5	t3–t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2–t8	t7.5	t3–t6
14 x 21	14 x 21B	t2–t8	t7.5	t3–t6

Simboliai

Toliau yra nurodyti įrangai naudojami simboliai. Prieš naudodami įsitikinkite, ar suprantate jų reikšmę.

Perskaitykite instrukcijų vadovą.

Skrendančių nuolaužų ir didelio triukšmo pavojai. Naudokite ausų ir akinij apsaugas.

Pavojinga įtampa. Prieš dirbdami šia įrangą, atjunkite visą maitinimą. Nesilaikant šio nurodymo galima žūti arba susizaloti.

Judantis peilis. Veikiant įrenginiui, rankas laikykite atokiau. Prieš atlikdami techninę priežiūrą, išjunkite maitinimą.

Ni-MH
Li-ion

Taikoma tik ES šalims

Neišmeskite elektros įrangos arba akumuliatorius bloko į buitinius šiukšlynus!

Atsižvelgiant į ES direktyvas dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų, dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir šiu direktyvų siekių igyvendinimą pagal nacionalinius įstatymus, elektros įrangos ir baterijų bei akumuliatorių atliekas būtina surinkti atskirai nuo kitų buitinų atliekų ir atiduoti į antrinių žaliavų perdirbimo aplinkai nekenksmingų būdu punktą.

Numatytoji naudojimo paskirtis

Šis įrankis yra skirtas skylei pradurti plieninėje medžiagoje.

Triukšmas

Įprastas triukšmo A lygis, nustatytas pagal EN 60745-1 EN ISO 3744:

Garsos slėgio lygis (L_{pA}): 76,7 dB (A)

Paklaida (K): 3 dB (A)

PASTABA: Paskelbta (-os) triukšmo reikšmė (-ės) nustatyta (-os) pagal standartinį testavimo metodą ir jį galima naudoti vienam įrankiui palyginti su kitu.

PASTABA: Paskelbta (-os) triukšmo reikšmė (-ės) taip pat gali būti naudojama (-os) norint preliminariai ivertinti triukšmo poveikį.

ASPĖJIMAS: Dėvėkite ausų apsaugą.

ASPĖJIMAS: Faktiškai naudojant elektrinį įrankį, keliamo triukšmo dydis gali skirtis nuo paskelbtos (-u) reikšmės (-iu), priklausomai nuo būdų, kuriuose yra naudojamas šis įrankis, ir ypač nuo to, kokio tipo ruošinys apdirbamas.

ASPĖJIMAS: Siekdami apsaugoti operatorių, būtinai ivertinkite saugos priemones, remdamiesi vibracijos poveikio ivertinimu esant faktinėms naudojimo sąlygomis (atsizvelgdami į visas darbo ciklo dalis, pavyzdžiu, ne tik kiek laiko įrankis veikia, bet ir kiek kartų jis yra išjungiamas bei kai jis veikia be apkrovų).

Vibracija

Vibracijos bendroji vertė (triašio vektorius suma) nustatyta pagal EN 60745-1 standartą:

Vibracijos emisija (a_h): 2,5 m/s² arba mažiau

Paklaida (K): 1,5 m/s²

PASTABA: Paskelbta (-os) vibracijos bendroji (-osios) reikšmė (-ės) nustatyta (-os) pagal standartinį testavimo metodą ir jį galima naudoti vienam įrankiui palyginti su kitu.

PASTABA: Paskelbta (-os) vibracijos bendroji (-osios) reikšmė (-ės) taip pat gali būti naudojama (-os) norint preliminariai ivertinti vibracijos poveikį.

ASPĖJIMAS: Faktiškai naudojant elektrinį įrankį, keliamos vibracijos dydis gali skirtis nuo paskelbtos (-u) reikšmės (-iu), priklausomai nuo būdų, kuriuose yra naudojamas šis įrankis, ir ypač nuo to, kokio tipo ruošinys apdirbamas.

ASPĖJIMAS: Siekdami apsaugoti operatorių, būtinai ivertinkite saugos priemones, remdamiesi vibracijos poveikio ivertinimu esant faktinėms naudojimo sąlygomis (atsizvelgdami į visas darbo ciklo dalis, pavyzdžiu, ne tik kiek laiko įrankis veikia, bet ir kiek kartų jis yra išjungiamas bei kai jis veikia be apkrovų).

EB atitikties deklaracija

Tik Europos šalimis

EB atitikties deklaracija yra pridedama kaip šio instrukcijų vadovo A priedas.

SAUGOS ĮSPĖJIMAI

Bendrieji įspėjimai dirbant elektriniais įrankiais

ASPĖJIMAS: Perskaitykite visus saugos įspėjimus, instrukcijas, iliustracijas ir techninius duomenis, pateiktus kartu su šiuo elektriniu įrankiu. Nesilaikant visų toliau išvardytų instrukcijų galima patirti elektros smūgi, gali kilti gaisras ir (arba) galima sunkiai susizaloti.

Išsaugokite visus įspėjimus ir instrukcijas, kad galėtumėte jas peržiūrėti ateityje.

Terminas „elektrinis įrankis“ pateiktuose įspėjimuose reiškia į maitinimo tinklą jungiamą (laidinį) elektrinį įrankį arba akumuliatoriaus maitinamą (belaidį) elektrinį įrankį.

Darbo vietos sauga

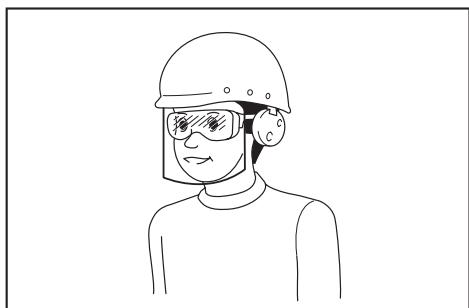
1. Pasirūpinkite, kad darbo vieta būtų švari ir gerai apšviesta. Užgriozdintos ir tamsios vietas dažnai yra nelaimingų atsitikimų priežastimi.
2. Nedirbkite elektriniiais įrankiais sprogoje aplinkoje, pavyzdžiu, kai yra degūs skyssy, duju ar dulkių. Elektriniai įrankiai skleidžia kibirkštis, kurios gali uždegsti dulkes arba garus.
3. Dirbdami elektriniu įrankiu neleiskite šalia būti vaikams ar kitiems žiurovams. Atitraukę dėmesį galite prarasti valdymą.

Elektros sauga

1. Elektrinio įrankio kištukas privalo atitinkti lizdą. Niekada niekaip nemodifikuokite kištuko. Nenaudokite jokių kištukų adapterių su įžemintais elektriniiais įrankiais. Nemodifikuoti kištukai ir juos atitinkantys lizdai sumažins elektros smūgio riziką.
2. Venkite liesti su įžemintais paviršiais, pavyzdžiu, vamzdžiais, radiatoriais, viryklemis ir šaldytuvais. Elektros smūgio rizika padidėja, jei jūsų kūnas yra įžemintas.
3. Nelaikykite elektrinių įrankių lietuje ar drėgmėje. Vanduo, pakliuvęs į elektrinį įrankį, padidina elektros smūgio riziką.
4. Atsargiai elkitės su elektros laidu. Niekada nenaudokite laido elektriniams įrankiui neštį, jam ar kištukui traukti. Saugokite laidą nuo karščio, alyvos, aštrų kraštų ir judančių dalių. Pažeistas arba supainiotas laidas padidina riziką gauti elektros smūgi.
5. Kai elektrinį įrankį naudojate lauke, naudokite ilginuvą, tinkamą naudoti lauke. Tinkamo naudoti lauke laido naudojimas sumažina riziką gauti elektros smūgi.
6. Jeigu elektrinį įrankį neišvengiamai reikia naudoti drėgnoje vietoje, naudokite likutinės elektros srovės saugiklį (RCD). Naudojant RCD saugiklį mažėja elektros smūgio pavojus.
7. Elektriniai įrankiai gali sukurti naudotojui nekenksmingus elektromagnetinius laukus (EML). Tačiau, prieš naudodami ši elektrinį įrankį, širdies stimulatorių ir kitų panašių medicininos įrenginių naudotojai turi susisiekti su savo įrenginio gamintoju ir (arba) gydytoju ir pasikonsultuoti.

Asmeninė sauga

1. Būkite budrūs, stebékite, ką darote, ir vadovaukitės sveiku protu, kai naudojate elektrinį įrankį. Nenaudokite elektrinio įrankio, kol esate pavargę arba veikia vaistai, alkoholis ar nar-kotikai. Dėl nedėmesingumo darbo su elektriniais įrankiais metu galima rimtai susižeisti.
2. Naudokite asmenines saugos priemones. Visada naudokite akių apsaugos priemones. Apsauginės priemonės, pavyzdžiu, respiratorius, apsauginiai batai neslidžiai padais, šalmas ar ausų apsaugos, naudojamos atitinkamomis sąlygomis, sumažina susižeidimo pavojų.
3. Būkite atsargūs, kad netyčia neijungtumėte įrankio. Prieš įjungdami įrankį į elektros tinklą ir (arba) įdėdami akumuliatorių bloką, pa-mardi am i nešdami įrankį visuomet patirkinkite, ar išjungtas jų jungiklis. Jei nešate elektrinius įrankius laikydami pirštą ant jungiklio arba įjungiate elektrinius prietaisus su įjungtu jungikliu į tinklą, patys šaukiatės nelaimės.
4. Prieš įjungdami elektrinį įrankį, išimkite visus reguliavimo raktus arba sukimą raktą. Dėl suku-moje įrankio dalyje palikto rakto galima susižeisti.
5. Nepersitempkite. Visuomet tvirtai stovékite ant žemės, išlaikykite pusiausvyrą. Tai leidžia geriau valdyti elektrinį įrankį netikėtose situacijose.
6. Tinkamai apsirenkite. Nedėvėkite palaidų dra-bužių arba papuošalų. Plaukus ir drabužius laikykite atokiau nuo judančių dalių. Judančios daly s gali įtraukti laisvus drabužius, papuošalus arba ilgus plaukus.
7. Jei pateikiame dulkį surinkimo ir pašalinimo prietais, išsitinkinkite, ar jie prijungti ir naudojami tinkamai. Surenkant dulkes gali sumažėti su dulkėmis susiję pavojai.
8. Neleiskite žinioms, gautoms dažnai naudojant įrankius, atspalaiduoti ir nepaisyti įrankio saugos principų. Dėl neatgarsaus darbo per sekundės dalį galima susižoloti.
9. Visada naudodami elektrinius įrankius užsi-dékite apsauginius akinius, kad apsaugotumėte savo akis nuo sužalojimų. Akiniai turi atitiki ANSI Z87.1 reikalavimus JAV, EN 166 reikalavimus Europoje arba AS/NZS 1336 rei-kalavimus Australijoje / Naujojoje Zelandijoje. Australijoje / Naujojoje Zelandijoje taip pat teisiškai privaloma naudoti veido skydelį.

Darbdavys privalo užtikrinti, kad įrankio opera-toriai ir kiti šalia jo darbo vietas esantys asme-nys naudotų tinkamas apsaugos priemones.

Elektrinio įrankio naudojimas ir priežiūra

1. Ikdirbami elektriniu įrankiu nenaudokite jėgos. Naudokite tinkamą elektrinį įrankį pagal savo poreikius. Tinkamu elektriniu įrankiu, parinkę spartą, kuriai jis buvo sukurtas, darbą atliksite geriau ir saugiau.
2. Nenaudokite elektrinio įrankio, jei jungiklis neįjungia ar neįjungia įrankio. Visi įrankiai, kurių negalima valdyti jungikliu, yra pavojingi ir turi būti taisomi.
3. Atjunkite kištuką nuo elektros tinklo ir (arba) išimkite akumulatorių (jei jis galima atjungti) iš elektrinio įrankio prieš reguliuodami, keisdami priedus arba laikydami elektrinius įrankius. Tokios atsargumo priemonės sumažina riziką atsikiltinai įjungti elektrinį įrankį.
4. Elektrinius įrankius laikykite vaikams nepa-siekiamoje vietoje ir neleiskite žmonėms, nesusipažinusieiams su šiuo elektriniu įrankiu ar jo instrukcija, juo naudotis. Neapmokytiems naudotojams naudojant elektrinius įrankius kyla pavojus.
5. Prižiūrėkite elektrinius įrankius ir priedus. Patirkinkite, ar judančios dalys gerai pritrūtin-tose ir yra tinkamoje padėtyje, ar néra lūžusių dalių ir bet kokių kitų būsenų, kurios gali daryti įtaką elektriniams įrankiams juos naudojant. Esant pažeidimams, prieš tolimesnį naudo-jimą atiduokite elektrinį įrankį sutaisyti. Daug nelaimingų atsikitimų įvyksta dėl prastai prižiūrimų elektrinių įrankių.
6. Prižiūrėkite, kad piovimo įrankiai būtų švarūs ir aštrūs. Tinkamai prižiūrimi piovimo įrankiai su aštriais asmenimis mažiau sukimba ir juos lengvai valdyti.
7. Elektrinį įrankį, jo priedus ir dalis naudokite pagal šiuos nurodymus, atsižvelgdami į darbo sąlygas ir atliekamą darbą. Naudojant elektrinį įrankį darbams, kuriems jis néra skirtas, galima sukelti pavojus.
8. Rankenos ir paémimo paviršiai turi būti sausūs, švarūs, ant jų neturi būti alyvos ir tepalo. Jei rankenos ir paémimo paviršiai bus slidūs, netikė-tais atvejais negalésite saugiai naudoti ir valdyti įrankį.
9. Naudodami įrankį nenaudokite medžiagi-nių darbo prištinii, kurios gali įsipainioti. Medžiaginiems darbinėms prištinėms įsipainiojus į judamasiams dalis galima patirti sužalojimų.

Akumulatorinio įrankio naudojimas ir priežiūra

1. Ikravkite naudodami tik gamintojo nurodytą įkroviklį. Įkroviklis, kuris tinka vienam akumuliatoriui tipui įkrauti, gali kelti gaisro pavojų, jei bus naudojamas su kitu tipu akumulatoriais.
2. Elektrinius įrankius naudokite tik su specialiai jiems skirtais akumulatoriais. Naudojant bet kurį kitą akumulatorių gali kilti sužeidimo ir gaisro pavojus.
3. Kai akumulatorius néra naudojamas, laikykite jį toliau nuo kitų metalinių daiktų, pavyzdžiu, popieriaus sąvarželių, monetų, raktų, vinių, varžtų ir kitų mažų metalinių daiktų, dėl kurių gali kilti trumpasis jungimas tarp kontaktų. Akumulatorių kontaktų trumpasis jungimas gali būti nudegimų arba gaisro priežastimi.

- Netinkamai naudojant iš akumulatoriaus gali ištekti skysčio.** Venkite salyčio su juo. Jei salytis atsitiktinai įvyko, gausiai nuplaukite vandeniu. Jei skysčio pateko į akis, kreipkitės į gydytoją. Iš akumulatoriaus išbėgęs skystis gali sudirginti arba nugeisti odą.
- Nenaudokite sugadinto ar modifikuoto akumulatoriaus arba įrankio.** Sugadinti arba modifikuoti akumulatoriai gali veikti neįprastai, todėl gali kilti gaisras, sprogimas arba sužalojimo rizika.
- Saugokite akumulatorių arba įrankį nuo ugnies ar pernelyg aukštos temperatūros.** Dėl ugnies ar 130 °C viršijančios temperatūros gali kilti sprogimas.
- Laikykites visų įkrovimo nurodymų ir nekraukite akumulatoriaus ar įrankio, kai temperatūra neatitinka nurodymuose pateiktų temperatūros intervalo.** Netinkamai įkraunant arba įkraunant esant kitam nei nustatytais temperatūros intervalui, gali būti sugadintas akumulatorius ar padidėti gaisro rizika.

Techninė priežiūra

- Tegu jūsų elektrinio įrankio techninę priežiūrą atlieka kvalifikuotas remonto meistras, naujodamas tik identiškas atsargines dalis.** Tai užtikrina, kad elektrinis įrankis liks saugus naudoti.
- Niekada neatlikite pažeistų akumulatorių techninės priežiūros.** Akumulatorių techninę priežiūrą turi atlikti tik gamintojas arba įgaliojtieji techninės priežiūros paslaugų teikėjai.
- Laikykites instrukcijoje pateiktų nurodymų dėl tepimo ir priedų keitimų.**

Belaidžio perforatoriaus saugos instrukcijos

- Svarbu pasirinkti tinkamą puansoną ir štampą.** Pasirinkite tinkamą puansoną ir štampą pagal skylys formą, dydį, ruošinio storį ir medžiagos tipą.
- Prieš užverždami puansono priliaukymo veržlę, užtirkinkite, kad puansonas su laiptuotu kraštu, neleidžiančiu laisvai suktis, būtų tinkamai sumontuotas puansono stūmoklyje.**
- Kanalо formos ruošiniui ir nerūdijančiojo plieno ruošiniui štampuoti naudokite tik šioms medžiagoms skirtą štampą. Rinkitės ruošinio storui tinkamą puansoną ir štampo komplektą.**
- Užtirkinkite, kad puansonas ir štampas būtų veržlę ar varžtu tvirtai pritvirtinti vietoje.** Kitaip įrankis gali būti stipriai sugadintas, todėl žmonės gali būti smarkiai sužaloti. Reguliariai tikrinkite ir priveržkite puansoną ir štampą.
- Įrankis yra elektrohidraulinis. Kai temperatūra yra žema, prieš pradedant darbą įrankis kelias minutes turi veikti tuščiaja eiga.**
- Dirbant veidas, rankos ir kitos kūno dalys turi būti toliau nuo štampavimo srities.**
- Prieš keisdami puansoną ir štampą, atlikdami priežiūros ar reguliavimo darbus, išimkite akumulatoriaus kasetę.**
- Nusidėvėję, deformuoti, ištrupėję, sulūžę ar pažeisti puansonas ir štampas gali lemti įrankio gedimą ir sunkų nelaimingą atsitikimą.** Nedelsdami šias dalis pakeiskite naujomis, „Makita“ pristatytomis dalimis.

- Kai štampuojamas nerūdijantysis plienas, puansas ir štampas gali nusidėvėti greičiau nei štampuojant minkštесnes medžiagas.** Išsitinkite, kad puansonas ir štampas yra geros būklės, nusidėvėję, nedeformuoti, neištrupėj, nesulūžę ir nepažeisti. Prieš štampuodami bet kokią techninę salygose nenurodytą medžiagą, pasitarkite su prekybos atstovu.
- Reguliarai išimkite ir patikrinkite anglinius šepetėlius.** Pakeiskite juos po 200 kartų naujimo. Maždaug 6 mm arba mažesnio ilgio angliniai šepetėliai gali sugadinti varliklį.
- Kai įrankis yra nepertraukiamai naudojamas, jo temperatūra gali viršyti 70 °C, todėl jo našumas gali sumažėti.** Šiuo atveju nedirbkite įrankiu maždaug 1 valandą, kad jis atvėstu ir po to vėl naudokite.
- Neuždenkite ir neužkimškite varliklio ventiliacijos angų, nes varliklis gali perkasti ir todėl atsirasti dūmų, kilti gaisras ir sprogimas.**

Svarbios saugos instrukcijos, taikomos akumulatoriaus kasetei

- Prieš naudodami akumulatoriaus kasetę, perskaitykite visas instrukcijas ir perspėjimus ant (1) akumulatorių įkroviklio, (2) akumulatorių ir (3) akumulatorių naudojančio gaminio.**
- Neardykite akumulatoriaus kasetęs.**
- Jei įrankio darbo laikas žymiai sutrumpėjo, nedelsdami nutraukite darbą su įrankiu. Tai gali kelti perkaitimo, nudeginimą ar net sprogingo pavoju.**
- Jei elektrolitas pateko į akis, plaukite jas tyrus vandeniu ir nedelsdami kreipkitės į gydytoją. Gali kilti regėjimo praradimo pavojus.**
- Neužtrumpinkite akumulatoriaus kasetės:**
  - Nelieskite kontaktų degiomis medžiagomis.**
  - Venkite laikyti akumulatoriaus kasetę kartu su kitais metaliniais daiktais, pavyzdžiu, vinimis, monetomis ir pan.**
  - Saugokite akumulatoriaus kasetę nuo vandens ir lietaus.**

Trumpasis jungimas akumulatoriuje gali sukelti stiprią srovę, perkaitimą, galimus nudeginimus ar net akumulatoriaus gedimą.
- Nelaikykite įrankio ir akumulatoriaus kasetės vietose, kur temperatūra gali pasiekti ar viršyti 50 °C.**
- Nedeginkite akumulatoriaus kasetės, net jei yra stipriai pažeista ar visiškai susidėvėjusi. Ugnyje akumulatoriaus kasetė gali sprogti.**
- Saugokite akumulatorių nuo kritimo ir smūgių.**
- Nenaudokite pažeisto akumulatoriaus.**
- Idėtoms ličio jonų akumulatoriams taikomi Pavojingu prekių teisės aktu reikalavimai.** Komercinis transportas, pvz., trečiųjų šalių, prekių vežimo atstovų, turi laikytis specialaus reikalavimo ant pakuočių ir ženklinimo.
- Norėdami paruošti siūstinę prekę, pasitarkite su pavojingu medžiagu specialistu. Be to, laikykites galimai išsamesnių nacionalinių reglamentų.**
- Užklijuokite juosta arba padenkite atvirus kontaktus ir supakuojite akumulatorių taip, kad ji pakuočėje nejudėtų.**

- Kai išmetate akumulatoriaus kasetę, išimkite ją iš įrankio ir išmeskite saugioje vietoje.
- Vadovaukitės vietos reglamentais dėl akumulatorių išmetimo.
- Baterijas naudokite tik su „Makita“ nurodytais gaminiais. Baterijas jėdėjus į netinkamus gaminius gali kilti gaisras, gaminys pernelyg kaisti, kilti sprogimas arba pratekėti elektrolitas.
- Jei įrankis bus ilgą laiką nenaudojamas, akumulatorių būtina išimti iš įrankio.

SAUGOKITE ŠIAS INSTRUKCIJAS.

▲ PERSPĖJIMAS: Naudokite tik originalų „Makita“ akumulatorių. Neoriginalaus „Makita“ arba pakeisto akumulatoriaus naudojimas gali nulemti gaisrą, asmens sužalojimą ir pažeidimą. Tai taip pat panaikina „Makita“ suteikiamą „Makita“ įrankio ir įkoviklio garantiją.

Patarimai, ką daryti, kad akumulatorius veiktų kuo ilgiau

- Pakraukite akumulatoriaus kasetę prieš ją visiškai išsikraunant. Visuomet nustokite naudotį įrankį ir pakraukite akumulatoriaus kasetę, kai pastebite, kad įrankio galia sumažėjo.
- Niekada nekraukite iki galo įkrautos akumulatoriaus kasetės. Perkraunant trumpėja akumulatoriaus eksploatacijos laikas.
- Akumulatoriaus kasetę kraukite esant kambario temperatūrai 10 - 40 °C. Prieš pradédami krauti, leiskite įkaitusiai akumulatoriaus kasetei atvėsti.
- Įkraukite akumulatoriaus kasetę, jei jos nenaudojate ilgą laiką (ilgiau nei šešis mėnesius).

DALIŲ APRAŠYMAS

► Pav.1

1	Variklis	2	Saugos etiketė	3	Siurblio korpusas	4	Puansoną prilaikanti veržlė
5	Puansonas	6	Štampas	7	Šalintuvas	8	C rėmas
9	Slydimo stabdiklis	10	Grižtamoji svirtis	11	Alyvos anga	12	Gaidukas
13	Gaiduko fiksavimo mygtukas	14	Akumulatoriaus kasetė	-	-	-	-

VEIKIMO APRAŠYMAS

▲ PERSPĖJIMAS: Prieš pradédami reguliuoti arba tikrinti įrankio veikimą, visuomet būtinai išjunkite įrankį ir išimkite akumulatoriaus kasetę.

Akumulatoriaus kasetės uždėjimas ir nuėmimas

▲ PERSPĖJIMAS: Prieš įdėdami arba išimdami akumulatoriaus kasetę, visada išjunkite įrankį.

▲ PERSPĖJIMAS: Idėdami arba išimdami akumulatoriaus kasetę, tvirtai laikykite įrankį ir akumulatoriaus kasetę. Jeigu įrankį ir akumulatoriaus kasetę laikysite netvirtai, jie gali išslyti iš jūsų rankų, todėl įrankis ir akumulatoriaus kasetė gali būti sugadinti, o naudotojas sužalotas.

- Pav.2: 1. Raudonas indikatorius 2. Mygtukas
3. Akumulatoriaus kasetė

Jei norite išimti akumulatoriaus kasetę, ištraukite ją iš įrankio, stumdamis mygtuką, esančią kasetės priekyje.

Jei norite idėti akumulatoriaus kasetę, suligyuokite liežuvėli ant akumulatoriaus kasetės su grioveliu korpusے ir įstumkite į jai skirtą vietą. Idėkite iki galo, kol spragtelėdama užsifiksuos. Jeigu matote raudoną indikatorių viršutinėje mygtuko pusėje, ji nera visiškai užfiksuota.

▲ PERSPĖJIMAS: Akumulatoriaus kasetę visada ikiškite iki galo, kol nebematusite raudono indikatoriaus. Priėsingu atveju jি gali atsitiktinai iškristi iš įrankio, sužeisti jus arba aplinkinius.

▲ PERSPĖJIMAS: Nekiškite akumulatoriaus kasetės jéga. Jeigu kasetė sunkiai lenda, ją kišate netinkamai.

Akumulatoriaus apsaugos sistema

Įrankyje įrengta akumulatoriaus apsaugos sistema. Ši sistema automatiškai atjungia variklio maitinimą, kad pailgintų įrankio ir akumulatoriaus naudojimo laikas. Įrankis automatiškai išsiųjungs darbo metu esant vienai iš toliau nurodytų įrankio arba akumulatorių darbo sąlygų.

Apsauga nuo visiško išeikvojimo

Kai likusios akumulatoriaus galios nepakanka, įrankis automatiškai išsiungia. Tokiu atveju ištarkuokite akumulatorių iš įrankio ir ji įkraukite.

Likusios akumulatoriaus galios rodymas

Tik akumulatoriaus kasetėms su indikatoriumi

- Pav.3: 1. Indikatorių lemputės 2. Tikrinimo mygtukas

Paspauskite akumulatoriaus kasetės tikrinimo mygtuką, kad būtų rodoma likusi akumulatoriaus energija. Maždaug trims sekundėms užsidegs indikatorių lemputės.

Indikatorių lemputės			Likusi galia
Šviečia	Nešviečia	Blyksi	
			75 - 100 %
			50 - 75 %
			25 - 50 %
			0 - 25 %
			I kraukite akumulatorių.
			Galimai įvyko akumuliatorius veikimo triktis. ↑ ↓

PASTABA: Rodmuo gali šiek tiek skirtis nuo faktinės energijos lygio – tai priklauso nuo naudojimo sąlygų ir aplinkos temperatūros.

Jungiklio veikimas

APERSPĖJIMAS: Prieš ijdėdami akumuliatorius kasetę į įrankį, visuomet patirkinkite, ar gaidukas gerai veikia, o atleistas gržta į išjungimo padėtį „OFF“.

APERSPĖJIMAS: Kai nenaudojate įrankio, visada užfiksukite jo gaiduką.

Kai štampuojate ruošinių, traukite gaiduką, kol puansonas nusileis ant ruošinio ir gržt į pradinę padėtį. Norėdami užfiksoti gaiduką, B pusėje paspauskite gaiduko fiksavimo mygtuką. Norėdami atlaivinti, paspauskite gaiduko fiksavimo mygtuką iš A pusės.

► **Pav.4:** 1. Gaiduko fiksavimo mygtukas 2. Gaidukas

Sukamoji rankenėlė

Dirbant rankenėlę galima pasukti 360 laipsnių kampu bet kuria kryptimi. Ši ypatybė itin naudinga dirbant nepatogiose ir siaurose vietose, kadangi leidžia operatoriui nustatyti įrankį į geriausią padėtį, kad ji būtų lengva naudoti.

► **Pav.5**

SURINKIMAS

APERSPĖJIMAS: Prieš darydami ką nors įrankiui visada patirkinkite, ar įrenginys išjungtas, o akumulatorių kasetė – nuimta.

Puansono ir štampo keitimas

Apvalaus puansono keitimas

- **Pav.6:** 1. Šalintuvas 2. Veržlė ir nustatymo varžtas
3. Puansoną prilaikanti veržlė 4. Apvalus puansonas

1. Jisitikinkite, kad puansono stūmoklis yra visiškai įtrauktas, ir nuimkite šalintuvus, kad būtų lengviau pasiekti dalis.

2. Pirmiausia reikia nuimti puansoną, o po to štampą. Atskrite puansoną prilaikančią veržlę, kad galėtumėte nuimti puansoną, ir išsukite nustatymo varžtą ir veržlę štampui nuimti.

PASTABA: Kai keičiate puansoną ir štampą, jisitikinkite, kad pasirinkote tinkamą dydį, storį ir skylės formą. Tam tikros formos puansonai ir štampai turi būti tinkamai sulyginti vieni su kitaais.

3. Idėkite štampą tinkama kryptimi į C rémą. Tvirtai pritrivinkite nustatymo varžtą ir priveržkite veržlę.

4. Idėkite puansoną į puansoną prilaikančią veržlę. Idėkite puansoną su veržlę į puansoną stūmoklį ir ranka priveržkite veržlę.

PASTABA: Kai montuojate puansoną su laiptuotu kraštu (apsauga nuo sukimosi), jisitikinkite, kad yra tinkama kryptis ir kad laiptuotas kraštas tinkamai jdėtas į puansoną stūmoklį.

5. Jisitikinkite, kad puansonas tinkamai jdėtas į puansoną strypą ir tvirtai priveržkite puansoną prilaikančią veržlę su pristatytu veržlés priveržimo varžtu.

- **Pav.7:** 1. Veržlés priveržimo varžtas 2. Puansoną prilaikanti veržlė 3. Atlaisvinti 4. Priveržti

6. Atkurti šalintuvus.

APERSPĖJIMAS: Jeigu puansonas ir štampas yra ne tokio paties dydžio arba puansonas ir štampas yra nustatyti į netinkamą padėtį, puansonas gali atsi trenkti į štampą ir abi dalys gali sulūžti. Šiuo atveju nuo sulūžusių dalij atitrūkė gabalėliai gali sukelti sužalojimą.

APERSPĖJIMAS: Reguliariai tikrinkite sparnuotuosius varžtus, kurie prilaiko šalintuvą, ar jie tvirtai priveržti. Dėl atsilaisvinusių varžtų šalintuvas gali nukristi ir sugadinti įrankį.

Ovalaus puansono keitimas

- **Pav.8:** 1. Šalintuvas 2. Veržlė ir nustatymo varžtas
3. Puansoną prilaikanti veržlė 4. Ovalusis puansonas 5. Laiptuotasis kraštas
6. Puansono strypas

1. Jisitikinkite, kad puansono stūmoklis yra visiškai įtrauktas, ir nuimkite šalintuvus, kad būtų lengviau pasiekti dalis.

2. Pirmiausia reikia nuimti puansoną, o po to štampą. Atskrite puansoną prilaikančią veržlę, kad galėtumėte nuimti puansoną, ir išsukite nustatymo varžtą ir veržlę štampui nuimti.

PASTABA: Kai keičiate puansoną ir štampą, jisitikinkite, kad pasirinkote tinkamą dydį, storį ir skylės formą. Tam tikros formos puansonai ir štampai turi būti tinkamai sulyginti vieni su kitaais.

3. Twirtai pritvirtinkite ovalujį štampą nustatymo varžtu ir priveržkite veržlę.
4. Idėkite ovalujį puansoną į puansoną prilaikančią veržlę. Nustatykite tinkamą ovalijo puansono laiptuotojo krašto padėtį puansono stūmoklyje ir ranka priveržkite puansoną prilaikančią veržlę.

PASTABA: Jeigu ovalijo puansono laiptuotasis kraštas netinkamai jėdėtas į puansono stūmoklį, puansoną prilaikančios veržlės nebus galima užveržti. Jisitikinkite, kad ovalijo puansono padėtis puansono strype yra tinkama.

5. Stumkite ovalujį puansoną palei puansoną strypą ir tvirtai priveržkite puansoną prilaikančią veržlę pateiktu veržlės priveržimo varžtu.

► **Pav.9:** 1. Veržlės priveržimo varžtas 2. Puansoną prilaikanti veržlė 3. Atlaisvinti 4. Priveržti

6. Atkurti šalintuvus.

AJSPĖJIMAS: Jeigu puansonas ir štampas yra ne tokio paties dydžio arba puansonas ir štampas yra nustatyti į netinkamą padėtį, puansonas gali atsitenkti į štampą ir abi dalyos gali sulūžti. Šiuo atveju nuo sulūžusių dalių atitrūkė gabalėliai gali sukelti sužalojimą.

AJSPĒJIMAS: Reguliariai tikrinkite sparnuotuosius varžtus, kurie prilaiko šalintuvą, ar jie tvirtai priveržti. Dėl atsilaisvinusių varžų šalintuvas gali nukristi ir sugadinti įrankį.

AJSPĒJIMAS: Jisitikinkite, kad ovalijo puansono laiptuotasis kraštas yra tinkamoje padėtyje puansono strype ir kad puansoną prilaikanti veržlė yra tinkamai priveržta.

NAUDOJIMAS

Tinkamas įrankio naudojimas

Štampo pasirinkimas

Svarbu, kad naudojamas štampas tiktų norimo štampuoti ruošinio storui. 4 mm – 8 mm storio ruošinio štampavimas štampu, skirtu plonesniams ruošiniui, gali lemti, kad puansonas jistrigs ruošinyje. Taip yra dėl mažesnio tarpo tarp štampo ir puansonos. Šiuo atveju ruošinis įtraukiamu puansonu bus patrauktus aukštyn, kaip parodyta paveikslyje. Ypač reikia būti atsargiems, kai štampuojate mažaanglio plieno, aluminio ir vario plokščią juostelę.

► **Pav.10:** 1. Ruošinys

Tinkamas šalintuvo naudojimas

Nedékite ruošinio taip, kad jo vienas ar abu galai būtų nepriilaikomi šalintuvu. Jeigu ruošinys yra netinkamai prilaikomas, jis judės, kai puansonas sugrįš. Dėl to puansonas gali jistrigti ir sugadinti įrankį.

► **Pav.11:** 1. Šalintuvas 2. Ruošinys

Skylės štampavimas

AJSPĒJIMAS: Prie štampuodami, visada išsitikinkite, kad tinkamas puansonas ir štampas yra tinkamai jėdėti.

1. Patirkinkite štampavimo padėtį.
- **Pav.12:** 1. Puansonas 2. Plokščia juostelė 3. Štampas
2. Atlaisvinkite suveržimo varžtą ant šoninio stabdiklio ir sureguliuokite šoninį stabdiklį į norimą padėtį. Po to vėl priveržkite suveržimo varžtą.
- PASTABA:** Slankojantis stabdiklis nustatytas prilaikyti perforatorių pastoviu atstumu nuo ruošinio krašto.
3. Patirkinkite, ar gržtamoji svirtis yra visiškai uždaryta laikrodžio rodyklės kryptimi.
- **Pav.13:** 1. Spyruoklinis kaištis 2. Gržtamoji svirtis 3. Atvira padėtis 4. Uždara padėtis
4. Patirkinkite, ar puansonos stūmoklis yra visiškai įtrauktas.
5. Uždékite perforatorių į reikalingą padėtį ant ruošinio, kaip kreiptuvą naudodami slankojantį stabdiklį. Sulygiuokite puansoną tašką su štampuojamos skylos centru.
6. Traukite gaiduką, kol puansonas pasieks savo eigos galą ir sugrįš į pradinę padėtį.

Puansonos strypas išsitrauks ir stums puansoną per ruošinį.

PASTABA: Norėdami tiksliai ir lengvai nustatyti puansonos padėtį, traukite gaiduką su pertraukomis, kad puansonas palapsniijudėtūžemynruošiniu. Jeigu padėtis netenkina, atidarykite gržtamają svirtį, kad įtrauktumėte puansoną į galėtumėte mėginti dar kartą. Jeigu puansonas negrižta į pradinę padėtį atidarius gržtamają svirtį, patraukite gaiduką, kad sugrąžintumėte puansoną.

PASTABA: Jeigu baigus štampuoti puansonas nesugrižta, atleiskite gaiduką, kad išjungtumėte variklį, ir vėl patraukite gaiduką.

Jeigu net atlikus minėtus veiksmus puansonas nesugrižta, susabdykite darbą prieš atlikdami toliau nurodytą štampavimą.

Darbo sustabdymas prieš baigiant štampuoti

Jeigu norite sustabdyti darbą prieš baigę štampuoti, atlikite toliau nurodytus veiksmus:

1. Sukite gržtamają svirtį prieš laikrodžio rodyklę, kol ji atsitenkti į spyruoklinį kaištį ir tada iškart sugrįš į pradinę padėtį.
- Taip sumažinsite vidinį slėgį įrankyje. Jeigu puansonas savo jėga atitraukiama nuo ruošinio, palaukite, kol puansonas visiškai sugrįš į savo vietą. Po to pasukite gržtamają svirtį atgal į jos pradinę padėtį. Šiuo atveju reikia atlikti šį veiksmą.
2. Traukite gaiduką, kol puansonas sugrįš į pradinę padėtį.

Slankiojančio stabdiklio naudojimas maksimaliam gyliui pasiekti

Pasirenkamas priedas

APERSPĖJIMAS: Prieš tvirtindami ar nuim-dami slankiojančią stabdiklį, įsitikinkite, kad išimta akumulatoriaus kasetė, jog įrankis netycia nejsi-jungtų ir niekas nebūtų sužalotas.

Štampuoti iki 40 mm gylio nuo ruošinio krašto galima naudojant pasirenkamą slankiojančią stabdiklį.

► **Pav.14:** 1. Varžtas ir poveržlė. 2. Pasirenkamas slankiojantis stabdiklis

1. Atlaisvinkite nustatymo varžtą ir veržlę, kad nuim-tumėte štampą.

2. Išsukite varžtą ir poveržlę, kuriais pritvirtintas slankiojantis stabdiklis.

3. Išimkite slankiojančią stabdiklį, patraukdam iki C rémo viršutinės pusės.

4. Idékite pasirenkamą slankiojančią stabdiklį dėl maksimalaus gylio nuo C rémo apatinės pusės.

5. Pritvirtinkite pasirenkamą slankiojančią stabdiklį 2 veiksmo metu išsuktu varžtu ir poveržle.

6. Sumontuokite štampą su 1 veiksmo metu išsuktais nustatyti varžtu ir veržle.

TECHNINÉ PRIEŽIŪRA

APERSPĖJIMAS: Visuomet įsitikinkite, ar įrankis yra išjungtas ir akumulatoriaus kasetė yra nuimta prieš atlikdami apžiūrą ir priežiūrą.

PASTABA: Niekada nenaudokite gazolini, benzino, tirpiklio, spirito arba panasių medžiagų. Galii atsirasti išblukimų, deformacijų arba įtrūkimų.

Kad gaminys būtų SAUGUS ir PATIKIMAS, jį taisyti, apžiūrėti ar vykdys bet kokia kita priežiūrą ar derinių turi išgaliotasis kompanijos „Makita“ techninės priežiūros centras; reikia naudoti tik kompanijos „Makita“ pagamin-tas atsargines dalis.

Reguliacijos techninė priežiūra

Pasirūpinkite, kad C rémo gale esančioje angajoje nebūtų nešvarumų ir nuolaužų. Oro angai turi būti atvira, kad būtų galima kontroliuoti hidraulinį slėgi.

► **Pav.15:** 1. Oro angai

Neatsukite arba neišimkite trijų varžtų, kaip parodyta paveiksle. Taip padarius iš įrankio tekės alyva.

► **Pav.16**

Alyvos papildymas

Šis įrankis yra elektrohidraulinis. Iš gamyklos išsiųstas įrankis buvo pripildytas alyvos. Neméginkite papildyti alyvos, jei įrankis veikia tinkamai. Kai alyvos slėgio nepakanka tinkamam įrankio veikimui, papildykite alyvos.

PASTABA: Užtikrinkite, kad darbo vieta ir visa įranga būtų švari, jog į hidraulinę alyvą ar siurblio sričių nepatektų nešvarumų, dulkių ar kitų pašalinį medžiagų.

PASTABA: Naudokite tik „Makita“ rekomenduo-jamą gryną hidraulinę alyvą. Nenaudokite kitos toliau išvardytos alyvos, kad nesugadintumėte tarpi-klį ir kitų vidinių staklių dalių.

Rekomenduojama alyva:

- „Makita“ hidraulinė alyva
- „Super Hyrando #46“ („JXTG Nippon Oil & Energy Corp.“)
- „Shell Tellus Plus #46“ („U.S. Shell“)
- Hidraulinė alyva su analogiškomis nuo nusidé-vėjimo apsaugančiomis savybėmis, ISO 46-os klampumo klasės.

1. Idékite akumulatoriaus kasetę į įrankį.
2. Paguldykite įrankį ant kairės pusės taip, kad aly-vos anga būtų viršuje.
3. Naudokite įrankį, kad perkeltumėte puansoną beveik iki jo eigos apačios.

PASTABA: Jeigu reikia, dirbkite įrankiu kelis taktus. Taip galėsite tinkamai nustatyti eigos apatinę padėtį ir puansono stūmoklio padėtį. Šioje padėtyje galima papildyti tinkamą alyvos kiekį, nes iš siurblio alyva buvo visiškai išleista.

4. Ištraukite iš įrankio akumulatoriaus kasetę.
5. Atsargiai išsukite lizdinės galvutės varžtą, kad atidarytumėte alyvos angą.
- **Pav.17:** 1. Lizardinės galvutės varžtas
6. Papildykite talpyklę hidraulinės alyvos, naudodami su įrankiu pateiktą mažą suspaudžiamą buteliuką.
7. Kelis kartus šiek tiek pasukiokite įrankį pirmyn ir atgal, kad būtų pašalinti patekę oro burbuliukai. Po to, jei reikia, papildykite dar alyvos.
8. Išsukite lizdinės galvutės varžtą ir iššluostykite nereikalingą alyvą.
9. Idékite akumulatoriaus kasetę ir kelis taktus dirbkite įrankiu, kai grižtamoji svirtis yra nustatyta į atvirą padėtį. Po to vėl įunkite įrankį, kai grižtamoji svirtis yra nustatyta į uždarą padėtį.

Taip iš sistemos pašalinisite patekusį orą. Kartokite šį procesą, kol būsite tikri, kad puansono stūmoklis yra beveik eigos apačioje.

10. Jei reikia, papildykite alyvos, kartodami 3–9 veiksmus. Jeigu alyvos daug išeikvota, turite kelis kartus pakartoti šį procesą.

Anglinių šepetelių keitimasis

Pakeiskite anglinius šepetelius, kai jie nusidėvi iki ribos žymės.

PASTABA: Pasirūpinkite, kad angliniai šepeteliai būtų švarūs ir jie laisvai išslinktų į laikiklius.

PASTABA: Abu angliniai šepeteliai turėtų būti keičiami tuo pačiu metu.

PASTABA: Naudokite tik identiškus anglinius šepetelius.

► Pav.18: 1. Ribos žymė

1. Atsuktuvo atskukite du ant galinio dangtelio esančius varžtus ir tada nuimkite galinį dangtelį.

► Pav.19: 1. Galinis dangtelis 2. Varžtas

2. Pakelkite spryruokle pritvirtintą rankenėlęs dalį, tada keičiamo antgalio veržliarakučiu arba panašiu įrankiu ikiškite ja į išpjautą korpuso dalį.

► Pav.20: 1. Rankena 2. Spryruoklė 3. Išpjauta dalis

3. Replėmis nuimkite anglinių šepetelių gaubtelius ir tada išimkite susidėvėjusius anglinius šepetelius. Jidékite naujus anglinius šepetelius ir uždékite anglinių šepetelių gaubtelius.

► Pav.21: 1. Anglinio šepetelio gaubtelis

4. Patikrinkite, ar anglinių šepetelių gaubteliai tvirtai įtaisyti šepetelių laikiklių skylutėse.

► Pav.22: 1. Škylė 2. Anglinio šepetelio gaubtelis

5. Uždékite galinį dangtelį ir tvirtai užveržkite abu varžtus.

GEDIMU ŠALINIMAS

Prieš kreipdamiesi dėl remonto darbų, pirmiausia patikrinkite gedimus patys. Kilus problemų, apie kurias nepaaikiinta vartotojo vadove, neméginkite ardyti įrankio. Kreipkitės į igaliotuosius „Makita“ techninės priežiūros centrus, kuriuose remontui visuomet naudojamos originalios „Makita“ keičiamosios dalys.

Neįprasta būklė	Tikėtina priežastis (triktis)	Ištaisomoji priemonė
Puansono stūmoklis neišstumiamas.	Nepakanka alyvos	Papildykite alyvos.
	Puansono stūmoklis nevišiskai sugrižo dėl armatūros nuolaužų, geležies miltelių ir nešvarumų slankiojančioje puansono stūmoklio ir C rémo dalyje.	Puansono stūmoklij pastumkite atgal. Nuvalykite puansono stūmokli.
	Puansono stūmoklis nevišiskai sugrižo dėl puansono stūmoklio iškraipymo ar išspūtimo.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
	Puansono stūmoklis sugrižo nevišiskai, kadangi gržtamoji spryruoklė silpna.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
Nors puansono stūmoklis išsistuma, per maža pjovimo galia skyle išspausti.	Nepakanka alyvos.	Papildykite alyvos.
	Netinkamas kontaktas tarp cilindro ir apsauginio vožtovo. Gali būti iibrézimų cilindro vamzdyste arba prilipusia geležies miltelių ar nešvarumų.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
	Apsauginio vožtovo gedimas.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
	Netinkamas tarpas tarp cilindro ir stūmoklio.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
	Netinkamas kontaktas tarp cilindro ir gržtamojo vožtovo.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
	Cilindro uretano pakuočės pažeidimas.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
Prateka alyva.	Alyvos lygio palaikymo korpuso iibrézimai arba lūžimas.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
	Iibrézimai ant C rémo slankiojančios dalies, puansono stūmoklio ir atraminio žiedo.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
	Sandarinimo žiedo gedimas C rémo ir cilindro sandūroje.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
	Tarpiklio lūžimas ties cilindro ir siurblio korpuso sandūra.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
	Nepakankamai priveržti atitinkamų dalių varžtai.	Užveržkite varžtus.
Variklis nejudą. Variklis prastai sukas.	Nepakankamai įkrauta akumulatoriaus kasetė.	Įkraukite akumulatoriaus kasetę.
	Baigėsi akumulatoriaus eksploataavimo trukmė.	Pakeiskite akumulatoriaus kasetę.
	Variklio gedimas dėl perkaitimo.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.
	Guolių ir prie variklio prijungtos pavarios deformacija ar gedimas.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį igaliotajį techninės priežiūros centrą.

▲PERSPĖJIMAS: Vidiniai siurblio komponentai nustatyti labai tiksliai, todėl jie labai jautrūs pažeidimams dėl dulkių, nešvarumų, hidraulinio skysčio teršalų ar netinkamo tvarkymo. Norint išardytį siurblio korpusą, reikia specialių įrankių ir mokymo, todėl tai turėtų atlikti tik remonto darbuotojai, kurie buvo tinkamai išmokyti ir turi tinkamą įrangą. Netinkamai atliekant elektrinių komponentų techninę priežiūrą, gali susidaryti sąlygos, dėl kurių galima sunkiai susižaloti. Siurblio ir stūmoklio komponentus bei visas elektros dalis turi prižiūrėti tik įgaliotosios remonto dirbtuvės, prekybos atstovas arba platintojas.

PASTABA: Jeigu neįgaliotieji darbuotojai mėgins atlikti siurblio srities vidinių komponentų priežiūros darbus, garantija taps negaliojančia.

PASIRENKAMI PRIEDAI

▲PERSPĖJIMAS: Šiuos papildomus priedus arba įtaisus rekomenduojama naudoti su šioje instrukcijoje nurodytu „Makita“ bendrovės įrankiu. Naudojant bet kokius kitus papildomus priedus arba įtaisus, gali kilti pavojus sužeisti žmones. Naudokite tik nurodytam tikslui skirtus papildomus priedus arba įtaisus.

Jeigu norite daugiau sužinoti apie tuos priedus, kreipkitės į artimiausią „Makita“ techninės priežiūros centrą.

- Darbinis stendas
- Slankiojantis stabdiklis (maks. angos gylis)
- Originalus „Makita“ akumuliatorius ir įkroviklis

PASTABA: Kai kurie sąraše esantys priedai gali būti pateikti įrankio pakuočėje kaip standartiniai priedai. Jie įvairiose šalyse gali skirtis.

TEHNILISED ANDMED

Mudel:	DPP200	
Max kaela sügavus	40 mm	
Aukude kuju	Ümmargune/pikergune	
Max augu suurus ja paksus	65 000 psi tömbetugevusega karastamata terase puhul	Läbimõõt: 20 mm Paksus: 8 mm
	89 000 psi tömbetugevusega roostevaba terase puhul	Läbimõõt: 20 mm Paksus: 6 mm
Nimipinge	Alalisvool 18 V	
Mõõtmned (P × L × K) (käepidemega)	417 mm × 127 mm × 315 mm	
Netokaal	10,7 - 10,8 kg	

- Meie pideva uuringu- ja arendusprogrammi töltu võidakse tehnilisi andmeid muuta ilma sellest ette teatamata.
- Tehnilised andmed võivad riigiti erineda.
- Kaal koos akukassetiga, EPTA-protseduuri 01/2014 kohaselt

Sobiv akukassett ja laadija

Akukassett	BL1830B/BL1840B/BL1850B/BL1860B
Laadija	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Mõned eespool loetletud akukassetid ja -laadijad ei pruugi olla teie riigis saadaval.

HOIATUS: Kasutage ainult ülalpool loetletud akukassette ja laadijaid. Muude akukassettide ja laadijate kasutamine võib tekitada vigastusi ja/või tulekahju.

Kärni ja matriitsi kombinatsioon

Ümmargune augustamine

Kärn	Matriits	Toorik	Mahutavus
		Tasapinnaline latt	Max: 80 mm × t8 (Keskele augustamine)
		Nurk	Min: 40 mm × 40 mm × t3 Max: 80 mm × 80 mm × t8
		Kanal	Min: 75 mm × 40 mm Max: 100 mm × 50 mm (Ääriku augustamine)

Ühik: mm

Kärn	Matriits	Tõmbetugevus	Kanal	Tõmbetugevus
		Karastamata teras (65 000 psi)		Roostevaba teras (89 000 psi)
6	SB6	t2 - t4	-	t3 - t4
6,5	SB6,5	t2 - t6	-	t3 - t4
8	SB8	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5	SB8,5	t2 - t6	-	t3 - t4
10	SB10	t2 - t6	t7,5	t3 - t4
11	SB11	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
12	SB12	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
13	SB13	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
14	SB14	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
15	SB15	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
16	SB16	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
18	SB18	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
19	SB19	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
20	SB20	t2 - t8	t7,5	t3 - t6

Pilklik augustamine

Kärn	Matriits	Toorik	Mahutavus
		Tasapinnaline latt	Max: 80 mm x t8 (Keskele augustamine)
		Nurk	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Max: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanal	Min: 75 mm x 40 mm Max: 100 mm x 50 mm (Ääriku augustamine)

Ühik: mm

Kärn	Matriits	Tõmbetugevus	Kanal	Tõmbetugevus
		Karastamata teras (65 000 psi)		Roostevaba teras (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2 - t6	-	t3 - t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 18	9 x 18B	t2 - t6	-	t3 - t4
10 x 15	10 x 15B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
10 x 20	10 x 20B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
12 x 18	12 x 18B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
14 x 21	14 x 21B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6

Sümbolid

Alljärgnevalt kirjeldatakse seadmetel kasutatavaid tingmärke. Veenduge, et olete nende tähdusest aru saanud enne seadme kasutamist.

Lugege juhendit.

Lendava prahi ja valju mürä oht. Kandke körva- ja silmakaitsvahendeid.

Ohtlik pingi. Enne seadme hooldamist eemaldage kõik vooluallikad. Selle juhise eiramise võib lõppeda surma või kehaliste vigastustega.

Liikuv tera. Hoidke käed eemal, kui masin töötab. Enne hooldamist lülitage toide välja.

Ni-MH
Li-ion

Ainult EL-i riikide puhul
Ärge visake elektriseadmeid ja akusid ära koos majapidamisjäätmeteega!
Vastavalt Euroopa Parlamenti ja Nõukogu direktiividele elektro- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta ning patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete kohta ning nende nõueté Kohaldamisele liikmesriikides tuleb kasutuskõlbmatuks muutunud elektriseadmed ja akud koguda eraldi ning keskkonnasäästlikult korduv kasutada või ringlusse võtta.

Kavandatud kasutus

See tööriist on mõeldud terasmaterjali augustamiseks.

Müra

Tüüpiline A-korrigeeritud müratase, määratud standardi EN 60745-1 EN ISO 3744 kohaselt:
Helirõhutase (L_{pA}): 76,7 dB (A)
Määramatus (K): 3 dB (A)

MÄRKUS: Deklareeritud müratase määrust (väärust) on mõõdetud kooskõlas standardse katsemeetodiga ning seda võib kasutada ühe seadme võrdlemiseks teisega.

MÄRKUS: Deklareeritud müratase määrust (väärust) võib kasutada ka mürataseme esmaseks hindamiseks.

▲HOIATUS: Kasutage kõrvakaitsmeid.

▲HOIATUS: Müratase võib elektritööriista tegelikkuses kasutamise ajal erineda deklareeritud väärust(t)est olenevalt tööriista kasutusviisidest ja eriti töödeldavast toorikust.

▲HOIATUS: Rakendage operaatori kaitsmiseks kindlasti piisavaid ohutusabinõusid, mis põhinevad hinnangulisel müratasemel tegelikus töösituatsioonis (võttes arvesse tööperiode köiki osasid, näiteks korrad, kui seade lülitatakse välja ja seade töötab tühikäigul, lisaks tööajale).

Vibratsioon

Vibratsiooni koguväärtus (kolmeteljeliste vektorite summa) määratud standardi EN 60745-1 kohaselt: Vibratsiooniheide (a_h): $2,5 \text{ m/s}^2$ või vähem Määramatus (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

MÄRKUS: Deklareeritud vibratsiooni koguväärtust (-vääruseid) on mõõdetud kooskõlas standardse katseemetodiga ning seda võib kasutada ühe seadme võrdlemiseks teisega.

MÄRKUS: Deklareeritud vibratsiooni koguväärtust (-vääruseid) võib kasutada ka mürataseme esmaseks hindamiseks.

▲HOIATUS: Vibratsionitase võib elektritööriista tegelikkuses kasutamise ajal erineda deklareeritud väärust(t)est olenevalt tööriista kasutusviisidest ja eriti töödeldavast toorikust.

▲HOIATUS: Rakendage operaatori kaitsmiseks kindlasti piisavaid ohutusabinõusid, mis põhinevad hinnangulisel müratasemel tegelikus töösituatsioonis (võttes arvesse tööperiode köiki osasid, näiteks korrad, kui seade lülitatakse välja ja seade töötab tühikäigul, lisaks tööajale).

Ü Ü vastavusdeklaratsioon

Ainult Euroopa riikide puhul

Ü Ü vastavusdeklaratsioon sisaldub käesoleva juhendi Lisas A.

OHUTUSHOIATUSED

Üldised elektritööriistade ohutushoiatused

▲HOIATUS: Lugege läbi köik selle elektritööriistaga kaasas olevad ohutushoiatused, juhisid, joonised ja tehnilised andmed. Järgnevate juhiste eiramise võib põhjustada elektrilöögi, süttimise ja/või raske kehavigastuse.

Hoidke edaspidisteks viideteks alles kõik hoiatused ja juhtnöörid. Hoiatuses kasutatud termini „elektritööriis“ all peetakse silmas elektriga töötavaid (juhtmega) elektritööriistu või akuga töötavaid (juhtmeta) elektritööriistu.

Tööpiirkonna ohutus

1. Tööpiirkond peab olema puhas ja hästi valgustatud. Asju täiskujutatud või pimedad alad soodusvavad önnestuste teket.
2. Ärge kasutage elektritööriisti plahvatusohlikus keskkonnas, nagu tuleohtlike vedelike, gaaside või tolmu läheduses. Elektritööriistad tekitavad sädemeid, mis võivad südadata tolmu või aurud.
3. Hoidke lapsed ja kõrvalised isikud elektritööriistaga töötamise ajal eemal. Tähelepanu hajumisega võib kaasneda kontrolli kaotus.

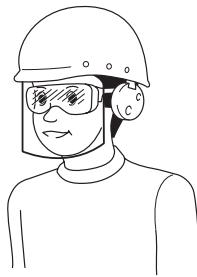
Elektriohutus

1. Elektritööriistade pistik peab sobima pistikupeaga. Ärge kunagi muutke pistikut mis tahes moel. Ärge kasutage adapterpistikuid maandatud elektritööriistadega. Muutmatu pistikud ja sobivad pistikupesad vähendavad elektrilöögiriski.
2. Vältige keha kokkupuudet maandatud pindadega, nagu torud, radaatiorid, pliidid ja külmid. Eksisteerib suurenenedud elektrilöögirisk, kui teie keha on maandatud.
3. Elektritööriistad ei tohi sattuda vihma kätte või märga kohta. Elektritööriista sisse läinud vesi suurendab elektrilöögiriski.
4. Ärge kahjustage toitejuhet. Ärge kunagi kasutage elektrijuhet elektritööriista kandmiseks, tömbamiseks või pistikupesast väljatömbamiseks. Hoidke juhe eemal kuunast, ölist, teravatest nurkadest või liikuvatest osadest. Kahjustatud või sassis juhtmed suurendavad elektrilöögiriski.
5. Kui töötate elektritööriistaga välistingimustes, kasutage sellist pikendusjuhet, mis sobib väljas kasutamiseks. Välistingimustesse sobiva pikendusjuhtme kasutamine vähendab elektrilöögiohu.
6. Kui niiskes asukohas elektritööriistaga töötamine on välimatu, kasutage lekkevoolukaitsmega (RCD) kaitstud vooluahelat. RCD kasutamine vähendab elektrilöögiohu.
7. Mootortööriistad võivad tekitada elektromagnetvälju (EMV), mis ei ole kasutajale kahjulikud. Küll aga peaksid südamestimulaatorite ja teiste sarnaste meditsiiniseadmetega kasutajad võtma enne mootortööriista kasutamist nõu saamiseks ühendust oma seadme tootja ja/või arstiga.

Isiklik ohutus

1. Püsige ergas, jälgige pidevalt, mida teete, ning kasutage elektritööriistaga töötamisel tervet möistust. Ärge kasutage elektritööriista, kui olete väsinud või narkootikumide, alkoholi või ravimite mõju all. Elektritööriistadega töötades võib tähelepanematus endaga kaasa tuua tõsised tervisekahjustusi.
2. Kasutage isikukaitsevahendeid. Kandke alati silmakaitsmeid. Kaitsevahendid, näiteks oludesse sobiv tolumask, libisemiskindlad turvajalatsid, kõva peakate või kõrvaklapid, vähendavad tervisekahjustusi.

- Vältige juhukäivitust. Enne tööriista vooluvõrgu ja/või akuga ühendamist, ülesvõtmist või kandmist veenduge, et lülitil oleks väljalülitatud asendis. Elektritööriistade kandmine näppu lülitil hoides või sisse lülitatud tööriista pingestamine suurendab õnnetuse tekkimise ohtu.**
- Eemalдage reguleerimis- ja mutrivõтmed enne elektritööriista käivitamist. Mutrivõti või mingi muu võti, mis on jäetud elektritööriista pöörleva osa külge, võib põhjustada terviskahjustusi.**
- Ärge kütunitage liiga kaugele ette. Hoidke kogu aeg jalad kindlalt maas ning hoidke tasakaalu. See tagab parema kontrolli elektritööriista üle ootamatutes olukordades.**
- Riitetuge kohaselt. Ärge kandke lahtisi riideid ega ehteid. Hoidke juuksed ja riided liikuvatest osadest emal. Lahtised riided, eheted ja pikad juuksed võivad liikuvate osade külge jääda.**
- Kui seadmed on varustatud tolmueraldis- ja kogumisvahenditega, veenduge, et need oleks ühendatud ja neid kasutatakse õigesti. Tolmu kogumise kasutamine võib vähendada tolmuga seotud riske.**
- Ärge laske tööriistata sagegädase kasutamise tulemusel tekkivalt enesekindlusel muuta end hooletuks ega tööriista ohutuspõhimõtteid eiravaks. Hooletus võib vaid murdosa sekundi vältel põhjustada raskse vigastuse.**
- Kandke elektritööriistu kasutades oma silmade vigastuste eest kaitsmiseks alati kaitseprille. Prillid peavad vastama USA-s standardile ANSI Z87.1, Euroopas standardile EN 166 või Austraalias/Uus-Meremaal standardile AS/NZS 1336. Austraalias/Uus-Meremaal on näo kaitsmiseks sedusega nõutud ka näo kaitse kasutamine.**

Tööandja kohustus on nõuda, et tööriista operaatorid ja teised tööpiirkonnas viibivad isikud kannaksid sobivat ohutusvarustust.

Elektritööriista kasutamine ja hooldus

- Ärge kasutage elektritööriista suhtes jöudu. Kasutage tööks sobilikku elektritööriista. Elektritööriisti töötab paremini ja ohutumalt võimsusel, mis on töökse ette nähtud.**
- Ärge kasutage elektritööriista, kui seda ei saa lülitist sisse ja välja lülitada. Iga elektritööriist on ohtlik, kui seda ei saa lülitist sisse või välja lülitada, ning see tuleb parandada.**
- Enne muudatustega tegemist, tarvikute vahetamist või elektritööriistade ladustamist lahutage pistik vooluvõrgust ja/või eemaldage aku. Ennetavad ohutusmeetmed vähendavad elektritööriista juhukäivituse riski.**
- Hoidke elektritööriistad, mida ei kasutata, laste käeulatusest eemale ning ärge lubage körvalsejatel, kes pole elektritööriista ja juhendiga tutvunud, elektritööriistaga töötada. Kogenematute kasutajate käes on elektritööriistad ohtlikud.**
- Hooldage elektritööriista ja lisatarvikuid. Kontrollige, kas liikuvad osad on tsentreeritud ja liiguvad vabalt, kas esineb katkisi osi või muud, mis võiks elektritööriista tööd möjutada. Kui esineb vigastus, laske elektritööriist enne kasutamist parandada. Paljud õnnetused juhtuvad halvastatud elektritööriistade töötu.**
- Hoidke lõikeriistad teravad ja puhtad. Korralikult hooldatud lõikeriistad, millel on teravad lõikeservad, ei kiili nii lihtsalt kinni ning neid on lihtsam käsitleda.**
- Kasutage elektritööriista, lisatarvikuid, tööriista lõiketerasid jne juhendite kohaselt, võttes arvesse tööttingimus ja tehtavat tööd. Elektritööriistade kasutamine selleks mitte ette nähtud eesmärkidel võib kaasa tuua ohtlike olukordi.**
- Hoidke käepidemed ja haarddepinnad kuivad, puhtad ning öli- ja määrdrevabat. Libisevad käepidemed ja haarddepinnad ei lase tööriista ootamatutes olukordades ohutult käsitseda ja juhtida.**
- Tööriista kasutamise ajal ärge kandke riidest töökindaid, kuna need võivad kinni jäädva. Liikuvate osade külge kinni jäändub riidest töökindad võivad põhjustada kehavigastusi.**

Akuga tööriista kasutamine ja hooldus

- Laadige alati laadijaga, mille tootja on heaks kiitnud. Laadija, mis sobib kasutamiseks ühte tüüpi akuga, võib kaasa tuua tulekahjuho, kui seda kasutada koos mõnda teist tüüpi akuga.**
- Kasutage elektritööriistu üksnes spetsiaalselt neile toodetud akudega. Mis tahes muude akude kasutamine võib tekitada tervisekahjustusi või tulekahjuho.**
- Kui akut ei kasutata, ärge hoidke seda koos muude metallsemetega, nagu kirjaklambrid, mündid, võtmad, naelad, kruvid jm väikesed metallsemed, mis võivad tekitada ühenduse klemmidile vahel. Akuklemmidile lühis võib põhjustada põletusi ja tulekahjuho.**
- Vääärkasutamise tagajärjel võib akust valguda välja vedelikku; ärge seda puudutage. Kui olete selle vedelikuga siiski kogemata kokku puutunud, uhtke kohta veega. Kui vedelik on sattunud silma, minge arsti juurde. Akust väljavalgunud vedelik võib põhjustada ärritust ja põletusi.**
- Ärge kasutage akupaketti ega tööriista, mis on kahjustatud või muudetud. Kahjustatud või muudetud akud võivad kaituda etteaimamatult, põhjustades süttimis-, plahvatus- või vigastusohu.**
- Kaitske akupaketti ja tööriista tule ja kõrge temperatuuri eest. Tule võib kõrgema kui 130 °C temperatuuriga kokkupuutumine võib tuua kaasa plahvatuse.**
- Pidage kinni köigidest laadimisjuhistest ja ärge laadige akupaketti ega tööriista väljaspool juhendis märgitud temperatuurivahemikku. Valesti või väljaspool märgitud temperatuurivahemikku laadimine võib kahjustada akupaketti ja suurendada süttimisohtu.**

Hooldus

1. Laske elektritööriista hooldada eksperdil, kes kasutab vaid originaalvaruosi. Siis püsib elektri-tööriista ohutus.
2. Ärge hooldage kahjustatud akupakette. Akupakette võivad hooldada ainult tootja või ametlik teenusepakkujad.
3. Järgige õlitamist ja tarvikute vahetamist puudutavaid juhtnoöre.

Juhtmeta augustaja ohutusalased juhised

1. Öige kärni ja matriitsi valimine on äärmiselt oluline. Valige öige kärn ja matriits olenevalt augu kujust, augu suurusest, tooriku paksusest ning materjalil tüübist.
2. Enne kärni kinnitusmutri kinnitamist veenduge, et astmelise servaga kärn, mis pärbsib vaba pöörlemist, oleks kärni kolvi õigesti paigaldatud.
3. Kasutage kanalikujulise tooriku ja roostevabast terestest tooriku augustamiseks spetsiaalselt nende materjalide jaoks ette nähtud matriitsi. Valige ainult tooriku paksusega kokku sobiv kärni ja matriitsi kombinatsioon.
4. Veenduge, et kärn ja matriits oleksid mutri või poldiga kindlalt oma asendisse fiksseeritud. Selle nõude eiramine võib seadet tõsiselt kahjustada ja tekitada tõsiselt kehalisi vigasusti. Kontrollige ning pingutage kärni ja matriitsi regulaarselt.
5. Töörist on elektrohüdrauliiline. Kui temperatuur on külm, tuleks sel enne tööde alustamist lasta mõned minutid tühikäigui töötada.
6. Hoidke nägu, käsi ja muid kehaosi töötamise ajal augustamise piirkonnast eemal.
7. Enne kärni ja matriitsi eemaldamist või hooldamise või kohandamise ajaks eemaldage akukassett.
8. Kärn ja matriits, mis on kulunud, deformeerunud, sälgulised, katkised või mistahes viisil kahjustunud, võivad pöhjustada tööriista talitlushäiret või rasket önnestust. Asendage need viivitamatult uute Makita tarnitud osadega.
9. Roostevaba terase augustamisel võivad kärn ja matriits kuluda varem kui pehmamate materjalide augustamisel. Veenduge, et kärn ja matriits oleksid heas korras, ilma kulumisjälgedeta, ega poleks deformeerunud, sälgulised, katkised või mistahes viisil kahjustunud. Enne tehnilistes andmetes nimetamata materjalide augustamist konsulteerige edasimüüjaga.
10. Võtke välja ja kontrollige süsiharju regulaarselt. Asendage need pärast igat 200 kasutus-korda. Umbris 6 mm või lühema pikkusega süsiharjad võivad mootorit kahjustada.
11. Tööriista pidaval kasutamisel võib selle temperatuur töusta üle 70 °C, mis võib tööriista joudlust vähendada. Sellisel juhul lõpetage töötamine umbes üheks tunniks, et lasta tööriistal enne selle uesti kasutamist maha jahtuda.
12. Ärge katke ega ummistage mootori öhuavasid, sest mootor võib ülekuumeneda ja hakata suitsema, minna põlema või plahvatada.

Aukassetiga seotud olulised ohutusjuhised

1. Enne akukasseti kasutamist lugege (1) akulaadijal, (2) akul ja (3) seadmel olevad juhtnöörid ja hoiatused läbi.
2. Ärge võtke akukassetti lahti.
3. Kui tööaeg järsult lüheneb, siis lõpetage kohe kasutamine. Edasise kasutamise tulemuseks võib olla ülekuumemisoht, võimalikud põletused või isegi plahvatus.
4. Kui elektrolüüti satub silma, siis loputage silma puhta veega ja pöörduge koheselt arsti poole. Selline önnetus võib pöhjustada pimedaksjäämist.
5. Ärge tekitage akukassetis lühist:
  - (1) Ärge puutuge klemme elektrijuhitidega.
  - (2) Ärge hoidke akukassetti tööriistakastis koos metallsemetega, nagu naelad, mündid jne.
  - (3) Ärge tehke akukassetti märjaks ega jätké seda vihma kätte.Aku lühis võib pöhjustada tugevat elektrivoolu, ülekuumemist, põletusi ning ka sedet tõsiselt kahjustada.
6. Ärge hoidkide tööriista ja akukassetti kohtades, kus temperatuur võib töusta üle 50 °C.
7. Ärge põletage akukassetti isegi siis, kui see on saanud tõsiselt vigastada või on täiesti kulumud. Akukassett võib tules plahvatada.
8. Olge ettevaatlik, ärge laske akul maha kukkuda ja väitige lõöke.
9. Ärge kasutage kahjustatud akut.
10. Sisalduvatele liitium-joonakudele võivad kohalduva ohtlike kaupade õigusaktide nõuded. Kaubanduslikul transpordimisel, näiteks kolmandate poolte või transpordiettevõete poolt, tuleb järgida pakendil ja siltidel toodud erinõudeid. Transpordimisel ettevalmistamisel on vajalik pidada nõu ohtliku materjalri eksperdigiga. Samuti tuleb järgida võimalike riiklike regulatsioonide üksikasjalikumaid nõudeid. Katke teibiga või varjake avatud kontaktid ja paken-dage aku selliselt, et see ei saaks pakendis liikuda.
11. Kasutuskölbmatuks muutunud akukasseti körvaldamiseks eemaldage see tööriistast ja viige selleks ette nähtud kohta. Järgige kasutuskölbmatuks muutunudaku körvaldamisel kohalikke eeskirju.
12. Kasutage akusid ainult Makita heaks kiidetud toodeteega. Akude paigaldamine selleks mitte ette-nähtud toodetele võib pöhjustada süttimist, ülemää-rast kuumust, plahvatamist või elektrolüüdi lekkimist.
13. Kui tööriista ei kasutata pikaajaperioodi jooksul, tuleb aku tööriistast eemaldada.

HOIDKE JUHEND ALLES.

ETTEVAATUST: Kasutage ainult Makita originaalakusid. Mitte Makita originaalakude või muudetud akude kasutamine võib pöhjustada akude süttimise, kehavigastuse ja kahjustuse. Samuti muudab see kehtetuks Makita tööriista ja laadija Makita garantii.

Vihjeid aku maksimaalse kasutusaja tagamise kohta

1. Laadige akukassetti enne selle täielikku tööhjemist. Kui märkate, et tööriist töötab väiksema võimsusega, peatage töö ja laadige akukassetti.

2. Ärge laadige täielikult laetud akukassetti. Ülelaadimine lühendab akude kasutusiga.
3. Laadige akukassetti toatemperatuuril 10 °C - 40 °C. Enne laadimist laske kuumenenud akukasseti mahja jahtuda.
4. Kui te ei kasuta akukassetti kauem kui kuus kuud, laadige see.

OSADE KIRJELDUS

► Joon.1

1	Mootor	2	Ohutussilt	3	Pumba ümbbris	4	Kärti kinnitusmutter
5	Kärt	6	Matriits	7	Eemaldi	8	C-raam
9	Libisemisvastane stopper	10	Tagastushoob	11	Öliport	12	Lülitili päästik
13	Päästikuluku nupp	14	Akukassett	-	-	-	-

FUNKTIONAALNE KIRJELDUS

ETTEVAATUST: Kandke alati hoolt selle eest, et tööriist oleks enne reguleerimist ja kontrollimist välja lülitatud ja akukassett eemaldatud.

Akukasseti paigaldamine või eemaldamine

ETTEVAATUST: Lülitage tööriist alati enne akukasseti paigaldamist või eemaldamist välja.

ETTEVAATUST: Akukasseti paigaldamisel või eemaldamisel tuleb tööriista ja akukassetti kindlasti paigal hoida. Kui tööriista ja akukassetti ei hoita kindlast paigal, võivad need käest libiseda ning kahjustada tööriista ja akukassetti või põhjustada kehavigastusi.

► Joon.2: 1. Punane näidik 2. Nupp 3. Akukassett

Akukasseti eemaldamiseks libistage see tööriista küljest lahti, vajutades kasseti esiküljel paiknevat nuppu alla.

Akukasseti paigaldamiseks joondage akukasseti keel korpu soonega ja libistage kassett oma kohale. Paigaldage akuadapter alati nii kaugemale, et see lukusteks klõpsatusega oma kohale. Kui näete nupu ülaosas punast osa, pole kassett täielikult lukustunud.

ETTEVAATUST: Paigaldage akukassett alati täies ulatuses nii, et punast osa ei jäeks näha. Muidu võib adapter juhuslikult tööriistast välja kukkuda ning põhjustada teile või läheduses viibivatele isikutele vigastusi.

ETTEVAATUST: Ärge rakendage akukasseti paigaldamisel jõudu. Kui kassett ei lähe kergesti sisse, pole see õigesti paigaldatud.

Aku kaitsesüsteem

Tööriistal on aku kaitsesüsteem. Süsteem lülitab mootori automaatselt välja, et pikendada aku tööiga. Tööriist seiskub kätitamise ajal automaatselt, kui tööriista või akut kasutatakse järgmistes tingimustes.

Ülelaadimiskaitse

Kuiaku jääkmahutavusest ei piisa, seiskub tööriist automaatselt. Sellisel juhul eemaldage aku tööriistast ja laadige akut.

Aku jääkmahutavuse näit

Ainult näidikuga akukassettidele

► Joon.3: 1. Märgulambid 2. Kontrollimise nupp

Akukasseti järelejäänud mahutavuse kontrollimiseks vajutage kontrollimise nuppu. Märgulambid süttivad mõneks sekundiks.

Märgulambid			Jääkmahutavus
Pöleb	Ei pöle	Vilgub	
■	□	■	75 - 100%
■	■	□	50 - 75%
■	■	□ □	25 - 50%
■	□ □	□	0 - 25%
■	□ □	□	Laadige akut.
■	■	□ □	Akul võib olla tõrge. ↑ ↓
□	□	■	

MÄRKUS: Näidatud mahutavus võib veidi erineda tegelikust mahutavusest olenevalt kasutustingimustest ja ümbrisseva keskkonna temperatuurist.

Lülitii funktsioneerimine

ETTEVAATUST: Kontrollige alati enne akukasseti tööriista külge paigaldamist, kas lülitii päästik funktsioneerib nõuetekohaselt ja liigub lahtilaskmisel tagasi väljalülitatud asendisse.

ETTEVAATUST: Kui seadet ei kasutata, tuleb lülitii päästik alati lukustada.

Tooriku augustamisel jätkake lülitii päästiku vajutamist, kuni kärn läheb vastu matriitsi ja tagasi algasendisse. Lülitii päästiku lukustamiseks vajutage päästikuluku nuppu B-küljelt. Lahtilukustamiseks vajutage päästikuluku nuppu A-küljelt.

► Joon.4: 1. Päästikuluku nupp 2. Lülitii päästik

Pööratav käepide

Käepidet saab töötamise ajal pöörata 360 kraadi mölemas suunas. See funktsioon on eriti kasulik, kui töötate ebamugavates või kitsastes tööttingimustes, kuna see võimaldab kätitaju hõlpsalt kasutada tööriista kõige paremas asendis.

► Joon.5

KOKKUPANEK

ETTEVAATUST: Kandke alati hoolt selle eest, et tööriist oleks enne igasuguseid hooldustöid välja lülitatud ja akukassett eemaldatud.

Kärni ja matriitsi asendamine

► Joon.6: 1. Eemaldi 2. Mutter ja paigalduspolt 3. Kärni kinnitusmutter 4. Ümar kärn

1. Veenduge, et kärni kolb oleks täielikult taha tömmatud, ja eemaldage eemaldid, et hõlbustada osadele ligipääsu.

2. Kärn tuleb eemaldada esimesena ja seejärel matriits. Keerake kärni kinnitusmutter kärni eemaldamiseks lahti ning eemaldage paigalduspolt ja mutter, et eemaldada matriits.

TÄHELEPANU: Kärni ja matriitsi asendamisel veenduge, kas valitud on õige suurus, paksus ja augukuju. Kujuga kärnid ja matriitsid peavad olema üksteiseiga õigesti joondatud.

3. Asetage matriits õige suunaga C-raami. Kinnitage tugevalt paigalduspoldiga ja pingutage mutrit.

4. Asetage kärn kärni kinnitusmutrisse. Sisestage kärn koos mutriga kärni kolbi ja pingutage mutrit käsitsi.

TÄHELEPANU: Astmelise äärega (pöörlemisvastane) kärni paigaldamisel veenduge, et suund oleks õige ja astmeline äär oleks kärni kolbi õigesti paigutatud.

5. Veenduge, et kärn oleks kärni vardasse õigesti paigutatud, ja pingutage kärni kinnitusmutrit kaasasoleva mutrikinnituslatiga.

► Joon.7: 1. Mutrikinnituslatt 2. Kärni kinnitusmutter 3. Lödvendamine 4. Pingutamine

6. Pange eemaldid tagasi.

HOIATUS: Kui kärn ja matriits pole samasuurused või kärn ja matriits pole õigesti paigutatud, võib kärn lüüa vastu matriitsi ning mölemad osad vöivad puruned. Sellisel juhul vöivad purunenud osadest lendavad osakesed tekitada kehalisi vigastusi.

ETTEVAATUST: Kontrollige eemaldit kinni hoidvaid liblikpolte regulaarselt, veendumaks, et need on pingutatud. Kui poldid on lahti, võib eemaldi küljest tulla ja kahjustada tööriista.

Pikliku kärni asendamine

► Joon.8: 1. Eemaldi 2. Mutter ja paigalduspolt 3. Kärni kinnitusmutter 4. Pilklilik kärn 5. Astmeline äär 6. Kärni varras

1. Veenduge, et kärni kolb oleks täielikult taha tömmatud, ja eemaldage eemaldid, et hõlbustada osadele ligipääsu.

2. Kärn tuleb eemaldada esimesena ja seejärel matriits. Keerake kärni kinnitusmutter kärni eemaldamiseks lahti ning eemaldage paigalduspolt ja mutter, et eemaldada matriits.

TÄHELEPANU: Kärni ja matriitsi asendamisel veenduge, kas valitud on õige suurus, paksus ja augukuju. Kujuga kärnid ja matriitsid peavad olema üksteiseiga õigesti joondatud.

3. Kinnitage piklik matriits tugevalt paigalduspoldiga ja pingutage mutrit.

4. Asetage piklik kärn kärni kinnitusmutrisse. Paigutage pikliku kärni astmeline äär õigesti kärni kolbi ja pingutage käsitsi kärni kinnitusmutrit.

TÄHELEPANU: Kui pikliku kärni astmeline äär ei ole õigesti kärni kolbi sisestatud, ei saa kärni kinnitusmutrit kinnitada. Veenduge, et piklik kärn oleks õigesti kärni vardasse paigutatud.

5. Lükake piklikku kärni vastu kärni varrast ja pingutage kärni kinnitusmutrit tugevalt kaasasoleva mutrikinnituslatiga.

► Joon.9: 1. Mutrikinnituslatt 2. Kärni kinnitusmutter 3. Lödvendamine 4. Pingutamine

6. Pange eemaldid tagasi.

HOIATUS: Kui kärn ja matriits pole samasuurused või kärn ja matriits pole õigesti paigutatud, võib kärn lüüa vastu matriitsi ning mölemad osad vöivad puruned. Sellisel juhul vöivad purunenud osadest lendavad osakesed tekitada kehalisi vigastusi.

ETTEVAATUST: Kontrollige eemaldit kinni hoidvaid liblikpolte regulaarselt, veendumaks, et need on pingutatud. Kui poldid on lahti, võib eemaldi küljest tulla ja kahjustada tööriista.

ETTEVAATUST: Veenduge, kas pikliku kärni astmeline äär on õigesti kärni vardasse paigutatud ja kärni kinnitusmutter on õigesti kinnitatud.

TÖÖRIISTA KASUTAMINE

Tööriista õige kasutamine

Matriitsi valimine

On oluline, et kasutatav matriits oleks augustatava tooriku paksuse jaoks sobiv. Kui kasutate 4 mm kuni 8 mm paksusega tooriku augustamiseks õhema tooriku jaoks möeldud matriitsi, võib kärn toorikusse sisse pressida. Selle põhjus on väiksem vahemaa ja matriitsi vahel. Sellisel juhul tömbab tagasi liikuv kärn tooriku endaga kaasa, nagu on näidatud joonisel. Eriti hoolikas tuleb olla karastamata terasest, aluminiiumist ja vases tasapinnalise lati augustamisel.

► Joon.10: 1. Toorik

Eemaldi õige kasutamine

Ärge paigutage toorikut nii, et see on ühelt või mõlemalt poolt eemaldiga toetamata. Kui toorik pole õigesti toetatud, võib see kärni tagasi minemisel liukuda. Selle tulemusel võib kärn tööriista sisse pressida ja seda kahjustada.

► Joon.11: 1. Eemaldi 2. Toorik

Augustamine

ETTEVAATUST: Enne augustamist veenduge alati, kas sobiv kärn ja matriits on õigesti paigaldatud.

1. Kontrollige augustamise asendit.

► Joon.12: 1. Kärn 2. Tasapinnaline latt 3. Matriits

2. Keerake libisemisvastase stopperi polt lahti ja reguleerige libisemisvastane stopper soovitud asendisse. Pärast seda pingutage uesti polti.

MÄRKUS: Libisemisvastane stopper on möeldud hoidma pidevat distantsi augustaja ja tooriku ääre vahel.

3. Kontrollige, kas tagastushoob on täielikult pärusuunda suletud.

► Joon.13: 1. Vedruthihvt 2. Tagastushoob 3. Avatud asend 4. Suletud asend

4. Kontrollige, et kärni kolb oleks täielikult tagasi tömmatud.

5. Asetage kärn toorikul soovitud asendisse, kasutades libisemisvastast stopperit juuhikuna. Seadke kärni ots löödava augu keskmega ühele joonele.

6. Jätkake lülitil päastiku tömbamist, kuni kärn jõuab lõogi lõpuni ja läheb tagasi algasendisse.

Kärni varras pikeneb ja lükkab kärni läbi tooriku.

MÄRKUS: Kärni täpse ja lihtsa paigutamise hõlbustamiseks tömmake lülitil päastikut vastu toorikut lükata. Kui asend ei ole rahulik, avage tagastushoob, et kärn veel üheks katseks tagasi tömmata. Kui kärn ei lähe tagasi algasendisse, kui tagastushoob on avatud, tömmake kärni tagasi viimiseks lülitil päastikut.

MÄRKUS: Kui kärn ei lähe tagasi algasendisse pärast augustamist lõpetamist, vabastage mootori seiskamiseks lülitil päastik ja tömmake lülitil päastikut uesti.

Kui kärn ei lähe tagasi isegi pärast eespool mainitud protseduure, tehke läbi allpool mainitud töö enne augustamise lõppu seiskamise protseduur.

Töö seiskamine enne augustamise lõppu

Kui soovite lõpetada töö enne augustamise lõppu, tehe läbi järgnev protseduur.

1. Keerake tagastushooba vastupäeva, kuni see lõob vastu vedruthihvt ja läheb seejärel viivitamatult tagasi algasendisse. Sellisel juhul ei ole järgmine samm vajalik.

Selle tegemine vabastab tööriista sisemise pinge. Kui kärn eemaldub toorikust omal jõul, laske sellel täielikult tagasi tulla. Pärast seda keerake tagastushoob tagasi oma algasendisse. Sellisel juhul ei ole järgmine samm vajalik.

2. Jätkake lülitil päastiku tömbamist, kuni kärn jõuab tagasi algasendisse.

Libisemisvastase stopperi kasutamine maksimaalse sügavuse jaoks

Valikuline tarvik

ETTEVAATUST: Enne libisemisvastase stopperi kinnitamist või eemaldamist veenduge, et akukassett oleks eemaldatud, et välvida juhuslikku käivitumist ja kehalisi vigastusi.

Tooriku äärest kuni 40 mm sügavusele augustamine on võimalik, kasutades valikulist libisemisvastast stopperit.

► Joon.14: 1. Polt ja seib 2. Valikuline libisemisvastane stopper

1. Lövdendale paigalduspolti ja mutrit, et eemaldada matriits.

2. Eemaldage libisemisvastast stopperit kinni hoidev polt ja seib.

3. Eemaldage libisemisvastane stopper, tömmates seda C-raami ülemisse ossa.

4. Sisestage maksimaalse sügavuse jaoks möeldud valikuline libisemisvastane stopper C-raami alumises osast.

5. Fikseerige valikuline libisemisvastane stopper teises sammus eemaldatud poldi ja seibiga.

6. Paigaldage matriits esimeses sammus eemaldatud poldi ja seibiga.

HOOLDUS

ÄETTEVAATUST: Enne kontroll- või hooldus-toimingute tegemist kandke alati hoolt selle eest, et tööriist oleks välja lülitud ja akukassett kor-puse küljest eemaldatud.

TÄHELEPANU: Ärge kunagi kasutage bensiini, vedeldit, alkoholi ega midagi muud sarnast. Selle tulemuseks võib olla luitumine, deformatsioon või pragunemine.

Toote OHUTUSE ja TÖÖKINDLUSE tagamiseks tuleb vajalikud remonttööd ning muud hooldus- ja reguleerimistööd lasta teha Makita volitatud teeninduskeskustes või tehase teeninduskeskustes. Alati tuleb kasutada Makita varuosi.

Regulaarne hooldus

Hoidke C-rambi otsas olev öhuava mustusest ja takistustest puhas. Öhuava tuleb avada, et kontrollida hüdraulilist rõhku.

► Joon.15: 1. Öhuava

Ärge võtke lahti ega eemaldage joonisel näidatud kolme kruvi. Seda tehes hakkab tööriista öli lekkima.

► Joon.16

Öli lisamine

See tööriist on elektrohüdrauliline. Tehasedest tarnimisel on see õliga tädetud. Ärge lisage öli, kui tööriist töötab korralikult. Kui ölisurve ei ole korrapärase töö jaoks sobiv, lisage öli, tehes läbi järgmised protseduurid.

TÄHELEPANU: Veenduge, et tööpiirkond ja kogu seade oleks puhas ning mustus, tolm või muu võõras materjal ei saaks siseneda hüdraulikaoli või pumba piirkonda.

TÄHELEPANU: Kasutage ainult Makita soovitatud puhat hüdraulikaöli. Tihendite ja muude masinate siseosade kahjustamise vältimiseks ärge kasutage öli, mida pole allpool loetletud.

Soovitustlik öli:

- Makita hüdraulikaoli
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- Võrdväärsse kulumisvastase spetsifikatsiooniga hüdraulikaoli, ISO viskoossusaste 46.

1. Paigaldage akukassett tööriista külge.
2. Asetage tööriist vasakule küljele nii, et öliport oleks suunaga üles.
3. Kasutage tööriista, et liigutada kärni peaaegu löögi lõpuni.

MÄRKUS: Vajaduse korral käivitage tööriista mitme löögi jaoks. Niimoodi tegemine aitab kindlaks määrata löögi lõppu ja samuti kärni kolbi õigesesse asendisse seada. Kui see on õiges asendis, on pumbast võetud maksimaalne kogus öli ja seda on võimalik sobiva kogusega uesti täita.

4. Eemaldage akukassett tööriista küljest.
5. Eemaldage ettevaatlikuult pesapeapolt, et avada öliport.

► Joon.17: 1. Pesapeapolt

6. Täitke reservuaar hüdraulikaõliga, kasutades tööriistaga kaasas olevat väikest pigistatavat pudelit.
7. Kallutage tööriista mõned korrad veidi edasi-tagasi, et vabastada kinni jäänud öhumullid. Pärast seda lisage vajaduse korral öli.
8. Asendage pesapeapolt ja pühkige ära liigne öli.
9. Sisestage akukassett ja käivitage tööriisti mõneks lõögiks nii, et tagastushoob on avatud asendis. Pärast seda käivitage tööriist uesti nii, et tagastushoob on suletud asendis.

Selle tegemine puhattab süsteemi sinna sisse jäanud öhust. Korrale protseduuri, veendumaks, et kärni kolb on peaegu oma lõogi lõpus.

10. Lisage vajaduse korral öli, korrates samme 3–9.

Kui öli on liiga ammendunud, peate seda protseduuri mitu korda kordama.

Süsiharjade asendamine

Vahetage süsiharjad välja, kui kulumine on jõudnud piirmärgiseni.

TÄHELEPANU: Hoidke süsiharjad puhtad, nii on neid lihtne hoidikutesse libistada.

TÄHELEPANU: Mõlemad süsiharjad tuleb korraga vahetada.

TÄHELEPANU: Kasutage üksnes identseid süsiharju.

► Joon.18: 1. Piirmärgis

1. Eemaldage kruvikeerajaga tagakaanel olevad kaks kruvi ja eemaldage tagakaas.

► Joon.19: 1. Tagakaas 2. Kruvi

2. Töstke vedru ölg ja asetage see siis lapikkruikeeraja vms abil korpusel olevasse süvendisse.

► Joon.20: 1. Ölg 2. Vedru 3. Süvend

3. Eemaldage tangidega süsiharjadelt süsiharjakaaned ja võtke kulumud süsiharjad välja. Sisestage uued süsiharjad ja kinnitage süsiharjakaaned.

► Joon.21: 1. Süsiharjakaas

4. Veenduge, et süsiharjakaaned oleks kindlalt harjähoidikutes olevates avades.

► Joon.22: 1. Ava 2. Süsiharjakaas

5. Pange tagakaas tagasi ja keerake kaks kruvi korralikult kinni.

VEAOTSING

Enne remonditöökotta pöördumist kontrollige niidukit ise. Ärge üritage niidukit lahti võtta, kui leiate probleemi, mida kasutusjuhendis ei kirjeldata. Selle asemel pöörduge Makita volitatud teeninduskeskusesse, kus kasutatakse remontimisel alati Makita tagavaraoosi.

Tõrge	Võimalik põhjus (rike)	Lahendus
Kärni kolb ei tule välja.	Öli on ebapiisavalt	Täitke uuesti öliga.
	Kärni kolb ei ole tugivarda kildude, metallipuru ja kärni kolbi libisemisosaga ja C-raami mustuse töttu täielikult algasendisse naasnud.	Lükkake kärni kolb tagasi. Puhastage kärni kolbi.
	Kärni kolb ei ole kärni kolbi moondumise või paisumise töttu täielikult algasendisse naasnud.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Kärni kolb ei ole nõrga tagastusvedru töttu täielikult algasendisse naasnud.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
Kuigi kärni kolb tuleb välja, on lõikevõimsus augustamiseks liiga nõrk.	Öli on ebapiisavalt.	Täitke uuesti öliga.
	Ühendus silindri ja vabastusklapi vahel on vale. Silindri korsten võib olla kriimustunud või sinna võib olla kogune nud metallitolm või mustus.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Vabastushooava purunemine.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Vale silindri ja kolvi vaheline kaugus.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Vale silindri ja tagasisilöögiklapi vaheline ühendus.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Silindri uretaanist tihendi purunemine.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
Ölilekked.	Kriimustused ölitaseme kotil või selle purunemine.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Kriimustused C-raami ja kärni kolbi libisemisosal ning varurõngal.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	O-rõnga purunemine C-raami ja silindri ühenduses.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Vooderdise purunemine C-raami ja silindri ühenduses.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Poldid ja vastavad osad ei ole piisavalt pingul.	Pingutage polte.
Mootor ei liigu. Halb mootori pöörlemine.	Akukassett pole piisavalt laetud.	Laadige akukassett.
	Aku kasutusiga on läbi.	Asendage akukassett.
	Mootori purunemine ülekuumenemise töltu.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Mootoriga ühendatud laagrite ja käigu-vahetite deformatsioon või purunemine.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.

ÄETTEVAATUST: Pumba sisemised komponendid on väga väikeste vahedega ja on seega väga tundlikud kahjustuste suhtes, mis on põhjustatud tolmust, mustusest, hüdrovedeliku saastumisest või valest käitlemisesest. Pumba korpusse lahtivõtmiseks on vaja spetsiaalseid tööriisti ja väljaõpet ning seda peaks tegema ainult töötajad, kellel on nõuetekohane väljaõpe ja õiged tööriistad. Elektriosade ebaõige hooldamine võib põhjustada raskeid vigastusi. Pumba ja kolvikomponente ning köiki elektrilisi osi peaks hooldamata ainult volitatud parandustöökoda, esindaja või edasimüüja.

TÄHELEPANU: Volitatud personali mistahes katse pumbaala sisemisi osi hooldada tühistab garantii.

VALIKULISED TARVIKUD

!ETTEVAATUST: Neid tarvikuid ja lisaseadiseid on soovitav kasutada koos Makita tööriistaga, mille kasutamist selles kasutusjuhendis kirjeldatakse. Muude tarvikute ja lisaseadiste kasutamisega kaasneb vigastada saamise oht. Kasutage tarvikuid ja lisaseadiseid ainult otstarbekohaselt.

Saate vajaduse korral kohalikust Makita teeninduskeskusest lisateavet nende tarvikute kohta.

- Töölaud
- Libisemisvastane stopper (max kaela sügavus)
- Makita algupärane aku ja laadja

MÄRKUS: Mõned nimekirjas loetletud tarvikud võivad kuuluda standardvarustusse ning need on lisatud tööriista pakendisse. Need võivad riigiti erineda.

ТЕХНИЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Модель:	DPP200	
Максимальная глубина отверстия	40 мм	
Форма отверстий	Круглая / продолговатая	
Максимальный размер и глубина отверстия	Для мягкой стали с прочностью на разрыв 65 000 фунтов/кв. дюйм	Диаметр: 20 мм Глубина: 8 мм
	Для нержавеющей стали с прочностью на разрыв 89 000 фунтов/кв. дюйм	Диаметр: 20 мм Глубина: 6 мм
Номинальное напряжение	18 В пост. тока	
Размеры (Д x Ш x В) (с рукояткой)	417 мм x 127 мм x 315 мм	
Масса нетто	10,7 - 10,8 кг	

- Благодаря нашей постоянно действующей программе исследований и разработок указанные здесь технические характеристики могут быть изменены без предварительного уведомления.
- Технические характеристики могут различаться в зависимости от страны.
- Масса (с блоком аккумулятора) в соответствии с процедурой EPTA 01.2014

Подходящий блок аккумулятора и зарядное устройство

Блок аккумулятора	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Зарядное устройство	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- В зависимости от региона проживания некоторые блоки аккумуляторов и зарядные устройства, перечисленные выше, могут быть недоступны.

ОСТОРОЖНО: Используйте только перечисленные выше блоки аккумуляторов и зарядные устройства. Использование других блоков аккумуляторов и зарядных устройств может привести к травме и/или пожару.

Сочетание пuhanсона и матрицы

Пробивание круглых отверстий

Пuhanсон	Матрица	Обрабатываемая деталь	Макс. размеры отверстия
		Плоская заготовка	Макс.: 80 мм × t8 (пробивание по центру)
		Уголок	Мин.: 40 мм × 40 мм × t3 Макс.: 80 мм × 80 мм × t8
		Швеллер	Мин.: 75 мм × 40 мм Макс.: 100 мм × 50 мм (пробивание в отгибе)

Единица: мм

Пuhanсон	Матрица	Прочность на разрыв	Швеллер	Прочность на разрыв
		Мягкая сталь (65 000 фунтов/кв. дюйм)		Нержавеющая сталь (89 000 фунтов/кв. дюйм)
6	SB6	t2–t4	-	t3–t4
6,5	SB6,5	t2–t6	-	t3–t4
8	SB8	t2–t6	-	t3–t4
8,5	SB8,5	t2–t6	-	t3–t4
10	SB10	t2–t6	t7,5	t3–t4
11	SB11	t2–t8	t7,5	t3–t6
12	SB12	t2–t8	t7,5	t3–t6
13	SB13	t2–t8	t7,5	t3–t6
14	SB14	t2–t8	t7,5	t3–t6
15	SB15	t2–t8	t7,5	t3–t6
16	SB16	t2–t8	t7,5	t3–t6
18	SB18	t2–t8	t7,5	t3–t6
19	SB19	t2–t8	t7,5	t3–t6
20	SB20	t2–t8	t7,5	t3–t6

Пробивание продолговатых отверстий

Пуансон	Матрица	Обрабатываемая деталь	Макс. размеры отверстия
		Плоская заготовка 	Макс.: 80 мм × t8 (пробивание по центру)
		Уголок 	Мин.: 40 мм × 40 мм × t3 Макс.: 80 мм × 80 мм × t8
		Швеллер 	Мин.: 75 мм × 40 мм Макс.: 100 мм × 50 мм (пробивание в отгибе)

Единица: мм

Пуансон	Матрица	Прочность на разрыв	Швеллер	Прочность на разрыв
		Мягкая сталь (65 000 фунтов/кв. дюйм)		Нержавеющая сталь (89 000 фунтов/кв. дюйм)
6,5 × 10	6,5 × 10B	t2–t6	-	t3–t4
6,5 × 13	6,5 × 13B	t2–t6	-	t3–t4
8,5 × 13	8,5 × 13B	t2–t6	-	t3–t4
8,5 × 17	8,5 × 17B	t2–t6	-	t3–t4
9 × 13,5	9 × 13,5B	t2–t6	-	t3–t4
9 × 18	9 × 18B	t2–t6	-	t3–t4
10 × 15	10 × 15B	t2–t8	t7,5	t3–t6
10 × 20	10 × 20B	t2–t8	t7,5	t3–t6
11 × 16,5	11 × 16,5B	t2–t8	t7,5	t3–t6
12 × 18	12 × 18B	t2–t8	t7,5	t3–t6
13 × 19,5	13 × 19,5B	t2–t8	t7,5	t3–t6
14 × 21	14 × 21B	t2–t8	t7,5	t3–t6

СИМВОЛЫ

Ниже приведены символы, используемые для оборудования. Перед использованием убедитесь, что вы понимаете их значение.

Прочтите руководство по эксплуатации.

Риски, связанные с отлетающими фрагментами и громким шумом. Надевайте средства защиты ушей и глаз.

Опасное напряжение. Перед началом выполнения работ с этим оборудованием полностью отключите его от электропитания. Несоблюдение этой инструкции может привести к смерти или травме.

Движущийся нож. Во время работы машины держите руки на безопасном расстоянии от ножа. Выключите питание перед началом работ по обслуживанию.

Только для стран ЕС

Не выбрасывайте электрооборудование или аккумуляторы вместе с бытовым мусором!

В соответствии с европейскими директивами об утилизации электрического и электронного оборудования, о батареях и аккумуляторах, а также используемых батареях и аккумуляторах и их применении в соответствии с местными законами электрооборудование, батареи и аккумуляторы, срок эксплуатации которых истек, должны утилизироваться отдельно и передаваться для утилизации на предприятие, соответствующее применяемым правилам охраны окружающей среды.

Назначение

Этот инструмент предназначен для пробивания отверстий в деталях из стали.

Шум

Типичный уровень взвешенного звукового давления (A), измеренный в соответствии с EN 60745-1 EN ISO 3744:

Уровень звукового давления (L_{PA}): 76,7 дБ (A)

Погрешность (K): 3 дБ (A)

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное значение распространения шума измерено в соответствии со стандартной методикой испытаний и может быть использовано для сравнения инструментов.

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное значение распространения шума можно также использовать для предварительных оценок воздействия.

ОСТОРОЖНО: Используйте средства защиты слуха.

ОСТОРОЖНО: Распространение шума во время фактического использования электроинструмента может отличаться от заявленного значения в зависимости от способа применения инструмента и в особенности от типа обрабатываемой детали.

ОСТОРОЖНО: Обязательно определите меры безопасности для защиты оператора, основанные на оценке воздействия в реальных условиях использования (с учетом всех этапов рабочего цикла, таких как выключение инструмента, работа без нагрузки и включение).

Вибрация

Суммарное значение вибрации (сумма векторов по трем осям), определенное в соответствии с EN 60745-1:

Распространение вибрации (a_h): 2,5 м/с² или менее
Погрешность (K): 1,5 м/с²

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное общее значение распространения вибрации измерено в соответствии со стандартной методикой испытаний и может быть использовано для сравнения инструментов.

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное общее значение распространения вибрации можно также использовать для предварительных оценок воздействия.

ОСТОРОЖНО: Распространение вибрации во время фактического использования электроинструмента может отличаться от заявленного значения в зависимости от способа применения инструмента и в особенности от типа обрабатываемой детали.

ОСТОРОЖНО: Обязательно определите меры безопасности для защиты оператора, основанные на оценке воздействия в реальных условиях использования (с учетом всех этапов рабочего цикла, таких как выключение инструмента, работа без нагрузки и включение).

Декларация о соответствии ЕС

Только для европейских стран

Декларация о соответствии ЕС включена в руководство по эксплуатации (Приложение А).

МЕРЫ БЕЗОПАСНОСТИ

Общие рекомендации по технике безопасности для электроинструментов

ОСТОРОЖНО: Ознакомьтесь со всеми представленными инструкциями по технике безопасности, указаниями, иллюстрациями и техническими характеристиками, прилагаемыми к данному электроинструменту. Несоблюдение каких-либо инструкций, указанных ниже, может привести к поражению электрическим током, пожару и/или серьезной травме.

Сохраните брошюру с инструкциями и рекомендациями для дальнейшего использования.

Термин "электроинструмент" в предупреждениях относится ко всему инструменту, работающему от сети (с проводом) или на аккумуляторах (без провода).

Безопасность в месте выполнения работ

1. Рабочее место должно быть чистым и хорошо освещенным. Захламление и плохое освещение могут стать причиной несчастных случаев.
2. Не пользуйтесь электроинструментом во взрывоопасной атмосфере, например в присутствии легко воспламеняющихся жидкостей, газов или пыли. При работе электроинструмента возникают искры, которые могут привести к воспламенению пыли или газов.
3. При работе с электроинструментом не допускайте детей или посторонних к месту выполнения работ. Не отвлекайтесь во время работы, так как это приведет к потере контроля над электроинструментом.

Электробезопасность

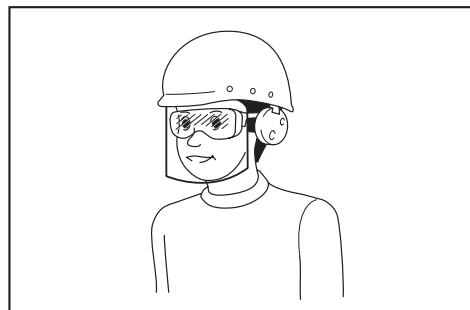
1. Вилка электроинструмента должна соответствовать сетевой розетке. Запрещается вносить какие-либо изменения в конструкцию вилки. Для электроинструмента с заземлением запрещается использовать переходники. Розетки и вилки, не подвергавшиеся изменениям, снижают риск поражения электрическим током.
2. Избегайте контакта участков тела с заземленными поверхностями, такими как трубы, радиаторы, батареи отопления и холодильники. При контакте тела с заземленными предметами увеличивается риск поражения электрическим током.

- Не подвергайте электроинструмент воздействию дождя или влаги.** Попадание воды в электроинструмент повышает риск поражения электрическим током.
- Аккуратно обращайтесь со шнуром питания.** Запрещается использовать шнур питания для переноски, перемещения или извлечения вилки из розетки. Располагайте шнур на расстоянии от источников тепла, масла, острых краев и движущихся деталей. Поврежденные или запутанные сетевые шнуры увеличивают риск поражения электрическим током.
- При использовании электроинструмента вне помещения используйте удлинитель, подходящий для этих целей.** Использование соответствующего шнура снижает риск поражения электрическим током.
- Если электроинструмент приходится эксплуатировать в сыром месте, используйте линию электропитания, которая защищена устройством, срабатывающим от остаточного тока (RCD).** Использование RCD снижает риск поражения электротоком.
- Электроинструмент может создавать электромагнитные поля (EMF), которые не представляют опасности для пользователя.** Однако пользователям с кардиостимуляторами и другими аналогичными медицинскими устройствами следует обратиться к производителю устройства и/или врачу перед началом эксплуатации инструмента.

Личная безопасность

- При использовании электроинструмента будьте бдительны, следите за тем, что вы делаете, и руководствуйтесь здравым смыслом.** Не пользуйтесь электроинструментом, если вы устали, находитесь под воздействием наркотиков, алкоголя или лекарственных препаратов. Даже мгновенная невнимательность при использовании электроинструмента может привести к серьезной травме.
- Используйте индивидуальные средства защиты.** Всегда надевайте защитные очки. Такие средства индивидуальной защиты, как маска от пыли, защитная нескользящая обувь, каска или наушники, используемые в соответствующих условиях, позволяют снизить риск получения травмы.
- Не допускайте случайного запуска.** Прежде чем подсоединять инструмент к источнику питания и/или аккумуляторной батареи, поднимать или переносить инструмент, убедитесь, что переключатель находится в выключенном положении. Переноска электроинструмента с пальцем на выключатель или подача питания на инструмент с включенным выключателем может привести к несчастному случаю.
- Перед включением электроинструмента снимите с него все регулировочные инструменты и гаечные ключи.** Гаечный или регулировочный ключ, оставшийся закрепленным на вращающейся детали, может привести к травме.
- При эксплуатации устройства не тянитесь.** Всегда сохраняйте устойчивое положение и равновесие. Это позволит лучше управлять электроинструментом в непредвиденных ситуациях.

- Одевайтесь соответствующим образом.** Не надевайте свободную одежду или украшения. Ваши волосы и одежда должны всегда находиться на расстоянии от движущихся деталей. Свободная одежда, украшения или длинные волосы могут попасть в движущиеся детали устройства.
- Если электроинструмент оборудован системой удаления и сбора пыли, убедитесь, что она подключена и используется соответствующим образом.** Использование пылесборника снижает вероятность возникновения рисков, связанных с пылью.
- Не переоценивайте свои возможности и не пренебрегайте правилами техники безопасности, даже если вы часто работаете с инструментом.** Небрежное обращение с инструментом может стать причиной серьезной травмы за доли секунды.
- Во время работы с электроинструментом всегда надевайте защитные очки.** Очки должны соответствовать ANSI Z87.1 для США, EN 166 для Европы, или AS/NZS 1336 для Австралии и Новой Зеландии. В Австралии и Новой Зеландии оператор также обязан носить защитную маску.

Ответственность за использование средств защиты операторами и другим персоналом вблизи рабочей зоны возлагается на работодателя.

Эксплуатация и обслуживание электроинструмента

- Не прилагайте излишних усилий к электроинструменту.** Используйте инструмент, соответствующий выполняемой вами работе. Правильно подобранный электроинструмент позволит выполнить работу лучше и безопаснее с производительностью, на которую он рассчитан.
- Не пользуйтесь электроинструментом с неисправным выключателем.** Любой электроинструмент с неисправным выключателем опасен и должен быть отремонтирован.
- Перед выполнением регулировок, сменой принадлежностей или хранением электроинструмента всегда отключайте его от источника питания и/или от аккумулятора или снимайте аккумулятор, если он является съемным.** Такие превентивные меры предосторожности снижают риск случайного включения электроинструмента.

- Храните электроинструменты в местах, недоступных для детей, и не позволяйте лицам, не знакомым с работой такого инструмента или не прочитавшим данные инструкции, пользоваться им. Электроинструмент опасен в руках неопытных пользователей.
- Поддерживайте электроинструмент и дополнительные принадлежности в надлежащем состоянии. Убедитесь в сущности, отсутствии деформаций движущихся узлов, поломок каких-либо деталей или других дефектов, которые могут повлиять на работу электроинструмента. Если инструмент поврежден, отремонтируйте его перед использованием. Большое число несчастных случаев происходит из-за плохого ухода за электроинструментом.
- Режущий инструмент всегда должен быть острым и чистым. Соответствующее обращение с режущим инструментом, имеющим острые режущие кромки, делает его менее подверженным деформациям, что позволяет лучше управлять им.
- Используйте электроинструмент, принадлежащности, приспособления и насадки в соответствии с данными инструкциями и в целях, для которых он предназначен, учитывая при этом условия и вид выполняемой работы. Использование электроинструмента не по назначению может привести к возникновению опасной ситуации.
- Рукоятки инструмента и специальные изолированные поверхности всегда должны быть сухими и чистыми и не содержать следов масла или смазки. Скользкие рукоятки и специальные поверхности препятствуют соблюдению рекомендаций по технике безопасности в экстренных ситуациях.
- При использовании инструмента не надевайте рабочие перчатки, ткань которых инструмент может затянуть. Затягивание ткани рабочих перчаток в движущиеся части инструмента может привести к травме.

Эксплуатация и обслуживание электроинструмента, работающего на аккумуляторах

- Заряжайте аккумулятор только зарядным устройством, указанным изготовителем. Зарядное устройство, подходящее для одного типа аккумуляторов, может привести к пожару при его использовании с другим аккумуляторным блоком.
- Используйте электроинструмент только с указанными аккумуляторными блоками. Использование других аккумуляторных блоков может привести к травме или пожару.
- Когда аккумуляторный блок не используется, храните его отдельно от металлических предметов, таких как скрепки, монеты, ключи, гвозди, шурупы или другие небольшие металлические предметы, которые могут привести к закорачиванию контактов аккумуляторного блока между собой. Короткое замыкание между контактами аккумуляторного блока может привести к ожогам или пожару.

- При неправильном обращении из аккумуляторного блока может потечь жидкость. Избегайте контакта с ней. В случае контакта с кожей промойте место контакта обильным количеством воды. В случае попадания в глаза обратитесь к врачу. Жидкость из аккумулятора может вызвать раздражение или ожоги.
- Не используйте поврежденные или модифицированные инструменты и аккумуляторные блоки. Поврежденные или модифицированные аккумуляторы могут работать некорректно, что может привести к пожару, взрыву или травмированию.
- Не подвергайте аккумуляторный блок или инструмент воздействию огня или высокой температуры. Воздействие огня или температуры выше 130 °C может привести к взрыву.
- Следуйте всем инструкциям по зарядке и не заряжайте аккумуляторный блок или инструмент при температурных условиях, выходящих за пределы диапазона, указанного в инструкции. Зарядка ненадлежащим образом или при температурных условиях, выходящих за пределы указанного диапазона, может привести к повреждению батареи и повысить риск пожара.

Сервисное обслуживание

- Сервисное обслуживание электроинструмента должно проводиться только квалифицированным специалистом по ремонту и только с использованием идентичных запасных частей. Это позволит обеспечить безопасность электроинструмента.
- Запрещается обслуживать поврежденные аккумуляторные блоки. Обслуживание аккумуляторных блоков должен осуществлять только производитель или авторизованные поставщики услуг.
- Следуйте инструкциям по смазке и замене принадлежностей.

Инструкции по технике безопасности при эксплуатации аккумуляторного дырокола

- Правильный выбор пуансона и матрицы является ключевым фактором. Выбирайте правильный пуансон и матрицу в соответствии с формой отверстия, диаметром отверстия, толщиной заготовки и типом материала.
- В случае использования пуансона со ступенчатой кромкой, препятствующей свободному вращению, перед затягиванием стопорной гайки пуансона убедитесь в правильности установки пуансона в шток.
- Для пробивания отверстий в заготовке в форме швеллера и в заготовке из нержавеющей стали используйте матрицу, предназначенную исключительно для этих материалов. Выбирайте сочетание пуансона и матрицы в соответствии с толщиной заготовки.

- Убедитесь в том, что пуансон и матрица надежно зафиксированы гайкой или болтом. Несоблюдение этого требования может привести к значительному повреждению инструмента и тяжелым травмам. Регулярно проверяйте и затягивайте пуансон и матрицу.
- Этот инструмент является электрогидравлическим. В условиях низкой температуры инструмент следует включить и дать поработать на холостом ходу несколько минут перед началом работы.
- Во время работы держите лицо, руки и другие части тела на расстоянии от зоны пробивания отверстия.
- Перед заменой пуансона и матрицы, выполнением обслуживания или регулировки извлекайте блок аккумуляторного блока из инструмента.
- Изношенные, деформированные, имеющие зазубрины, сломанные или поврежденные пуансон и матрица могут стать причиной поломки инструмента и несчастного случая с тяжелыми последствиями. Их следует немедленно заменить новыми оригинальными запчастями производства компании Makita.
- Во время пробивания отверстий в нержавеющей стали пуансон и матрица могут изнашиваться быстрее, чем при пробивании более мягких материалов. Убедитесь в том, что пуансон и матрица в хорошем состоянии, не изношены и не деформированы, не имеют зазубрин, не сломаны и не повреждены. Прежде чем пробивать отверстия в материалах, не указанных в технических характеристиках, проконсультируйтесь с дилером.
- Регулярно снимайте и осматривайте угольные щетки. Заменяйте их после 200 раз использования. Использование угольных щеток длиной приблизительно 6 мм или меньше может привести к повреждению двигателя.
- При продолжительном использовании инструмента его температура может превышать 70 °C, что может приводить к снижению эксплуатационных характеристик. В этом случае прекратите работу примерно на 1 час, чтобы дать инструменту остыть.
- Не закрывайте и не блокируйте вентиляционные отверстия отсека двигателя, поскольку это может вызвать перегревание двигателя, что приведет к выделению дыма, пожару и взрыву.

Важные правила техники безопасности для работы с аккумуляторным блоком

- Перед использованием аккумуляторного блока прочтите все инструкции и предупреждающие надписи на (1) зарядном устройстве, (2) аккумуляторном блоке и (3) инструменте, работающем от аккумуляторного блока.
- Не разбирайте аккумуляторный блок.

- Если время работы аккумуляторного блока значительно сократилось, немедленно прекратите работу. В противном случае, может возникнуть перегрев блока, что приведет к ожогам и даже к взрыву.
- В случае попадания электролита в глаза промойте их обильным количеством чистой воды и немедленно обратитесь к врачу. Это может привести к потере зрения.
- Не замыкайте контакты аккумуляторного блока между собой:
  - Не прикасайтесь к контактам какими-либо токопроводящими предметами.
  - Не храните аккумуляторный блок в контейнере вместе с другими металлическими предметами, такими как гвозди, монеты и т. п.
  - Не допускайте попадания на аккумуляторный блок воды или дождя.

Замыкание контактов аккумуляторного блока между собой может привести к возникновению большого тока, перегреву, возможным ожогам и даже поломке блока.
- Не храните инструмент и аккумуляторный блок в местах, где температура может достигать или превышать 50 °C (122 °F).
- Не бросайте аккумуляторный блок в огонь, даже если он сильно поврежден или полностью вышел из строя. Аккумуляторный блок может взорваться под действием огня.
- Не роняйте и не ударяйте аккумуляторный блок.
- Не используйте поврежденный аккумуляторный блок.
- Входящие в комплект литий-ионные аккумуляторы должны эксплуатироваться в соответствии с требованиями законодательства об опасных товарах.

При коммерческой транспортировке, например, третьей стороной или экспедитором, необходимо нанести на упаковку специальные предупреждения и маркировку.

В процессе подготовки устройства к отправке обязательно проконсультируйтесь со специалистом по опасным материалам. Также соблюдайте местные требования и нормы. Они могут быть строже.

Закройте или закрепите разомкнутые контакты и упакуйте аккумулятор так, чтобы он не перемещался по упаковке.

- Для утилизации блока аккумулятора извлеките его из инструмента и утилизируйте безопасным способом. Выполняйте требования местного законодательства по утилизации аккумуляторного блока.
- Используйте аккумуляторы только с производством, указанной Makita. Установка аккумуляторов на продукцию, не соответствующую требованиям, может привести к пожару, перегреву, взрыву или утечке электролита.
- Если инструментом не будут пользоваться в течение длительного периода времени, извлеките аккумулятор из инструмента.

СОХРАНИТЕ ДАННЫЕ ИНСТРУКЦИИ.

ВНИМАНИЕ: Используйте только фирменные аккумуляторные батареи Makita. Использование аккумуляторных батарей, не произведенных Makita, или батарей, которые были подвергнуты модификациям, может привести к взрыву аккумулятора, пожару, травмам и повреждению имущества. Это также автоматически аннулирует гарантию Makita на инструмент и зарядное устройство Makita.

Советы по обеспечению максимального срока службы аккумулятора

1. Заряжайте блок аккумуляторов перед его полной разрядкой. Обязательно прекратите работу с инструментом и зарядите блок аккумуляторов, если вы заметили снижение мощности инструмента.
2. Никогда не подзаряжайте полностью заряженный блок аккумуляторов. Перезарядка сокращает срок службы аккумулятора.
3. Заряжайте блок аккумуляторов при комнатной температуре в 10 - 40 °C (50 - 104 °F). Перед зарядкой горячего блока аккумуляторов дайте ему остыть.
4. Зарядите ионно-литиевый аккумуляторный блок, если вы не будете пользоваться инструментом длительное время (более шести месяцев).

ОПИСАНИЕ ДЕТАЛЕЙ

► Рис.1

1	Двигатель	2	Предупреждающая табличка	3	Корпус насоса	4	Стопорная гайка пуансона
5	Пуансон	6	Матрица	7	Съемник	8	С-образная рама
9	Ограничитель скольжения	10	Возвратный рычаг	11	Отверстие для масла	12	Триггерный переключатель
13	Кнопка предохранителя спускового механизма	14	Блок аккумулятора	-	-	-	-

ОПИСАНИЕ РАБОТЫ

ВНИМАНИЕ: Перед регулировкой или проверкой функций инструмента обязательно убедитесь, что он выключен и его аккумуляторный блок снят.

Установка или снятие блока аккумуляторов

ВНИМАНИЕ: Обязательно выключайте инструмент перед установкой и извлечением аккумуляторного блока.

ВНИМАНИЕ: При установке и извлечении аккумуляторного блока крепко удерживайте инструмент и аккумуляторный блок. Если не соблюдать это требование, они могут выскользнуть из рук, что приведет к повреждению инструмента, аккумуляторного блока и травмированию оператора.

► Рис.2: 1. Красный индикатор 2. Кнопка 3. Блок аккумулятора

Для снятия аккумуляторного блока нажмите кнопку на лицевой стороне и извлеките блок.

Для установки аккумуляторного блока совместите выступ аккумуляторного блока с пазом в корпусе и задвиньте его на место. Устанавливайте блок до упора так, чтобы он зафиксировался на месте с небольшим щелчком. Если вы можете видеть красный индикатор на верхней части клавиши, адаптер аккумулятора не полностью установлен на месте.

ВНИМАНИЕ: Обязательно устанавливайте аккумуляторный блок до конца, чтобы красный индикатор не был виден. В противном случае аккумуляторный блок может выпасть из инструмента и нанести травму вам или другим людям.

ВНИМАНИЕ: Не прилагайте чрезмерных усилий при установке аккумуляторного блока. Если блок не двигается свободно, значит он вставлен неправильно.

Система защиты аккумулятора

Инструмент оснащен системой защиты аккумулятора. Система автоматически отключает питание двигателя для продления срока службы инструмента и ресурса аккумулятора. Инструмент автоматически останавливается во время работы при возникновении указанных далее ситуаций, влияющих на работу самого инструмента или аккумулятора.

Защита от переразрядки

При истощении заряда аккумулятора инструмент автоматически останавливается. В этом случае извлеките аккумулятор из инструмента и зарядите его.

Индикация оставшегося заряда аккумулятора

Только для блоков аккумулятора с индикатором

► Рис.3: 1. Индикаторы 2. Кнопка проверки

Нажмите кнопку проверки на аккумуляторном блоке для проверки заряда. Индикаторы загорятся на несколько секунд.

Индикаторы			Уровень заряда
Горит	Выкл.	Мигает	
			от 75 до 100%
			от 50 до 75%
			от 25 до 50%
			от 0 до 25%
			Зарядите аккумуляторную батарею.
			Возможно, аккумуляторная батарея неисправна.

ПРИМЕЧАНИЕ: В зависимости от условий эксплуатации и температуры окружающего воздуха индикация может незначительно отличаться от фактического значения.

Действие выключателя

ДВИЖЕНИЕ: Перед установкой блока аккумулятора в инструмент обязательно убедитесь, что триггерный переключатель работает должным образом и возвращается в положение "ВЫКЛ." при отпускании.

ДВИЖЕНИЕ: Всегда блокируйте триггерный переключатель, если инструмент не используется.

При пробивании отверстия в заготовке продолжайте нажимать триггерный переключатель, пока пuhanсон не опустится к матрице и не вернется в исходное положение.

Чтобы заблокировать триггерный переключатель, нажмите кнопку предохранителя спускового механизма со стороны В. Для разблокировки нажмите кнопку предохранителя спускового механизма со стороны А

► Рис.4: 1. Кнопка предохранителя спускового механизма 2. Триггерный переключатель

Поворотная ручка

Во время работы ручку можно поворачивать на 360 градусов в любом направлении. Эта особенность очень полезна при работе в неудобных или узких местах, поскольку позволяет оператору позиционировать инструмент оптимальным для работы образом.

► Рис.5

СБОРКА

ДВИЖЕНИЕ: Перед проведением каких-либо работ с инструментом обязательно убедитесь, что инструмент отключен, а блок аккумулятора снят.

Замена пуансона и матрицы

Замена круглого пуансона

► Рис.6: 1. Съемник 2. Гайка и установочный болт 3. Стопорная гайка пуансона 4. Круглый пуансон

1. Убедитесь в том, что шток пуансона полностью втянулся, и удалите съемники, чтобы упростить доступ к элементам.

2. Сначала нужно удалить пуансон, а затем матрицу. Отвинтите стопорную гайку пуансона и удалите установочный болт и гайку, чтобы снять матрицу.

ПРИМЕЧАНИЕ: При замене пуансона и матрицы убедитесь в том, что выбран правильный размер, толщина и форма для отверстия. Профильные пуансоны и матрицы следует правильно позиционировать относительно друг друга.

3. Установите матрицу в С-образную раму, правильно расположив ее. Надежно закрепите установочным болтом и затяните гайку.

4. Поместите пуансон в стопорную гайку пуансона. Вставьте пуансон с гайкой в шток пуансона и затяните гайку.

ПРИМЕЧАНИЕ: При установке пуансона со ступенчатой кромкой (препятствующей вращению), убедитесь в том, что они расположены правильно и что ступенчатая кромка правильно установлена в шток пуансона.

5. Убедитесь в том, что пуансон правильно расположен в штоке пуансона, и плотно затяните стопорную гайку пуансона удерживающей планкой для гайки из комплекта.

► Рис.7: 1. Удерживающая планка для гайки 2. Стопорная гайка пуансона 3. Ослабить 4. Затянуть

6. Установите съемники на место.

ОСТОРОЖНО: Если размеры выбранных пуансона и матрицы различаются или пуансон и матрица установлены неправильно, пуансон может удариться о матрицу, что приведет к поломке как пуансона, так и матрицы. В этом случае отлетающие осколки сломанных частей могут привести к тяжелой травме.

ВНИМАНИЕ: Регулярно проверяйте плотность затяжки барашковых болтов, фиксирующих съемник. Вследствие незатянутых болтов съемник может соскочить и повредить инструмент.

Замена продолговатого пуансона

- Рис.8: 1. Съемник 2. Гайка и установочный болт 3. Стопорная гайка пуансона 4. Продолговатый пуансон 5. Ступенчатая кромка 6. Шток пуансона

1. Убедитесь в том, что шток пуансона полностью втянулся, и удалите съемники, чтобы упростить доступ к элементам.

2. Сначала нужно удалить пуансон, а затем матрицу. Отвинтите стопорную гайку пуансона и удалите установочный болт и гайку, чтобы снять матрицу.

ПРИМЕЧАНИЕ: При замене пуансона и матрицы убедитесь в том, что выбран правильный размер, толщина и форма для отверстия. Профильные пуансоны и матрицы следует правильно позиционировать относительно друг друга.

3. Надежно закрепите продолговатую матрицу установочным болтом и затяните гайку.

4. Вставьте продолговатый пуансон в стопорную гайку пуансона. Правильно расположите ступенчатую кромку продолговатого пуансона в штоке пуансона и пальцами затяните стопорную гайку пуансона.

ПРИМЕЧАНИЕ: Если ступенчатую кромку продолговатого пуансона расположить в штоке пуансона неправильно, стопорную гайку пуансона нельзя будет зафиксировать. Убедитесь в том, что продолговатый пуансон правильно расположен в штоке пуансона.

5. Вставьте продолговатый пуансон в шток пуансона и плотно затяните стопорную гайку пуансона удерживающей планкой для гайки из комплекта.

- Рис.9: 1. Удерживающая планка для гайки 2. Стопорная гайка пуансона 3. Ослабить 4. Затянуть

6. Установите съемники на место.

ОСТОРОЖНО: Если размеры выбранных пуансона и матрицы различаются или пуансон и матрица установлены неправильно, пуансон может удариться о матрицу, что приведет к поломке как пуансона, так и матрицы. В этом случае отлетающие осколки сломанных частей могут привести к тяжелой травме.

ВНИМАНИЕ: Регулярно проверяйте плотность затяжки барашковых болтов, фиксирующих съемник. Вследствие незатянутых болтов съемник может соскочить и повредить инструмент.

ВНИМАНИЕ: Убедитесь в том, что ступенчатая кромка продолговатого пуансона правильно расположена в штоке пуансона, а стопорная гайка пуансона надежно зафиксирована.

ЭКСПЛУАТАЦИЯ

Правильное использование инструмента

Выбор матрицы

Важно, чтобы выбранная матрица соответствовала толщине заготовки. Пробивание отверстий в заготовке толщиной от 4 мм до 8 мм с использованием матрицы для более тонкой заготовки может привести к заклиниванию пуансона в заготовке. Это связано с меньшим зазором между матрицей и пуансоном. В таком случае заготовка будет вытягиваться втягивающимся пуансоном, как показано на рисунке. Особую осторожность следует соблюдать при пробивании отверстий в плоских заготовках из мягкой стали, алюминия и меди.

- Рис.10: 1. Обрабатываемая деталь

Правильное использование съемника

Располагайте заготовку исключительно таким образом, чтобы оба конца опирались на съемник. Если у заготовки отсутствует опора, она сместится при возврате пуансона. Это может привести к заклиниванию пуансона и повреждению инструмента.

- Рис.11: 1. Съемник 2. Обрабатываемая деталь

Пробивание отверстия

ВНИМАНИЕ: Перед пробиванием отверстия убедитесь в том, что соответствующие пуансон и матрица установлены правильно.

1. Определите положение для пробивания.

- Рис.12: 1. Пуансон 2. Плоская заготовка 3. Матрица

2. Ослабьте винт с головкой на ограничителе скольжения и отрегулируйте положение ограничителя скольжения. После этого снова затяните винт с головкой.

ПРИМЕЧАНИЕ: Ограничитель скольжения установлен для удержания дырокола на постоянном расстоянии от края заготовки.

3. Убедитесь в том, что возвратный рычаг полностью закрыт в направлении по часовой стрелке.

- Рис.13: 1. Пружинный штифт 2. Возвратный рычаг 3. Открытое положение
4. Закрытое положение

4. Убедитесь в том, что шток пуансона полностью втянут.

5. Расположите пуансон в требуемом положении на заготовке, используя ограничитель скольжения в качестве направляющей. Совместите точку пуансона с центральной отметкой отверстия, которое нужно пробить.

6. Продолжайте тянуть триггерный переключатель, пока пуансон не достигнет конца хода и не вернется в исходное положение.

Шток пуансона выдвинется и толкнет пуансон сквозь заготовку.

ПРИМЕЧАНИЕ: Для точного и простого позиционирования пуансона периодически нажимайте триггерный переключатель, чтобы толкать пуансон к заготовке. Если положение неудовлетворительное, откройте возвратный рычаг, чтобы втянуть пуансон для повторения попытки. Если пуансон не возвращается в исходное положение при открытом возвратном рычаге, нажмите триггерный переключатель, чтобы втянуть пуансон.

ПРИМЕЧАНИЕ: Если пуансон не возвращается после пробивания отверстия, отпустите триггерный переключатель, чтобы остановить двигатель, и снова нажмите триггерный переключатель.

Если пуансон не возвращается даже после выполнения указанных выше процедур, выполните процедуру по остановке работы до завершения пробивания, как указано ниже.

Остановка работы до окончания пробивания отверстия

Если необходимо остановить процесс до завершения пробивания, выполните указанные далее действия.

1. Поверните возвратный рычаг против часовой стрелки, пока он не коснется пружинного штифта, и сразу верните назад в исходное положение.

Такое действие снимает внутреннее давление в инструменте. Если пуансон выходит из заготовки самостоятельно, дайте пуансону полностью вернуться. После этого верните возвратный рычаг назад в исходное положение. В этом случае следующий шаг не потребуется.

2. Продолжайте нажимать триггерный переключатель, пока пуансон не вернется в исходное положение.

Использование ограничителя скольжения для максимальной глубины

Дополнительные принадлежности

ВНИМАНИЕ: Чтобы предотвратить случайное срабатывание и травму, перед установкой или снятием ограничителя скольжения убедитесь в том, что блок аккумулятора извлечен.

Пробивание отверстия глубиной до 40 мм от края заготовки может быть выполнено с помощью дополнительного ограничителя скольжения.

- Рис.14: 1. Болт и шайба 2. Дополнительный ограничитель скольжения

1. Ослабьте установочный болт и гайку, чтобы удалить матрицу.
2. Удалите болт и шайбу, фиксирующие ограничитель скольжения.
3. Удалите ограничитель скольжения, потянув его к верхней стороне С-образной рамы.
4. Вставьте дополнительный ограничитель скольжения для максимальной глубины с нижней стороны С-образной рамы.
5. Закрепите дополнительный ограничитель скольжения болтом и шайбой, удаленными на этапе 2.
6. Установите матрицу с установочным болтом и гайкой, удаленными на этапе 1.

ОБСЛУЖИВАНИЕ

ВНИМАНИЕ: Перед проведением проверки или работ по техобслуживанию всегда проверяйте, что инструмент выключен, а блок аккумуляторов снят.

ПРИМЕЧАНИЕ: Запрещается использовать бензин, растворители, спирт и другие подобные жидкости. Это может привести к обесцвечиванию, деформации и трещинам.

Для обеспечения БЕЗОПАСНОСТИ и НАДЕЖНОСТИ оборудования ремонт, любое другое техобслуживание или регулировку необходимо производить в уполномоченных сервис-центрах Makita или сервис-центрах предприятия с использованием только сменных частей производства Makita.

Регулярное техническое обслуживание

Устраняйте загрязнение или закупоривание вентиляционного отверстия на конце С-образной рамы. Для регулирования гидравлического давления вентиляционное отверстие должно быть открытым.

- Рис.15: 1. Вентиляционное отверстие

Не откручивайте и не удаляйте три винта, показанных на рисунке. Это приведет к утечке масла из инструмента.

- Рис.16

Добавление масла

Этот инструмент является электрогидравлическим. Перед отправкой с завода в инструмент было залито масло. Не добавляйте масло, пока инструмент работает надлежащим образом. Когда давление масла станет недостаточным для правильной работы, добавьте масло согласно указанным далее процедурам.

ПРИМЕЧАНИЕ: Убедитесь в том, что рабочая зона и все оборудование чистые, чтобы грязь, пыль и другие посторонние материалы не попали в гидравлическое масло или зону насоса.

ПРИМЕЧАНИЕ: Используйте только чистое гидравлическое масло, рекомендованное компанией Makita. Во избежание повреждения уплотнений и других внутренних частей машины не используйте другие виды масла, кроме указанных ниже.

Рекомендуемое масло:

- гидравлическое масло Makita;
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.);
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell);
- аналогичное по характеристикам противозадирное гидравлическое масло, класс вязкости 46 по ISO.

1. Установите блок аккумулятора в инструмент.
2. Положите инструмент на левую сторону, чтобы отверстие для масла было направлено вверх.
3. Включите инструмент, чтобы положение прорываания оказалось почти в конце своего хода.

ПРИМЕЧАНИЕ: При необходимости выполните несколько таких процедур. Это позволит определить конец хода, а также правильно расположить шток пулансона. В правильном положении обеспечивается оптимальная заправка маслом, поскольку масло из насоса выливается полностью.

4. Извлеките блок аккумулятора из инструмента.
5. Осторожно удалите винт с углублением под ключ, чтобы открыть отверстие для масла.
► Рис.17: 1. Винт с углублением под ключ
6. Наполните резервуар гидравлическим маслом с помощью небольшой гибкой бутылки, идущей в комплекте с инструментом.
7. Несколько раз встряхните инструмент взад-вперед, чтобы избавиться от пузырьков воздуха. После этого добавьте масло, если необходимо.
8. Установите на место винт с углублением под ключ и вытрите лишнее масло.

9. Установите блок аккумулятора и включите инструмент, выполнив несколько рабочих циклов при возвратном рычаге в открытом положении. После этого запустите инструмент снова с возвратным рычагом в закрытом положении.

Это позволит избавиться от воздуха, попавшего в систему. Повторите эту процедуру, чтобы убедиться в том, что пулансон находится почти в конце хода.

10. При необходимости добавьте масло, повторив шаги с 3 по 9.

Если масла осталось слишком мало, необходимо повторить эту процедуру несколько раз.

Замена угольных щеток

Заменяйте угольные щетки, когда их износ достигает предельной отметки.

ПРИМЕЧАНИЕ: Угольные щетки всегда должны быть чистыми и свободно перемещаться в держателях.

ПРИМЕЧАНИЕ: Заменяйте обе угольные щетки одновременно.

ПРИМЕЧАНИЕ: Используйте только одинаковые угольные щетки.

- Рис.18: 1. Ограничительная метка
1. Удалите два винта из задней крышки отверткой и снимите заднюю крышку.
  - Рис.19: 1. Задняя крышка 2. Винт
  2. Поднимите часть пружины с рычагом и поместите ее в углубленную часть корпуса с помощью отвертки с насадкой с пазами или аналогичного инструмента.
  - Рис.20: 1. Рычаг 2. Пружина 3. Углубление

3. Снимите колпачки угольных щеток плоскогубцами и извлеките изношенные угольные щетки. Вставьте новые угольные щетки и установите колпачки щеток.

► Рис.21: 1. Колпачок угольной щетки

4. Убедитесь в том, что колпачки угольных щеток плотно вошли в отверстия держателей щеток.
- Рис.22: 1. Отверстие 2. Колпачок угольной щетки
5. Установите на место заднюю крышку и надежно затяните два винта.

ПОИСК И УСТРАНЕНИЕ НЕИСПРАВНОСТЕЙ

Прежде чем обращаться по поводу ремонта, проведите осмотр самостоятельно. Если обнаружена неисправность, не указанная в руководстве, не пытайтесь разобрать инструмент. Обратитесь в один из авторизованных сервисных центров Makita, в которых для ремонта всегда используются оригинальные детали Makita.

Состояние неисправности	Возможная причина (неисправности)	Способ устранения
Шток пусансона не выходит.	Недостаточно масла.	Долейте масло.
	Шток пусансона не вернулся полностью из-за осколков арматуры, железных опилок и грязи в скользящей части штока и С-образной рамы.	Оттяните шток пусансона. Очистите шток пусансона.
	Шток пусансона не вернулся полностью из-за деформации или вздутия штока пусансона.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Шток пусансона не вернулся полностью из-за слабой возвратной пружины.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
Хотя шток пусансона выходит, мощность слишком мала для пробивания отверстий.	Недостаточно масла.	Долейте масло.
	Ненадлежащий контакт между цилиндром и выпускным клапаном. На трубке цилиндра имеются царапины, или к ней прилип металлический порошок или грязь.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Поломка выпускного клапана.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Неправильный зазор между цилиндром и штоком.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Ненадлежащий контакт между цилиндром и обратным клапаном.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
Утечка масла.	Повреждение уретановой набивки цилиндра.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Царапины на контейнере маслоравнителя или его повреждение.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Царапины на скользящей части С-образной рамы, штоке пусансона и опорном кольце.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Повреждение уплотнительного кольца в месте соединения С-образной рамы и цилиндра.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Повреждение втулки в месте соединения цилиндра и корпуса насоса.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
Двигатель не запускается. Плохое вращение двигателя.	Недостаточный заряд блока аккумулятора.	Зарядите блок аккумулятора.
	Срок службы аккумулятора истек.	Замените блок аккумулятора.
	Повреждение двигателя из-за перегрева.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Деформация или поломка подшипников и редуктора, соединенного с двигателем.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.

ВНИМАНИЕ: Внутренние компоненты насоса имеют очень малые допуски и чувствительны к повреждениям из-за пыли, грязи, загрязнения гидравлической жидкости или неправильного обращения. Для демонтажа корпуса насоса требуются специальные инструменты и знания. Эти работы должны выполняться только ремонтным персоналом, прошедшим соответствующую подготовку и располагающим соответствующими инструментами. Неправильное обслуживание электрических компонентов может стать причиной тяжелых травм. Обслуживание насоса и компонентов поршня, а также всех электрических компонентов должно выполняться только официальной ремонтной мастерской, дилером или дистрибутором.

ПРИМЕЧАНИЕ: Любая попытка привлечь не имеющий разрешения персонал к выполнению обслуживания внутренних компонентов зоны насоса приведет к аннулированию гарантии.

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

ВНИМАНИЕ: Данные принадлежности или приспособления рекомендуются для использования с инструментом Makita, указанным в настоящем руководстве. Использование других принадлежностей или приспособлений может привести к получению травмы. Используйте принадлежность или приспособление только по указанному назначению.

Если вам необходимо содействие в получении дополнительной информации по этим принадлежностям, свяжитесь с вашим сервис-центром Makita.

- Рабочая стойка
- Ограничитель скольжения (макс. глубина отверстия)
- Оригинальный аккумулятор и зарядное устройство Makita

ПРИМЕЧАНИЕ: Некоторые элементы списка могут входить в комплект инструмента в качестве стандартных приспособлений. Они могут отличаться в зависимости от страны.

ТЕХНИКАЛЫҚ СИПАТТАМАЛАРЫ

Ұлғи:	DPP200	
Макс. ауыз терендірі	40 мм	
Санылаулар пішіні	Дөңгелек/шенбер	
Макс. санылау өлшемі және қалындығы	Керіліс күші 65 000 psi жұмсақ болатқа арналған	Диаметри: 20 мм Қалындығы: 8 мм
	Керіліс күші 89 000 psi тот баспайтын болатқа арналған	Диаметри: 20 мм Қалындығы: 6 мм
Номиналды кернеуі	18 В ТТ	
Өлшемдері (Ү x Е x Б) (түткәмен)	417 мм x 127 мм x 315 мм	
Таза салмағы	10,7 - 10,8 кг	

- Зерттеу мен өзірлеудің үздіксіз бағдарламасына байланысты осы құжаттағы техникалық сипаттамалар ескертсуз өзгертуілі мүмкін.
- Техникалық сипаттамалары әр елде әр түрлі болуы мүмкін.
- Аккумулятор картриджін қосқанда, салмағы EPTA-Procedure 01/2014 стандартына сәйкес

Жарамды аккумулятор картриджі мен зарядтау құрылғысы

Аккумулятор картриджі	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Зарядтау құрылғысы	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Жоғарыда берілген аккумулятор картридждері мен зарядтау құрылғыларының кейбірі сіздің түрүң жатқан жерінде байланысты қолжетімсіз болуы мүмкін.

ДЕСКЕРТУ: Тек жоғарыда аталған аккумулятор картридждері мен зарядтау құрылғыларын ғана пайдаланыңыз. Аккумулятор картридждері мен зарядтау құрылғыларының басқа түрлерін пайдалансаның, жарақат алуыңыз және/немесе өрт шығуы мүмкін.
--

Пуансон мен матрица тіркесімі

Дәңгелек тесік

Пуансон	Матрица	Өндөлөттің бөлшек	Қуаты
		Жолақ металл 	Макс: 80 мм x t8 (Ортаңғы тесік)
		Бұрыш 	Мин: 40 мм x 40 мм x t3 Макс: 80 мм x 80 мм x t8
		Арна 	Мин: 75 мм x 40 мм Макс: 100 мм x 50 мм (Фланец тесігі)

Бірлігі: мм

Пуансон	Матрица	Керіліс	Арна	Керіліс
		Жұмсақ болат (65 000 psi)		Тот баспайтын болат (89 000 psi)
6	SB6	t2 - t4	-	t3 - t4
6,5	SB6.5	t2 - t6	-	t3 - t4
8	SB8	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5	SB8.5	t2 - t6	-	t3 - t4
10	SB10	t2 - t6	t7.5	t3 - t4
11	SB11	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
12	SB12	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
13	SB13	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
14	SB14	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
15	SB15	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
16	SB16	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
18	SB18	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
19	SB19	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
20	SB20	t2 - t8	t7.5	t3 - t6

Дәңес тесік

Пуансон	Матрица	Өндөлөтін бөлшек	Кұаты
			Макс: 80 мм x t8 (Ортанды ғасыр)
			Мин: 40 мм x 40 мм x t3 Макс: 80 мм x 80 мм x t8
			Мин: 75 мм x 40 мм Макс: 100 мм x 50 мм (Фланец ғасыр)

Бірлігі: мм

Пуансон	Матрица	Керіліс	Арна	Керіліс
		Жұмысқ болат (65 000 psi)		Тот баспайтын болат (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2 - t6	-	t3 - t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 18	9 x 18B	t2 - t6	-	t3 - t4
10 x 15	10 x 15B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
10 x 20	10 x 20B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
12 x 18	12 x 18B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
14 x 21	14 x 21B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6

Белгілер

Төменде жабдықта пайдаланылған белгілер көрсетілген. Қолданар алдында олардың магынасын туғсініп алыныз.

Пайдалану жөніндегі нұсқаулықты оқып шығыңыз.

Ұшатын қоқыс пен дауысты шу қауітері. Құлак пен көз қорғанысын киініз.

Қауіпті кернеу. Осы жабдықта жұмыс істеге алдында барлық құаттан ажыратыныз. Бұл нұсқауды үстанбау елімге немесе жеке жаракатқа әкелуі мүмкін.

Жылжымалы алмас. Машинаны бақсару кезінде қолды таза ұстаның. Қызымет көрсету алдында құатты өшіріңіз.

Тек ЕО елдерінде арналған
Электрлік жабдықты немесе аккумулятор блогын тұрмыстық қалдыштармен бірге тастамаңы!

Электрлік және электрондық жабдықтар мен батареялар және аккумуляторларды қөдеге жарату және батареялар мен аккумуляторлардың қалдыштары және оларды үлттық заңнамаға сәйкес қолдану еуропалық директиваларына сәйкес қызмет ету мерзімі аяқталған электрлік жабдықтар мен аккумуляторлар және аккумулятор блоктары бөлек жиналып, қоршаған ортаға зиян келтірмейтін қайта өндөу мекемесінен қатарылуы керек.

Қолдану мақсаты

Бұл болат материалында саңылау тесуге арналған.

Шу

EN 60745-1 EN ISO 3744 стандартына сайын анықталған стандартты А-өлшемен шу дәнгейі:
Дыбыс қысымының дәнгейі (L_{pA}) : 76,7 дБА
Дәлсіздік (K) : 3 дБА

ЕСКЕРТПЕ: Шудың жарияланған таралу мән(дер) і стандартты сынау өдісіне сәйкес өлшемен жөне оны бір құралды екінші құралмен салыстыру үшін пайдалануға болады.

ЕСКЕРТПЕ: Жарияланған шуды сондай-ақ әсерді алдын ала бағалау үшін пайдалануға болады.

ДЕСКЕРТУ: Қорғаныс құлаққабын киіңіз.

ДЕСКЕРТУ: Электрлік құралды іс жүзінде пайдалану кезіндегі шудың таралу мәні құралдың пайдалану өдісіне, әсіресе қандай дайындағы өндепгендіне байланысты жарияланған мәнінен өзгеше болуы мүмкін.

ДЕСКЕРТУ: Ис жүзінде пайдалану кезіндегі әсерді бағалау негізінде операторды қорғау үшін қауіпсіздік шараларын анықтаңыз (құралдың өшірілген уақытын және бос жүріс уақытын қоса алғанда, іске қосылу уақыты сияқты баrlық жұмыс циклдерін ескеру керек).

Діріл

ЕН 60745-1 сәйкес анықталған дірілдің жалпы мәні (ұш осытік векторлық сома):

Дірілдің таралуы (a_h): $2,5 \text{ m/s}^2$ немесе одан аз Дәлсіздік (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

ЕСКЕРТПЕ: Дірілдің жарияланған жалпы мән(дер) і стандартты сынау өдісіне сәйкес өлшемен жөне оны бір құралды екінші құралмен салыстыру үшін пайдалануға болады.

ЕСКЕРТПЕ: Сондай-ақ дірілдің жарияланған жалпы мән(дер)ін әсерді алдын ала бағалау үшін пайдалануға болады.

ДЕСКЕРТУ: Электрлік құралды іс жүзінде пайдалану кезіндегі дірілдің мәні құралдың пайдалану өдісіне, әсіресе қандай дайындағы өндепгендіне байланысты жарияланған мән(дер)інен өзгеше болуы мүмкін.

ДЕСКЕРТУ: Ис жүзінде пайдалану кезіндегі әсерді бағалау негізінде операторды қорғау үшін қауіпсіздік шараларын анықтаңыз (құралдың өшірілген уақытын және бос жүріс уақытын қоса алғанда, іске қосылу уақыты сияқты баrlық жұмыс циклдерін ескеру керек).

ЕС сәйкестік декларациясы

Тек Еуропа елдеріне арналған

ЕС сәйкестік декларациясы осы пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың А қосымшасы ретінде қосылған.

ҚАУІПСІЗДІК БОЙЫНША ЕСКЕРТУЛЕР

Электрлік құралдың жалпы қауіпсіздік ескертулері

ДЕСКЕРТУ: Осы электрлік құралмен бірге берілген қауіпсіздік ескертулерін, нұсқауларды, суреттерді және техникалық сипаттамаларды оқып шығыңыз. Төменде берілген барлық нұсқауды орындаған жағдайда, электр тогының соғуы, өрт шығуы және/немесе ауыр жарақат алуға себеп болуы мүмкін.

Алдағы уақытта қолдану үшін барлық ескерту мен нұсқауды сақтап қойыңыз.

Ескертулердегі "электрлік құрал" термині қуат көзінен жұмыс істейтін (сымды) электрлік құралды немесе аккумулятормен жұмыс істейтін (сымсыз) электрлік құралды білдіреді.

Жұмыс аймағындағы қауіпсіздік

1. Жұмыс аймағы таза әрі жарық болуы керек. Лас немесе қараңы аймақтарда жазатайым оқигалар туындауы мүмкін.
2. Электрлік құралды айналасында тез тұтанатын сүйіктік, газ немесе шаш сияқты заттардан тұратын жарылыс қаупі бар орталарда пайдаланбаңыз. Электрлік құралдар шаш немесе газды тұтандыратын электр ұшқындарын шығарады.
3. Электрлік құралды пайдаланған кезде, балалар жене бөгде адамдар алшақ жүрүи керек. Басқа нәрсеге алғандасаныз, құралға ие бола алмай қалуының мүмкін.

Электрлік қауіпсіздік

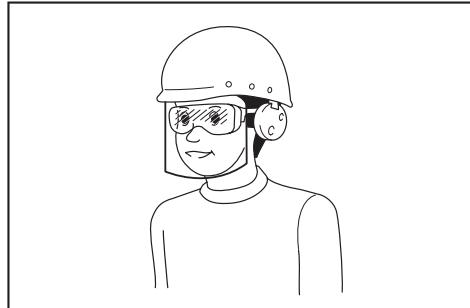
1. Электрлік құралдың ашасы розеткаға сәйкес келүү керек. Ашаны ешбір жағдайда өзгертпеніз. Адаптер ашаларын жерге түйікталған электрлік құралдармен пайдаланбаңыз. Өзгертілмеген ашалар мен сәйкес келептін розеткалар электр тогының соғу қаупін азайтады.
2. Тұтіктер, радиаторлар, жылу батареялары жөне тоқазытқыштар сияқты жерге түйікталған бұйымдарды ұстамаңыз. Егер дененің жерге түйікталатын болса, ток соғу жоғары болады.
3. Электрлік құралдарды жаңбырдың астына немесе ылғалды жерлерге қоймаңыз. Электрлік құралға су кіретін болса, ток соғу қаупі артады.
4. Күят сымын дұрыс пайдаланыңыз. Электрлік құралды тасу, тарту немесе қуат көзінен ажырату үшін күят сымын пайдалануға болмайды. Қуат сымына ыстық зат, май, өткір жиек немесе қозғалмалы бөлшектер тимеүі керек. Закындалған немесе оралған қуат сымдары ток соғу қаупін артырады.

5. Электрлік құралды сыртта пайдаланғанда, сыртта қолдануға жарамды үзартқышты қолданыңыз. Сыртта қолдануға жарамды шнурды пайдалану ток соғу қаупін азайтады.
6. Егер электрлік құралды ылғалды жерде пайдалану керек болса, қорғаныстың ажырату құрылғысын (RCD) пайдаланыңыз. Қорғаныстың ажырату құрылғысын пайдалану ток соғу қаупін азайтады.
7. Электрлік құралдар электромагниттік өрістер шығарады, ол пайдаланушыға қауіпті емес. Дегенмен электрокардиостимулатор жөне соған үксас басқа медициналық құрылғылардың пайдаланушылары электрлік құралды пайдаланбас бұрын, өндірушімен және/немесе дәрігермен кенесу керек.

Жеке қауіпсіздік

1. Электрлік құралды пайдаланған кезде, жасап жатқан жұмысыңызға қырағылық танытып, мүқият болыңыз. Шаршағанда немесе есірткі, алкоголь немесе дәрі-дәрмектің әсерінде болған кезде электрлік құралды пайдаланбанды. Электрлік құралды пайдалану кезінде сөлғана аңақыздық таныту ауыр жарақатқа әкелу мүмкін.
2. Жеке қорғаныс құралдарын пайдаланыңыз. Миндепті түрде қорғаныс көзілдірігін тағыныз. Шашнан қорғайтын маска, сырғанамайтын қорғаныс аяқ кімі, каска немесе құлаққұс сияқты қорғаныс жабдықтарын тиісті жағдайларда қолдану жарақттануды азайтады.
3. Кездейсоқ іске қосудың алдың алышыңыз. Құралды қуат көзіне және/немесе аккумулятор блогына қоспас бұрын, оны жинап немесе тасымалдамас бұрын, ауыстырып-қосқыш өшірулі күйде екенине көз жеткізіңіз. Саясқ электрлік құралдың ауыстырып-қосқышында тұрган кезде оны тасымалдау немесе ауыстырып-қосқышы қосулы электрлік құралды қуат көзіне қосу жазатайым оқиғаға әкел соғуы мүмкін.
4. Электрлік құралда қоспас бұрын, реттегіш немесе сомынды бұрайтын кілттерді алып тастаңыз. Электрлік құралдың айналмалы бөлігінде реттегіш немесе сомынды бұрайтын кілт бекітүлі қалса, жарақтатуы мүмкін.
5. Тым артық күш салмаңыз. Өрдайым тұракты және төле-тендік сақтайдың күйде болыңыз. Бұл күтпеген жағдайлда электрлік құралды жақса басқаруға мүмкіндік береді.
6. Жұмысқа сай күнінің. Бос кім кименіз және әшекей тақпаңыз. Шашыңызды және күмінізді қозғалмалы бөлшектерден алшак ұстаңыз. Бос кім, әшекейлер немесе ұзын шаш қозғалмалы бөлшектерге ілініп қалуы мүмкін.
7. Шаң туту және жинау құрылғылары қамтамасыз етілген болса, олардың қосулы екендігіне және дұрыс қолданылып жатқанына көз жеткізіңіз. Шаң жинау құрылғысын пайдалану шаңмен байланысты қауіпті азайтуы мүмкін.
8. Құралды жиі пайдалану нәтижесінде босаңып, қауіпсіздік қағидаларын елеусіз қалдырманыңыз. Салғыртық таныту бір мезетте ауыр жарақатқа әкел соқтыруы мүмкін.

9. Электрлік құралды пайдаланған кезде көзіңізді жарактап алмау үшін міндепті түрде қорғаныс көзілдірігін тағыңыз. Қорғаныс көзілдіріктері АКШ-та ANSI Z87.1, Еуропада EN 166 немесе Австралияды/Жаңа Зеландияда AS/NZS 1336 қауіпсіздік стандарттарымен сәйкес келуі керек. Австралияды/Жаңа Зеландияда бетіңізді қорғау үшін қорғаныс маскасын кио заң негізінде талап етіледі.

Құрал пайдаланушылары мен жұмыс аймағындағы басқа да тұлғалардың тиісті қауіпсіздік қорғаныс жабдықтарын пайдалануын қамтамасыз ету жұмыс берушінің жауапкершілігінде.

Электрлік құралды пайдалану және күтім жасау

1. Электрлік құралға артық күш түсірменіз. Орындалатын жұмысқа сәйкес келетін электрлік құралды пайдаланыңыз. Дұрыс таңдалған электрлік құрал езіне жүктелген жұмысты жақсы және қауіпсіз істейді.
2. Ауыстырып-қосқышы ақаулы электрлік құралды пайдаланбаңыз. Ауыстырып-қосқышы ақаулы кез келген электрлік құрал қауіп төндіреді және оны жөндеу керек.
3. Кез келген реттеулер жасамас бұрын, керек-жарақтарды ауыстырмас бұрын немесе электрлік құралдарды ұзақ үақытқа сақтамас бұрын, ашаны қуат көзінен ажыратыңыз және/немесе аккумулятор блогы бар болса, оны шығарып алышыңыз. Осындаи алдың алу шаралары электрлік құралдың кездейсоқ іске қосылу қаупін азайтады.
4. Электрлік құралдарды балалардың қолы жетпейтін жерде сақтаңыз, сонымен қатар электрлік құралмен жұмыс істей алмайтын және осы нұсқауларды оқымаған тұлғаларға құралды пайдалануға рұқсат етпеніз. Аңрайы оқытудан етпеген пайдаланушылар үшін электрлік құрал қауіп төндіреді.
5. Электр құралдарына және керек-жарақтарға техникалық қызмет көрсетініз. Қозғалмалы бөлшектердің ауытқуы және оралуы, зақындаған бөлшектер және электрлік құралдың жұмысына көри әсер ететін басқа жағдайлардың бар-жоғын тексеріңіз. Зақыны болса, электрлік құралды жөндеген соң бірақ пайдаланыңыз. Жазатайым оқиғалардың кебі электрлік құралдарға дұрыс техникалық қызмет көрсетілмей себебінен болады.
6. Кесу құралдары өткір және таза болуы керек. Кескіш жиектері өткір кесу құралдарын дұрыс пайдалансаныз, олар түрлі қалмайды және басқаруға оңай.

- Электрлік құралды, керек-жараптарды және қондырмаларды, т.б. жұмыс жағдайы мен орындалатын жұмысты ескере отырып, осы нұсқауларға сәйкес пайдаланыңыз.
- Тұтқалардың және жұмыс орындалатын беттердің құргақ, таза және майлай болмауын қамтамасыз етіңіз. Тұтқалар және көлмен үстайтын беттер тайғақ болса, күтпеген жағдай орын алғанда, құралды пайдалану және оған ие болу мүмкін болмайды.
- Электрлік құралды пайдаланған кезде, ішіне тартылу матадан жасалған қорғаныс қолғабын кименіз. Матадан жасалған қорғаныс қолғаптары қозғалмалы белшектерге ілініп қалса, жарақаттуы мүмкін.

Аккумулятормен жұмыс істейтін құралды пайдалану және күтім жасау

- Тек өндіруші көрсеткен зарядтау құрылғысымен зарядтаңыз. Бір аккумулятор блогына сәйкес келептін зарядтау құрылғысын басқа аккумулятор блогымен пайдалану ерт қаупін тудыруы мүмкін.
- Электрлік құралдарды тек көрсетілген аккумулятор блоктарымен пайдаланыңыз. Кез келген басқа аккумулятор блоктарын пайдалану жаракат алу мен ерт шығу қапуін тудыруы мүмкін.
- Аккумулятор блогын пайдаланбаган кезде, оны қағаз қыстыргыштар, тындар, кілттер, шегелер, бұрандалар сияқты металл заттар мен бір клеммадаға екіншісіне қосылың жасау мүмкін басқа шағын металл заттардан аулақ ұстаңыз. Аккумулятор клеммаларының қысқа тұйыкталуы күйін шалуға немесе өртке экеп соғуы мүмкін.
- Дұрыс пайдаланбаган кезде аккумулятордан сұйықтық агуы мүмкін; оған тимеуге тырысыңыз. Егер абайсызда тиіп кетсөніз, сунем шайыңыз. Егер сұйықтық қозға тиіген болса, медициналық кемекке жүгініңіз. Аккумулятордан шыққан сұйықтық тітіркену немесе күйікке себеп болуы мүмкін.
- Зақындалған немесе өзгертилген аккумулятор блогын пайдаланбаңыз. Зақындалған немесе өзгертилген аккумуляторлардан нәтижесінде ерт, жарылыс немесе жаракат алу қаупінен әкелептін күтпеген жағдайлар түндауы мүмкін.
- Аккумулятор блогын немесе құралды от немесе шамадан тың жоғары температура шығаратын заттың жаңына қойманыңыз. Отқа түссе немесе температура 130 °C-тан жоғары болса, жарылуы мүмкін.
- Зарядтауға қатысты нұсқаулардың барлығын орындаңыз және аккумулятор блогын немесе құралды нұсқауларда көрсетілген температура ауқымынан тың зарядтамаңыз. Дұрыс зарядтамалмаса немесе көрсетілген ауқымнан тың температурада зарядталса, аккумулятор зақындалуы және ерт шығу қаупі артуы мүмкін.

Қызымет көрсету

- Электрлік құралға қызымет көрсетуді тек қаа жәндеу бойынша білікті аман тиісті қосалқы белшектерді пайдаланып жүзеге асыруы қажет. Бұл электрлік құралдың қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

- Зақындалған аккумулятор блоктарына қызымет көрсетуге болмайды. Аккумулятор блоктарына қызымет көрсетуді өндіруші немесе екілдепті қызымет маманы орындауы тиіс.
- Керек-жараптарды майлау және ауыстыру нұсқауын орындаңыз.

Аккумуляторлық тескіштің қауіпсіздік нұсқаулары

- Пуансон мен матрицыны дұрыс таңдау қажет. Саңылау пішініне, саңылау елшеміне, жұмыс белігі қалындығына және материал түріне сәйкес дұрыс пуансон мен матрицыны таңдаңыз.
- Еркін айналуына кедергі келтіретін қадамдық жиегі бар пуансон бекемдеу гайкасын бекіту алдында поршеньге дұрыс орнатылғанын тексеріңіз.
- Тесілтін арна пішінде жұмыс белігі және тот баспайтын болаттан жасалған жұмыс белігінің осы материалдардаған берілген матрицыны қолданыңыз. Тек жұмыс белігі қалындығына сәйкес пуансон мен матрица тіркесінін ғана таңдаңыз.
- Пуансон мен матрица гайкамен және болтпен орнына жақсы бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Әйттесе құралдың ауыр зақындалуына және ауыр жаракат алуға себеп болуы мүмкін. Пуансон мен матрицыны жүйелі тексеріп бекітіңіз.
- Құрал электротидравликалық болып есептеледі. Температура салықын болса, ол жұмыстардың бастава алдында бірнеше минут бос күйінде іске қосылуы керек.
- Жұмыс барысында бетті, қолды және дененің басқа беліктерін тесу аймагынан алыс ұстаңыз.
- Пуансон мен матрицын өзгерту алдында немесе қызымет көрсету не реттеулер жасау кезінде аккумулятор картриджін алыңыз.
- Тозган, деформацияланған, кесілген, бұзылған немесе зақындалған пуансон мен матрица құрал үзілісінә және ауыр оқыс жағдайға себеп болуы мүмкін. Оларды Makita берген жаңа құралдармен бірден ауыстырыңыз.
- Тот баспайтын болаттың тескен кезде пуансон мен матрица жұмсақ материалдарды тескенмен бұрын тозуы мүмкін. Пуансон мен матрица жақсы күйде, тозбаган және деформацияланбаган, кесілген, бұзылған немесе сиынбаған екендігіне көз жеткізіңіз. Сипаттамаларда тізімделмеген материалдың тесу алдында дилермен тексеріңіз.
- Графитті қылشاқтарды жүйелі түрде алып, тексеріп тұрыңыз. Оларды 200 қолданыстан кейін ауыстырыңыз. Ұзындығы шамамен 6 мм немесе одан кішкентай графитті қылшақтар моторға зақым келтіру мүмкін.
- Құралды үздіксіз пайдалансаңыз, оның температурасы 70 °C-тан асып, төмөн өнімділікке себеп болуы мүмкін. Бұндай жағдайда құралды қайта пайдалану алдында сұтыу үшін шамамен 1 сағат токтатыңыз.
- Мотордың ауа желдеткіштерін жабуға немесе бітеуге болмайды, себебі бұл мотордың қызып кетуіне, тутін, ерт және жарылыс шығуға себеп болуы мүмкін.

Аккумулятор картриджіне арналған маңызды қауіпсіздік нұсқаулары

- Аккумулятор картриджін пайдаланбас бұрын, (1) аккумулятордың зарядтау күрілгышындағы, (2) аккумулятордағы және (3) аккумуляторды пайдаланатын енімдегі барлық нұсқаулар мен ескертү білгілерін оқып шығыңыз.
- Аккумулятор картриджін бөлшектеменіз.
- Егер аккумулятор картридждің пайдалану үақыты бірталай қысқарған болса, пайдалануды дереу тоқтатыңыз. Бұл қызып кету, ықтимал күйіктер немесе тіпті жарылғыс қаупін тудыруы мүмкін.
- Егер електролит көзінде тиген болса, көзінізді таза сүмен шайыңыз және дереу медициналық көмекке жүргініз. Бұл көрү қабілеттінен айырылуға әкел соқтыруы мүмкін.
- Аккумулятор картридждің жалғасуларын бірімен матастырмайыз:
  - (1) Клеммаларды кез келген ток өткізгіш материалдарға тигізбеніз.
  - (2) Аккумулятор картриджін ішінде шегелер, тындар, т.б. басқа металл заттары бар контейнерде сақтамаңыз.
  - (3) Аккумулятор блогын суға салмаңыз немесе жаңбыр астында қалдыраңыз. Аккумулятор түйіспелерінің түйікталуы үлкен ток ағынының пайда болуына, қызып кетуге, ықтимал күйіктеге және тіпті бұзылуға себеп болуы мүмкін.
- Құралды және аккумулятор блогын температурасы 50 °C-тан (122 °F) асатын жерлерде сақтамаңыз.
- Аккумулятор блогы қатты зақымдалған немесе толығымен тозған болса да, оны отқа жақпаңыз. Аккумулятор блогы отта жарылғып кетіү мүмкін.
- Аккумуляторды құлатып немесе соғып алмаңыз.
- Зақымдалған аккумуляторды пайдаланбаңыз.
- Жинаққа кіретін литий-ионды аккумуляторлар деңсаулықта және қоршаған ортага зиянды заттар занамасы талаптарына сейкес қарастырылады. Коммерциялық тасымалдау үшін, мысалы, үшінші тараптар, экспедиторлар үшін қантамада және таңбалауда арнайы талаптар сақталуы тиіс.

Жіберілтін өнімді дайындау үшін қауіпті заттар бойынша саралыш маманмен кеңесу керек. Сонымен қатар улттық ережелерді де толық қарап шығыңыз. Ашық түйіспелерді жауып, аккумуляторды қантамаға қозғалмайтындаі етіп орналастырыңыз.

- Аккумулятор картриджін көдеге жаратқан кезде оны құралдан шығарып алып, қауіпсіз жерде көдеге жаратыңыз. Аккумуляторды көдеге жаратуға катысты жергілікте ережелерді орындаңыз.
- Аккумуляторларды тек Makita компаниясы көрсеткен өнімдермен бірге пайдаланыңыз. Аккумуляторларды үйлесімді емес өнімдерге орнатып өртке, қызып кетуге, жарылысқа немесе электролит ағуына әкел соқтыруы мүмкін.
- Егер құрал ұзақ үақыт бойы пайдаланылмайтын болса, құралдағы аккумуляторды алып тастау керек.

ОСЫ НҰСҚАУЛАРДЫ САҚТАҢЫЗ.

▲САҚ БОЛЫҢЫЗ: Тек түпнұсқа Makita аккумуляторларын пайдаланыңыз. Түпнұсқа емес Makita аккумуляторларын немесе взгрілген аккумуляторларды пайдалану нәтижесінде өрт, жарақат алу немесе зақымдалуға себеп болатын аккумулятор жарылуына әкелуі мүмкін. Ол сондай-ақ Makita құралы мен зарядтау құрылғысы үшін Makita кепілдігінің күшін жояды.

Аккумулятордың максималды қызмет ету мерзімін сақтау бойынша кеңестер

- Аккумулятор картриджін қуаты толығымен таусылмас бұрын зарядтаңыз. Электр құралының қуаты аз екендігін байқаған кезде, құрал жұмысын тоқтатып, аккумулятор картриджін зарядтаңыз.
- Толығымен зарядталған аккумулятор картриджін ешқашан қайта зарядтамаңыз. Артық зарядтау аккумулятордың қызмет ету мерзімін қысқартады.
- Аккумулятор картриджін 10 °C – 40 °C (50 °F – 104 °F) бөліме температурасында зарядтаңыз. Зарядтамас бұрын аккумулятор картриджін сұтыңыз.
- Егер аккумулятор картриджін ұзақ үақыт бойы (алты айдан артық) пайдаланбаған болсаңыз, оны зарядтаңыз.

БӨЛШЕКТЕР СИПАТТАМАСЫ

► Сурет1

1	Мотор	2	Қауіпсіздік жапсырмасы	3	Сорап корпусы	4	Пуансон бекіту гайкасы
5	Пуансон	6	Матрица	7	Тазалау құралы	8	С жақтауы
9	Жылжуды тоқтатқыш	10	Қайтарылатын іншірек	11	Май порты	12	Ауыстырып-коқсыш шүріппесі
13	Шүріппені құлыштау түймесі	14	Аккумулятор картриджі	-	-	-	-

ФУНКЦИОНАЛДЫҚ СИПАТТАМАСЫ

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Құралдың функциясын реттемес және тексермес бүрын, әрдайым құралдың өшірүлі екендігіне және аккумулятор картриджінің алғынганына көз жеткізіңіз.

Аккумулятор картриджін орнату немесе алу

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Аккумулятор картриджін орнатпас немесе алмас бүрын, әрдайым құралды өшіріңіз.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Аккумулятор картриджін орнатан немесе алған кезде құралды және аккумулятор картриджін мықтап ұсташаңыз. Құралды және аккумулятор картриджін мықтап ұсташаңыз, олардың қолыңыздан сырғанан түсіп, нәтижесінде құралдың және аккумулятор картриджінің зақымдалуына және жарақат алуға әекен соқтыруы мүмкін.

► Сурет2: 1. Қызыл индикатор 2. Түйме 3. Аккумулятор картриджі

Аккумулятор картриджін алу үшін картридждің алдыңындағы түймені сырғытып, оны құралдан сырғытып шығарып алыңыз.

Аккумулятор картриджін орнату үшін, аккумулятор картриджіндегі тілшінен корпустағы жырашықпен туралап, оны орнына сырғытып салыңыз. Сырт еткен дыбыс естілмейінше оны орнына итеріп салыңыз. Егер түйменің жогарғы жағында қызыл индикатор көрініп тұраса, демек ол толығымен құлышталмаған.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Аккумулятор картриджін әрдайым қызыл индикатор көрінбейтіндей етіп, толығымен орнатыңыз. Олай жасамаған жағдайда, ол құралдан кездейсоқ түсін қалып, сізді немесе айналыңыздарға адамдарды жарақаттауы мүмкін.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Аккумулятор картриджін күштеп орнатпаңыз. Егер картридж женіл сырғымаса, демек ол дұрыс салынбаған.

Аккумулятордың қорғау жүйесі

Құрал аккумуляторды қорғаның жүйесімен жабдықталған. Бұл жүйе құрал мен аккумулятордың қызмет ету мерзімін ұзартып үшін қозғалтқыштың қуат көзін автоматтарты түрде өшіреді. Егер құрал немесе аккумулятор төмөнде жағдайға тап болса, құрал жұмыс барысында автоматтарты түрде тоқтайды.

Зарядтың шамадан тыс таусылынан қорғаныс
Аккумулятордың қалған қуаты жеткіліксіз болған кезде, құрал автоматтарты түрде тоқтайты. Осы кезде аккумуляторды құралдан алып тастап, зарядтаңыз.

Аккумулятордың қалған қуатын көрсету

Тек индикаторы бар аккумулятор картриджіне арналған.

► Сурет3: 1. Индикатор шамдары 2. Тексеру түймесі Аккумулятордың қалған қуатын көрсету үшін аккумулятор картриджіндегі тексеру түймесін басыңыз. Индикатор шамдары бірнеше секунд жаңып тұрады.

Жаңып тұру	Индикатор шамдары			Қалған қуат
	Өшірүлі	Жыпылықтау	↑ ↓	
	█ █ █ █			75% - 100%
	█ █ █ █	□		50% - 75%
	█ █ □ □	□		25% - 50%
	█ □ □ □	□		0% - 25%
	█ □ □ □	□		Аккумуляторды зарядтаңыз.
	█ □ □ □	↑ ↓	█ □ □ □	Аккумулятор ақаулы болуы мүмкін.

ЕСКЕРТПЕ: Қолдану жағдайларына және қоршаган ортаның температурасына қарай көрсеткіш нақты қуаттан біршама ерекшелену мүмкін.

Ауыстырып-қосқыштың әрекеті

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Аккумулятор картриджін құралға орнатпас бүрын, әрдайым ауыстырып-қосқыш шүріппесінің дұрыс жұмыс істеп тұрғанын және босатылған кезде "ӨШІРУЛІ" күйіне оралатындығын тексеріңіз.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Ауыстырып-қосқыш шүріппесі қолданыста болмаған кезде үнемі құлыштаңыз.

Жұмыс бөлігін тескен кезде ауыстырып-қосқыш шүріппесін тесік матрициға жеткенше және бастапқы орнына оралғанша тарты беріңіз.

Ауыстырып-қосқыш шүріппесін құлыштау үшін В жағындағы шүріпнен құлыштау түймесін басыңыз. Құлышты ашу үшін А жағындағы шүріпнен құлыштау түймесін басыңыз

► Сурет4: 1. Шүріпнен құлыштау түймесі
2. Ауыстырып-қосқыш шүріппесі

Айналмалы тұтқыш

Жұмыс барысында тұтқышты 360 градусқа кез келген бағытта бұрылуы мүмкін. Бул мүмкіндік қыын немесе тар аймақтарда жұмыс істегендеге пайдалы, себебі ол операторға құралды оңай жұмыс орнына орналастыруға мүмкіндік береді.

► Сурет5

ҚҰРАСТЫРУ

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Құралмен кез келген жұмыс істемес бұрын, әрдайым құралдың өшірулі екендігіне және аккумулятор картриджінің алынғанына көз жеткізіңіз.

Пуансон мен матрицаны аудыстыру

Дәңгелек пуансонды аудыстыру

► Сурет6: 1. Тазалау құралы 2. Гайка және орнатылған болт 3. Пуансон бекіту гайкасы 4. Дәңгелек пуансон

1. Пуансон поршені толығымен шыққанына көз жеткізіп, бөлшектерге оңай қатынасты қамтамасыз ету үшін қысқыштарды алыңыз.

2. Алдымен пуансонды алып, одан кейін матрицаны алу қажет. Пуансонды алу үшін оны бекіткіш гайканы босатып, матрицаны алу үшін орнатылған болт пен гайканы алыңыз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Пуансон мен матрицаны аудыстырган кезде дұрыс өлшем, қалыңдық және сақылау пішіні таңдалғанына көз жеткізіңіз. Пішіндеген пуансондар мен матрицарап бір-бірімен туралануы қажет.

3. Матрицаны С жақтауына дұрыс бағдармен салыңыз. Орнатылған болтпен дұрыстап бекітіп, гайкамен бекемденіз.

4. Пуансонды бекіткіш гайкага салыңыз. Пуансонды гайкасымен бірге поршеньге салып, гайканы қолмен бекемденіз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Пуансонды қадамдық жиегімен (қарсы айналдырып) орнатқан кезде, бағдар дұрыс және қадамдық жиек пуансон поршенине дұрыс орналастырылғанына көз жеткізіңіз.

5. Пуансон езекке дұрыс орналастырылғанына көз жеткізіп, пуансонды бекіткіш гайканы берілген гайканы бекіткіш жолақпен мықтап бекемденіз.

► Сурет7: 1. Гайканы бекіткіш жолақ 2. Пуансон бекіту гайкасы 3. Босату 4. Бекемдеу

6. Қысқыштарды қалпына келтіріңіз.

ДЕСКЕРТУ: Пуансон мен матрица өлшемі бір болмаса немесе пуансон мен матрица дұрыс орналастырылмаса, пуансон матрицаға соғылып, бөлшектердің үзілүіне себеп болуы мүмкін. Бұндай жағдайда бүлінген бөлшектерден ұшатын бөліктер жеке жарақатқа себеп болуы мүмкін.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Қысқышты ұстайтын құлақты болттар берік екендігін жүйелі тексеріңіз. Бос болттар қысқыштың шығуына және құралдың зақымдалуына себеп болуы мүмкін.

Шеңбер пуансонды аудыстыру

► Сурет8: 1. Тазалау құралы 2. Гайка және орнатылған болт 3. Пуансон бекіту гайкасы 4. Шеңбер пуансон 5. Қадамдық жиек 6. Пуансон өзегі

1. Пуансон поршені толығымен шыққанына көз жеткізіп, бөлшектерге оңай қатынасты қамтамасыз ету үшін қысқыштарды алыңыз.

2. Алдымен пуансонды алып, одан кейін матрицаны алу қажет. Пуансонды алу үшін оны бекіткіш гайканы босатып, матрицаны алу үшін орнатылған болт пен гайканы алыңыз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Пуансон мен матрицаны аудыстырган кезде дұрыс өлшем, қалыңдық және сақылау пішіні таңдалғанына көз жеткізіңіз. Пішіндеген пуансондар мен матрицарап бір-бірімен туралануы қажет.

3. Шеңбер матрицаны орнатылған болтпен дұрыстап бекітіп, гайкамен бекемденіз.

4. Шеңбер пуансонды оны бекіткіш гайкага салыңыз. Шеңбер пуансонның қадамдық жиегін поршеньге салып, пуансонды бекіткіш гайканы қолмен бекемденіз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Егер шеңбер пуансонның қадамдық жиегі поршеньге дұрыс салынбаса, пуансонды бекіткіш гайканы бекіту мүмкін емес. Шеңбер пуансон өзегіне дұрыс орналасқанына көз жеткізіңіз.

5. Шеңбер пуансонды өзегіне қарсы басып, бекіткіш гайкасын берілген бекіткіш жолмен мықтап бекемденіз.

► Сурет9: 1. Гайканы бекіткіш жолақ 2. Пуансон бекіту гайкасы 3. Босату 4. Бекемдеу

6. Қысқыштарды қалпына келтіріңіз.

ДЕСКЕРТУ: Пуансон мен матрица өлшемі бір болмаса немесе пуансон мен матрица дұрыс орналастырылмаса, пуансон матрицаға соғылып, бөлшектердің үзілүіне себеп болуы мүмкін. Бұндай жағдайда бүлінген бөлшектерден ұшатын бөліктер жеке жарақатқа себеп болуы мүмкін.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Қысқышты ұстайтын құлақты болттар берік екендігін жүйелі тексеріңіз. Бос болттар қысқыштың шығуына және құралдың зақымдалуына себеп болуы мүмкін.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Шеңбер пуансонның қадамдық жиегі пуансон өзегіне дұрыстап орналасқанына және пуансонды бекіткіш гайка дұрыс бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

ПАЙДАЛАНУ

Құралды дұрыс пайдалану

Матрица таңдауы

Көлданылатын матрица тесілетін жұмыс болігінің қалындығына дұрыс екендігін тексеру қажет. Қалындығы 4-8 мм жұмыс болігінің жұқа жұмыс болік матрицасымен тесу жұмыс болігінде пuanсонның кептепуіне себеп болуы мүмкін. Бұның себебі — матрица мен пuanсон арасындағы кішкентай аралық. Бұндай жағдайда пuanсонды суретте көрсетілгендей шығару арқылы жұмыс болігі тартылады. Жұмысқа металдан, алюминийден және мысттан жасалған тегіс жолакты тесу кезінде арнайы күтім керек.

► Сурет10: 1. Өндөлөтін бөлшек

Қысқышты дұрыс пайдалану

Жұмыс болігін бір шетін немесе екі шетін қысқышпен тіремей орналастыруға болмайды. Егер жұмыс болігі дұрыс тірелмесе, ол пuanсон қайтарылған кезде қозғалады. Ол пuanсонның кептепуіне және құралдың зақымдалуына себеп болуы мүмкін.

► Сурет11: 1. Тазалау құралы 2. Өндөлөтін бөлшек

Саңылауды тесу

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Тесу алдында дұрыс пuanсон мен матрица орнатылғанына көз жеткізіңіз.

1. Тесу орнын тексерініз.

► Сурет12: 1. Пuanсон 2. Жолақ metall 3. Матрица

2. Қозғалысты тоқтатыштағы қақпақшалы бұранданы босатып, тоқтатышты қажетті орынға реттепеңіз. Содан кейін қақпақшалы бұранданы қайта бекемденіз.

ЕСКЕРТЕПЕ: Қозғалысты тоқтатыш саңылауды тексішті жұмыс болігінің жиегінен тұрақты қашықтықта ұстасу күйіне орнатылған.

3. Қайтарылған шүріппе сағат тілі бағытында толығымен жабылғанын тексеріңіз.

► Сурет13: 1. Серіпте істірі 2. Қайтарылғанын іншітір 3. Ашық күй 4. Жабық күй

4. Пuanсон поршенин толығымен шығарылғанын тексеріңіз.

5. Қозғалысты тоқтатышты бағыттауыш ретінде пайдаланумен тексішті жұмыс болігіндегі қажетті орынға салыңыз. Пuanсон нүктесі тесілетін саңылаудың ортанды белгісімен тураланыңыз.

6. Пuanсон соңына жетіп, бастапқы орнына оралғанша ауыстырып-косқыш шүріппесін тарта беріңіз.

Пuanсон өзегі көнегейіп, жұмыс болігі арқылы пuanсонды басыңыз.

ЕСКЕРТЕПЕ: Пуансонды дәл және оңай орналастыру үшін, пuanсон жұмыс болігіне соғылғанша ауыстырып-косқыш шүріппесін бірден тартыңыз. Орнына қанағаттанбасаныз, пuanсонды басқа әрекетке шығару үшін қайтарылған шүріппені ашыңыз. Егер пuanсон ашық қайтарылған шүріппемен бастапқы орнына оралмаса, ауыстырып-косқыш шүріппесін пuanсонға тартыңыз.

ЕСКЕРТЕПЕ: Тесін болған соң пuanсон қайтарылмаса, моторды тоқтатып, ауыстырып-косқыш шүріппесін қайта тарту үшін ауыстырып-косқыш шүріппесін босатыңыз.

Tіпті жоғарыдағы процедурааларды орындағаннан кейін пuanсон қайтарылмаса, теменде көрсетілген тесуді аяқтау алдында жұмысты тоқтату процедураларын орындаңыз.

Тесуді аяқтау алдында жұмысты тоқтатыңыз

Тесуді аяқтау алдында, жұмысты тоқтату қажет болса, тәменде процедурааларды орындаңыз:

1. Қайтарылған шүріппені серіпте істігіне соғылғанша сағат тіліне қарсы бұрап, одан кейін бастапқы орнына бірден қайтарыңыз.

Бұлай істеу құралдың ішкі қысымын босатады. Пuanсон жеке құат астында жұмыс болігінен қайтарылса, пuanсонды толығымен тартыныз. Одан кейін қайтарылған шүріппені бастапқы орнына бұраңыз. Бұндай жағдайда келесі қадам қажет болмайды.

2. Пuanсон бастапқы орнына қайтарылғанша ауыстырып-косқыш шүріппесін тарта беріңіз.

Қозғалысты тоқтатышты максималды тереңдікке пайдалану

Қосымша керек-жарақ

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Қозғалысты тоқтатышты тіркеу немесе алу алдында кездейсоқ жұмысты және жеке жарақатты болдырмау үшін аккумулятор картриджі алынғанын тексеріңіз.

Жұмыс болігі шетін 40 mm тереңдікке дейін тесу жұмысы қосымша қозғалысты тоқтатышпен орындалуы мүмкін.

► Сурет14: 1. Бұрандама және шайба 2. Қосымша қозғалысты тоқтатыш

1. Матрицаны алу үшін орнатылған болт пен гайканы босатыңыз.

2. Қозғалысты тоқтатышты бекітетін болт пен шайбаны алыңыз.

3. С жақтауының үстінгі жағын тарту арқылы қозғалысты тоқтатышты алыңыз.

4. С жақтауының астынғы жағынан қозғалысты тоқтатышты максималды тереңдікке салыңыз.

5. Қосымша қозғалысты тоқтатышты 2-қадамда алынған болтпен және шайбамен бекітіңіз.

6. Матрицаны 1-қадамда алынған болтпен және гайкамен орнатыңыз.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Тексеру немесе техникалық қызмет көрсету жұмыстарын жүргізуге әрекеттөнбес бұрын, әрдайым құралдың өшірілі екендігіне және аккумулятор картриджінің алғынғанына көз жеткізіңіз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Жанармайды, бензинді, сүйілткышты, спиртті немесе соған үкіас заттарды ешқаша пайдаланбаңыз. Нәтижесінде түссіздену, бұлғын немесе жарықтар пайда болуына әкеліу мүмкін.

Өнімнің ҚАУІПСІЗДІГІ мен СЕҢІМДІЛІГІН қамтамасыз ету үшін, жәндеу жұмыстары, кез келген басқа техникалық қызмет көрсету немесе реттеу әрдайым Makita қосалық белшектерін пайдалану арқылы Makita компаниясының өкілдегі немесе зауыттық қызмет көрсету орталықтары тарапынан орындалуы керек.

Жүйелі техникалық қызмет

С жақтауының шетіндегі аяу саңылауын ластану мен қалдықсыз сақтаңыз. Гидравликалық қысымды басқару үшін аяу саңылауын ашу керек.

► Сурет15: 1. Аяу саңылауы

Суретте көрсетілгендей үш бұранданы алуға немесе босатуға болмайды. Бұлай істеу құралдың майдың кемүіне себеп болады.

► Сурет16

Май қосу

Бұл құрал электрогидравликалық болып есептеледі. Зауыттан женелтігендегі кезде маймен толтырылған. Құрал жақсы жұмыс істеп тұрғанда май қосуға болмайды. Май қосымы дұрыс жұмысқа жеткілікті болмаса, келесі процедураларда май қосыңыз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Гидравликалық майға немесе сорап аймағына шаш, ластану немесе өзге материалдар енүін болдырымас үшін, жұмыс аймағы мен барлық жақбызы таза екендігіне көз жеткізіңіз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Тек Makita ұсынған гидравликалық майдыға ғана пайдаланыңыз. Бекітпелер мен басқа ішкі машина белшектеріне зақым келтірмес үшін, теменде тізімделгеннен басқа майды пайдалануга болмайды.

Ұсынылған май:

- Makita гидравликалық майы
- Super Hyrand #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- Тозуға қарсы сипаттамасы тен гидравликалық май, ISO тұтынушылық дәрежесі - 46.

- Құралға аккумулятор картриджін орнатыңыз.
- Май порты жоғары қарылатындей етіп құралды сол жағына орналастырыңыз.
- Гуансонды соққысының астына жылжыту үшін құралды пайдаланыңыз.

ЕСКЕРТПЕ: Қажет болғанда құралды бірнеше соққыға іске қосыңыз. Бұлай істеу соққы астын анықтауда және пуансон поршенин дұрыс орналастыруға мүмкіндік береді. Дұрыс орында сораптың майдың максималды мөлшері шығады және толтырыуға сәйкес май мөлшері алыны мүмкін.

- Аккумулятор картриджін құралдан алып тастаңыз.
- Май портын ашу үшін кілт саңылауы бар қалпақшалы бұранданы мүкіят алыңыз.
- Сурет17: 1. Кілт саңылауы бар қалпақшалы бұранда
- Резервуарды құралмен берілген кішкентай жұмысақ бетелкені пайдалану арқылы гидравликалық маймен толтырыңыз.
- Жиналған ауа көпіршіктерін босату үшін құралды артқа және алға бірнеше рет жылжытыныз. Одан кейін қажеттінше қосымша майды қосыңыз.
- Кілт саңылауы бар қалпақшалы бұранданы ауыстырып, артық майды сұртіп тастаңыз.
- Аккумулятор картриджін орнатып, ашық күйдегі қайтарылатын шүріппемен құралды бірнеше соққыға іске қосыңыз. Одан кейін жабық күйдегі қайтарылатын шүріппемен құралды қайта іске қосыңыз.

Бұлай істеу жүйеде жиналған ауаны тазалайды. Пуансон поршени соққы астында екендігіне көз жеткізу үшін осы процедураны қайталаңыз.

- 3-9 қадамдарын қайталау арқылы қосымша майды қажеттінше қосыңыз.

Май таусылуға жақындаса, осы процедураны бірнеше рет қайталау керек.

Графитті қылшақты ауыстыру

Графитті қылшақтарды шектеу белгісіне дейін тозған кезде ауыстырыңыз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Графитті қылшақтарды таза және ұстағыштарда сырғыту үшін бос ұстаңыз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Екі графитті қылшақты бір үақытта ауыстыру керек.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Тек бірдей графитті қылшақтарды пайдаланыңыз.

- Сурет18: 1. Шектеу белгісі
- Артқы қақпақтағы екі бұранданы бұрағышпен алып, одан кейін артқы қақпақты алыңыз.
- Сурет19: 1. Артқы қақпақ 2. Бұранда
- Серіппенің тетік бөлігін көтеріп, содан кейін оны жіңішке біліктің кесілген ұшты бұрағышымен корпустың жасырын бөлігіне орналастырыңыз.
- Сурет20: 1. Тұтқа 2. Серіпте 3. Жасырын бөлік

3. Графитті қылшақтардың қақпақтарын қысыштармен алып, тозған графитті қылшақтарды алыңыз. Жаңа графитті қылшақтарды салып, графитті қылшақ қақпақтарын тіркеніз.

- Сурет21: 1. Графитті қылшақ қақпағы
4. Графитті қылшақ қақпақтарының қылшақ ұстағыштарындағы саңылауларға сәйкес көлөтіндігіне көз жеткізіңіз.
- Сурет22: 1. Саңылау 2. Графитті қылшақ қақпағы
5. Артқы қақпақты қайта орнатыңыз және екі бұранданы берік бекітіңіз.

АҚАУЛЫҚТАРДЫ ЖОЮ

Жәндеу жұмыстарына тапсырыс беруден бұрын, тексерулер жүргізің. Нұқсаулықта көрсетілген мәселелер анытқалса, құралада белшектемен. Makita компаниясының өкілдегі кызмет көрсету орталықтарына хабарласының және жәндеу үшін әрқашан Makita қосалқы белшектерін пайдаланыңыз.

Ақаулы күй	Ықтимал себебі (ақаулық)	Шешім
Пуансон поршені шықпайды.	<p>Май жеткіліксіз</p> <p>Арматура туралымдарына, пуансон поршені мен С жақтауының сырғымалы бөлігіндегі ұнтақ және lastanуга байланысты пуансон поршені толыымен қайтарылмайды.</p> <p>Пуансон поршенинң бұрмалануына немесе ісінуіне байланысты пуансон поршені толыымен қайтарылмайды.</p> <p>Әлсіз қайтарылатын серіппеге байланысты пуансон поршені толыымен қайтарылмайды.</p>	<p>Майды толтырыңыз.</p> <p>Пуансон поршенин көрінісін сақтаңыз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p>
Пуансон поршені шыққанымен, санылауды тесуге кескіш құаты әлсіз.	<p>Май жеткіліксіз.</p> <p>Цилиндр мен босату клапаны арасындағы байланыс дұрыс емес. Цилиндр күбіріндеғі сыйзаттар, темір ұнтағы немесе lastan жабықсақ болуы мүмкін.</p> <p>Босату клапанының бұзылысы.</p> <p>Цилиндр және поршень арасындағы аралық дұрыс емес.</p> <p>Цилиндр мен тексеру клапаны арасындағы байланыс дұрыс емес.</p> <p>Цилиндрдің уретан бұмасының бұзылысы.</p>	<p>Майды толтырыңыз.</p> <p>Жергілікті қызымет көрсету орталығынан жәндеуді сұраныз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p>
Май кемуі.	<p>Май деңгейін реттеу құралының сыйзаттары немесе сыныу.</p> <p>С жақтауының сырғымалы бөлігіндегі, пуансон поршениндең және резервтік сакинадағы сыйзаттар.</p> <p>С жақтауы мен цилиндр косылышындағы тызыдауыш сақина бұзылысы.</p> <p>Цилиндр мен сорап корпусы косылышындағы лайнер бұзылысы.</p> <p>Тиисті бөлшектердегі болттарды бекемдеу жеткіліксіз.</p>	<p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p> <p>Болттарды бекемденіз.</p>
Мотор қозғалмайды. Мотордың бұрылышы нашар.	<p>Аккумулятор картриджінің заряды жеткіліксіз.</p> <p>Аккумулятордың қызыметі мерзімі тозған.</p> <p>Қызымет кетуден мотор бұзылысы.</p> <p>Моторға косылған беріліс пен мойынтректердегі деформация немесе бұзылысы.</p>	<p>Аккумулятор картриджін зарядтаңыз.</p> <p>Аккумулятор картриджін ауыстырыңыз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p> <p>Жәндеу жұмысына байланысты жергілікті әкілдепті қызымет көрсету орталығына хабарласыңыз.</p>

ДАСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Сораптың ішкі құрамдастары рұқсат шектері ете төмөн және гидравликалық сүйкіткіспен ластанудан, шаңнан, лайдан немесе бұрыс қолданыстан болатын зақынды сезгіш. Сорап корпусын бөлшектеу арнағы құралдар мен дайындықты талап етеді және дұрыс дайындалған ері дұрыс жабдығы бар білікті жөндөйтін қызметкерлер тараپынан орындалуы керек. Электрлік құрамдастарға дұрыс қызмет көрсетпеу ауыр жақақтақа себеп болуы мүмкін жағдайларға әкелуі мүмкін. Сорап және поршень құрамдастары мен барлық электрлік құрамдастарға тек өкілетті жөндеу орталығы, дилер немесе дистрибьютор тараپынан қызмет көрсетілуі керек.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Рұқсаты жоқ қызметкерлердің сорап аймағының ішкі құрамдастарына қызмет көрсетуге арекет жасауы кепілдікті бұздады.

ҚОСЫМША КЕРЕК-ЖАРАҚТАР

ДАСАҚ БОЛЫНЫЗ: Бұл керек-жарақтар мен қондырмалар осы нұсқаудың көрсетілген Makita құралымен бірге пайдалануға ұсынылады. Кез келген басқа керек-жарақтар мен қондырмаларды пайдалану адамдардың жарақттандына әкелуі мүмкін. Керек-жарақты немесе қондырманы тек өз мақсатында ғана колданыныз.

Осы керек-жарақтар туралы қосымша мәлімет алу үшін көмек қажет болса, жергілікті Makita қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.

- Жұмыс тұғыры
- Жылжуды тоқтатқыш (макс. ауыз терендігі)
- Makita түпнұсқа аккумуляторы және зарядтау құрылғысы

ЕСКЕРТПЕ: Тізімдегі кейбір элементтер стандартты керек-жарақтар ретінде құралдың қаптамасында болуы мүмкін. Олар елге байланысты әртүрлі болуы мүмкін.

Makita Europe N.V.

Jan-Baptist Vinkstraat 2,
3070 Kortenberg, Belgium

Makita Corporation

3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi 446-8502 Japan

www.makita.com

DPP200-SE9-1907
EN, SV, NO, FI, LV,
LT, ET, RU, KK
20190925